

de brabantse leeuw

MEDEDELINGENBLAD VAN DE SECTIE GESLACHT-, NAAM- EN
WAPENKUNDE VAN HET PROVINCIAAL GENOOTSCHAP VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN IN NOORD-BRABANT

DERTIENDE
JAARGANG

1 9 6 4

N.V. DRUKKERIJ VAN GEBR. JUTEN BERGEN OP ZOOM

de brabantse leeuw

Maandblad van de Sectie voor Geslacht-, Naam- en Wapenkunde van het Prov. Gen. van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant, onder redactie van: Mr. J. P. W. A. Smit, oud-rijksarchivaris in Noord-Brabant, oud-inspecteur van de Gemeente- en Waterschapsarchieven in Noord-Brabant; J. P. H. Goossens; Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn; redactie-secretaris: J. H. G. J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Abonnementsgeld f 6,— (buitenland f 6,50) per jaar te storten op postrekening 1066935 ten name van de uitgever, N.V. Drukkerij van Gebr. Juten, Bergen op Zoom

JAARGANG 13

No. 1

JANUARI 1964

LENEN IN HET LAND VAN ALTENA

Tot het archief van de Leen- en Registerkamer Holland op het Algemeen Rijksarchief (inventaris nr. 154) behoren ook enkele repertoria waarin voormalige leengoederen staan opgesomd welke gelegen waren in het land van Altena. Een greep uit die repertoria laat ik hierna volgen. Ik vestig er de aandacht op, dat de leenopsommingen niet steeds uitputtelijk uit de repertoria zijn overgenomen. Ook hier staat telkens in de repertoria vermeld, in welk leenregister de overdracht van het leengoed staat opgenomen.

Repertorium Althema (nr. 238)

- f. 221 Seven mergen lands gelegen aende leege sijde vande Wercken totter Vycen toe daer naest geland gelegen is aen die een sijde Gerrit de Burg Grave Dirxsoon ende aen d'ander sijde joncvrouw Margriete sijn wijff
Verlijd Dirck de Borggrave Janssoon bij doode van Jan de Burggrave Cornelissoon sijn vader, 1550
Verlijd Agniese de Burggrave bij doode van Dirck de Burggrave Janssoon haer vader 16 juni 1593

Verlijd Pieter de Ghier bij doode van Agniese de Burg Graaff zijn moeder 9 dec. 1637

Verlijd Gismarius de Wit, subst. secretaris der stede Woudrichem en 's lands van Altena, bij opdrachte in den name van Pieter van Ghier 9 okt. 1641.

Verlijd Johan de With wonende tot Woudrichem oud 34 jaar, bij doode Gismarius de Wit zijn vader den 26 mrt 1671.

- f. 231 Een houe lants geheeten Wysschen Houve gelegen ande Wercken groot agtien mergen lands.

Verlijd juffr. Margriete Gijsbert Jan Valcken dogter bij doode haers vaders 1555

Nota 2 Mergen uyt agtien mergen daer van dandere sestien mergen geallodialiseert zijn.

Met 2 mergen verlijt Cornelis van Nispen, Bailju ende Dijkgraaff vanden Lande van Altena aangekomen bij scheiding tegen sijne broeders en susters gedaen van de naegelaten goederen van juffr. Antonia van Rijswijck zijn moeder ende op haer gedevoleert bij doode van Jacob van Rijswijck haer vader ende op hem gesuccedeert bij doode van juffr. Margriete Valcken 4 okt. 1647.

Verlijd Mr. Hendrick van Nispen Bailju van Worcum bij doode Cornelis zijn vader, 29 sept. 1657.

Verlijd Catarina van Nispen wonende tot Woudrichem bij doode Mr. Hendrick van Nispen haer vader 23 sept. 1692

Verlijd Petrus Houwing Krilaerts oud 39 jaar wonende tot Gorinchem bij opdrachte van de voornoemde Catarina van Nispen 15 okt. 1698

- f. 241v. Agt en twintig roeden breed, oostwaars gelegen aengaende van mijn Heere van Postels uydland, streckende van de Wercken aff totten Hollandse Grave toe, elcke roede van een mergen

Verlijd Joncheer Floris van Grevenbroeck¹⁾ bij opdrachte van Heer Dirck van Grevenbroeck, 1552

Verlijd joncvrouw Josina van Grevenbroeck, 1558

Verlijd Joncheer Diderick van Immerseel bij doode

1) Zie voor dit geslacht Taxandria jrg. 8, blz. 3 e.v., blz. 170 e.v. en het maandblad „Met Gansen Trou”, jrg. 9, blz. 17 e.v.

van joncvrouw Josina van Grevenbroeck sijn moeder
den 1 okt. 1593

Verlijd Juffr. Maria van Immerseel bij doode ende
makinge van voorschr. joncheer Diderick van Immer-
seel haer vader 19 juli 1612.

- f. 345 Dat Dagelix Geregt van Ganswijck onder het toebe-
hooren van het dagelix Geregt van Emmickhoven be-
grepen sijnde.

Verlijd Mr. Nicolaes Dievout Doctor inde Regten, en-
de Advt in den Hove Provintiael 't Utrecht bij op-
dragte van Adriaen de Burg Grave 13 okt. 1641

Den 9 september verlijd mede Gerard Blockland bij
dooode ende makinge van Nicolaes Divout sijn swager.
Verlijd Cornelis Divout bij doode ende makinge van
Nicolaes sijn broeder, 9 sept. 1659

Verlijd Peter Devout wonende tot Utrecht bij doode
van Cornelis Devout sijn vader, 11 sept. 1664

- f. 394 Het vijftiende ende sestiende Weer genaemt de Ketel-
doncken streckende vander Mid Graeff totten nieuwen
Vliet toe groot tien mergen

Verlijd Willem Govertssen bij opdragte van Henrick
van Nispen Bailju ende Dijckgraeff s'Lants van Al-
tena, 8 mrt 1605

Verlijd Govert Willemssen coopman tot Waelwijck
den 17 jun. 1611 ten behoeve soo van hem selven als
van sijne broeders en susters, bij doode Willem Go-
vertssen heurluyder vader achter seeckere acte van
approbatie gedaen bij den voorschr. Govert Willems-
sen voor notaris en getuygen op de testamentaire
dispositie van de voornoemde Willem Govertssen ende
Pieterken Wouters dogter, des voorsch. Govert Wil-
lemssoon vader en moeder

Verlijd Maria Goyenarts Willems dogter weduwe
Hans Hayes bij dode Goyenard Willemssen haer broe-
der den 10 okt. 1631

Den 29 sept. 1649 verlijd agtervolgende de brieven van
relieff der Heeren Staaten Ignatius Albartus Heijens
bij doode van Johan Heijens sijn vader, die daer aen-
gecomen was bij aflijvigheyd van voorschr. Maria
Govaerts sijn moeder

Verlijd Adriaen Goyvaerts agtervolgende de brieven
van onwillig decreet geinterponeert tot laste van Ig-

natus Albertus Heijens den 16 mei 1670

Verlijd Cornelis Bollekens oud 39 jaar wonende tot Dongen bij doode van Adriaen Goijvaers zijn oom, den 17 juni 1679

Verlijd Petrus Josephus Loeff oud omtrent 13 jaar wonende in den Elshout onder Oudheusden bij doode van Cornelis Bollekens voornoemt sijns neeff ende substitutie van Adriaen Govaers zijn oud-oom, den 19 okt. 1699

Verlijd Pieter Slaats bij scheijdinge en deylinge van den boedel en goederen van de voornoemde Adriaen Govaerts zijn neeff (sijnde de voornoemde Petrus Josephus Loeff ten behoeve van de gemeene boedel verlijd geweest den 25 juli 1729)

- f. 411 Dat Schoutampt opten Hil, mit drie meregn lands gelegen in Weerthuijsen

Verlijd Gillis Schellaert, anno 1561 bij doode van Jan Schellaert zijn vader

Verlijd Juffr. Maria Schellaers bij doode van Mr. Gillis voorschreven haer broeder den 26 juni 1570

Verlijd Joost van Rijswijck bij doode van de voorschr. Maria Schellaers zijn moeder, den 19 okt. 1593

Verlijd Johan van Rijswijck bij doode van Joost van Rijswijck zijn vader, den 20 juli 1616

- f 351 Die Hofstad van Emmichoven mitte afterleenen ende is groot twee mergen vijff talff hond lands ende die Swaendrift mit drie paer oude Swaanen inden Lande van Althena binnen ende buyten dijcx

Verlijd Pieter van Clootwijck den 24 aug. 1593 uyt kragte van seeckere brieven van decreete vanden Hove van Holland

Verlijd Govert van Clootwijck bij doode Pieter van Clootwijck voorschr. zijn vader den 12 dec. 1598

Verlijd Francoijs van Clootwijck bij den overlijden van Govert van Clootwijck zijn vader den 8 juni 1605 *Comparuit* ende verlijd Marie van Oudheusden

Verlijd Juffr. Jenne Maria Doublet, weduwe van Donicus de Pottere bij doode van juffr. Marie van Oudheusden haer grootemoeder maternel agtervolgende de brieven van relieff den 20 dec. 1641

Verlijd mede agtervolgende de brieven van relieff Pieter van Lugtenberg procureur voor den Hove van

Holland bij doode van Sophia van Clootwijck sijn moeder die daer aen gecomen was bij doode van Franchois van Clootwijck haer neeff, den 5 sept. 1642
Verlijd Jacqueline Magtelt de Pottere bij doode van Jenne Marie Doubleth haer moeder den 13 nov. 1651
Verlijd Dominicus d'Overschie bij doode van Jacqueline Magtelt de Pottere sijn moeder ende bij cavelinge hem aengecavelt, den 6 juli 1676
Verlijd Ysbrant d'Overschie wonende inden Hage bij dode van Dominicus d'Overschie voornoemd sijn broer, 23 sept. 1704

Repertorium Althema (nr. 237)

- f. 180 Een Huysken omgraft genaemt Blanckenburg met sijnen toebehooren van twee mergen lands, soo groot ende cleijn als dat gelegen is buyten die Brugpoorte der steede van Worcum (= Woudrichem).
Verlijd Mr. Gillis Schellaert bij opdrachte van Jan Schellaert sijn vader, 1553
Verlijd Joncvrouw Marie van Wijk bij doode ende makeinge van Mr. Gillis Schellaert haer man, den naestlesten mej 1570
(In de marge hiervan staat : „Dit huys geruineert in dese twee mergen lands, sijn bij het gemeene land gekoft, als bij de navolgende annotatie te sien is). (*Het hier bedoelde niet overgenomen*).
- f. 184 Die Hofstad tot Weyborg groot twee mergen lands in Sleswijck
Verlijd Jan van Dorp bij doode van joncvrouw Josijna van Weijborg sijn moeder, anno 1554
Verlijd Philips van Dorp bij dode van Jan van Dorp sijn broeder, 1565
Verlijd Aernt van Dorp bij opdrachte van Philips sijn broeder, anno 1566
Verlijd juffr. josina van Dorp bijden overlijden van Joncheer Aernt van Dorp voorschr. haer vader, den 22 jan. 1601
Verlijd agtervolgende brieven van relieff van de Heeren Staaten Joncheer Arnt du Bosch, soo voor hem selven als uyt de naem, ende van wegen sijne mede geïnstitueerde erfgenamen van wijlen juffr. Josina van Dorp haerlieder moej, en oud-moeij respec-

tieve, welck gedaen sijnde heeft t selve leen op staende voet door sijnen daer toe gemagtigde wederom opgedragen, ten behoeve van Willem Pieterssen Ruyschootel, den 4 november 1648

Verlijd Jan Willemsen Ruijschotel bij dode van Willem Pieterssen Ruijschootel zijn vader t' welck gedaen sijnde heeft 't selve leen op staende voet door sijnen daer toe gemagtigde wederom opgedragen ten behoeve van Johan van Beugen wonende tot 's Hertogenbosch, den 30 okt. 1681

Repertorium Sticht, Gelderland enz. (nr. 256)

- f. 458 Den Middelsten Camp houdende drie mergen lants uijte twintig mergen, liggende in Polsbroucx kinder campe²⁾.

Verlijd Joost Ypelaer Pieterssoon bij dode van joncvrouw Wilhelmina Jans dochter van Heuckelum sijne moeder 1576

Verlijd Jan Ypelaer Pieterssoon bij dode van Joost Ypelaer voorschr. zijn vader

Verlijd Jan Ypelaer Joosten soon, bij dode van Joost Ypelaer Pieterssoon, den 24 aug. 1593

Repertorium Althema (nr. 239).

- f. 415 Seven mergen lands gelegen in Uytwijck
Anno 1466 ontfinck Aerd de Burggrave Robberssoon nae doode sijns ooms Gijsbert Dirck Janssen dit voorschr. leen

- f. 419 Die Visscherije inden Alm tot Uytwijck, ende Weert-huysen. Item drie mergen lands gelegen inden Geregte van Uytwijck, dit is gemeen mitten voorschr. Visserije
Verlijd Philips van Uytwijck bij opdragte van Jan Loyenssoon van Emmichoven, anno 1542
Verlijd 't Gemeen Dorp van Wijck ende van Veen inden Lande van Heusden bij opdragte van Philips van Uytwijck (*geen datum ingevuld*)

- f. 440 De helft van een cleyn Sluijsweer groot drie mergen

2) Dit leengoed lag blijkbaar onder het dorp Hedikhuizen (zie Br. Leeuw, jrg. 11, blz. 1).

lands leggende gemeen mit andere drie mergen toebehoorende d'Ambagtsheerlicheijdt opten Hil.

Verlijdt Joost van Rijswijck bij doode ende overlijden van juffr. Maria Schellaers sijn moeder, den 19 okt. 1593

Verlijdt Johan van Rijswijck bij doode ende makinge van Joost van Rijswijck sijn vader, 20 juli 1616

Verlijdt Adriaen Aertssen Suijrmont bij opdrachte van Johan van Rijswijck, ambagtsheer vande Hil, den 28 febr. 1648

Verlijdt Alida Suijrmont bij doode van Adriaen Aertssen Suijermont haer vader, 23 juli 1669

Verlijdt Johannes Pistorius oud 25 jaer bij doode van Alida Suijrmont sijn moeder den 5 mei 1680

Verlijdt Theodora Pistorius oud 34 jaer wonende tot Herwijnen bij doode en overlijden Johannes Pistorius voornoemt haer vader 3 maart 1722. Eed gedaen bij Henric Verploeg haer man.

Verlijdt Mr. Johan Verploeg wonende te Herwijnen bij doode en overlijden van de voorschr. Theodora Pistorius sijn moeder 16 aug. 1764

Verlijdt Jan Uythoven Janszoon den ouden wonende te Eethen bij opdrachte van Mr. Johan Verploegh, Heere van Hello, wonende te Herwijnen, dan 26 maart 1772

- f. 445 Seven mergen lands gelegen inden Ban van Babilonienbroeck inden Lande van Altena opten Hil genaemt die Taphoef

Ende noch vier mergen inde Oosterse Houve makende elff mergen uijt 22 mergen Lands

Nota dit wordt genaemt de helft vande Taphoeve

Verlijdt Jan Schellaert bij opdragte van Adriaen van Haerlaer van Meerwijck, anno 1550

Verlijdt Gillis Schellaert bij doode van Jan Schellaert sijn vader, anno 1561

Verlijdt Juffr. Antonia van Rijswijck bij doode van Mr. Gillis Schellaert haer oom, 19 okt. 1593

Verlijdt Maritgen Goyaers dogter bij opdrachte van Henrick van Nispen als man ende voogdt van Antonia van Rijswijck, den 26 mrt 1608

Verlijdt agtervolgende de brieven van relieff Joost Gijsmartssoon van Hedichuijsen bij doode van Maria

Goyaerts voornoemt zijn moeder, den 26 okt. 1646
Verlijd Angela van Hedichuijsen wonende tot Waelwijck, huijsvrouw van Jan Gillissoo Wagemaker, bij opdragte gedaen inden name ende door gemagtigde vande voorschr. Joost Gijsmarssen haer vader als haer met haer moederlijk goet toegevoegt die A' (*geen datum*)

Verlijd Marie Elisabeth de Mesmaker oud 51 jaar wonende tot Antwerpen bij doode ende overlijden van Angela van Hedichhuijsen, voornoemt haer moej, ende agtervolgende desselfs testament, ende voor haer eed gedaen bij Johannes Cornelius van Muggenhove haer neeff, den 10 okt. 1697

Verlijd Jan Peter Omen oud 45 jaer wonende tot Dongen (Baronie van Breda) bij opdragte van de voornoemde Maria Elisabeth Mesmaecker, den 11 april 1710.

f. 544 Die Moolen tot Meeuwen ende die Moolen Houve
Verlijd Andries Millinck bij doode van Lambregt Millinck³⁾ zijn oom, anno 1554.

Verlijd Jan Millinck bij doode van Lambregt Millinck zijn broeder, anno 1560

Vide douwarie joncvrouw Alijd van Assendelft

Verlijd Heer Philips van Leefdael en Rogier van Leefdael⁴⁾, anno 1567

Verlijd Joncheer Philips van Leefdael bij dode en overlijden van joncheer Rogier van Leefdael voorschr. zijn vader, den 21 juni 1604

Verlijd joncheer Philips van Leefdael heeren Jacobssen bij overgifte van joncheer Philips van Leefdael heeren Rogierssoon zijn oom, hem gereserveert die lijftogt, den 3 nov. 1644

Verlijd Vrouw Margrieta Clara Anna van Boshuijsen bij doode ende makinge van joncheer Philips van Leefdael haer man, den 14 sept. 1678

Verlijd joncheer Philips van Leefdael agtervolgens brieven van relieff der Heeren Staaten bij doode van

3) Zie noot 7 op blz 99 en blz. 176, 4e regel van boven van jrg. 12 van dit tijdschrift).

4) Zie noot 8, blz. 100 en blz. 176, 11e regel van boven van jrg. 12 van dit tijdschrift.

joncheer Philips van Leefdael zijn vader den 19 juni 1682

Verlijd Cornelis van Brandwijck als bij de Hove van Holland gestelde curateur over den boedel van de voornoemde joncheer Philips van Leefdael volgens d'opene brieven van admissie van de Heeren Staaten van Holland ende Westvriesland tot een onversterfelijk erfleen, den 23 mrt 1702

Verlijd Diderick van Hemert burgemeester der stad Heusden bij opdragte van de voornoemde Cornelis van Brandwijck in zijn voorschr. qualiteit

Verlijd Jan Maurits van Hemert oud omtrent 16 jaer wonende tot (Nederveen?) bij doode van Diderick van Hemert voorschr. zijn vader, den 10 jan. 1709

Verlijd Anna Antonia van Hemert, weduwe van Abraham van Bleijswijk in leven Raed en Vroedschap der stad Delfft bij doode van Mr. Johan Maurits van Hemert, in leeven Heere van Eethen en Meeuwen en Babilonienbroeck, haer broeder

En naderhand Mr. Diderick van Bleysweijk Raed en Burgemeester der stad Gorinchem bij donatie cessie en affstant vande voornoemde Anna Antonia van Hemert zijn moeder, den 12 feb. 1754

Verlijd Cornelia van Schuylenburch, weduwe van Mr. Diderick van Bleijswijk, in leeven Heere van Eethen, Meeuwen en Babilonienbroek, Raed en Burgermeester der stad Gorinchem, mitsgaders ontvanger van des Graeffelykheijds tollén aldaer, wonende te Gorinchem voorschr. bij doode en makinge van den voorschr. haeren man, den 9 nov. 1763

en daarna

Verlijd Mr. Abraham van Bleijswijk, Raed in de Vroedschap en secretaris der stad Gorinchem voorschr. bij donatie van de voorschr. Cornelia van Schuylenburch zijn moeder den voorschr. 9 nov. 1763

Verlijd Cornelia van Bleijswijk bij doode en overlijden van Mr. Abraham van Bleijswijk, haere vader, den 27 apr. 1796

Repertorium Althena (nr. 240)

- f. 160 Een Houve Lants, gelegen in Weerthuijser Broeck, gethen des Anijlden Houve.

Verlijdt Willem van Uytwijck bij opdragte van Jan van Bockhoven, anno. 1412

Vide ibidem Duwarie op Margriet van Bockhoven⁵⁾ zijn wijff (*deze inschrijving houdt hiermede op*).

- f. 29 Een Huys ende Hofstadt leggende tot Woudrichem opt Sant ende belegen plegen te hebben Mr. Claes Notenboom met Hofstadt aende suytsijde, ende bij Robbrecht aendie noortsijde

Verlijdt Ghijsbrecht vanden Sande⁶⁾, als eerst opgedragen hebbende, anno 1328

Verlijdt Dirck van Weerthuysen bij opdrachte van Ghijsbrecht van Weerthuijse, anno 1328

Verlijdt Erckenraet Aernt Willebrants dochter bij dode van haer vader, anno 1402.

Schijndel.

A. J. L. v. Bokhoven.

5) Zij was een zuster van de hiervoor genoemde Jan (Oem) van Bokhoven, (zoon van Jan Oem, heer van Bokhoven en Olmen). (Archief van de Leen- en Registerkamer Holland op het Alg. Rijksarchief, inventaris nr 154, leenregister nr. 54, f. 92).

6) Wellicht is hij dezelfde als genoemd in de oorkonde welke staat afgedrukt in de handelingen van het provinciaal genootschap in N.Br. over de jaren 1944-1947, naast blz. 82.

PROUNINCK VAN DEVENTER

In Tax. 1910, 161 ev., werd destijds slechts aan Dirck Prouninck nageslacht toegekend, als aan „veenarbeiders in de Peel”, die hij verwerkt zou hebben bij een „bijzit”, Ida Jansen (Tax. 166, d.).

De vondst van een trits van Sonse Scabinale acten¹⁾ en een tweetal voor de Sonse Notaris van der Lith verleden Notariele bescheiden²⁾ stelde ons in staat tot navolgende vervollediging van de betr. stamreeks :

- I. *Jhr. Dirck Prouninck, huwt dan wel speelt met Ida ot Eycken Phlipsen, eerder gehuwd met Peter Bongers, en later ca. Aug./Sept. 1687 met Jan Aelbers*⁵⁾.

Uit het 1e huwelijk met Peter Bongers en Jan Aelbers had Eycke Phlipsen naar haar zeggen geen kinderen,

uit haar 2e verhouding met de Joncker Prouninck het onderstaande 4-tal. Zij zelve stelde met deze laatste, na door haar 1e man verlaten te zijn, gehuwd te zijn te *Arlon* in Luxemburg, waar hij als militair in garnizoen lag, zo in haar verklaring dd. 16-11-1725 ^{1b)}. Dirck zou in dienst gestaan hebben van de Koning van Spanje en dus wel Katholiek geworden zijn, hoe streng gereformeerd zijn ouders dan ook waren. Tegenover haar attestaties en die van enige anderen staat de verklaring dd. 27-2-1722 ^{1a)} van Lambert en Gerart Prouninck, beide ook weer militairen, maar nu in staatse dienst, gebroeders en oomzeggers van Dirck, die het bestaan van een huwelijk tussen hun oom Dirck en Eycke ten stelligste ontkennen, zodat naar hun mening, hun beider zoon, „Lambert de Cuyper” ⁴⁾, nooit meer zou kunnen zijn dan een „overwonnen bastaard”. De thesis van Eycke wordt er inderdaad niet sterker op, als een haar overigens goed gezinde verklaart van haar man, strijdmakker van Dirck, vernomen te hebben, dat hij zelf bij het huwelijk van Dirck en Eycke present was te..... *Arlon* ?, neen, nu heet het weer „in *bourgognien*” ^{1c)} ! Daar de betr. trouwbrieven bij een brand in Eyckes huis te Breugel verloren gingen ^{1c} en ^{2b)}, zal slechts een vondst in trouwregisters van *Arlon* of *bourgognien* er een beslissing kunnen brengen, al schijnt Eycken dan toch met haar 4 onderstaande kinderen geruimen tijd op het Kasteel van Hoydonck bij haar man's broeder, Hendrick Prouninck, te hebben ingewoond ^{1b)}.

Uit dit huwelijk dan wel samenspel :

1. *Margo*, geboren te *Arlon* ^{1b)}
2. *Cornelis*, geboren te *Nimwegen* ^{1b)}, benoemd naar Dirck's vader, Jhr. Cornelis, Peelland's Kwartierschout, die ook al op Hooydonck resideerde, volgt II.

1 a. S(on en) B(reugel). R 50, dd. 27-2-1722; b. SB. R 50, dd. 16-11-1725; c. SB. R 52, f. 115v, dd. 6-9-1736.

2) a. N 7241, dd. 18-7-1722; b. N 7241, dd. 14-8-1722.

3) Nog enige acten aangaande andere Prounink's: SB. R 52, f. 120v, dd. 3-11-1736, en N 7242, dd. 5-12-1739.

JACQUES HEEREN onze dank voor zijn assistentie en stimulering van ons initiatief.

4) Ook in SB. R 49, dd. 6-6-1722.

5) Eijchem Philipsen vermoedelijk zuster van Anthony Philipsen War-garen, Mr. Timmerman en Molenmeester te Son, vermeld in N. 7240, dd 12-12-1702. Jan Aelbers van Riet, Schutter en Ondervorster van Breugel, in SB. R 49, dd. 4-12-1719.

3. *Philips*, geboren te *Woensel* ^{1b)}, benoemd naar *Eycken's* vader, volgt *Ibis*.
 4. *Lambert*, geboren te *Hoydonck* ^{1b)}, volgt *IIter*.
- II. *Cornelis Prouninck*, geboren te *Nimwegen* ^{1b)}, huwt 1e *Maria Donckers*, huwt 2e *Maria van Gulick*, dr.v. *Hendrick*.
 Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Nuenen* :
1. *Maria*, 16-2-1723 (*Wilhelmus Beex* et *Maria Donckers*).
 2. *Elisabeth*, 4-10-1724 (*Thomas Donckers* et *Joa. Beex*), huwt *Henricus van de Voort*, zn. v. *Anthony*.
 Uit dit huwelijk 2 te *Breugel* 22-7-1745 en 10-9-1748 gedoopte kinderen.
 3. *Matheus*, 11-11-1725 (*Theodorus Borchouts*).
 4. *Arnoldus*, 6-11-1727 (*Arnoldus Donckers* et *Theodora Prouninck*).
 5. *Antonius*, peter 10-9-1748 te *Breugel* bij een der onder II, 2, genoemde dopen, zulks als „*Antonius Cornely Prouninck*”.
 Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Nuenen* :
 6. *Catharina*, 27-12-1730 (*Martinus Bax* et *Joanna van de Steyn*).
 7. *Elisabetha*, 24-1-1733 (*Lambertus Proeninx* et *Joanna Borchouts*).
 8. *Elisabetha*, 9-5-1737.
- Ibis*. *Philips Prouninck*, geb. te *Woensel* ^{1b)}, huwt *Joanna Maria N.*
 Uit dit huwelijk gedoopt te *Nuenen* :
1. *Joanna*, 26-8-1707.
 2. *Helena*, 12-8-1709.
 3. *Ida*, 27-11-1711.
- IIter*. *Lambert Prouninck*, geb. te *Hoydonck* ^{1b)}, huwt *Helena van Hove* of *Hooff*, ged. Son, dr. van *Joannes* en *Engelberta van de Schrijfcamere* ⁶⁾.
 Men noemde hem ook „*de Cuyper*” ^{1a)}.
 Uit dit huwelijk gedoopt te *Breugel* (1-2) en *Son* (3-5) :
1. *Henricus*, volgt *III*.
 2. *Engelberta*, 18-1-1707 (*Petrus Meussen* et *Maria Jansen Aelbers*).
 3. *Theodora*, 19-8-1708 (*Joannes van Hove* et *Ida Jansen*) ⁷⁾.

⁶⁾ Aangaande *Helena van Hove* onze stamreeks-van *Hove* in *Brab. Leeuw* 1964 sub *III*, 4.

⁷⁾ *Theodora van Hove* huwt *Son* 1-2-1750 *Cynthus Jan Cuyten*.

4. *Lambertus*, 13-3-1711 (Joes Alberti van Ham et Ida Jansen Saris), verm. jong overl.
 5. *Lambertus*, volgt IIIbis.
- III. *Henricus Prouninck*, ged. Breugel 4-11-1705 (Cornelius Jansen van Hooff et Ida Jansen), overl. Son 7-9-1795, huwt *Joanna Maria Vera*, ged. Son 8-3-1710, overl., drv. *Lambertus Martini* en *Anna Petri van Kemenade*. Als „*Henricus Lamberti Proenes*” treedt hij 22-6-1744, als „*Joanna Maria Vera*” zij 28-12-1739 als peter, resp. meter, te Woensel bij dopen van kinderen van haar broeder, *Martinus Lamberti Veraa* en diens vrouw, *Joanna Judoci van Kemenade*. Volgens het Cijnsboek van Son (G.A. Helmond) werden zijn goederen omtrent 1795 onder zijn drie kinderen verdeeld. Leengoed verheft hij in Rentm. Gen. 191, f. 16. Uit dit huwelijk gedoopt te *Woensel* :
1. *Lambertus*, volgt IV.
 2. *Henricus*, volgt IVbis.
 3.
- IIIbis. *Lambertus Prouninck*, ged. Son 6-8-1713 (Joes Lucae Saris et Ida Jois van Ham), overl., huwt *Catharina Verhagen*, ged. Nuenen 22-9-1713, overl. Son 27-1-1800 („wed. Lamb. Prounings”), dr. v. *Lambertus Gerardi Lamberti*, Mulder op Hoydonck, en van *Christina Mathiae Schutjes*.
 Uit dit huwelijk gedoopt te *Breugel* :
1. *Lambertus*, 16-4-1743 (*Lambertus Prouninck* et *Justina Verhagen*).
 2. *Angela*, 14-6-1745 (*Wilhelmus Lamberti Verhagen* et *Helena Lamberti Prouninck*).
 3. *Gertrudis*, 19-8-1746 (*Henricus Prouninck* et *Aldegundis Lamberti Verhagen*).
 4. *Joannes*, 12-10-1748 (*Joannes Lamberti Verhagen* et *Theodora Lamberti Prouninck*), kuiper ald., overl. ald. 1832 ongetrouwd.
- IV. *Lambertus Prouninck*, ged. Woensel 4-3-1744 (*Martinus Lamberti* et *Helena Lamberti*), overl. Son 17-11-1820, landbouwer ald., huwt (Schep.) 19-2-1775 *Maria van Lieshout*, ged. ald.
 Uit dit huwelijk gedoopt te *Son* :
1. *Joannes*, 7-12-1775 (*Petrus van Lishout* et *Joanna Maria Proenen*), landbouwer ald.

2. *Henricus*, 22-4-1780 (*Henricus Proenens* et Anna v. Lishout), begr. ald. 6-6-1792.
3. *Antonius*, 26-5-1783 (Judocus v. Lishout et Anna Maria Proenens), bouwman ald., overl. ald. 8-8-1832.
4. *Anna Maria*, 23-1-1792 (Henricus Proenens et Maria van Lishout), huwt ald. 10-2-1821 *Hendrikus van der Horst*, ged. St. Oedenrode 25-6-1793, landbouwer ald., zn. van Adrianus en Catharina van Doremalen.

IVbis. *Henricus Proenings*, ged. Woensel 2-4-1747 (Henricus van Proenen et Anna Peeters), landbouwer, overl. Son 2-3-1829, huwt *Mechtildis van der Vleuten*, overl. Son 30-12-1822. Uit dit huwelijk gedoopt te Son :

1. *Andreas*, 4-8-1783 (Gerardus Mercx et Anna Maria Proenens), volgt V.
2. *Joannes*, 3-7-1786 (*Lambertus Proenens* et Maria Jois van Beek), volgt Vbis.
3. *Joannes*, 16-8-1790 (*Lambertus Proenens* et Catharina Mercx).

V. *Andreas Proenings*, ged. Son 4-8-1783 (Gerardus Mercx et Anna Maria Proenens), bouwman ald., overl. ald. huwt ald. 12-2-1825 *Petronella Sloots*, ged. Asten 6-1-1794, overl. Son, dr. v. Petrus, landbouwer te Asten, en van Maria Hoebergen.

Uit dit huwelijk geboren te Son :

1. *Hendricus*, 5-2-1829.
2. *Peter*, volgt VI.
3. *Mechelina*, 8-5-1838.
4. *Hendricus*.

Vbis. *Joannes Proenings*, ged. Son 3-7-1786 (*Lambertus Proenens* et Maria Jois van Beek), bouwman ald., overl. ald., huwt ald. 3-6-1821 *Machtildis Verhoeven*, ged. ald. 14-8-1787, overl. ald., dr. v. Hendricus, landbouwer ald., en v. Catharina Vervlossen.

VI. *Peter Proenings*, geb. Son 22-1-1835, overl. ald., huwt *Wilhelmina van Lieshout*.

Uit dit huwelijk geboren te *Deurne* :

1. *Antonius*, huwt *Joanna Maria Strijbosch*, uit welk huwelijk ook *Petronella Proenings*, woonachtig te *Helmond* (1963) ³).

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

KWARTIERSTAAT VAN DEKEN GABRIEL L. J. VAN DIJK

De heer J. A. W. Swane te 's-Hertogenbosch was zo vriendelijk om de kwartierstaat van *Deken Gabriël L. J. van Dijk*, gepubliceerd in dit maandblad, jaargang 12, blz. 168-169, compleet te maken door het aanvullen van de kwartieren 22 en 23 : Thomas Swerts : * Boxtel 28-4-1748 ; † Oisterwijk 24-9-1832 ; xx (tweede huwelijk !) Haaren 23-1-1780.

Joanna Maria Cuypers : * Haaren 10-3-1751 ; † Tilburg 8-9-1812.

Voorts dient op blz. 171 (eerste woord van de eerste regel) in plaats van Ludovicus gelezen te worden : *Lambertus*.

De Redactie.

OPENINGSTIJDEN RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

De rijksarchivaris in Noord-Brabant deelt ons mede dat een wijziging in de werktijden er toe geleid heeft, dat de leeszaal van het Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch van maandag tot en met vrijdag iedere dag een half uur langer voor het publiek toegankelijk is.

De openingstijden zijn nu van maandag tot en met vrijdag van 9.— tot 17.30 uur, des zaterdags van 9.— tot 12.— uur.

OPENSTELLING STADSARCHIEF 'S-HERTOGENBOSCH

Met ingang van 1 januari 1964 is het gemeente-archief van 's-Hertogenbosch dagelijks geopend van 8.30 tot 12.45 en van 14.00 tot 17.45 uur. Bovendien op dinsdagavond van 19.00 tot 21.00 uur. Op zaterdag is het archief gesloten.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

LEMMENS.

Gevraagd: De omschrijving van het familiewapen van het gesl. Lemmens, waartoe o.a. behoort JOANNA LEMMENS, ged. 27 aug. 1807 te Beugen, overl. 27 dec. 1879 Oss, d. v. Arnoldus Ambrosius Lemmens, ged. 6 maart 1775 te Oploo, landbouwer, (zoon van Johannes Lemmens en Catharina Artz (Arts)

en kleinzoon van Henricus Lemmens en Maria van Zutphen) en G. -trudis van der Voordt, ged. 10 april 1776 te Beugen, overl. nà 1823, dochte van Johannes van der Voordt en Theodora Driessen. Joanna Lemmens huwt 19 mei 1832 te Oss ANTONIUS JURGENS, geb. 8 augustus 1805 te Oss, overl. 1 september 1880 Oss, stichter der margarinefabriek.

Verdere genealogische gegevens van dit geslacht Lemmens zijn mij welkom!

Hengelo (Ov.), Ysselstraat 13.

G. W. Ch. LEMMEN.

SCHAAP. — Contact gezocht met diegenen, die gegevens bezitten over de familie SCHAAP voor ca. 1750 te Woudrichem. Ik bezit de dopen en huwelijken uit de kartotheek van het R.A. in den Bosch.

KOE(C)K. — Gevraagd de doop en het voorgeslacht van Adriana (Ariaantje) Maria KOE(C)K; zij trouwt 10 mei 1716 te Giessen met Cornelis Peters VAN ANDEL. Zij is dan j.d. van Giessen. Volgens het lidmatenboek van de N.H. Gemeente verliet zij Giessen in 1713 en keerde er in 1715 weer terug. Haar vader zou op grond van kindernamen Hendrik kunnen heten.

(VAN) BERGELJK. — Gevraagd doop en voorgeslacht van Leendert (Leonardus) VAN BERGELJK, volgens ondertrouwacte van 20 februari 1773 (Sprang) j.m. van Waalwijk. Was gehuwd met Maria (ook Johanna Maria) DAME(N), ged. Vessem 24 december 1741 (NH). Alle gegevens over VAN BERGELJK, hoe kort ook, kunnen van belang zijn.

DAMEN-DE VRIES. — Gevraagd doop en voorgeslacht van Isack DAMEN, geb. ca. 1716, en Kristina DE VRIES (geb. ca. 1716 als d.v. Adriaen DE VRIES en Dora VAN RIET; geb. plaats onbekend). Hij deed samen met zijn vrouw in maart 1736 belijdenis te Den Bosch, woonde te Hilvarenbeek, vermoedelijk van 1736 tot voorjaar 1738, was van voorjaar 1738 tot in 1753 vorster te Vessem, vertrok daarna met zijn vrouw volgens het lidmatenboek van N.H. Gem. Vessem naar Erp. Wie kent deze families DAMEN, DE VRIES en VAN RIET? Hoe kan men de aanstellingen tot verster vinden? Welke instantie benoemde ze?

VAN HERPEN. — Gevraagd doop en voorgeslacht van Jan Ariensz VAN HERPEN, die 20 april 1688 te Heerewaarden in ondertrouw ging met Maria SPIEGEL, ged. Heerewaarden 26 november 1665 en overleden te Heerewaarden op 10 januari 1748. De gegevens uit de Nederlandsche Leeuw over vroegere generaties moeten in twijfel getrokken worden. Hij kwam mogelijk van de zuidkant van de Maas. Het geringste gegeven kan een aanwijzing opleveren. Beschikt iemand over gegevens VAN HERPEN van voor 1700?

SPARO. — Te Heerewaarden huwden 2 februari 1752 Willem DE WIJS, j.m. geb. en won. te Heerewaarden, en Johanna Margaretha SPARO, j.d. geb. en laest gewoont hebbende te Cromvoort. Gevraagd: wanneer is zij daar gedoopt (NH of RK)? In welke Hervormde Gemeente of welke parochie? Wie waren haar ouders enz.?

LEENHOUWER. — In oktober 1651 huwden te Sprang: Ambrosius Huijberts en Anneken Willems LEENHOUWER. Gevraagd doop en voorouders van de vrouw.

Valkenswaard, Julianastraat 30.

G. J. BOTHOF.

HET WAPEN VAN DE BOSSCHE NOTARIS JOHAN VAN ASTEN

door

Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,
oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant

De heraldiek wordt in West-Europa als maatschappelijk verschijnsel doorgaans slecht begrepen. Toen zij daar in de 13de eeuw en hier in Brabant in het tweede kwart er van ontstond, was het de adel, een destijds nieuwe stand, die de wapens, door voorvaders tot dan toe als ambtelijk teken gevoerd, aan hun persoon als teken van maatschappelijk aanzien hechtte en hun afstammelingen daarin deed erven.

Deze toeëigening was overeenkomstig een blijkbaar de mens ingeschapen karaktertrek, zodat overal ter wereld soortgelijke symbolische gebruiken vallen op te merken. Men vergist zich echter door alle uitingen der heraldiek van haar ontstaan af tot heden als onveranderlijk voor te stellen en in één systeem samen te persen. Integendeel heeft de Brabantse heraldiek zich voortdurend ontwikkeld, maar het is slechts zelden mogelijk hiervan formeel bewijs te leveren. Daarom verdient een dergelijk geval van wapenaanname uit de eerste helft der 17e eeuw, dat voor tijd en land kenmerkend is, hier besproken te worden ¹⁾.

Te 's-Hertogenbosch leefde in de eerste helft der 17de eeuw een zekere *Johan van Asten*. Wanneer hij geboren werd, heb ik niet kunnen achterhalen, niet zozeer, omdat zijn doopsel destijds niet zou zijn aangetekend, maar vermoedelijk, omdat de pastoors de familienamen, als de ouders niet tot de patriciërs behoorden, doorgaans weggelaten hebben ²⁾. En hoevele Janen Geraerts vond ik niet.

Welke de bezigheden van de vader waren, kan ik slechts vermoeden ³⁾, maar wellicht heeft deze in de Verversstraat ge-

1) Zie mijne studie: *De Brabantsche beelden en teekens van recht*, in 1957 bij Nyhoff te 's-Gravenhage uitgekomen.

2) In vergelijking met de kerkelijke administratie was de wereldlijke meer eigentijds, maar met geboorteacten hield zij zich niet bezig en leunde op de doopboeken. En wat de overige Bossche stadsadministratie betreft, is deze nog onvoldoende geordend of onderzocht.

3) Geraert van Asten is voor mij een duistere persoon. Van Sasse van Ysselt vermeidt in: *De voorname huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch*.

woond ⁴⁾, want ten tijde van Johan's (tweede huwelijk, in 1644, was deze daar gedomicilieerd ⁵⁾).

In elk geval was Johan ter goeder naam en faam bekend ⁶⁾, werd hij te zijner tijd als klerk ten stadhuize aangenomen en was dit blijkbaar ter afdeling der griffie, welke de rechtszaken behandelde ⁷⁾. In 1646 ontving hij zijn admissie als notaris ⁸⁾. Een degelijker opleiding als ten stadhuize kon men niet verlangen, maar of hij het ambt met hart en ziel bekleed heeft, betwijfel ik. Er zijn immers van hem slechts een klein getal minuutacten bewaard ⁹⁾, uit de inhoud waarvan ik meen te mogen opmaken, dat men van zijn kundigheid doorgaans

1910-na 1913. Dl. II p. 479, de verkoop van een huis aan de Peperstraat Oostzijde in 1637, dat belend werd door „seeckere cameran, toegehoorende de kinderen Gerraerts van Asten”, die derhalve destijds reeds overleden was. Hij kan dus de Geraert zijn, die op de nader te bespreken grafzerk vermeld wordt, omdat Johan van Asten mogelijk destijds reeds met jufvrouw Van Tulden gehuwd was. Immers werd diens zoon Geraert op 24 April 1638 in de St. Jan gedoopt. Van broers of zusters is mij evenmin gebleken tenzij van zijn zuster Johanna bij gelegenheid van het genoemde doopsel. Doopboek St. Jan. B.S. 's-Hertogenbosch no. 9.

4) De Verversstraat was destijds niet meer een van enkel lakenververs, maar er woonden handwerkslieden en zelfs notarissen en stadssecretarissen, hetgeen men thans een voor middenstanders en zelfs vrije beroepen zou kunnen noemen. Armen trof men er niet aan, maar ook geen oude families, die meest aan de buitenwijken met ruime huizen en erven de voorkeur gaven.

5) Hij huwde vóór schepenen van 's-Hertogenbosch op 4 Aug. 1644. B.S. 's-Hertogenbosch no. 565.

6) Men leefde te 's-Hertogenbosch destijds onbezorgder of, zo men wil, zorgelozer dan in de Meierij, die destijds door de latenten staat van oorlog, de wederzijdse aanspraken op soevereiniteit en de daaruit voortkomende brandschattingen, de zogenaamde Retorsie, dubbel belastingen betaalde en welker handel en nering verschrompelde. De Bosschenaars echter voelden zich niet zozeer veilig in hun vesting, die immers niet onoverwinnelijk was gebleken, als profiteerden van de gunstige ligging ten opzichte van het Noorden. Nog teerde men op het erfdeel der voorvaderen en zag met onvervalst optimisme de toekomst tegemoet.

7) Dit was gebruikelijk. Ook zijn kleinzoon Theodorus Franciscus combineerde het notarisschap met het klerkschap ter secretarie.

8) Zijn residentie wordt in de acte van de Raad van Brabant niet genoemd.

9) De acten lopen van 1646 tot 1655. Zie Rijksarchief in Noord-Brabant. Inventaris der notariële protocollen. Blijkens de titel van de band: rapsodia en de inhoud hebben deze minuten later ter stadsgriffie wat rondgeslingerd en zijn later met andere dergelijke ongeluksvogels samen gebonden. In de zelfde band bevindt zich een minuutacte van 9 Dec. 1609 van zekere notaris J. van Asten, die met een andere hand tekent en van wie overigens niets bekend is. Was deze een oom?

slechts in gevallen gebruik maakte, die men thans politiezaken zou noemen: getuigenissen omtrent verkeersruzie's aan de stadspoorten of van afzetterijen van vreemdelingen in de herbergen.

Ik wil aannemen, dat hij destijds in goede doen was en ongetwijfeld wel gemaakt van lijf en leden, schoon wat gezet van postuur, met een mannelijk gelaat, omlijst door zwarte, op de schouders hangende lokken en knevel en dus wel in staat was om op een burgerdochter indruk te maken¹⁰⁾. Maar de maatschappelijke standen waren te 's-Hertogenbosch (en ook elders in Brabant) scherp gescheiden en dus mocht hij er trots op zijn de hand van een juffrouw Van Tulden verworven te hebben.

De Van Tulden's, schoon niet van adel, waren van goede familie, maar het is weder een eigenaardigheid van dit gezin, dat er vergelijkender wijze zo weinig van bekend is. Maria's vader heette Dirck¹¹⁾, maar waar hij woonde¹²⁾ en wat hij deed, heb ik niet kunnen achterhalen. Wat haar echtgenoot betreft, zou het mij niet verwonderen, indien nog blijkt, dat hij te Oisterwijk een hofstede bezat¹³⁾, hetgeen mede zou verklaren, waarom hij het zich ten stadhuize niet moeilijk maakte¹⁴⁾.

Uit hun huwelijk is slechts één kind geboren, een zoon, naar de grootvader van vaderszijde Geraert genaamd en op 24 April 1638 in de St. Janskerk gedoopt¹⁵⁾. De moeder is daarna overleden, maar bijzonderheden ontbreken, want zij is niet in het familiegraf in de St. Janskerk begraven of ontbreekt althans het grafschrift op de zerk. Zoveel is zeker, dat Johan van Astten als weduwnaar op 4 Augustus 1644 ten stadhuize in zijn

10) Men zie slechts zijn portret met zijn tweede vrouw, o.a. afgebeeld in de na te noemen veilingcatalogus.

11) Waarschijnlijk was hij de peetoom van de schilder Theodoor van Tulden.

12) Wellicht woonde hij als oudste kleinzoon in het huis De Ster met de Staart aan de Schapenmarkt, dat van Dierck Hanryckx van Tulden geweest was. Deze was op 10 Februari 1559 overleden, maar het huis werd eerst in 1570 verkocht. Van Sasse van Ysselt, De voornamen huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch III p. 488.

13) Dit is althans in 1722 met zijn nazaat Geraard het geval, over wie nader.

14) Het is mij niet gelukt een Bossche woning voor Van Astten te vinden. Notarissen hadden in Brabant geen verplichte residentie tenzij binnen de landsgrenzen.

15) Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch. Coll. B. Standsarchieven, 's-Hertogenbosch no. 9. In dat jaar heerste de Rode Loop in de stad.

kerkelijk huwelijk bevestigd werd met juffrouw Marie Donckers, reeds weduwe van mr. Jan van Voern, licentiaat in de rechten¹⁶⁾. Zij was uit een familie, die met de Van Tulden's op één lijn gesteld mocht worden.

Dit tweede huwelijk was kinderloos, waarvan het gevolg was, dat het zoontje Geraert, welks toeziende voogd neef Theodoor, de beroemde schilder, was¹⁷⁾, een bijzondere plaats in het gezin innam. Het was om zo te zeggen, de hoop der toekomst, getuige het familietafereel, dat hij een paar jaren later van hen gemaakt heeft¹⁸⁾; zij, vorstelijk in wit satijnen kleed met hermeline boord en rode mantel, neemt, daartoe door haar man uitgenodigd, de jonge Geraert, rijk gekleed en met een gouden klassieke medaille om de hals, bij de hand. In de zelfde gedachtegang is Johan zelf als Romeins imperator in borstharnas, op blote voeten in sandalen en met scheenbeenplaten uitgedost¹⁹⁾. In de rechterbovenhoek prijkt het alliantiewapen.

16) Rijksarchief als boven. Schepentrouwboek van 's-Hertogenbosch inv. no. 96.

17) Bij gebrek van een broeder. Hij was de oudste zoon van haar oom Jacob. Ter verduidelijking de volgende toelichting. De overgrootvader van Maria Dierick woonde, als gezegd, aan de Schapenmarkt. Waar diens oudste zoon mr. Gerard woonde, bleef mij onbekend, maar wellicht was het in een huis aan de Papenhulst, dat zijn vrouw hem had aangebracht en door hem in 1595 verkocht werd. Terloops vermeld ik, dat mr. Johan Splinter van Voorn, de eerste echtgenoot van Maria Donckers, hun buurman was. Van Sasse van Ysselt als boven III p. 499 seq. Gerards tweede zoon Jacob, een lakenkoopman, woonde in de Minderbroederstraat, in een huis, dat hem door zijn vrouw was aangebracht. Van Sasse van Ysselt, Voorname nuizen etc. dl. I p. 200 en Taxandria jg. 7 p. 210 en jg. 18 p. 118. Diens oudste zoon was de „constschilder” Theodoor, die alzo een volle neef van vaders zijde was.

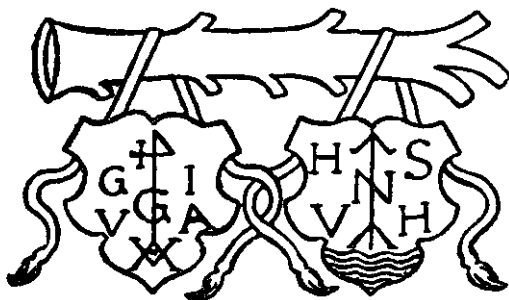
18) Het schilderij is binnen de lijst niet minder dan 2,20 m hoog en 1,80 m breed en werd in Juni 1900 uit de galerij van het kasteel Heeswijk in een loods in de tuin der Buitensociëteit Casino te 's-Hertogenbosch aan een kunst koper ten behoeve van de vorst van Baroda in het toenmalige Brits-Indië voor een vermoedelijk matige prijs verkocht. Men bejammerde het verlies voor de stad van dit voluit gesigioneerde en kapitale doek, dat inderdaad een waardig pendant was der schilderstukken van Van Tulden ten stadhuize, en wilde het voor de verzameling van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant gekocht zien, maar het geld kon niet bijeen gebracht worden.

Een beschrijving der artistieke kwaliteiten er van zal door prof. Dr. Valentin Denis te Leuven geschieden in diens monographie over de schilder Theodoor van Tulden. Aan deze dank ik de kennis der tegenwoordige verblijfplaats, namelijk in het Staatsmuseum van Baroda, overigens steunend op herinnering aan persoonlijke belevingen bij de verkoop.

19) Theodoor van Tulden zelf was trouwens van enige overdrijving niet

Dit wapen, dat het voorwerp dezer studie is, luidt : Van Asten. Tweedelig : doorsneden 1 van sabel met twee liggende gespen van goud, faasgewijs gesteld, 2 van azuur en 3 van zilver met een molenijzer van sabel. Maria Donckers voert van azuur met een golvende faas van zilver, vergezeld van drie zespuntige sterren van goud.

De lezer moge in dit wapen van de echtgenoot iets ongewoons, zo niet onregelmatigs opmerken : een tweedelig doorsneden

HIER LEET BEGRAVEN
GOEAERT JANSZEN VAN ASTEN,
STERF DEN 17 JANUARI 1633;

van sabel, azuur en zilver, het sabel beladen met twee stukken en het zilver met één. Inderdaad is het een slechte nabootsing van een bekend type, waarvan het veld, zeg van sabel, beladen is met een faas, zeg van goud, welke faas vergezeld is van drie stukken, zeg van zilver²⁰⁾.

Het bewijs dezer onderstelling wordt geleverd door een thans nog in de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch liggende grafzerk, welk bewijs mede steunt op een tweede zerk ter zelfder plaats. Laat ik beginnen met een beschrijving der laatste²¹⁾, (Fig. 1), welke de begrafting vermeldt van Goeaert Janszen van As-

afkerig, getuige dat hij, die eenvoudig als Dirck, een afkorting van Didericus of Theodericus gedoopt was, zich naar Theodorus, een Romeins patroon noemde. Hij was een overtuigd volgeling der Barok.

20) Dit ongewone en aarzelende kan men ook opmerken in de beschrijving er van in de latere wapenbrief.

21) Dr. C. F. X. Smits, De grafzerken, wapen- en rouwborden der St. Janskerk te 's-Hertogenbosch no. 69 p. 27.

ten, gehuwd geweest met Mechtelt Wyllemsz., en op 17 Jan. 1633, resp. 20 Maart 1645 overleden. Boven het inschrift is het wapenschild van de man gebeiteld, heraldisch niet veel bijzonders, want de inhoud bestaat uit een koopmansmerk, samengesteld uit het eigenlijke merk en de letters G V A, bovendien vergezeld van G.I.V.A. Deze Goeaert was kramer in de Witten Bok op de Grote Markt bij de Hoge Steenweg, wel een goede winkelstand, maar zeker niet de woning van een patriciër.

Het is zo goed als zeker, dat notaris Johan van Asten een bloedverwant van deze Goeaert was, en aannemelijk, dat zijn voorvader eveneens gespen en dergelijke kramerijs verkocht heeft 22).

De andere grafzerk verraaft hem trouwens volkomen 23). (Fig. 2). Bij de beschouwing daarvan zal men weder iets onregelmatigs opmerken. Deze zerk dekt het graf van Dierick Hanryckx van Tuldén, overgrootvader van Maria en op 10 Febr. 1559 overleden, en is met het bekende familiewapen versierd: van sabel met drie drielingsfasen van goud en met een effen schildhoofd van het zelfde.

Blijkbaar is het graf bij boedelscheiding van haar grootvader aan Maria gekomen en heeft zij het haar echtgenoot rechtmatig aangebracht. Wat heeft deze nu gedaan: de (heraldische) rechterhelft met zo weinig verandering en kosten mogelijk laten veranderen in het zijne om er een alliantie in een destijds gebruikelijke vorm van te maken. Ik spreek van weinig kosten, want het uithakken is slordig en met behoud van resten van het oude geschied, en noem het een armzalige verandering, want de (heraldische) rechterhelft der bovenste drielingsfaas is het middendeel van 's mans wapen geworden, dat zodoende voortaan, als horizontaal gearceerd, van azuur werd verklaard,

22) De gesp is een 13de-eeuws, schoon niet Brabants heraldisch stuk, dat als rechtsteken een rol in het proces speelde. De gespen van Johan van Asten hebben echter er niets mede te maken en ik betwijfel het, of hij van de eerste ooit gehoord of zelfs gespen bedoeld heeft. Zijn nazaat Geraard, die te Oisterwijk woonde, liet tenminste in 1722 een „chasset“, d.i. een gebrandschilderd ruitje maken, dat met zijn wapen in grisaille prijkte. De kwartieren 1 en 4 daarvan zijn dat van Johan, maar met twee ringen. Zie het HS. van Brock, De stad en meierij van 's-Hertogenbosch dl. II p. 205, waarin afgebeeld. Ook daarmede is vrijheid genomen, waarvan het meest opmerkelijke, dat de scheidelijnen tussen de kwartieren op faasbreedte zijn. Deze Geraard voerde de open helm met vlucht van de latere wapenbrief. Zie over hem nog Van Sasse van Ysselt, De voorname huizen en gebouwen etc. II p. 47.

23) Dr. C. F. X. Smits, De grafzerken etc. no. 159 p. 169.

Omtrent de herkomst der gespen zeide ik reeds mijn mening en het molenijzer geeft overeenkomstig een destijds gebruikelijke zinspeling te kennen, dat de Van Asten's uit het gelijknamige dorp komen, welk dorp destijds tot een kwartier der Meierij van Den Bosch behoorde. Dat het oorspronkelijk vreemd aan het kwartier was, wist men in de tijd van de notaris niet meer en Theodoor van Tulden, die het kwartierwapen van Peelland met de drie molenijzers om zo te zeggen heeft gecanoniseerd, wist het evenmin²⁴⁾.

Er valt nog een tweede, niet minder opmerkelijke onregelmatigheid op de zerk vast te stellen. Lang, nadat de eerste Van Tulden er onder begraven was, werd, naar de schriftsoort te oordelen, de naam van Geeraert van Tulden er in gebeiteld. Wie was het, die de familienaam in Asten veranderde, en wie was deze Geeraert van Asten: de vader of het knaapje, dat wij op het familietafereel gezien hebben?²⁵⁾

Rest de verdere geschiedenis van dit wapen, dat door de zoon Geraert, die eveneens notaris te 's-Hertogenbosch was²⁶⁾, en diens nazaten verder gevoerd is. Eén van hen, die zich over 's-Gravenhage in de Zuidelijke Nederlanden en wel te Antwerpen gevestigd had, werd in 1755 door keizerin Maria Theresia in de adelstand verheven²⁷⁾. In het diploma werd het wapen bevestigd en wordt aldus in de 19de eeuw en wellicht tot heden gevoerd²⁸⁾.

Zo maakte men in de 1ste helft der 17de eeuw in Brabant wapens en werden zij in de volgende van Hoger Hand bevestigd en dus „genormaliseerd”, om niet te zeggen „gewettigd”.

24) Met alle waardering voor Van Tulden mag niet voorbij gezien worden, dat zijn heraldische kennis niet groot was.

25) Zie Afbeelding 2. Het kan de oom van Maria niet zijn, omdat deze in de Minderbroederskerk begraven is en zijn zerk had.

26) Hij woonde te 's-Hertogenbosch en ging na de Reductie tot de Hervormde godsdienst over, terwijl zijn afstammelingen weder Katholiek werden. In 1705 gaf hij een Katholieke concurrerende sollicitant voor een studiebeurs bij de Staten-Generaal aan. Zie Jhr. A. van der Does de Willebois, Studiebeurzen dl. IV p. 376. Zijn acten als notaris lopen van 1669 tot 1689.

27) Ch. Poplimont, La Belgique Héraldique dl. I p. 255.

28) Het wordt in de wapenbrief beschreven als zijnde: Tiercé en fasoe: le premier de sable à deux boucles d'or, soutenu dazur, contre-soutenu d'argent au fer de moulin de sable. Cimier: un vol d'argent.

ENIGE GEGEVENS OMTRENT DE OUDSTE GENERATIES
VAN HET KLUNDERTS GESLACHT DE LINT EN
VERWANTE GESLACHTEN (CRAMER, v. d. CRUYS)

Cornelis Adriaansz. de Lint, stamvader van het in Nederlands Patriciaat 1943 voorkomend geslacht, was — blijkens een in „De Nederlandsche Leeuw” (jrg. 1939, kolom 366-373) — aangehaalde akte van 2 januari 1668 omstreeks 1633 geboren en op 26 maart 1653 woonachtig „aen den Groenenwegh omtrent de Noortschans” onder Klundert.

Zijn eerste vrouw, *Ghielke Adriaensd. Voocht*, was geboren in de Nieuwe Fijnaart uit het huwelijk, op 18 februari 1614 te Fijnaart gesloten, van *Adriaan Cornelisz. Voocht* (geboren in de Nieuwe Fijnaart) en *Jobke Adriaensd.* (geboren in Saarloos). Deze *Ghielke* huwde in eerste echt 22 maart 1643 te Fijnaart met *Claes Jansz. Cramer*. Zijn ouders, *Jan Pietersz. Cramer* en *Adriaentje Claesdr.*, testeerden te Willemstad (R 177) 25 juli 1625, wonende in den lande van Klundert aan de Groeneweg. Van zijn moeder nam *Claes* — blijkens een schuldbekentenis van 26 november 1647 (Klundert R 101) — over huis en bakkeet op de 31e hoeve van de Grote Polder van Klundert bij de Heule aan de Groeneweg, benevens 11 bunder en de helft van haar deel in het Grote Gors, met de bepaling, dat zij bij hem zal blijven wonen.

Wanneer *Cornelis de Lint* dus op 26 maart 1653 woonachtig aan de Groeneweg heet duidt dit er op, dat hij toen al met de weduwe *Cramer* gehuwd en bij haar op de boerderij ingetrokken was.

Claes Jansz. Cramer en *Ghielke Adriaensdr* testeerden te Klundert (R 101) 17 januari 1652, waarbij zij hun vier kinderen noemen: *Dingentke* (8 j.), *Adriaen* (5 j.), *Jan* (2 j.) en *Job* (15 weken).

Uit hoofde van dit testament erkende *Cornelis de Lint* op 22 januari 1654 (R 101) 206 gulden schuldig te zijn aan de voogd van de wezen *Cramer*. Voor de nakoming van deze schuld stelden zich borg *Abraham* (gedoopt Fijnaart 9 nov. 1614) en *Adriaan* (gedoopt Fijnaart 16 nov. 1625) *Adriaenszonen Voogd*.

Als weduwnaar van *Ghielke* sloot *Cornelis de Lint* op 13 maart 1668 (weesboek Klundert II) een accoord met de voog-

den harer kinderen : Dingenke (al getrouwd), Adriaan (vol-jarig), Jan (18 j.) en Job Claessen, en Lijntke, Adriaen en Neeltke Cornelis.

Hij hertrouwde dan met Pieterella van Steensel, gedoopt Zwaluwe 25 oktober 1648, gestorven te Klundert, overlijden aangegeven aan de gaarder 31 januari 1715, dochter van Jan Jansz. en Tanneke Maartensdr.

Op 18 januari 1684 (weesboek Klundert II) werd Adriaan Cornelisz. de Lint aangesteld tot voogd over de vier minder-jarige kinderen van zijn vader in tweede echt verwekt bij Pieterella Jansdr. : Jan (12 j.), Tanneke (10 j.), Meerten (7 j.) en Leynke (3 j.). Hierop deed Pieterella Jansdr. dezelfde dag uitkoop met alle kinderen, waarbij is aangetekend, dat Adriaan en Neeltje op 7 mei 1718 deze uitkoop kwiteerden en dat Tanneke en Meerten toen al gestorven waren.

Houdt men de namen van de respectievelijke schoonouders van Cornelis Adriaansz. de Lint in het oog, dan zijn de namen van Lijntke en Neeltke uit het eerste huwelijk en die van Leynke uit het tweede huwelijk niet verklaarbaar ; zij zouden dus van zijn kant moeten gekomen zijn.

In het weeskamerarchief van Klundert (bundel 15) vindt men de „inventaris ten huize van Lijntje Cornelisdr weduwe van Adriaen Hendricxe, overleden aan de Noordzijde, opge-maakt door Paulus Jansen aan de Noordzij als voogd en Dingeman Cornelisz. Nelemans in Lage Zwaluwe als toezieners van de wezen, en Lijntje Cornelisdr zelf, geassisteerd door Frans Hendriksz. haar bruidegom” van 13 maart 1640, met de uitkoop tenzelfden dage van haar kinderen Neeltje (omstreeks 12 j.), Cornelis (8 j.) en Pieterella (3 j.). Deze uitkoop is ook opgenomen in het Klunderts weesboek I, met in de kantlijn de aantekening, dat Neelke en Cornelis Adriaans — die erfdren van Pieterella — op 18 juli 1651 kwiteerden. Lijntjes bruidegom Frans Hendriksz. had 2 februari 1640 (weesboek Klundert I) zijn wezen bij Mayke Pietersdr uitgekocht, o.a. Aechje (8 j.), Styntje (4 j.) en Floris (3 j.).

Frans Hendriks was een zoon van Hendrik Florisz. en Aechtje Ghijsbrechts aan de Tonnekreek (testament van 6 sept. 1611 Klundert R 97). Hij was in eerste echt gehuwd met Janneke Martensdr, dochter van Marten Jan Denisz. (Kl. R 97 15 okt. 1610), die weduwe was van Jan Cornelisz. Bergen, zie Brabantse Leeuw VI, blz. 69.

Frans droeg de bijnaam „de Roode” of „Roode”. Ghysbert

Bloos in Prinsenland gehuwd met Styntke Franse Roodendr verkoopt Kl. R 102 21 febr. 1661 een obligatie, die hem is aangekaveld. Floris Fransz. de Roy van Klundert ondertrouwt Dinteloord 29 april 1662 Maria Bloos.

Met Lijntje maakte Frans 17 april 1640 (R 100) een testament. Hij zegt in eerste echt gehuwd geweest te zijn met Anneke Martens. In margine is weer aangetekend, dat Neeltke en Cornelis Adriaansz. — weer mede als erfgenamen van Pieter-nella Adriaansdr — jegenwoordig voljaert, geassisteerd met h a r e n o o m Dingeman Cornelisz. Nelemans, Jan Gerraertsz. Barendrecht, die 't selve te sijnen laste gecomen had van Frans Hendriks weduwnaar in deze, 18 juli 1651 kwiteerden.

Na het overlijden van Lijntje hertrouwde Frans nog een keer. In bundel 16 van de weeskamer te Klundert is een rekening bewaard d.d. 15 juli 1648 van Jan Gerritsz. Barendrecht als curator van de boedel van zal. Frans Hendriks Roode en Zijke Cornelisdr, beiden overleden binnen deze jurisdictie.

Door de vermelding, dat Adriaen Hendricxe aan de Noordzijde overleed, kunnen wij het tijdstip van zijn vestiging in Klundert benaderen. Adriaen Hendriks, ingezetene, erkent (R 99) 15 april 1624 een schuld aan Pieter Cornelis Aerts (die het huiske van weesmeesters verkregen had) ter zake van overlating van een huyske en de melioratie van 3 gemeten. Pieter Cornelis Aerts nam (R 99) 8 juli 1621 over van de diaconie e.a. een riete huyske en keete aan de Noordzijde benevens een blok lands groot 1 bunder.

Mijn aandacht viel op dit echtpaar Adriaan Hendriksz. en Lijntje Cornelisdr, dat aan de Noordzijde in de Grote Polder van Klundert woonde — dus bij de Noordschans, waar de weduwe Cramer aan de Groeneweg woonde — en een zoon Cornelis had, die omstreeks 1632 geboren was en in 1651 nog leefde. Hij had reden in de namen zijner kinderen zijn moeder Lijntje en zijn zuster Neeltje te gedenken.

Het echtpaar Adriaan Hendriksz. en Lijntje Cornelisdr had familie in de buurt. In de bundel 15 van de weeskamer van Klundert treft men aan de inventaris van Jan Willemsz. en Adriaantje Cornelisdr, wonende aan de Noordzijde, van 4 februari 1648, met het accoord, dat Adriaantje Cornelisdr Elemans als weduwe van Jan Willemsz. op 5 februari 1648 sloot met Jan Claesz. van Heuclum als geordonneerde voogd ter plaatse, Adriaan Willemsz. tot Dordrecht en Dingeman Elemans in de Lage Zwaluwe als toezinders van de wezen Anne-

ken (13), Willem (11), Cornelis (8), Damis (5), Pieter (3) en Adriaan (6 weken). Dit accoord is ook ingeschreven in weesboek Klundert.

In de bundel 18 ligt een rekening van de wezen van Jan Willemsz. en Adriaantje Cornelisdr Elemans van 1 maart 1661, waarin vermeldt wordt, dat de weduwe hertrouwd is met Cornelis Jacobsz. Lange en dat de dochter Anneke getrouwd is met Jan Jansz. van Heemstede; alleen de zonen Damis en Pieter leven voorts nog.

Voornoemde Jan Jansz. van Heemstede (die afkomstig was uit Willemstad) werd gevest in een huis bij de kerk te Klundert op 8 februari 1661 (Kl. R 102). Voor de daarvoor door hem erkende schuld stellen zich borg Cornelis Jacobsz. Lange en Cornelis Adriaansz. de Lint.

Andersom stellen zich 1 januari 1662 Jan Jansz. van Heemstede en Pieter Jansz. Cramer borg voor een schuld, welke Cornelis Adriaansz. de Lint dan erkent.

In deze tijd zijn de broers van Anneke Jan Willemsz.dr nog te jong om dergelijke diensten te verrichten. Wanneer echter weesmeesters van Klundert 12 april 1679 voogden aanstellen over de wezen van Jan van Heemste zijn dit Joost Jansz. van Heemste en Damis Jans v. d. Cruysse. Andersom zijn 29 dec. 1667 Pieter Jans van der Cruys, zijn broeder, en Jan van Hemstede borgen voor Damis Janse.

Naast de naamgeving zijner kinderen en zijn leeftijd pleit deze regelmatige verhouding tot de kinderen van Jan Willemsz en Adriaantje Cornelis Elemans voor identificatie van Cornelis Adriaansz. de Lint met de Cornelis zoon van Adriaan Hendriksz. en Lijntje Cornelis Nelemans. Over de herkomst van Adriaan Hendriksz. is hiermede nog niets opgehelderd, met name niet verband van zijns zoons naam De Lint met de gelijknamige plaats bij Dordrecht.

Wij krijgen niet de indruk, dat Dingeman Cornelisz. Nelemans behoorde tot de dan reeds in Zwaluwe gevestigde familie van die naam. De enige aanwijzing, waarop verder gebouwd zou kunnen worden, is de woonplaats — Dordrecht — van de broer van Jan Willemsz. van der Cruys in 1648.

Hattem.

Mr. J. L. Rijndorp.

MULDERS IN BRABANT

XII. MANDERS

- I. *Cornelius Manders*¹⁾, huwt 1e Asten 13-2-1708 *Catharina Coninx* (of *Cuypers*), overl. vóór 2-11-1716, weduwe van *Goirt Hoefnagels*, *Mulder*, huwt 2e Asten 27-1-1726 *Elisabeth van der Linden*, begr. ald. 9-2-1743. Hij was *Mulder* op de windmolen van *Asten* en op de watermolen van *Borge-len* onder *Vlierden*; zo verhaalt *Asten* R 117, f. 152, dd. 13-6-1736, dat hij bij manuale verhuurcedulle dd. 8-8-1730 beide molens in pacht verwierf, de eerste m.i.v. 26-7-1730, de laatste m.i.v. 1-10-1730, terwijl *Asten* R 114, f. 214, dd. 8-2-1717, hem toch ook al *Mulder* in *Asten* heet. Boedelscheiding der kinderen uit beide huwelijken van *Cath Coninx* in *Asten* R 115, dd. 3-3-1724; zie ook ibidem dd. 14-2-1724; er blijken van *Cornelis Manders* nog slechts 3 minderjarige kinderen in leven te zijn. Voor zijn 2e huwelijk met *Elis. v. d. Linden* zie men *Asten* R 116, dd. 25-1-1725. De inventaris na het overlijden van *Cath. Coninx* in *Asten* R 115, dd. 2-11-1716.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Asten*:

- I 1. *Maria Henrica M.*, 9-6-1708, huwt *Asten* 21-5-1725 *Goort Loomans*²⁾.
2. *Godefridus*, volgt II.
3. *Henrica M.*, 23-8-1710.
4. *Henrica M.*, 26-2-1712.
- II. *Godefridus Manders*, ged. *Asten* 2-6-1709, huwt 16-9-1736 *Smeren Elisabeth Verberne*, dr. v. *Joannes*. Hij was 1740-1763 *Mulder* te *Someren* (Vgl. *Brab. L. X*, 76, onder *XI*, 9):
Uit dit huwelijk gedoopt te *Someren*:
1. *Catharina M.*, 9-5-1740 (*Joes Jois Verberne* et *Maria Loomans*).
2. *Joannes*, volgt III.
3. *Maria M.*, 17-5-1745.
- III. *Joannes Manders*, ged. *Someren* 6-12-1742 (*Theodorus de Son* et *Elisabeth Cornely Manders*), begr. *Erp*, huwt *Lierop* 30-5-1773 *Anna Maria van den Boomen*, ged. ald. 27-3-1751 begr. *Erp*, dr. v. *Francis* en *Wilhelmina Voermans*.
Hij was *Mulder* te *Erp*.

1) *Cornelius Manders* werd ca. 1683 te *Deurne* geboren als broeder van *Maria Manders*, die huwt 1e *Hendrick van den Broeck*, huwt 2e *Jan Jan Royackers*, *MULDER* te *VLIERDEN*.

2) *Goort Loomans* was *Mulder* van *Someren* 1726-'40 en zn. v. *Willem*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Erp* :

1. *Franciscus*, volgt IV.
 2. *Joannes Lambertus*, volgt IVa.
 3. *Maria Catharina M.*, 19-4-1778 (*Cecilia van den Boom* et *Petrus Truyens*), overl. *Vechel* 1-5-1836, huwt *Erp* 6-5-1798 *Hermanus de Louwere*, geb. *Eindhoven* 13-4-1773, zn. v. *Theodorus* en *Anna Maria van den Heuvel* (Vgl. *genealogie-de Laure* in *Br. L. X* onder *VIIIa*).
 4. *Joannes M.*, 18-3-1780, verm. jong overl.
 5. *Christina M.*, 17-3-1782.
 6. *Anna Wilhelmina M.*, 1-8-1784 (*Rev. Ds. Lamb. van den Boom*, kapelaan *Oirschot*, et *Anna Wilhelma van den Boomen*), verm. jong overl.
 7. *Joannes M.*, 11-9-1786.
 8. *Catharina M.*, 12-10-1787.
 9. *Elisabeth M.*, 5-4-1789, overl. *Veghel* 23-10-1819, huwt *Antonius Schey*, ged. *Horst (L.)* 23-1-1782, *Mulder te Veghel*, overl. ald. 24-8-1871, zn. v. *Petrus* en *Johanna v. Will.* Uit dit huwelijk 8 te *Veghel* geboren kinderen (Vgl. *onze stamreeks-Schey* in een der komende afl. v.d. *B.L.*).
 10. *Anna Wilhelma M.*, 8-1-1793.
- IV. *Franciscus Manders*, ged. *Erp* 9-6-1774 (*Goert Manders* et *Wilhelma Fransdr. van den Boomen*), koopman te *Veghel*, overl. ald. 29-8-1839, huwt *Boekel* 24-6-1798 *Anna Maria Schey*, ged. *Horst (Lg.)* 5-5-1776, overl. *Veghel* 19-6-1867, dr. v. *Petrus* en *Justina van Will.*
- Uit dit huwelijk ged., resp. geb. te *Veghel* :
1. *Joannes Petrus*, volgt V.
 2. *Petrus Justinus M.*, 7-4-1801, overl. ald. 26-7-1819.
 3. *Anna Maria M.*, 7-4-1803.
 4. *Lambertus Antonius M.*, 22-9-1805.
 5. *Franciscus Antonius M.*, 13-12-1807.
 6. *Antonius M.*, 13-3-1810.
 7. *Hendricus M.*, 21-10-1811.
 8. *Josina M.*, 25-10-1813.
 9. *Christina Agatha M.*, 5-2-1816.
- IVa. *Joannes Lambertus Manders*, ged. *Erp* 18-12-1775 (*Rev. Dnus Lamb. v. d. Boom S.R.e.p.* et *Elisabeth Godefridi Manders*), overl. *Cuyck* 13-8-1862, huwt *Elisabeth Schey*, ged. *Beek en Donk* 15-7-1886, overl. *Cuyk* 22-4-1850, dr. van *Petrus* en *Justina van Wil.*
- Hij was *Mulder te Erp* en *Cuyk*.
- Uit dit huwelijk gedoopt te *Erp* (1-3) en geboren te *Erp* (4-8) en *Cuyk* (9-14) :

1. *Johannes Petrus*, volgt Va.
 2. *Petronella M.*, 13-11-1808.
 3. *Anna Maria M.*, 4-2-1810, overl. Cuyk 30-1-1900, huwt *Andries Hermans*, geb. Cuyk 27-3-1796, tabakskerver te Cuyk, overl. ald. 8-10-1872.
 4. *Josina M.*, 27-5-1811, overl. ald. 24-10-1811.
 5. *Egidius M.*, 15-8-1812.
 6. *Josina M.*, 21-6-1814, overl. Cuyk 3-3-1858, huwt ald. 6-6-1850 *Mathias Baptist Regouin*, geb. ald. 24-11-1811, leerlooier ald., overl. ald. 23-2-1892.
 7. *Catharina M.*, 12-3-1816, overl. Erp 27-3-1817.
 8. *Lamberta M.*, 11-8-1817.
 9. *Franciscus M.*, 5-1-1819.
 10. *Christina M.*, 17-10-1821.
 11. *Antonius M.*, 26-8-1824, tweeling met 12.
 12. *Lambertus M.*, 26-8-1824, tweeling met 11.
 13. *Hendrica M.*, 5-4-1826, overl. Cuyk 20-4-1826.
 14. *Antonius Arnoldus M.*, 8-6-1828, overl. Cuyk 10-1-1830.
- V. *Joannes Petrus Manders*, ged. Veghel 1-7-1799, koopman te Veghel, huwt ald. 21-5-1824 *Petronilla van de Mortel*, ged. ald. 4-9-1797, dr. v. Joseph Wilhelmusz. en Anna Maria Petersdr. van Beers.
- Uit dit huwelijk geboren te Veghel :
1. *Josephus M.*, 3-3-1825.
 2. *Franciscus Lambertus M.*, 9-6-1826.
 3. *Anna Maria M.*, 29-3-1826, overl. ald. 25-3-1839.
 4. *Petrus M.*, 17-2-1830.
 5. *Anna Lamberta M.*, 19-8-1831.
 6. *Lambertus Julius M.*, 11-4-1833.
 7. *Catharina Henrica M.*, 15-9-1834.
 8. *Gerardus Cornelis M.*, 8-7-1836.
 9. *Adrianus Marcus M.*, 25-4-1838.
 10. *Hendricus Franciscus M.*, 22-12-1839, overl. ald. 25-6-1840.
 11. *Francisla Geertruida M.*, 26-5-1841.
- Va. *Johannes Petrus Manders*, ged. Erp 19-10-1807, leerlooier te Cuyk, overl. ald. 28-4-1858, huwt ald. 1-5-1838 *Johanna Loeffen*, geb. Cuyk 3-1-1808, overl. ald. 16-12-1865, dr. van Peter, landbouwer te Cuyk, en v. Johanna v. den Bogaard.
- Uit dit huwelijk geboren te Cuyk :
1. *Johanna M.*, 18-7-1839.
 2. *Lambertus M.*, 15-5-1841.
 3. *Franciscus Josephus Hubertus*, volgt VI.

- VI. *Franciscus Josephus Hubertus Manders*, geb. Cuyk 4-1-1843, leerlooier te Cuyk, overl. ald. 26-12-1924, huwt Oeffelt 8-2-1881 *Jacoba Regina Moeren*, geb. ald. 8-12-1859, overl. Cuyk 27-12-1954, dr. v. Arnoldus en Johanna Haerkens.

Uit dit huwelijk geboren te Cuyk :

1. *Christiaan Andreas*, volgt VII.

- VII. *Christiaan Andreas Manders*, geb. Cuyk 18-1-1893, leerlooier ald., huwt ald. 19-4-1928 *Johanna Wilhelmina Vermeulen*, geb. ald. 7-2-1904, dr. v. Gerardus en Jacoba Brigitta Maria Peters.

Uit dit huwelijk geboren te Cuyk :

1. *Frans Manders*, 8-7-1930, leerlooier ald.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

BEZITTERS VAN NOORD-BRABANTS^c HEERLIJKHEDEN

door mr. dr. J. P. W. A. Smit

IV. (vervolg B.L. IX, 28)

*Heren van Oudheusden-en-Elshout, tevens bezitters
van het goed Hulten.*

N.B. De hoge en lage heerlijkheid en schoutambt in de parochie, dorp en ban van Oudheusden werd op 29 October 1498 door Philips den Schoone, als graaf van Holland, aan Jan van Outhuesden Woutersz. verkocht.

1. Charlotte Juliana de Huter, gehuwd met Frederik Ignatius van Bueren verheft van de Staten van Holland en Westfriesland bij doode van Maria (Anna) van Out-Heusden, hare moeder. 8 Sept. 1702.
2. Jonker Johan van Bueren verheft de heerlijkheid, hem aangekomen bij doode van vrouwe Charlotte Juliana de Huter, douairière van Frederick Ignatius van Bueren, zijne moeder. 15 Sept. 1710.
3. Beatrix Maria baronesse van Bueren, weduwe van Willem baron van Lintelo, verheft de heerlijkheid. 13 Juni 1743.
4. Francois de Rouillie, als weduwnaar van Cornelia Elisabeth, baronesse van Bueren, en Valerius van Kamminga, als weduwnaar van Petronella Jacoba, baronesse van Bueren, als erfgenamen of rechtverkrijgenden van Charlotte

Juliana de Huter, hunne schoonmoeder, van jonker Jan Fredrik, hun schoonbroeder, en van Beatrix van Bueren, douairière Van Lintelo, maken accoord omtrent hunne rechten en verplichtingen o.a. ten aanzien der heerlijkheid. 6 Sept. 1760.

6. Vrouwe Susanna Barbara van Camminga, douairière van jonker Tjalling Minne Watze van Asbeck, beschikt bij testament over de heerlijkheid ten behoeve van Everarda Johanna van Asbeck, hare dochter. 3 Aug. 1796.
7. Everarda Johanna van Asbeck, douairière van jonker Johannes de Rotte, verkrijgt de heerlijkheid binnen de gemeente Oudheusden, Elshout en Hulten bij testament van vrouwe Susanna Barbara van Camminga, douairière van jonker Tjalling Minne Watze van Asbeck, blijkens aantekening in de Staat der pecuniële voordelen der heerlijkheid dd. 9 Oct. 1818. Met aantekening, dat de heerlijkheid met eigen jacht, vogelrijen en visserijen na haar overlijden is overgegaan op Jhr. M. C. J. J. de Rotte.
8. Gerardus Cornelis Bax verkrijgt de heerlijkheid bij koop van Jhr. Maurits Calextus Franciscus Johannes de Rotte. 30 Juli 1846.
9. Antonie Bax en Maria Clara Josepha Bax verkrijgen de heerlijkheid bij testament van Gerardus Cornelis Bax, hun vader. 10 Mrt. 1849.
10. Antonie Hubertus Johannes Verhoeven verkrijgt de heerlijkheid bij testament van Maria Josepha Clara Bax, zijne oudtante. 25 Aug. 1883.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen

CRAENENDONCK. — In Taxandria VII (1900) blz. 28 stellen de heren Ch. C. V. Verreyt en W. J. F. Juten in hun artikel „Noordbrabantsche schepen- en zegels“ onder no. 5, dat Jan van Craenendonck Lodewijckszn schepen was in den Bosch in 1442 en in 1475 president-schepen en in die tussentijd vermoedelijk uit den Bosch is weggeweest. Hij maakt zijn testament op 15 maart 1469.

In het midden van de 15e eeuw komt een Jan Craendonc voor in Ridderkerk.

Gaarne zou ik weten:

- a) of beide genoemde personen dezelfde zijn?
- b) of iemand weet waar het genoemde testament is te vinden.
- c) is er iets bekend over het voor- en of nageslacht van genoemde Jan van Craenendonck.

DELDEN.

Ir. A. KRANENDONK.

FAMILIE VAN DIEREN ¹⁾

De stamvader van de familie *Van Dieren* is :

- I. *Gerrit van Dieren*. Volgens een schets van een stamboom, in het bezit van de familie, waarvan de gegevens ontleend zouden zijn aan een perkament, dat momenteel niet meer te vinden is, zou deze geboren zijn $\pm$ 1683 te Dieren en overleden vóór 1719 te 's-Gravenhage. Dit overlijden is niet in den Haag gevonden. In het lidmatenboek der Herv. Gemeente te 's-Gravenhage is zijn naam niet gevonden ²⁾. Hij huwde 9 April 1708 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage, waar de bruidegom genoemd wordt „jonkman van Gelderland”, met *Maria Hendrina Graus* (dr. van Willem en van Teuntje van Eelde) ged. 15 okt. 1677 in de kloosterkerk te 's-Gravenhage ³⁾.

Uit dit huwelijk werd geboren :

- II. *Hendrik van Dieren* (zn v. I) ged. 27 febr. 1709 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage, vestigde zich 27 mrt 1734 te Haarlem als „beeltgieter en fonteinwerker”. Hij stierf in 1758 op het schip „De Unie” van de Oost-Indische Compagnie ⁴⁾. Hij huwde 28 nov. 1728 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage met *Aletta Stomp(h)* (dr. van Melchior S. en Lysbeth Bijnen), ged. 5 sept. 1706 te Willemstad in de Gereformeerde Kerk. Gestorven na 1771 ⁵⁾.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria Johanna*, ged. 2 mrt 1729 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage; 28 mrt d.a.v. werd f 3,— impost betaald wegens haar overlijden.

1) Het wapen, zoals dit door de Antwerpse familie wordt gevoerd, (in zilver en rode dwarsbalk, beneden vergezeld van drie rode ruiten, 2 en 1) is volgens R. Muschart „reine fantasie”.

Door mij werd de juistheid onderzocht naar een ander wapen, dat H. Kits Nieuwenkamp geeft (Ned. Familiewapens II blz. 10) en dat de stamvader van de Graafse familie (waaruit ook de Antwerpse familie stamt zou gevoerd hebben. Dit is echter zonder resultaat gebleven. (De Br. L. III (1954) blz. 11-12).

2) De jaren 1708-1710 vormen in het lidmatenboek een hiaat. Mededeling van Mr. Dr. J. W. Verburgt, arch. der Herv. Gemeente te 's-Gravenhage. 3) Zij hertrouwde 17 mei 1719 te 's-Gravenhage met BARTHOLOMEUS TER MEER.

4) Deze laatste bijzonderheid ontleen wij aan gegevens uit het feestnummer van de „Graafse Courant” (aug. 1950) bij het 100-jarig bestaan van dit blad uitgegeven, die ze op haar beurt putte uit genoemd perkament.

5) In het doopboek van de Ned. Herv. Kerk van Grave d.d. 3 mrt 1771 komt zij als doopgetuige voor.

2. *Maria Margarita*, ged. 8 april 1730 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage. Op 13 sept. d.a.v. werd f 3.— betaald voor impost wegens haar overlijden.
3. *Gerardus Mauritz*, volgt IIIa.
4. *Hendrik Melchior*, volgt IIIb.
5. *Jan Willem*, volgt IIIc.
6. *Antonius Bartholomeus*, volgt IIId.
7. *Reinier Gijsbertus*, ged. 4 mrt 1742 te Haarlem.

III a. *Gerrit Mauritz van Dieren* (zn van II) ged. 17 juli 1731 te 's-Gravenhage, doorliep in mil. dienst meerdere rangen : luitenant (1783), kapitein, vice-admiraal. Hij overleed 11 mrt 1809 te Wychen en werd begraven te Leur. Hij huwde 27 april 1760 te Grave met *Francina van der Vliet*. Zij werd geboren te Amsterdam. Na haar dood ging hij in ondertrouw 22 mrt 1783 en huwde hij voor de predikant van Grave 6 april 1783, (waarna zij vertrokken naar Wageningen), met *Josina Geertrui*, gravin *van Nassau La Lecq* (wed. van Jean Testas, dr v. Lodewijk Theodoor, graaf van Nassau La Lecq en van Geertruidt Crommelius) geb. 26 mei 1743 te Oosterhout (Gld.) en ged. 2 juni d.a.v. Zij overleed 19 Febr. 1816 te Wychen⁶).

Hun kinderen waren :

- ex 1 1. *Hendrik*, volgt IV a.
 2. *Jan* 7).
 3. *Johannes*, volgt IV b.
- ex 2 4. *Johanna Louisa Theodora*, geb. 31 juli 1784, ged. in de N.H. kerk 1 Aug. d.a.v. te Grave, gest. 11 Nov. 1842 te Wychen. Huwde 12 mei 1805 met *Mattijs Koentz*. (zn van schout van Wychen, Christiaan Koentz en van Derkjen van Daelen), geb. 17 aug. 1778 te Wychen, gest. 30 jan. 1840 te Wychen. Burgemeester van Wychen⁸).
- Hieruit :
- a. *Christiaan Hendrik K.*, geb. 8 juli 1806, gest. 22 juli 1879, als burgemeester van Eibergen, te Eibergen ; gehuwd met *Janetje Geertruda van Eyk* ; waaruit 4 kinderen.

6) W. J. d'Ablain van Giesenburg, Ned. Heraut VIII (1892) blz. 176; W. A. van Rijn, De Nederlandse Leeuw LV (1937) kol. 12, 61.

7) Mogelijk identiek met de volgende.

8) Kits Nieuwenkamp, Ned. Familiewapens, I blz. 131. J. J. Cock, Het Nijmeegse geslacht Cock, benevens fragmenten en genealogieën van aanverwante families (1939).

- b. *Gerrit Maurits K.*, geb. 6 juli 1811 te Wychen, burgemeester te Wychen, gest. 29 dec. 1883 te 's-Gravenhage. Gehuwd met *Maria Goedkoop*, waaruit 8 kinderen.
- c. *Louis Mathieu K.*, geb. 12 aug. 1813 te Wychen, gest. te Kockingen; geh. met *Johanna Cornelia van Nulck*.
- d. *Josina Geertruida K.*, geb. 23 nov. 1815 te Wychen, gehuwd met kolonel intendant *Frederik Jan ten Raa*. Uit dit huwelijk meerdere kinderen.
- e. *Willem Derk Jan K.*, geb. 13 aug. 1817 te Wychen, gest. 6 sept. 1839. Geneesheer.
- f. *Johan Karel K.*, geb. 7 sept. 1819 te Wychen, gest. 1840 te Venlo. Foerier 4^e afd. inf.
- g. *Marie Josephina Antoinette K.*, geb. 29 juni 1820 te Wychen.
- h. *Jan Petrus K.*, geb. 27 jan. 1823 te Wychen.
- i. *Jacobus Eduard K.*, geb. 31 okt. 1824 te Wychen, gest. 22 nov. 1824 te Wychen.
- j. *Gustaaf Frederik K.*, geb. 6 nov. 1825 te Wychen.

5. *Theodoor*.

- III b. *Hendrik Melchior Van Dieren* (zn van II), ged. 22 febr. 1733 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage, begr. 3 jan. 1777 in de Waalse Kerk te Haarlem. Hij huwde met *Judith du Coux*. Zij testeerde 30 juni 1761 voor Not. Gerardus Wijthoff te A'dam. Enkele dagen na de dood van de Heer H. M. van Dieren, op 7 jan. 1777, verschijnt voor de notaris Nic. Gallé⁹⁾ te Haarlem de weduwe, die verklaarde met haar enige minderjarige dochter in Amsterdam woonachtig te zijn, dat haar man op 3 jan. 1777 ten huize van haar schoonmoeder, Des Barrieres, is overleden en dat zij is benoemd tot zijn mede-erfgename, blijkens voornoemd testament. Zij behoudt zich voor het recht van de deliberatie in verband met de onzekere staat des boedels.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Catharina*.

2. *Jacoba*.

3. *Anna*, de enige dochter, die in 1777 nog in leven en toen minderjarig was.

- III c. *Jan Willem Van Dieren* (zn van II), geb. 2 jan. 1737 te Haarlem. Scheeparts, op volle zee gestorven in 1775. Hij huwde met N.N.

Hieruit werden geboren :

9) Reg. 1203, acte no. 26

1. *Agnes Catharina.*
2. *Johannes Franciscus Antonius.*
3. *Theodorus.*

III d. *Antonius (Bartholomeus) Van Dieren* (zn van II), werd geboren 18 febr. 1739 te Haarlem, woonde in 1767 reeds te Grave en was jarenlang substituut-gerichtsbode, en later (o.a. in 1794) ¹⁰⁾ gerechtsbode van de schepenbank te Grave. Bij de nieuwe staatsorde is hij wellicht zijn betrekking kwijt geraakt en genoodzaakt geweest naar een andere werkkring uit te zien. Mogelijk vestigde hij zich tijdelijk te Amsterdam, waar hij zijn kinderen een goede opleiding kon bezorgen, zodat deze later tot de aanzienlijke burgers konden behoren. Op zijn verzoek aan de Municipaliteit der stad Grave, werd op Dinsdag 13 juni 1797 „uit hoofde zijner dispositie” zijn zoon *Adrianus* „ad interum als rechtsbode aangesteld en gequalificeerd”. Op 3 juli 1811 echter werd de „oud-bode bij de voormalige crimineele vierschaar en civiele regtbank te Grave”, door de vrederechter van het Canton Grave, *Jan Alexander Krieger*, benoemd tot „Bode bij het vredegerecht van het Canton Grave” (deurwaarder). Hij overleed 14 mei 1815 te Grave.

Hij huwde 20 dec. 1767 voor de predikant van Grave met *Johanna Catharina van Sisseren* of *Sisteren* (dr van Berent v. S. en van *Johanna Jacops*) ged. N.H. 20 nov. 1720 te Grave, begr. 3 mrt 1809 te Grave.

Hij hertrouwde 30 juli 1809 voor schepenen v. Grave met *Helena Geertruy Verbeet*, wed. v. Kapitein P. Rijkestein. Uit het eerste huwelijk werden geboren en in de Ned. Herv. Kerk te Grave gedoopt:

1. *Wilhelmina Aletta*, geb. 11 jan. 1769, die vóór 1816 was gehuwd en in dat jaar woonde nabij Tiel ¹¹⁾.
2. *Hendrik Bernardus*, volgt IV c.
3. *Adrianus*, volgt IV d.
4. *Johanna*, geb. 13 dec. 1775 (gen. Hanneke), die tijdens de ziekte en na de dood van haar schoonzuster tot 1816 het huishouden van haar broer *Adrianus* te Grave bestuurdde ¹¹⁾.

IV a. *Hendrik van Dieren* (zn. v. III a) gehuwd met N.N.

Hieruit: 1. *Josina.*

¹⁰⁾ Dr. G. Th. M. Verhaak, Het geestelijk liedboek uit het Tertiarissenklooster te Grave, blz. 86) uitg. Tjeenk Willink, Zwolle (1963).

¹¹⁾ Deze bijzonderheden ontleen wij aan een hierna te vermelden brief van A. v. Dieren.

IV b. *Jan van Dieren* (z.v. III a), geb. 1762 te Ravenstein. Was in militaire dienst te Groningen (1796), te Amersfoort (1800), en was plaatselijk commandant der artillerie te Grave (1818-1821). Hij overleed als gepensioneerd kapitein der artillerie te Ravenstein 22 apr. 1842.

Hij huwde 1e met *Maria Zeebis* en hertrouwde 9 nov. 1822 te Wychen met *Angenitte Koentz* (dr van Schout Christiaan en van Derkjen van Daelen, wed. van Carl Heinrich Friherre (baron) von Wrangel auf Lindenberg) geb. 18 en ged. 23 dec. 1781 te Wychen, overleden 5 okt. 1851 te Ravenstein¹²⁾.

Uit het eerste huwelijk werden geboren :

1. *Joanna Louisa Theodora*, ged. 16 sept. 1796 te Groningen, overleden 24 mrt. 1878 te Gorinchem en 28 d.a.v. begraven op het R.K. Kerkhof aldaar. Gehuwd 11 nov. 1821 te Grave met *Joannes Bernardus Dulmers* (zn v. Barend en van Alida Lammering) ged. 28 dec. 1788 te Amsterdam, kapitein-adjutant majoor bij de infanterie in garnizoen te Maastricht.

2. *Isabella Helena Josephina*, geb. $\pm$ 1800 Amersfoort, overl. 16 april 1818 te Grave.

IV c. *Hendrik Bernardus van Dieren* (zn v. III d), ged. 3 mrt 1771 in de Ned. Herv. Kerk te Grave, overl. 27 maart 1817 te Eindhoven. Hij was van $\pm$ 1798 tot 1814 controleur der directe belastingen te 's-Hertogenbosch en daarna tot aan zijn dood inspecteur der indirecte belastingen, in- en uitgaande rechten en accijnsen in het arrondissement te Eindhoven.

Van Dieren behoorde tot de „mensenvrienden”, die 1 febr. 1801 te 's-Hertogenbosch een kousenfabriek oprichtten. Hierin vonden aanvankelijk veel vrouwen en meisjes werk. Het was een semi-philantropische inrichting¹³⁾.

In 1812 werd hij donateur van de zo juist opgerichte Koninklijke School voor Nuttige en Beeldende Kunsten te 's-Hertogenbosch¹⁴⁾. Hij huwde $\pm$ 1798 met *Maria Johanna van Lamoën*, (dr. van Guilhelmus en van Agnes Robijn), geb. 30 dec. 1773 te Amsterdam, overl. 29 nov. 1845 te 's-Hertogenbosch (R.K.). Uit dit huwelijk werden acht kin-

12) Ned. Adelsboek (1953) blz. 430.

13) Dr. H. v. d. Eerenbeemt; 's-Hertogenbosch in de Bataafse en Franse tijd, (1955) blz. 64.

14) R. A. v. Zuylen Jr.; Gedenkboek der Kon. School ('s-Hert. 1859) blz. 13.

deren geboren, die bij de dood van de vader nog leefden. In het R.K. Doopboek van St. Jan en St. Pieter staan ingeschreven :

1. *Johannes Franciscus Antonius*, 22 dec. 1800.
2. *Theodorus Adrianus*, 11 mrt 1803.
3. *Johannes Jacobus*, 10 febr. 1805 volgt V a.
4. *Petronella Maria*, 9 febr. 1807.
5. *Franciscus Henricus*, 22 april 1809.
6. *Antoinette Elisabeth*, 15 mei 1811.
7. *Petrus Joseph*, 9 jan. 1814.
8. *Leonardus Christiaan Antonius*, geb. 31 okt. 1815 Eindhoven.

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.
(Wordt vervolgd)

ROKSNOER (Klundert)

1. Aert N., huwt N.N.,
kinderen :
 - a) Cornelis, volgt 2 ;
 - b) Neelke Aerts, huwt Evert Jacobsz.; hij koopt weesboek Zevenbergen 6-1-1587 de wees Jacob, oud 4 jaar, uit ten overstaan van de wettiche oom Cornelis Aerts ; weesboek Zevenbergen 4-6-1591 accordeert Cornelis Aerts Roksnoer, wonend op de Klundert, als oom en voogd van Jacob Everts, omstreeks 10 jaar oud, zoon van Evert Jacobs en Neelke Aerts zijn eerste huisvrouw, met Everts weduwe Marie Jansd.
2. Cornelis Aerts Roksnoer, schepen van Klundert, eigenaar van een huis in de Westervoorstraat aldaar, reeds R 95 8-5-1584, nog R 96 23-12-1595, huwt
 - 1) N.N.,
 - 2) Mayke Adriaansd., die hertrouwt met Laureys Cornelisz. — eigenaar van het bovengenoemd huis, R 97 28-3-1607 en 10-1-1613 ; zij testeert als weduwe Kl R 98 26-4-1618 en sterft voor 2-3-1619 ; kinderen :
uit het eerste huwelijk :
 - a) Aert, volgt 3 ;uit het tweede huwelijk :
 - b) Adriaen, volgt 3bis ;
 - c) Adriaentke Cornelisd. Roksnoer, huwt
 - 1) Pieter Cornelisz. Hollander ;
 - 2) omstreeks 1617 Jacob Anthonisz. Dijkshoek, geboren omstreeks 1590 (weesboek Willemstad 23-3-1610) zoon van Anthonis Jacobs en Trijntje Hendriks ;

zij testeren (zij is ziek) Fijnaart 31-3-1620 ; Adriaan Cornelisz. Roksnoer is erfgenaam van het weeskind van Adriaantje 7-2-1629 (bijschrift bij Kl R 98 2-3-1619).

3. Aert Cornelisz. Roksnoer, huwt

1) Janneke Geraertsd., gestorven voor weesboek Klundert 10-10-1606, dochter van Geraerd Pietersz. Backer en Sophia Christiaens (zie Kl. R 97 4-4-1605);

2) Mayke Jacobs, geboren omstreeks 1590 (weesb. Willemstad 4-3-1603, dochter van Jacob Jaspersz. en Neeltke Cornelisd. ;

zij koopt weesb. Kl. 9-12-1621 de wezen uit en hertrouwt voor 29-10-1622 (bijschrift bij W'stad R 176 3-3-1614) Le-naert Pietersz. Bom, die hertrouwt

1) o.t. Etten 15-6-1650, attestatie op Klundert, Mayke Laureys Matthijse, † voor 27-10-1654 (weesb. Klundert);

2) o.t. Zevenbergen 8-8-1655 Anneke Mels, geboren te Zevenbergen ± 1634, dochter van Melchior Cornelis Melsen en Cornelia Frans; zij hertrouwt Leendert Franken Brure, die weer enige malen hertrouwt.

kinderen: uit het eerste huwelijk :

a) Janneke Aertsd. Roksnoer, is bij uitkoop 10-10-1606 16 weken oud, testeert schepenen Klundert R 99 20-5-1625 en voor notaris Daniel Heerman te Klundert 19-4-1633 en 7-12-1643 (afschriften in Klundert weeskamer bundel 19);

uit het tweede huwelijk :

b) Mayke, geboren omstreeks 1609, huwt

1) omstreeks 1643 (te Klundert ?) Jan Goers, zoon van Adriaan Cornelis Adriaans Goers de jonge, eerder gehuwd met Adriaantje Cornelisd. Grootenboer, over wier wezen de weeskamer te Fijnaart dec. 1642 voogden aanstelde ; Mayke houdt als weduwe weesb. F. 25-5-1647 uitkoop met deze wezen ;

2) Fijnaart 18-3-1648 Jasper Laurensz., geboren in Willemstadsland ± 1621, (weesb. W. 5-12-1628), zoon van Laurens Jorisz. en Janneke Ariens ;

3) F. 30-8-1654 Jan Grootenboer, geboren in Willemstadsland, gedoopt F. 22-9-1630, † voor w. F. 11-1-1655, zoon van Herbert Cornelisz. en Mayke Arriensd.;

4) F. 9-4-1656 Rombout 's-Grauwen, gedoopt F. 1-1-

1632, zoon van Adriaen Jasper Hendriksz. en Neeltje Rombouts 's-Grauwen; haar inventaris — voor zover de wezen van Jacob Aerts Roksnoer betreffend — wordt 25-5-1661 aan de weeskamer van Klundert getoond;

Rombout hertrouwt twee maal;

- c) Jacob, geboren omstreeks 1616, volgt 4);
- d) Neeltje, geboren omstreeks 1618, huwt Peter Crijnen van Terheide — hieruit dochter Janneke, gedoopt F. 15-8-1638;
- e) Adriaantje, geboren omstreeks 1620, huwt Aert Pieters;

Mayke Jacobs overleed, evenals Aert Pieters, nog tijdens het leven van Jan Goers (accord weesk. Klundert in bundel 16).

- 3 bis. Adriaan Cornelisz. Roksnoer, heet jongeman Kl R 98 7-3-1617, huwt vóór w Kl 14-3-1620 Jenneke Jaspers, geboren omstreeks 1596 (weesb. Kl 16-11-1604), dochter van Jasper Jaspers en Grietje Joris; zij leeft nog bij testament van Janneke Aerts Roksnoer 19-4-1633 en † voor w Kl 30-10-1642;

hij testeert not. D. Heerman Zevenbergen 25-4-1648 en † voor Kl R 101 30-12-1648 (dit testament ingeschreven Kl R 102 tussen 19-7 en 24-7-1655);

de wezen erven eerst W. R 160 16-5-1643 1/3 van hun oudmoeye Aechte Joris wed. Cornelis Aerts Greyn schipper; een ander 1/3 erft Jan Adriaansz. van de Rijn gehuwd met Adriaantje Adriaans van wie Aechte ook oudmoeye was; daarna erven Jasper Roksnoer en Ary Dirks Brecht W. R 162 29-5-1685 mede van Catharina Jans van de Rijn van moederszijde;
kinderen:

- a) Cornelis, is 30-10-1642 mondig, erft van zijn vader de pacht van de eerste hoeve in de Grote Polder van Klundert; testeert Kl. R 102 19-4-1660 en † voor w Kl 6-11-1663;
- b) Maria Adriaansd. Roksnoer, is 30-10-1642 mondig, † voor w Kl. 2-12-1647, huwt Adriaan Rollaf, geboren ± 1621, z. v. Pieter Gerritsz. Rollaf en Anneke Jacobsd. Cruyslander, hertrouwt o.t. F. 9-1-1649 Maria Fransd. v. d. Hil; zoon: Gerard Rollaf, is 2-12-1647 oud ± 7 maanden, testeert schepenen Klundert R 102 17-12-1683, sterft voor R 102 31-3-1684 op pachthoeve in Loeckerspolder, was pachter van de eerste hoeve in Bloemendaal 19-6-1675;
- c) Grietje Adriaansd. Roksnoer, geboren omstreeks 1627, testeert Kl. R 102 11-8-1659, † voor 23-9-1659, huwt ± 1653

- Dirk van Brecht, geboren ± 1627, bouwman op de 1e hoeve in de Grote Polder van Klundert, (testament ouders Kl. R 101 28-1-1648), z.v. Pieter Stoffels en Mayke Dirks; hij hertrouwt Anneke van Turnhout, geboren ± 1640, dochter van Corstiaan van Turnhout, smid, en Mayke Jansd. Smit, die weer hertrouwt met Abraham Huibrechtsz. Leest;
- d) Cornelis, geboren omstreeks 1629, testeert Kl. R 102 23-9-1659;
- e) Jasper, geboren omstreeks 1632, volgt 4bis).
4. Jacob Aertsz. Roksnoer, geboren omstreeks 1616, † voor Kl. R 102 28-4-1654, huwt Sara Reyniers; zij huwde eerst (uitkoop der kinderen uit zijn eerste huwelijk w Kl. 24-7-1641) Adriaan Gerards Cleyen wedr Neeltje Melis, uitkoop harer wezen w Kl. 20-4-1647, en hertrouwde:
- 1) F. 19-7-1654 Jacob Gijsbrechts;
 - 2) voor weesb. Kl. 21-4-1661 Pieter Jansz. Vermeulen (curator over zijn boedel 12-9-1674, bijschrift bij Kl. R 103 14-4-1671) kinderen genaamd w Kl. 25-5-1661 en 20-3-1663, waarvan:
 - a) Jacob Jacobsz. Roksnoer, testeert als jongeman, ziek en lam, Kl. schepenen 30-4-1668, leeft Kl. weesk. bundel 20 5-4-1670, is wsch. identiek met de Jacob, die gehuwd met Alida van Tesscher schepenen F. 26-11-1691 testeert.
- 4 bis. Jasper Adriaansz. Roksnoer, geboren omstreeks 1622, woont aan de Santberg Kl. R 102 12-6-1660, woont in huis met brouwerij Oostervoorstraat R 103 19-6-1680, diacon en armmeester te Klundert, huwt Janneke Bartholomeusdr, dochter van Bartholomeus Huybrechts op de Santberg, schepenen van Klundert, en Adriaantje Jansd., eerder gehuwd omstreeks 1652 met Arien Herbertsz. Grootenboer, schepenen van Fijnaart, † 1654, kinderen:
- a) Cornelis, genoemd in testament Gerard Rollaf 17-12-1683;
 - b) Adriaantje Jaspers Roksnoer, genoemd als boven, overlijden aangegeven bij de gaarder te Klundert 4-9-1714, huwt Jan Cornelis. Cleynders; testeren schepenen Kl. 2-9-1714, getoond ter weeskamer 6-10-1714; hij hertrouwt Klundert 4-8-1715 Dingtje Hendriks Kroesbeek weduwe Jan Ruth Terbeek, die weer weduwe is Kl. R 105 22-4-1720; kind Johanna Kleyndert, huwt Klundert 16-4-1723 Joost van der Linde;
 - c) Arien, genoemd in testament Gerard Rollaf.
- Hattem.* *Mr. J. L. Rijndorp.*

MULDERS IN BRABANT

XIII. VAN SPREEUWENBERGH

- I. *Rover* (van Spreeuwenbergh), zn. v. Peter Roversz., huwt *Catharina de Cuypere*, dr. v. Joseph. Met hun onderstaande 3 kinderen genoemd in 's-Bosch R 1852, f. 125, dd. 9-3-1598, en R 1458, f. 518, dd. 25-6-1612. Hij was *Mulder*.
Uit dit huwelijk :
1. *Peter*, volgt II.
2. *Bruesken*, huwt *Gielis Diercks Gielissen*.
3. *Elisabeth*, huwt *Peter Jans Huybertsen, Mulder*.
- II. *Peter van Spreeuwenberg*, huwt N.N. Hij was *Mulder*.
Uit dit huwelijk o.a. :
1. *Jan*, volgt III.
- III. *Jan van Spreeuwenberg*, overl. na 20-4-1662 (Geldrop R 38) vermoedelijk omtrent 1665, huwt *Jenneken*, overl. tussen 6-6-1660 en 20-4-1662, dr. v. Mathijs Adriaens, *Mulder* van Helmond, en van Mechtildis N. (Vgl. N 2549, dd. 24-1-1657). Hij was *Mulder* te *Geldrop*, zulks zeker al 12-12-1635 (Geldrop R 35) tot omtrent 1665, toen zijn zoon, *Peter van Spr.* (III, 1), komend als *Mulder* van *Mierlo*, zich te *Geldrop* als zodanig vestigde. In Geldrop R 38 wordt hij met zijn kinderen, hierna volgend onder 1-2 en 4-7, genoemd bij hun boedelscheidingen 6-6-1660 en 20-4-1662. Ook op de voorlaatste plaats heet hij nog weer eens uitdrukkelijk *Mulder* van *Geldrop*. Als „Jan Peeter Roovers van Spreeuwenbergh tot Geldrop” vercoopt hij 22-9-1654 ('s-Bosch R 1581, f. 280) een cijns uit een Geldrops onderpand aan Jan Anthonis Scheffers, Boeckvercooper te 's-Bosch. Omtrent hem en zijn kinderen ook in Geldrop R 71, dd. 13-4-1662 en 7-11-1665.
Uit dit huwelijk :
1. *Peter*, volgt IV.
2. *Hendrick*, volgt IVa.
3. *Geritien van Spreeuwenbergh*, huwt *Jan Hendricx*. Beiden 20-4-1662 nog in leven.
4. *Ike van Spreeuwenbergh*, huwt *Herman Wouters*. Beiden 20-4-1662 nog in leven.
5. *Mechel van Spreeuwenbergh*, huwt *Jacob Gerardts van Dyck*. Beiden 20-4-1662 nog in leven.
6. *Cathalijn van Spreeuwenbergh*, overl. voor 20-4-1662,

- huwt *Peter Bluysen*, overl. na 20-4-1662, zn. v. *Marten*.
 Waaruit 20-4-1662 slechts één minderjarige zoon, *Marten Bluysen*.
7. *Mathias van Spreeuwenbergh*, ged. Geldrop 7-9-1641, verm. overl. voor 6-6-1660, ongehuwd.
 8. *Jenneken*, evenals *Mathias* (7), op 13-4-1662 nog onmondig.
- IV. *Peter van Spreeuwenbergh*, overl. voor 30-3-1669 volgens Geldrop 5, huwt *Maria van de Renne*, overl. na 22-11-1683 volgens Geldrop 40 (waar zij met volle name genoemd wordt), dr. v. *Jan Dielissen*. Zij was een telg uit het bekende Eindhovense geslacht.
- Hij was *Mulder* in *Mierlo* en vanaf omtrent 1665 in *Geldrop*. Nog 9-9-1662 bleek hij *Mulder* te *Mierlo* volgens Geldrop R 38, zodat dan ook zijn beide minderjarige kinderen, *Mathijs* en *Jenneken* v. Spr. (IV, 1 en 2), dan ook wel daar in *Mierlo* gedoopt zullen zijn, daar zij als minderjarigen al 20-4-1662 in Geldrop R 38 optreden. Vermoedelijk heeft na zijn verscheiden zijn weduwe ook nog vrij geruime tijd de Geldropse watermolen aan de draai weten te houden. Ook 11-7-1663 treedt hij nog op in 's-Bosch R 1639, f. 312v, dd. 11-7-1663.
- Uit dit huwelijk te *Mierlo* (1-2) en *Geldrop* (3-4) gedoopt :
1. *Mathijs van Spreeuwenbergh*, onmondig 20-4-1662 volgens Geldrop R 38, verm. jong overl.
 2. *Jenneken van Spreeuwenbergh*, onmondig 20-4-1662 volgens evengenoemde bron, verm. jong overl.
 3. *Matheus van Spreeuwenbergh*, 19-6-1665.
 4. *Joanna van Spreeuwenbergh*, 26-9-1667.
- IVa. *Hendrick van Spreeuwenbergh*, overl. voor 20-4-1662 volgens Geldrop R 38, huwt *Cathalijn Sc(h)ro(e)tens*, overl. na 20-4-1662, dr. v. *Hendrick*.
- Uit dit huwelijk :
1. *Abraham*, volgt V.
 2. *Corstiaen*, volgt Va.
 3. *Hendrick*, volgt Vb.
- V. *Abraham van Spreeuwenbergh*, huwt *Vlierden* 7-3-1677 *Jenneken Berckers*, overl. voor 3-6-1704, dr. v. *Hendrick Gielensz*. Volgens *Vlierden* R 18, f. 93v, is inderdaad 3-6-1704 *Jenneken* dood. Zeer vermoedelijk was hij *Mulder* te *Vlierden* op de watermolen van *Bergelen*.
- Namens zijn overleden vrouw treedt *Abraham* 18-2-1716 (*Vlierden* R 19) op bij een boedelscheiding tussen de beide kinderen van *Hendrick Gielensz. Berckers* te *Vlierden*, t.w.

Jacob en juist wijlen zijn echtgenote ; hierbij werden alle zijne op dat moment nog in leven zijnde kinderen en veelal hun woonplaatsen genoemd, zoals zij hierna volgen onder 1-2 en 4-7. Zie ook in Someren R 126, dd. 17-12-1716.

Uit dit huwelijk :

1. *Jan van Spreeuwenbergh*, in leven 17-12-1716.
 2. *Corstiaen*, volgt VI.
 3. *Mathijs van Spreeuwenbergh*, ged. Vlieden 10-1-1685, overl. verm. voor 17-12-1716.
 4. *Christien van Spreeuwenbergh*, ged. Vlieden 20-3-1687, in leven 17-12-1716.
 5. *Hendrick*, volgt VI a.
 6. *Catarina van Spreeuwenbergh*, ged. Vlieden 2-5-1693, nog in leven 18-2-1716.
 7. *Arnoldus*, volgt VI b.
- V a. *Corstiaen van Spreeuwenbergh*, overl. tussen 19-6-1686 en 23-5-1688, huwt *Joanna Maes*, geb. Meerveldhoven, begr. Tilburg 14-10-1727, dr. v. Anthonis Meussen en Joanna Bartelsdr. Jansz. Verbeeck.

Hij was *Mulder te Meerveldhoven*. Als gevestigde aldaar compareert hij 12-1-1681 in 's-Bosch R 1674, f. 129v, en 20-8-1681 in N 1156. Uit evengenoemde Bosse schepenacte blijkt *Joanna Maes* een zuster te zijn van „*Bartholomeus Anthoni Meussen*”, gehuwd met „*Maycken Jan Lemmens*”, woonachtig toenmaals in *Riethoven*. Nog 19-6-1686 verschijnt hij in *Eindhoven* R 54, f. 241v, nog steeds woonachtig te *Meerveldhoven*, te samen met *Gertruyt Maes*, eveneens aldaar gevestigd. *Joanna Maes* hertrouwt *Meerveldhoven* 23-5-1688 *Mathias Martens van der Grinten*. Ook zij was uit een *Muldersfamilie* gesproten : zo was b.v. *Jan Jansz. Maes Mulder te Lagemierde*, gehuwd, volgens *B. W. van Schijndel* in „*M.g.Tr.*” IV, met een telg uit het *Muldersgeslacht*, van *Couwenbergh*. Haar moeder, *Joanna Verbeeck*, was ook al een dochter eens *Molenaars* en wel van *Bartel Jansen Verbeeck*, die de *Postelse Molens van Oerle* en *Lommel* bemaalde.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Meerveldhoven* :

1. *Hendrick*, volgt VI c.
2. *Antonius*, 23-10-1680.
3. *Joanna Christina*, 2-10-1682, begr. *Eindhoven* 22-6-1722, huwt *Abraham de Laure*, begr. *Eindhoven* 5-6-1724, zn. van *Jan en Catholijn Smits*, wedr. v. *Henrica van Mill*. *Abraham* was *Mulder van Gennip en Stratum*. Uit dit zijn 2e huwelijk met *Joanna Christina* werden hem 2

- dochters geboren, waarvan de jongste, *Hendrina de Laure*, te Eindhoven 25-11-1710 gedoopt werd, naar al vastgesteld werd in Brab. L. X, 139, sub VI a, 5, waaraan hier moge worden toegevoegd, dat deze oudste der beide dochters te Eindhoven huwde met *Jacobus Meunier*, waaruit ald. o.a. gedoopt werd op 14-10-1734 met Petrus en Maria Catharina als doopgetuigen: Joanna Meunier, die de vrouw zou worden van een Eindhovense van Antwerpen, wier nageslacht nog heden (1963) bloeiende is.
4. *Franciscus*, 15-12-1684 (Simon Anthony et Joanna Henrici).
5. *Catharina*, 7-2-1687 (Helena Maes).
- VI. *Corstiaen van Spreeuwenbergh*, huwt *Elisabeth Driessen*. In Vlierden R 19 wordt hij 18-2-1716 als te Helmond woonachtige genoemd. Vermoedelijk was hij daar *Mulder*. Ook in Someren R 126, dd. 17-12-1716.
- Uit dit huwelijk gedoopt te Helmond:
1. *Johanna*, 22-1-17-5 (Jacobus Berckers).
- VI a. *Hendrick van Spreeuwenbergh*, ged. Vlierden 13-3-1689, huwt 4-2-1713 *Maria van Oorschot*, dr. v. Jan, huwt 2e ald. 15-11-1733 *Jenneken Arts*, overl. ald. 29-9-1747, dr. v. Jan, wed. v. Jan Bosmans. In de onder V genoemde Vlierdense schepenacte dd. 18-2-1716 heet hij woonachtig te zijn in *Deurne*. Ook in Vlierden R 20, f. 54, dd. 21-1-1727, geeft hij trouwens nog teken van leven. Hij was *Mulder* eerst te *Deurne*, later in Vlierden¹⁾.
- Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Deurne* (1-3) en Vlierden (4-7):
1. *Abraham van Spreeuwenbergh*, 14-11-1713 (Jacobus Henrici Berckers), verm. jong overl.
2. *Margaretha van Spreeuwenbergh*, 3-1-1718, huwt *Henricus Verhoeven*, zn. v. Arnold. Hieruit drie kinderen te Son 1744-'47 gedoopt. Zij blijken met achterlating van een der kinderen 9-5-1755 beide al overleden te zijn (Son R 55, f. 10).
3. *Henrica v. Spreeuwenbergh*, 13-1-1720, verm. jong overl.
4. *Joannes*, volgt VII.
5. *Henrica van Spreeuwenbergh*, 19-8-1725.
6. *Abraham van Spreeuwenbergh*, 28-7-1728.
7. *Helena van Spreeuwenbergh*, 26-10-1732.
- VI b. *Arnoldus van Spreeuwenbergh*, ged. Vlierden 26-6-1695,

1) Zijn 1e huwelijk sloot Hendrick van Spreeuwenbergh op 4-2-1713 te VLIERDEN.

huwt Vlierden 4-2-1725 *Henrica Manders*, dr. v. *Mathias*. Men kan hem 29-1-1726 ontmoeten in Vlierden R 20, f. 49. Hij was *Mulder* te *Deurne*.

Uit dit huwelijk te *Deurne* :

1. *Joanna van Spreeuwenbergh*, 4-11-1725 (*Mathias Manders* et *Christina Goorts*).
2. *Joannes van Spreeuwenbergh*, 10-12-1727.
3. *Petrus*, volgt VII a.
4. *Petronilla van Spreeuwenbergh*, 1-5-1731, overl. *Deurne* 17-10-1747.
5. *Antonius van Spreeuwenbergh*, 11-6-1733.
6. *Henricus v. Spreeuwenbergh*, 1-3-1736, verm. jong overl.
7. *Henricus van Spreeuwenbergh*, volgt VII b.
8. *Henricus*, volgt VII c.

VI c. *Hendrick van Spreeuwenbergh*, ged. *Meerveldhoven* 25-11-1679, huwt 1e *Joanna Ooms*, huwt 2e *Arendonck* 25-11-1707 *Adriana Smolders*, overl. ald. 26-10-1745, dr. v. *Coppen*. Hij was *Mulder* eerst te *Lommel* bij zijn stiefvader, *Mathias* van der *Grinten*, en vervolgens te *Arendonck*.

Hij was voogd over de beide zoons uit het 1e huwelijk met *Margaretha Coppensdr. Smolders*, zuster van zijn eigen vrouw, van zijn halfbroer en zwager, *Christiaan* van der *Grinten*, en al evenzeer over de beide dochters van zijn zwager, *Abraham de Laure* (Va, 1), tot deze laatste functie aangesteld in diens testament dd. 12-5-1724 (N 1260).

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Lommel* :

1. *Christianus van Spreeuwenbergh*, 29-11-1704 (*Adrianus Ooms* et *Joanna van der Griente*), verm. jong overl.

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Arendonck* :

2. *Christianus van Spreeuwenbergh*, 14-5-1708 (*Joanna Maes*), tweeling met 3.
3. *Petronella van Spreeuwenbergh*, 14-5-1708 (*Gertruda Maes*), tweeling met 2, huwt *Arendonck* 10-2-1738 *Marcus Cornelius Porto-Carrero*.
4. *Joannes*, volgt VII d.
5. *Christina van Spreeuwenbergh*, 16-5-1714 (*Christianus van der Grinten* atque *Margaretha Smolders*).

VII. *Joannes van Spreeuwenbergh*, ged. *Vlierden* 9-3-1722, overl. na 5-3-1784, huwt *Lierop* 8-11-1745 *Joanna Meulendijcks*, ged. ald., overl. ald. 6-7-1777, huwt 2e *Someren* 16-4-1780 *Maria van de Moosdijk*, geb. ald., dr. v. *Jan*, weduwe van *Adam Lamberts van Doorn*.

Vermoedelijk *Mulder* op *Stipdonck* onder *Lierop*.

De Inventaris voor zijn 2e huwelijk gewaagt slechts van Francyna van Bree als zijn enige descendent uit zijn 1e huwelijk : zij was dr. van wijlen zijn dochter, Francyna van Spreeuwenbergh (VII, 4) en haar man, Goort van Bree, gedoopt Lierop 22-12-1776 ; men vindt deze Inventaris in Lierop R 32, f. 18, dd. 31-3-1780. Met de 3 kinderen van zijn zwager Gerrit Lamberts, geh. m. Peternel Meulendijckx, wordt hij nog genoemd in Lierop R 32, f. 94 dd. 5-3-1784.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Lierop* :

1. *Henricus van Spreeuwenbergh*, 30-11-1745 (*Margaretha Abrams*), overl. voor 31-3-1780.
2. *Joanna van Spreeuwenbergh*, 10-10-1746, overl. voor 31-3-1780.
3. *Maria van Spreeuwenbergh*, 15-8-1747, overl. voor 31-3-1780.
4. *Francyna van Spreeuwenbergh*, 18-10-1748, overl. voor 31-3-1780, huwt Lierop 3-3-1772 *Godefridus van Brey*, geb. Lierop, zn. van Lambert. Hieruit 2 dochters, ged. Lierop, waarvan slechts Francyna van Brey 31-3-1780 nog in leven was.

VII a. *Petrus van Spreeuwenbergh*, ged. Deurne 18-5-1729, overl. ald. 11-9-1775, huwt Vlieden 31-1-1748 *Theodora Mansvelders* of *Manders*, dr. v. Mathias, weduwe van Jan Marcelis van den Kerckhoff.

Uit dit huwelijk te Vlieden (1-2) en Deurne (3-5) gedoopt:

1. *Arnoldus van Spreeuwenbergh*, 12-10-1768, met 2 een tweeling vormend.
2. *Anna van Spreeuwenbergh*, 12-10-1768.
3. *Mathias van Spreeuwenbergh*, 7-11-1770.
4. *Joannes van Spreeuwenbergh*, 6-7-1773, overl. ald. 3-11-1779.
5. *Elisabeth van Spreeuwenbergh*, 20-8-1774.

VII b. *Henricus van Spreeuwenbergh*, ged. Deurne 20-2-1737, begr. Budel 6-8-1794, huwt ald. 19-1-1777 *Johanna Maria van Bussel*, ged. ald. 19-11-1748, overl. Budel 26-9-1814, dr. v. Hendrick Anthony en Catharina Symons Davits.

Uit dit huwelijk gedoopt te Budel :

1. *Maria Catharina*, 1-12-1777, overl. ald. 11-6-1842, huwt ald. 21-11-1802 *Reinier van Riet*, ged. ald. 1774, bouwman, overl. ald. 25-1-1829.
2. *Petrus Johannes*, 23-1-1780, arbeider, overl. ald. 15-10-1825 ongehuwd.

3. *Henricus*, volgt VIII.
 4. *Arnoldus*, 25-10-1783.
 5. *Antonius*, 27-9-1787, arbeider, overl. ald. 4-10-1825 ongeh.
 - VII c. *Henricus van Spreeuwenbergh*, ged. Deurne 6-11-1739, overl. ald. 17-4-1812, huwt 1e Deurne 13-11-1783 (ondertr. 's-Bosch oct. 1783) *Gordina van den Boomen*, overl. ald. 1-2-1790, dr. v. *Johannes*, huwt 2e ald. 20-2-1791 *Catharina Mansvelders*, overl. ald. 6-5-1797, dr. v. *Paulus* geb. Bakel, huwt 3e ald. 24-9-1797 *Johanna Bastaens*, dr. v. *Anthony*, geb. Bakel.
 - Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Deurne* :
 1. *Joannes van Spreeuwenbergh*, 5-3-1788, overl. ald. 8-3-1788.
 - VII d. *Joannes van Spreeuwenbergh*, ged. Arendonck 10-7-1710, huwt ald. 1-10-1740 *Anna Alen*, geb. Rheti.
 - Uit dit huwelijk gedoopt te *Arendonck* :
 1. *Martina*, 7-12-1741 (*Hendrick van Spreeuwenbergh* et *Catharina van Alen*).
 - VIII. *Henricus van Spreeuwenbergh*, ged. Budel 10-1-1782, bouwman ald., huwt 1e ald. 11-2-1816 *Johanna Dirks*, ged. ald. 24-9-1784, overl. ald. 26-5-1831, dr. v. *Jan* en *Helena Meuwkens*, huwt 2e Budel 13-2-1836 *Joanna Nijssen*, dr. v. *Mathijs* en *Adriana van de Laer*, weduwe v. *Wilhelmina Dirks*.
 - Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Budel* (1-5) en uit het 2e evenzeer *aldaar* (6) :
 1. *Helena Maria*, 22-11-1816.
 2. *Maria*, 8-12-1820.
 3. *Hendrikus*, 12-8-1824.
 4. *Hendrikus*, 2-12-1825.
 5. *Martinus*, 30-9-1828, overl. ald. 30-9-1828.
 6. *Mathijs Adriaan*, 17-9-1836, overl. ald. 6-11-1841.
- 's-Hertogenbosch. J. A. W. Swane.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Antwoorden

VAN HERPEN (Br. L. XIII, 16) *Arien (Adriaen) Jansen van HERP(EN)* j.g. huwt Herv. te Zaltbommel (ondertr. Rossum febr.) 1649 *Hendericksken Hendericks* j.d. beiden van Rossum. Uit dit huwelijk R.K. te Rossum gedoopt JOANNES en JOANNA 29 nov. 1649.

Uit zijn 2e huwelijk met *MARIA PEETERS* werden te Rossum R.K. gedoopt 29 nov. 1657 *JAN*, 16 jan. 1659 *JOANNA* en 26 sept. 1660 *AELTIEN*.

Voorts werd uit de echtverbintenis *ARIAEN JANSEN* (dezelfde?) met *Maria Adriaensen* te Rossum, op 31 juli 1664 R.K. gedoopt *ANNEKE*.

Kerkdriel,

J. H. G. J. van Heeswijk.

FAMILIE VAN DIEREN

(Vervolg van pag. 38)

IV d. *Adrianus van Dieren* (z. v. III d), ged. in de Ned. Herv. Kerk te Grave 7 febr. 1773, ontving een voor die tijd zeer goede opleiding en vestigde zich als drukker te Grave. Tussen de jaren 1804-1806 was hij wellicht als zodanig in Amsterdam werkzaam; daar werd in 1804 een kind van hem geboren. In 1806 had hij zich voor goed als drukker gevestigd in zijn geboortestad.

Van zijn belangstelling in de gang van zaken in de stad van inwoning getuigt het aantekenboekje, waarin hij gedurende de blokkade van Grave van dag tot dag de belangrijkste krijgsverrichtingen in en buiten de stad en andere gebeurtenissen optekende¹⁵⁾.

Het begint op dinsdag 14 dec. 1813, toen hij „(z)ijn zuster Hanneke met Tonia¹⁶⁾ en (z)ijne vijf kleinste kinderen met de kar van Van Horen naar Mill, op het huis Den Aldendriel, bij inwoning van A. van Cuyk (is) vertrokken om daar gedurende het aanstaand beleg van Grave te verblijven. Zijnde zijlieden door (z)ijn oudste zoon Toon uitgeleide gedaan tot Mill, welke die dag ook is geretourneert” Het boekje eindigt heel abrupt op maandag 9 mei 1814, enkele dagen voor het einde van het beleg. Aan de keerzijde van het boekje bevindt zich een „lijst der geboornen der Burgerij sinds 21 jan. 1814”, die is voortgezet tot 24 april, een „lijst der overledenen binnen Grave sinds 21 jan. 1814”, een „lijst der gehuwden”, en een „lijst der Burgers, welke gedurende het beleg gearresteerd zijn geweest en weder zijn ontslagen”.

Deze belangstelling voor de gang van zaken in het burgerlijk leven van zijn woonplaats is een uitvloeisel van de ambten, die hij vóór die tijd bekleedde.

Naast zijn winkel en drukkerij, die aanvankelijk geen volle dagtaak van hem zullen geëist hebben, nam hij enkele landsbetrekkingen waar. Op 7 april 1800 werd hij door het „Uitvoerend Bewind” aangesteld als „Pegelaar, ter adsistentie der Pachters van 's Landsch middelen te Grave”. Bij

15) In bezit van de Hoog Eerw. Heer Deken W. van Haaren te Helmond.

16) Mogelijk zijn latere tweede vrouw.

Staatsbesluit van 24 dec. 1805 werd hij tevens „Hoofdbediende ter recherche in het ressort Grave”.

Bij de nieuwe organisatie werd hij 7 juni 1809 tot „Hoofdcammies” aangesteld. Bij decreet van 5 nov. 1810 volgde zijn benoeming tot „Ontvanger der directe belastingen voor de gemeente Zeeland en Reek”. Hij moest daarvoor d.d. 16 aug. 1811 een borgtocht storten van 559 fr. in de amortisatiekas te Parijs. Van de betreffende akte gaf Notaris P. L. Muller te Grave op 24 okt. 1814 een kopie autentiek. Bij de „Introductie der middelen” werd hij bij K.B. van 18 dec. 1822 (nr 122) in deze betrekking gecontinueerd. Bij besluit van 17 okt. 1828 (nr. 36) werd hij aangesteld tot ontvanger der directe belastingen en accijnzen voor de gemeenten Escharen en Gassel, de Reek en Zeeland, wat hij bleef tot aan zijn dood.

In de jaren, waarin Van Dieren bovengenoemd dagboekje bijhield, behoorde hij tot de „eerbare burgers” van Grave en was hij lid van de Sociëteit *Tot Nut en Vermaak*, eens het brandpunt en broeinest van patriottische verhandelingen en gezindheid, waar thans (1813) bemoedigende besprekingen plaats vonden betreffende de stand van zaken 17).

Na het verlaten van de school werden spoedig de oudste zoons als leerjongens op de drukkerij te werk gesteld.

Adrianus van Dieren ondertrouwde 14 juni 1800 te Grave en trouwde 29 juni 1800 voor de pastoor van Escharen met *Gerardina Theodora Claassen* (Klaassen, Klasen) (dr. van Nicolaas en van Francisca Ter Vooren) R.K. ged. 18 sept. 1768 te Grave.

Na een langdurige ziekte overleed de moeder op 28 nov. 1812. Zoals reeds gezegd, nam toen „tante Hanneke” het huishouden waar.

Van de zes kinderen uit dit huwelijk geboren, werd het dochttertje in de Rooms-Katholieke St. Elizabethkerk en de vijf zoons in de Ned. Hervormde Kerk van Grave gedoopt. Op 21 mei 1816 heeft Van Dieren „op het evangelie verklaard en omhelsd den Rooms Katholieken Godsdienst en daags daaraanvolgend gecommuniceerd”. 19)

17) M. C. Hegeraat, *Historisch Gedenboek* 1813, blz. 458.

19) Deze en andere familiebijzonderheden ontleen wij aan een brief. (door van Dieren geschreven op 22 juni 1816 aan een „welgeagte vriend”), maar die, wellicht (blijkens het in het bezit zijn door bovengenoemd familielid, deken van Haaren) nimmer is verzonden.

*Deel van een zerk, thans liggend onder de koepel van de
Sint Janskerk te 's-Hertogenbosch.*

Ook zijn jengens hoopte hij nu verder in die godsdienst groot te brengen, „zo zij hiertoe te bewegen waren”. „Ik had dadelijk”, zo schrijft hij, „mijn twee oudste zonen mede genomen, sene reis naar Antwerpen doende, om de familie te bezoeken en tevens dat zij met mij eenige tijd den Godsdienst daar konden uitoeffenen”. Onderweg deelde de vader dit plan aan zijn zonen mede, doch vond aanvankelijk bij zijn oudste zoon, die toen ongeveer 16 jaar oud was, enige tegenstand. Zijn zuster Hanneke, voor wie van Dieren totnogtoe alles bedekt gehouden had, schreef hij kort na zijn vertrek een brief, waarin hij haar dit meedeelde, „alsmede door welke middelen (hij) er toe gebragt was, met de wensch, dat die stap geene de minste verandering in hunne Broeder- en Zusterlijke betrekking mogte teweeg brengen.”

Op de avond van zijn thuiskomst verliet Hanneke het huis en is „provisioneel bij een Neef van ons²⁰⁾ gaan logeren, met voornemen om in 't vervolg de stad ook te verlaten en na mijn zwager en zuster buiten Tiel te gaan wonen.”

Bij het afscheid nemen, dat zeer aandoenlijk was, heeft (zij) bijzonder op het gemoed van (z)ijn oudste zoon gewerkt, zodanig, dat hij de tweede dag onwilligheid getoond heeft in het ter kerke gaan, met bijvoeging, dat hij in de Gereformeerde wilde gaan. Om deze jongen tot andere gedachten te brengen, zocht van Dieren in deze brief naar een gelegenheid elders hem in een andere omgeving te plaatsen, waar hij het zettters- en drukkersvak zou kunnen leren en waar hij in de R.K. Godsdienst zou kunnen onderwezen worden²¹⁾.

A. v. Dieren hertrouwde 20 juli 1817 te Grave met *Antonia Petronella van der Wielen* (dr. van Joannes en van Theodora van Leuken) geb. 17 jan. 1789 te Grave en gest. 8 nov. 1822 aldaar. Hij overleed 7 okt. 1831 te Grave.

Uit het eerste huwelijk werden geboren :

1. *Antonius Nicolaas*, volgt V b.
2. *Jacoba Johanna*, geb. en R.K. gedoopt te Grave 19 aug.

20) Mogelijk was dit bij een zoon van de oudste broer van zijn vader, Jan van Dieren, toendertijd plaatselijk commandant van de artillerie te Grave.

21) Doordat het R.K. doopboek van Grave uit die tijd ontbreekt, konden wij de data van het doopsel van vader en zoons niet achterhalen.

1802, huwde 12 mei te Grave met *Petrus Johannes van der Wielen* (zn van Jan en van Theodora Joanna van Leuken) geb. 20 mei 1794 te Grave, goudsmid aldaar.

Uit dit huwelijk werden te Grave geboren :

- a. *Johannes Rudolph v. d. W.*; 20 mrt 1832.
 - b. *Johannes Hendrikus Adrianus v. d. W.*; 10 april 1835.
 - c. *Louisa Paulina Jacoba v. d. W.*; 19 juni 1836.
 - d. *Adrianus Rudolph v. d. W.*; 12 dec. 1838.
 - e. *Gerardina Francisca Maria v. d. W.*; 7 juni 1841.
 - f. *Franciscus Alphonsus v. d. W.*; 9 okt. 1842.
3. *Johan Rudolf*, ged. 12 aug. 1804 Ned. Herv. Kerk te Grave, kort daarna overleden.
 4. *Johannes Rudolphus*, volgt V c.
 5. *Cornelis Gerrit*, volgt V d.
 6. *Hendrikus Wilhelmus*, ged. 8 okt. 1806 in de Ned. Herv. Kerk te Grave.
 7. *Matheus Lodewijk*, volgt V e.
Uit het tweede huwelijk werden geboren :
 8. *Johannes Petrus*, volgt V f.
 9. *Louisa Gerardina Theodora*, geb. 24 okt. 1819 te Grave, die omstreeks 1855 naar Antwerpen vertrok en daar een bloeiende boekhandel dreef²²⁾. Zij hielp mee in de uitgeverij van haar broer en op het „Handelsblad”²³⁾. Zij overleed aldaar, ongehuwd, 20 sept. 1894 en werd in het familiegraf te Berchum bijgezet.
 10. *Gerardus Paulus*, geb. 8 sept. 1821 te Grave en aldaar overleden 15 aug. 1822.
 11. *Bernardus Theodorus*, geb. 7 okt. 1822 te Grave.

V a. *Johannes Jacobus van Dieren* (zoon v. IV c) werd R.K. gedoopt 10 febr. 1805 te 's-Hertogenbosch, was sergeant-majoor-kwartiermeester te Bergen op Zoom (1827), woonde in 1865 te Gouda en in 1870 als gepensioneerd te Woerden. Hij huwde 31 mei 1828 te Bergen op Zoom met *Catharina Clarijs* (dochter van de wagenmaker Cornelis Cl. en van Cornelia Fabée) geb. 2 jan. 1804 te Bergen op Zoom, overl. 12 mei 1863 te Gouda en hertr. 27 april 1865 te 's-Hertogenbosch met *Joanna Everdina Pfeiffer* (dr. v. Frederik George

22) Mededeling van een familielid.

23) Degroote en de Schuijter, „Hendrik Conscience en zijn uitgevers”.
Uitgave : Van Dieren en Elsevier (1953) blz. 67.

Ph. ²⁴⁾ en van Jeanetta Janssen), geb. 5 aug. 1826 te Mons (B.) en overleden 10 mei 1873 te Gouda. Hij huwde nogmaals 24 aug. 1871 te Woerden met *F. H. D. de Mullen*. Uit deze drie huwelijken werden meerdere kinderen geboren.

V b. *Antonius Nicolaas van Dieren* (zn v. IV d) geb. 19 nov. 1800 te Grave en ged. 23 nov. d.a.v. in de Ned. Herv. kerk aldaar. Is omstreeks 1816 R.K. geworden. Hij was aanvankelijk werkzaam met zijn broer in de drukkerij van zijn vader, heet in 1829 winkelier en heeft zich omstreeks 1835 als zelfstandig boekbinder in Grave gevestigd. Hij is 20 nov. 1878 te Grave overleden. Hij huwde 17 aug. 1826 te Grave met *Maria Frederika van Hees* (dr van de metselaar Hendrikus van Hees en van Anna Maria van Weert) geb. 23 febr. 1807 te Grave, overl. 20 aug. 1854 aldaar. Hieruit werden geboren :

1. *Adriana Anna Gerardina*, geb. 6 febr. 1828 te Grave, overl. 30 nov. 1829 aldaar.
2. *Hendrikus Gerardus Antonius*, geb. 31 juli 1829 te Grave.
3. *Adrianus Antonius*, volgt VI a.
4. *Rudolf Josephus*, geb. 16 aug. 1835 te Grave, overl. 8 dec. 1882 te Grave, ongehuwd. Boekdrukker.
5. *Ludovicus Leonardus Antonius*, geb. 26 sept. 1837 Grave.
6. *Gerardina Elizabeth Cornelia Agnes*, geb. 28 jan. 1840 te Grave, overl. 4 febr. d.a.v.
7. *Wilhelmus Ludovicus Antonius*, geb. 8 febr. 1841 Grave, overl. 2 febr. 1848 Grave.
8. *Anna Mechelina Maria*, geb. 29 mrt 1847 Grave, overl. 7 apr. 1883 te 's-Hertogenbosch. Was dienstbode te Grave (1878). Huwde 29 mei 1878 te 's-Hertogenbosch met *Franciscus Arnoldus Krijbolder* (zn v. Arnoldus en van Antonia Sophia Jansen), geb. 26 aug. 1851 's-Hertogenbosch. Huisknecht aldaar (1878).

(Wordt vervolgd)

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.

²⁴⁾ Kommandeur van de Eikenkroon, Ridder der Militaire Willemsorde en van de Nederlandsche Leeuw, gepensioneerd generaal-overste, wonende (1865) te 's-Hertogenbosch.

EEN KAPITEIN TE GROOT-LITH

Dat personen, die veel in hun leven gereisd en gezworven hadden zich tegen het einde van hun leven tot het platteland aangelrokken gevoelden, kwam voorheen zeker meer voor dan tegenwoordig. Een merkwaardig exempel van een dergelijke voorliefde bij een oud-officier trof ik onlangs in een notariële acte aan ¹⁾. De plaats, waar hij zich matterwoon gevestigd had was „Groot-Lith“, een nu vrijwel uitgestorven naam van het dorp Lith aan de Maas ²⁾.

De bewuste acte was een acte van bekendheid, gedagtekend 27 November 1824. Twee comparanten, de Heren Van Foreest, legden daarin een verklaring af, dat zij hadden gekend de wel-edelgeboren Heer François Arnold Adriaan Vollenhove, zonder beroep, gewoonnd hebbende te Groot-Lith aan de Maas in de provincie Noord-Brabant, die daar op 19 November tevoren overleden was, ruim 28 jaar, ab intestato en ongehuwd.

Reeds in Augustus 1823 woonde Vollenhove als oud-kapitein van het 24e Bataljon Oost-Indische Infanterie te Groot-Lith. Hij was geboren op Ceylon 20 Maart 1795 en had dienst genomen als cadet reeds in 1806 bij de Ligte Dragonders op het eiland Java, bij welk korps hij respectievelijk in 1808 en 1809 tot 2e en 1e Luitenant was bevorderd. Op Java vocht hij „tegen de rebelle“ en in 1810 tegen de Engelschen, bij welke laatste gelegenheid hij krijgsgevangen werd gemaakt. Naar Nederland gekomen werd hij als 1e Luitenant geplaatst bij het 9e Bataljon Infanterie op 20 Februari 1814, in welke hoedanigheid hij de veldtocht in Vlaanderen meemaakte. Daarna werd hij op 26 Maart „bestemd naar de Oost-Indië“, waar hij achtereenvolgens als 1e luitenant en als kapitein heeft gediend bij het 24e Bataljon Infanterie. Nadien heeft hij nog korte tijd te 's-Gravenhage gewoond ³⁾.

De vader van de kapitein was Mr. Johannes Adriaan uit den Haag, die zich dadelijk na zijn afstuderen te Harderwijk ⁴⁾ in

1) No. 497 protocol notaris A. P. de Lange te Alkmaar, inventaris notar. archief gem. Alkmaar no. 1108. — Zie ook de acte van 14 Juni 1824 in dat deel, acte no. 320.

2) In tegenstelling met Lithoyen of Klein-Lith, werd Lith wel Groot-Lith genoemd. De aanduiding Groot-Lith zoekt men echter tevergeefs in de aardrijkskundige woordenboeken van A. J. van der Aa en P. Witkamp.

3) Stamboeken Officieren Oost-Indisch Leger 51, fol. 9. De gegevens over zijn broeder loco citat. fol. 13. Ik dank dit bericht aan de Heer W. Muusse te 's-Gravenhage.

4) Laatstelijk daar ingeschreven als „Haga Batavus juris candidatus“ 18 Maart 1777; vgl. De Wapenheraut, VIII, 1904, bldz. 391.

1777 naar Nederlands Oost-Indië zullende vertrekken op 24 November van dat jaar aan de heer Jacob Dirk Heijns te 's-Gravenhage voor notaris J. Huigens aldaar volmacht verleende om zijn belangen in patria waar te nemen⁵⁾. Mr. Vollenhove werd aanstonds fiscaal op Ceylon en daar is hij gehuwd met Jacoba Cornelis Cocquart. De echtelieden testeerden mutueel te Colombo op 30 Maart 1800 voor de daar gevestigde notaris Jan Agathon Hendrik Schilles. Deze erflaters zijn beide in Oost-Indië overleden, de man in November 1807 te Rijswijk bij Batavia en zijn weduwe te Semarang op Java 11 Januari 1812. Hun testament werd geopend voor de notaris Benedictus Lambertus de Zitter te Batavia.

Behalve de kapitein, die naar Groot-Lith verhuisde, bezat het echtpaar nog twee kinderen. De oudste was een zoon, Johannes Jacob, die op Ceylon geboren werd 28 Maart 1793. Ook hij werd cadet bij het 1e Regiment Dragonders op Batavia 20 Juni 1806. Bij dat korps werd hij 2e luitenant op 2 Februari 1809, waarna hij op dezelfde data als zijn broeder naar dezelfde Indische korpsen overging in gelijke rang.

In Nederland teruggekeerd en te Haarlem wonende, had hij op 14 October 1816 getesteerd voor notaris W. van den Bergh te 's-Gravenhage. Vervolgens is hij opnieuw naar Oost-Indië vertrokken en daar, te Muntok op het eiland Banda, als 1e luitenant bij het 24e Bataljon Oost-Indische Troepen op 11 Mei 1821 gestorven.

Het jongste kind was een dochter, Maria Jacoba, geboren Colombo 5 Januari 1802, overleden te Alkmaar 1881, die gehuwd is geweest met Mr. Gerrit van Leeuwen, Officier van Justitie aldaar, lid van de Tweede Kamer, Dijkgraaf, enz.⁶⁾.

Het huis van de kapitein te Lith heb ik niet terug kunnen vinden, maar wellicht valt toch nog op te sporen waar dit staat of gestaan heeft. Maar, wat hiervan zijn moge, het zal wel altijd een raadsel blijven waarom de kapitein Vollenhove zich nu juist te „Groot-Lith aan de Maas” gevestigd heeft....

Alkmaar.

Mr. J. Belonje.

5) Heijns assumeerde als gevolmachtigde bij acte voor notaris K. L. van Overvelt te 's-Gravenhage op 1 Augustus 1807 zijn echtgenote Susanna Elisabeth Vosmaer en de notaris W. van den Bergh aldaar. Zie Nederl. Patriciaat XXX, 1944, bldz. 368 sub. 1. Laatstgenoemde deed, als enig overlevende, rekening bij de in de tweede plaats in noot 1 hiervóór aangehaalde acte.

6) Zie verder mijn „Het Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland”, Wormerveer 1945, bldz. 157.

MULDERS IN BRABANT
XIV. VAN BEURDEN

- I. *Cornelis van Beurden*, alias *Rugdijcx*, zn. v. Jan Anthonisz., huwt 1e. *Christina Stappaerts*, dr. v. Adriaen Hendricks, huwt 2e. *Willemijn van Oerle*, dr. v. Jan Jan Berys.

In Tilburg woonachtig werd hij daar naar een buurtschap ook wel *Rugdijcx* genoemd. Men ontmoet hem in een driel tal acten van het Boschprotocol en wel : in R 1430, f. 276v, dd. 23-2-1591, te Tilburg land v.h. Capittel v. Hilvarenbeek pachtend, in R 1410, f. 128, dd. 5-3-1601, als „weduwnaar van Willemken, dr. v. wijlen Jan Berys”, en tenslotte in R 1854, f. 103, dd. 26-11-1605, andermaal als weduwnaar, waarvan nu uitdrukkelijk gezegd wordt, dat hij te Tilburg metter- woon verblijft.

Wijders compareert hij in navolgende Tilburgse Schepen- acten : R 286, 4v, 1539, 282, 53 en 54v, 1535, 347, 227 en 229, 1608, 347, 328v, 1609, 348, 205v, 1611, en 348, 188v, 1611. Zijn grootvader heet „Anthonis” in Tilburg R 358, f. 128, dd. ca. 1641. Vermoedelijk uit het 1e huwelijk o.a. :

1. *Peeter*, volgt II.
2. *Aryaen*, volgt II bis.
3. *Jan de Oude*, volgt II ter.
4. *Jan de Jonge*, volgt II quater.

- II. *Peeter van Beurden*, geb. 1546, huwt *Cornelia Cornelis Pauwels*.

Hij was *Mulder* eerst te *Bortel* op de watermolen aldaar en wel voor 3 jaar vanaf 24-12-1594 als opvolger van *Lenart Mertens van Duysel*, volgens wiens pachtcedulle ook hij die watermolen pachtte met als zijn borg o.a. *Peter Jacobs van Runt*, wien hij als contrapreastatie 24-12-1594 in 's Bosch R 1467, f. 80-83, zijn huis in Tilburg-Oerle tijdelijk over- droeg met als contra-borgen : *Cornelius Jansen van Beur- den*, zijn vader, *Jan van Beurden*, zijn broeder te Tilburg, en *Adriaen*, zijn broeder te Hilvarenbeek. Op 13-6-1602 pacht hij echter met laatstgenoemde broer, *Adriaen*, voor 4 jaar *Nieuw Herlaer* en den *Dungense Cant* ('s Bosch R 1853, f. 238). En andermaal zien we hem als pachter dezer beide molens te *St. Michielsgestel* in 's Bosch R 1854, f. 103, dd. 26-11-1605.

In N 5247 compareert hij 2-9-1613 als „Petrus Cornelis Jansz. van Beurden” op 67-jarige leeftijd, zodat we zijn geboortejaar als boven op 1546 mogen stellen; in deze acte vertoont zich trouwens ook zijn broer, Jan-de-Jonge, als te Tilburg woonachtige. Eerstelijk ontmoetten we Peter op 18-2-1587 in 's Bosch R 1410, f. 281, toen hij een derde deel kocht van een beempt in Tilburg-Broeckhoven. Een paar jaar later koopt hij 23-12-1590 in Oisterwijk R 284, f. 98, een beempt ter plaatse „Achter den watermolen” aldaar, waarvan hij een goed decennium later op 26-7-1602 in Oisterwijk R 297, f. 53v, weer twee derde deel verkoopt aan zijn broeder, Adriaen; ook in deze laatste acte heet hij weer „Peter, sone Cornelis Jansen van Beurden”. Een jaar later en wel op 19-6-1591 belooft hij iets in 's-Bosch R 1407, f. 101v. Wederom als zoon van „Cornelis Jansen” 26-11-1593 in Oisterwijk R 288, f. 40v, en ook 19-11-1596 in 's Bosch R 1469, f. 76. Als te *Vught* woonachtige zien we hem dan nog weer een jaar later 10-7-1597 in 's Bosch R 1469, f. 465. Als gehuwd met hogergenoemde in Tilburg R 347, f. 119v, 227 en 239, dd. ca. 1607-'09; ook hier weer heet hij de zoon van Cornelis Jansz. Tenslotte ziet men hem nog 2-5-1616 in Oisterwijk R 300, f. 49. In Tilburg R 347, f. 227, dd. 8-11-1608, zowel als in 's Bosch R 1456, f. 118v, dd. 10-12-1610, treedt hij op als weduwnaar van zijn ook daar met name genoemde, bovenstaande vrouw en bovendien met zijn drie onderstaande kinderen, zozeer als (f. 227) met zijn broeder, Jan de Oude. Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis*, volgt III.
2. *Catharina*, huwt voor 8-11-1608 *Goyart Aerts Huybertsen*, die voor zijn vrouw procedeert in Tilburg R 347, f. 119v, dd. 1606-'09.
3. *Peeter*, onmondig 8-11-1608.

II bis. *Aryaen van Beurden*, alias *Jongbloedt*, geb. 1558, overl. voor 28-9-1649 ('s Bosch R 1604, f. 429v), huwt *Adriaentje Jeronimus Claessen*. Ook Oisterwijk R 339, f. 72, noemt hem 17-10-1645 al overleden.

Hij was *Mulder* eerst op de windmolen van *Esbeek* op het Spul onder *Hilvarenbeek* waarvan hij in 1591 een vijfde deel kocht van zijn schoonzoon, Gerrit Woutersz. van der Veken, gehuwd met zijn dr. Anna, zulks volgens 's Bosch R 1430, f. 382, welk deel hij toch echter weer 14-10-1595 verkocht naar 's Bosch R 1423, f. 3, dd. 14-10-1595. Een half jaar vroeger wordt hij bovendien uitdrukkelijk *Mulder* ge-

noemd als hij aldaar te *Hilvarenbeek* 3-3-1595 land koopt naar 's Bosch R 1408, f. 161, meldt. Later pacht hij tesamen met zijn broer, Peeter, 13-6-1602 volgens 's Bosch R 1853, f. 238, vanaf St. Jan 1602 voor 4 jaren de watermolen van *Nieuw-Herlaer* en de windmolen aan den *Dungense Cant*, beide onder *St. Michiels-Gestel*, met als borgen: Pauwel Jansen Olyslagers en Reynder Ygrom Pottey. Andermaal pacht hij, nu echter alleen en dus zonder zijn broer, Peeter, dezelfde laatstgenoemde molens 27-7-1606, nu echter slechts voor 1 jaar, zulks volgens 's Bosch R 1425, f. 394v, thans met als borgen: Niclaes Jansen Donckers en Ygroms Pottey. Na verloop van dat jaar koopt Adriaen dan 31-1-1607 volgens de *énige Oisterwijkse* schepenacte, die hem met een molen in verband brengt, en wel naar Oisterwijk R 301, f. 20, van de erfgenamen van wijlen Wouter Jans van der Veken de windmolen van *Nedervonder* te *Oisterwijk*. Tenslotte koopt hij 6-11-1610 volgens 's Bosch R 1485, f. 65v, als „*Moldere*” de helft van de windmolen te 's Bosch aan de Hinthamerse Poort bij de Rosmalense Toren. En 9-5-1613 verwerft hij volgens 's Bosch R 1460, f. 153v, weylant in de parochie van Oisterwijk ter plaatse, genaemd „*Achter de Watermolen*”. „*Molder*” wordt hij opnieuw genoemd, als hij 29-4-1614 in 's Bosch R 1489, f. 234v, een hoyvelt te Haren koopt.

Adriaen van Beurden, „*geheyten Jongbloed*”, heet hij inderdaad 14-3-1617 in N 5247, f. 42v, oud 59 jaar, zodat hij hiervoor geboren gezegd mocht worden omtrent de jare 1558. Hij deelt 28-8-1602 in Oisterwijk R 298, f. 73v. Het *testament* van hem en zijn bovengen. vrouw in Oisterwijk R 331, f. 96, dd. 25-1-1637. Als „Adriaen, sone *wijlen Cornelis Janszoon van Beurden*”, koopt hij 9-9-1591 volgens Oisterwijk R 286, f. 20v, land te Haren. Blijkens 's Bosch R 1431, f. 33v, dd. 8-11-1591, waren Adriaen en Adriaentje bovengenoemd reeds 8-11-1591 gehuwd; ook in deze acte heet hij weer zoon van Cornelis Jansz. Nog wordt hij als wonende te Oisterwijk in navolgende Bossche Schepenacten genoemd: R 1457, f. 17v, dd. 24-3-1611, en 1458, f. 518, dd. 25-6-1612, R 1520, f. 21v, dd. 11-10-1619, waarin Adriaen zijn zoon, Cornelis, een huys te Oisterwijk aan de Lindt overdraagt, R 1538, f. 432v, dd. 12-6-1627, waaruit blijkt dat hij land in Boxtel bezat, terwijl ook zijn vrouw nog altijd in leven is, en R 1502, f. 256, dd. 6-8-1626. Toch werd hij ook vaak in de Schepenacten van Oisterwijk-zelve genoemd, maar toch slechts een enkele keer, naar alreeds boven

bleek, in hoedanigheid van *Mulder*. Zo in R 301, f. 56v, dd. 14-9-1607, en f. 57v, dd. 7-12-1607, en R 306, f. 2, dd. ca. 1610. Ook in R 304, f. 55, dd. 2-8-1610, waarin hij iets „vernadert”. In R 307, f. 16, dd. 8-2-1613, zien we Adriaen als „sone van Cornelis Jans van Beurden” in margine dd. 23-1-1614. In een *erfdeling* ziet men hem in R 308, f. 57, dd. 19-9-1614. Nadat hij in R 309, f. 12, dd. 2-3-1615, enig goed aan een derde verkocht had, wordt dit in margine dd. 31-5-1615 door zijn zoon, Cornelis, als „naeder van den bloede” met de vereiste „clinckende penningen vernaedert”. Andermaal compareert hij in R 310, nu f. 48v, dd. 26-7-1616, om een lening te lossen. Met zijn zoon, Willem, in R 315, f. 49, dd. 30-6-1621, waarin hij zelf weer zoon van Cornelis Jansz. heet, evenals trouwens in R 315, f. 54 en 62 v, dd. 2-9-1621, en 17-11-1621. Wijders compareert hij meestal als zodanig nog in een 17-tal andere Oisterwijkse acten in de periode van 1622 tot 1635¹⁾. Hier vermelden wij alleen nog: R 324, f. 12v, dd. 31-1-1630, in margine van welke acte dd. 15-12-1675, ook zijn kleinkinderen, Cornelis en Jeroen van Beurden, en Maycken van Beurden, weduwe van Cornelis Jans van Beurden, compareren; deze trits van kleinkinderen waren zoons en dochter van Adriaen's zoon, Cornelis van Beurden. In margine dd. 14-5-1646 van R 328, f. 46v, dd. 7-6-1634, blijkt hij ook nog op eerstgenoemde datum in leven. Met zijn zoon, Willem, nog eens in R 330, f. 51v, dd. 23-10-1636. In het Leenboek v.d. Griffier, Strick, van het Leenhof van Brabant R 1322, f. 274, compareert Adriaen Cornelisz. van Beurden. Aldaar trouwens in R 1324, f. 34, andermaal, terwijl hier bovendien tal van nazaten als leenvolgers worden genoemd in een leen, bestaande uit een hoeve lants, gelegen in Haaren bij Oisterwijk, die Adriaen zelve eerstelijk 8-5-1630 en daarna andermaal 23-7-1633 verheven had; op 22-2-1651 blijkt Adriaen echter overleden, want op die datum wordt dit leen door enige zijner nazaten verheven.

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelis*, volgt III bis.
2. *Willem*, volgt III ter.

1) R 316, f. 2, dd. 3-2-1622; R 317, f. 59, dd. 8-10-1624; R 319, f. 68, dd. 2-10-1625; R 321, f. 23, dd. 27-2-1627; R 321, f. 49v, dd. 7-6-1627; R 322, f. 41v, dd. 29-3-1628; R 323, f. 13v, dd. 27-1-1629; R 323, f. 27, dd. 15-3-1629; R 323, f. 50, dd. 19-0-1629; R 323, f. 50v, dd. 19-10-1629; R 326, f. 2, dd. 22-1-1623; R 325, f. 63v, dd. 2-8-1631; R 325, f. 85v, dd. 16-12-1631; R 326, f. 41, dd. 6-5-1632, en f. 68, dd. 3-8-1632; R 326, f. 84v, dd. 14-12-1633; R 329, f. 6, dd. 22-1-1635.

3. *Anna*, huwt *Gerrit van der Veken*, zn. v. *Wouter*. Vermoedelijk was hij *Mulder*. Hoger werd hij genoemd als verkoper van een vijfde deel van de *Esbeeker molen* aan zijn schoonvader.

4. *Gerrit*.

II ter. *Jan-de-Oude* van *Beurden*, huwt 1e. *Adriana Cornelis Cornelissen de Beer*, huwt 2e. *Catharina Swijssen*, overl. na 1612, dr. v. *Mr. Henrick Laureyssen* en *Geertruyt Pauwels Benedictus Heyen*, huwt 3e. 1627 *Jenneken Symon Jan Anthonis's Heerden*. Reeds 4-8-1576 blijkt in *Oisterwijk* R 280, f. 22, deze *Jan-de-Oude* al gehuwd met *Catharina Swijssen*. Met haar ook in *Tilburg* R 338, f. 10v, dd. 26-5-1592, en in *Oisterwijk* R 293, f. 13v, dd. 1-4-1598. Met zijn broeder, *Peeter*, diens weduwe en 3 kinderen, wordt hij vermeld in *Tilburg* R 347, f. 227, dd. 8-11-1608. In *Oisterwijk's* *Schepenprotocol* compareert hij in R 305, f. 71, dd. 4-1-1612, en in R 307, f. 15, dd. 8-2-1613. Een jaar later in 's-Bosch R 1461, f. 198v, dd. 14-2-1614. Ten slotte ook nog wat eerder in 's-Bosch R 1514, f. 101, dd. 17-11-1613. En uiteindelijk als „*Jan Cornelis Jan Anthonis* van *Beurden* in *Tilburg* R 358, f. 128, dd. ca. 1641. Ook nog in *Tilburg* R 392, dd. 18-6-1581, en R 394, dd. 12-1-1610. In *Tilburg's* *Schepenprotocol* wijders nog in de navolgende acten : R 347, f. 157v en 290, dd. 1609, R 344, f. 17, dd. 1598, R 897, f. 69v, dd. 1631, R 350, f. 233v, dd. 1619, R 358, f. 128, dd. 1641, en R 357, f. 49, dd. 1638, R 349, f. 46 en 49v, dd. 1613, R 351, f. 22v, dd. 1621, en N 289, 1543, f. 36 (acte Nr. 1630).

Uit deze huwelijken :

1. *Catharina*, huwt *Everaert Anthonis Everaert van Ethen*.

2. *Cornelia*, huwt *Adriaen Adriaens*.

3. *Willemken*.

II quater. *Jan-de-Jonge* van *Beurden*, huwt 1e. *Bartholda Joost Cornelis van de Loo*, huwt 2e. *Tilburg* 15-2-1600 *Jenneken Joost Peters Jan Elkens*, huwt 3e. *Tilburg* 14-7-1605 *Adriana Willem Jan van Weert*.

Hij bleef wel in *Tilburg* wonen. Toch compareert hij in *Oisterwijk* R 98, dd. 5-1-1604, als „*Jan de Jonge, sone Cornelis Jansen van Beurden*”. En ook in N. 5247, dd. 2-9-1613. In het *Boschprotocol* als steeds te *Tilburg* woonachtige zoon van *Cornelis Jansen van Beurden* in navolgende acten : R 1464, f. 234v, 30-3-1617, R 1529, f. 494, dd. 30-6-1618, R 1500, f. 206v, dd. 4-3-1624, waarin met zijn derde vrouw,

R 1537, f. 559, dd. 8-7-1626 en R 1538, f. 333, dd. 21-4-1627. Verder ontmoet men hem in een zeer groot aantal Tilburgse Schepenacten²⁾.

Uit het 1e huwelijk :

1. *Cornelis*, overl. voor 1591.
2. *Joost*, huwt 1e. Tilburg 18-2-1618 *Marie Niclaes Peter Antonis*, huwt 2e. Tilburg 5-6-1626 *Maria Cornelis Claessen*. Volgens 's Bosch R 1537, f. 252v, dd. 23-3-1623, waren Joost en zijn 1e vrouw toenmaals nog te Tilburg in leven, zozeer als ook *Joost' vader*.
3. *Marie*, huwt Tilburg 22-1-1619 *Jan Adriaen Wouter Adriaens Mijs*.
4. *Mechteld*, huwt *Gerrit Rijsbroeckx*, zn. v. *Wouter Cornelis*. Hij was *Mulder*. De boedelscheiding hunner kinderen in Oisterwijk R 368, f. 11v en 12, dd. 15-3-1674. Over de kinderen van zijn broer, *Cornelis Rijsbroeckx*, blijkt hij 31-3-1628 curator te zijn in Oisterwijk R 99.
5. *Catharina*, huwt Tilburg 31-1-1621 *Cornelis Peter Melis Spapen*.

Uit het 2e huwelijk :

6. *Jan*.
7. *Willem*, huwt Tilburg 13-1-1632 *Anna Claes Joosten*.
8. *Bartholda of Beatrix*, huwt *Jan van Hulsel*, zn. v. *Jan*, te Turnhout.

Uit het 3e huwelijk :

9. *Peter*.
10. *Cornelia*.
11. *Willemken*.
12. *Jenneken*, huwt Tilburg 9-2-1636 *Jan van Rooy*, zoon van *Peter*. Hij woonde te St. Oedenrode.

III. *Cornelis van Beurden*, geb. 1583, huwt N.N.

Vermoedelijk was hij *Mulder* en wel te *St. Michielsgestel*, alwaar hij althans 26-8-1613 als 30-jarige volgens N 5247 woonachtig was, zodat we als boven zijn geboortjaar op omtrent 1583 mochten stellen.

Uit dit huwelijk :

1. *Peeter*, volgt IV.
2. *Constantinus*, volgt IV bis.
3. *Laurentia*, treedt als „*Laurentia Cornelis*” op als meter

²⁾ R 348, f. 205v en 215v, 1612; 351, 57v, 1622; 355, 275, 1635; 357, 213v en 274v, 1639; 351, 25 en 26, 1621; 355, 182v, 1634; 356, 152v, 1637; 361, 32, 1647; 620, 30, 1640; 363, 359v, 1653.

9-8-1662 te Helvoirt bij de doop van Helena, dochter van haar broeder, Constantinus.

III bis. *Cornelis van Beurden*, overl. voor 1641, huwt omtrent 1612 *Johanna de Greef*, overl. dr. v. Joorden Jansz. (Zij hertrouwde Laureys Lenaert Laureysen Groys). Hij was vermoedelijk *Mulder* te *Oisterwijk*. Hun huwelijksvoorwaarden, daterend van 21-1-1612, worden genoemd in N 5247, f. 21, dd. 2-1-1616.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Oisterwijk* :

1. *Adriaen*, overl. voor 21-3-1667, huwt *Aleyt van den Boom*, overl. *Oisterwijk* 30-10-1674 zonder oir (*Oisterwijk* R 368, f. 55), dr. v. *Cornelis Adriaensz*. In 's Bosch R 1324, f. 129, dd. 19-2-1642 blijkt hij nog in leven te zijn. Ook wordt hij nog genoemd in *Oisterwijk* R 369(I), f. 80, dd. 9-1-1675, en f. 86, dd. 6-5-1676. In *Oisterwijk* R 361, f. 14, dd. 21-3-1667, heet *Aleyt* voor het eerst weduwe. Hun testament in *Oisterwijk* R 396, dd. 27-8-1648.

2. *Cornelis*, volgt IV ter.

3. *Maycken*, 10-3-1615, overl. tussen 8-1-1690 en 12-12-1690, huwt 1e. *Willem Jan Lambersen*, overl. tussen 9-2-1642 en 26-10-1645, huwt 2e. tussen 19-2-1642 en 26-10-1645 *Cornelis van Beurden*, geb. voor 11-1-1621, overl. tussen 1-3-1664 en 6-12-1669, zn v. Jan, vaak Schepen van *Oisterwijk*, en v. *Adriana Petersdr. Coninx*, weduwnaar van *Adriana N. Men* vergelijkte „Met ganse Trouw”, XII (1962), pag. 86 ev., alwaar ook de 6 kinderen uit het 1e en de 4 uit het 2e huwelijk.

Maycken's 1e man verheft 19-2-1642 in Leenhof van Brabant R 1324, f. 129, de helft van een hoeve te Haren, haar aangekomen bij dode van haar broeder, *Adriaen* (1), welk goed zij zelf pas 17-9-1682, dus lang na het overlijden van haar 1e man verheft ; na haar dood wordt bij haar successie dit goed verheven op 2-5-1690 door *Willem Cornelis Willemse van Weert te Peir*, liggende in de jurisdictie van *Luyck*, waarna diens broeder, *Severijn*, oud 27 jaren, op 21-6-1695 verheft. (Het overlijden van *Maycken* lag dus tussen 8-1-1690 en 2-5-1690 !).

In *Oisterwijk* R 339, f. 77, dd. 26-10-1645, compareert *Maycken* met haar 2e man en haar 3 broeders, *Cornelis*, *Jeronimus* en *Adriaen*, navd. manslag, waaraan hun broeder *Jordaen*, als jongman ten offer viel. Dientengevolge transporteert dan ook haar 2e man 28-9-1649 in 's Bosch R 1604, f. 429, een achtste deel ener hoeve te Haeren, enz., haar

aangekomen door de moord op haar broer, aan haar broeder, Adriaen. Haar 2e man, Cornelis Jansen van Beurden, telg uit de Magistraten-twig dezer breed vertakte familie, compareert herhaaldelijk in de Schepenprotocollen van Oisterwijk en 's-Hertogenbosch, zo in Oisterwijk R 349, f. 81, dd. 8-1-1656, 's Bosch R 1586, f. 283, dd. juni 1657, en R 1615, f. 369, dd. 2-8-1660, en Oisterwijk R 358, f. 12, dd. 1-3-1664, in welk laatste document hij te samen met zijn zwager, Adriaen Cornelisz. van Beurden (1), optreedt. In Oisterwijk R 358, f. 29v, dd. 7-7-1664, zien we Maycken als weduwe van haar eerste man en de 3 zonen (Cornelis, Jan en Adriaen), die zij deze schonk. Er blijkt meningsverschil gerezen te zijn tussen haar en haar broers Cornelis (2) en Jeroon (4), enerzijds en haar schoonzuster, Aleydt van den Boom, de weduwe van haar broer, Adriaen (1), aan de andere kant, als blijkt uit Oisterwijk R 361, f. 14, dd. 21-3-1667, alwaar ook de grootouders der comparanten, Adriaen Cornelis van Beurden en Adriana Jeronimus Claessen nog even met een enkel woord gememoreerd worden. En in Oisterwijk R 363 (I), f. 14, dd. 29-2-1669, is het dezelfde weduwe, Aeltje nu genoemd, die 2 percelen lands te Tilburg overdraagt aan Cornelis, Jeroen en Maycken, haar verdragspartners der vorige acte. In N 5270 ditzelfde weeuwte, Aleyd van den Boom, op 6-12-1669. In Oisterwijk R 690, dd. 25-11-1688, ontmoet men Maycken andermaal, nu in het gezelschap van „Jenneken, weduwe van Jeroen Cornlis van Beurden (4). Het testament van „Maria, leste naergelaeten weduwe van wijlen Cornelis Jans van Beurden”, woonachtig te Oisterwijk, vindt men in Oisterwijk R 497, f. 1, dd. 8-1-1690; het is eigenlijk een herroeping van een enige dagen tevoren voor Notaris Anthonis Beens gepasseerd testament en tegelijk een terugkomen op haar oudere voor Notaris Marten van Hees te Oisterwijk verleden testamenten dd. 23-3-1678 en 9-7-1681. Tenslotte ontmoeten we Maycken's 4 uit 2e echt geboren, onderstaande kinderen in Oisterwijk R 477, f. 68v, dd. 12-12-1690; kinderen, die alle 4 vermeld werden in MgTr. XII, 86ev.

4. *Jeronimus*, volgt IVquater.

5. *Jordaen*, 4-1-1633, overl. omtrent 1645 tgv. manslag, waarover, als hoger gememoreerd, in Oisterwijk R 339, f. 77, dd. 26-10-1645.

(Wordt vervolgd)

J. A. W. Swane.

's-Hertogenbosch.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Antwoorden

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

KOE(C)K. — (De Br. L., 1964, nr. 1, blz. 16). Volgens het kerkeboek van Rijswijk in Altena, 1649-1736, berustend bij de kerk ter plaatse (afschrift in mijn bezit) is ADRIANA MARIJ gedoopt aldaar 6-2-1695 als dochter van HEYNDRIK KOUK en JACOMINA VERHEYEN. Doopgetuigen: Pieter van Beesd en Catharina Kouk. Op 22-9-1713 wordt Adriana Maria Koeck met attestatie van Giessen lid van de kerk te Rijswijk en vertrekt later met attestatie naar Woudrichem. Mogelijk is voor vraagsteller nog van belang dat op 2-4-1722 Willem Kouk lid wordt van de kerk te Rijswijk. Hij vertrekt later naar Sprang.

Volgens het register van de 10 penning van 1553 bezaten de erfgenamen van Duryck Wouters Koeck $1\frac{1}{2}$ morgen land te Rijswijk (A.R.A., Archief Staten van Holland voor 1572, deel 763).

In 1602 wordt Arien Woutersz Koeck genoemd eigenaar van belendend land in Uppel (A.R.A., Leenkarner Holland, deel 136, fol. 246).

's-Gravenhage.

ir. F. NAWIJN.

(VAN) BERGIJK. — (De Br. L., 1964, nr. 1, blz. 16). In het testament van SWEER BOUMAN en LYSBET VAN HELDEN, echtelieden wonende te Wijk, Land van Heusden, van 18-8-1741 is o.a. sprake van hun dochter CORNELIA BOUMAN getrouwd met ARIEN JACOBSE VAN BERGIJK die bij comparanten inwonen.

Als eigenaar van de belending van een stuk land wordt nog vermeld LOURENS BERGIJK. (Not. Archief Gorinchem, deel 4148).

's-Gravenhage.

ir. F. NAWIJN.

RECTIFICATIE

Bij vergissing werd in aflevering 2 bij het artikel over het wapen van de Bossche notaris Johan van Asten, in plaats van een afbeelding van diens grafzerk, een afbeelding van een gebrandschilderd glasruitje met het wapen van Gerardt van Halen gevoegd.

Het ruitje bevindt zich in de verzamelingen van het Kasteel van Heeswijk. Het wapen is van goud met een gewend schaap van azuur op een grondje.

Men gelieve de beide illustraties te verwisselen en het onderschrift bij de afbeelding van het wapenruitje te wijzigen.

De Redactie.

FAMILIE VAN DIEREN

(Vervolg van pag. 53)

V c. *Johannes Rudolphus van Dieren*, (zn v. IV d) geb. 11 aug. 1804 te Grave, gereformeerd gedoopt en ongeveer 1816 tot de R.K. godsdienst overgegaan. Hij leerde zijn vak, eerst te Grave in de drukkerij van zijn vader en later te Amsterdam, waar hij jarenlang werkzaam was. De dood van zijn vader (die in 1831 overleed) bracht hem er toe met zijn oudste broer de drukkerij en boekhandel in Grave voort te zetten. Hij dreef deze zaak tot zijn dood, 1 juni 1849, waarna zijn weduwe tot haar dood de drukkerij voortzette met medehulp van de oudste kinderen. Volgens een staat van Fabrieken en Trafieken te Grave uit 1843 waren in dit jaar aldaar werkzaam 3 volwassenen en 3 kinderen beneden 16 jaar. Er waren twee drukpersen en deze bedrukten 80 riem papier per jaar. Hij oefende tevens het bedrijf van boekbinder uit. Van Dieren maakte hierbij de opmerking: „de invoer der Belgische uitgaven van boekwerken door de lage inkomende rechten is mij een groot verlies”²⁵⁾.

Bij zijn huwelijk op 7 jan. 1829 begon hij met het aanleggen van een familiechroniekje, dat achter in een kerkboek is gebonden en dat eerst door zijn weduwe (tot 6 juni 1857) en daarna door een van de kinderen tot na de begrafenis van de moeder is bijgehouden²⁶⁾. Hierin staan uitvoerige aantekeningen over de geboorte en het overlijden van de kinderen, de data waarop deze hun eerste H. Communie deden, de data waarop zij gevormd werden, waar en door wie dit sacrament werd toegediend, wanneer zij aan de loting voor de militaire dienst hadden deel genomen en om welke redenen zij werden afgekeurd.

Van Dieren maakte zijn laatste aantekening 3 mrt 1848. In de herfst van 1847 kwam hij te lijden aan een „uitterende ziekte”, waaraan hij 1 juni 1849 te Grave bezweek.

J. R. van Dieren huwde 7 jan. 1829 te Amsterdam en 8 juni d.a.v. in de kerk „De Toren” met *Elisabeth Wilhelmina Christina van der Steen*, (dr. van Johannes Franciscus v.d. St. en van Elisabeth Maria Sterk) R.K. gedoopt 6 sept. 1800 te Amsterdam in „De Toren”; gest. 22 sept. 1860 en begraven 25 sept. d.a.v. te Grave.

25) Rijksarchief 's-Hertogenbosch, nr. 1681.

26) In het bezit van deken W. v. Haaren te Helmond.

Hieruit werden negen kinderen geboren :

1. *Adrianus Franciscus Gerardus*, volgt VI b.
2. *Franciscus Jacobus Matthias*, volgt VI c.
3. *Antonius Nicolaas Rudolf*, geb. 21 mei 1834 te Grave, vertrok 30 sept. 1853 naar het Capucijnenklooster te Engien (Edingen) en werd daar 4 okt. d.a.v. ingekleed, waarbij hij de naam *Benjamin* aannam, die in nov. van dat jaar veranderd werd in frater *Engelbert*. Op 16 mei 1856 ontving hij op het Groot Seminarie van het bisdom 's-Hertogenbosch de kleine wijdingen en op 17 mei van hetzelfde jaar mocht hij uit handen van mgr. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht, de H. Wijding van het subdiaconaat ontvangen. Op 6 juni 1857 werd hij in de kloosterkerk te Velp (bij Grave) door mgr. Cajetanus, bisschop van Almira i.p.i. tot diaken gewijd. Hij verbleef toen in het klooster te Handel. 29 mei 1858 werd hij in de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch door mgr. J. P. Deppen tot priester gewijd. Niemand van zijn familie was daarbij tegenwoordig. Bij gelegenheid echter van zijn eerste plechtige H. Mis, op 31 mei d.a.v. in de Capucijnenkerk te Velp, waren „zijn moeder, Adrianus, Betje, Jan, Karel, Piet, Alphonsina, Jaantje, Louisa, neef Jan en Mietje Teunissen aanwezig en mochten uit zijn handen de H. Teerspijze ontvangen.... Bij het feest, dat daarna volgde waren tegenwoordig, behalve bovengenoemde familieleden, oom Cornelis (dokter te Grave), zijn ega en zijn nicht Doortje”.

Op 15 nov. van hetzelfde jaar „heeft Z.Eerw. bij de Wel Eerw. Gel. P. Labri S.J. te Ravenstein zijn examen als biechtvader voldoende afgelegd. Zijn eerste publieke preek heeft Z.Eerw. gehouden te Deursen in dec. d.a.v. en biechte gehoord te Huysseling gedurende het jubilé 1858”.

„Den 26 mei 1859 is P. Engelbertus uit het klooster te Handel ten onzent (in Grave) gekomen, berigtende dat Z.W.Eerw. naar Engeland vertrok. 1/2 uur voor de 31 mei(?) is Z.E. met de stoomboot naar Rotterdam en op laatstgenoemde dag nog naar Amsterdam vertrokken. Z.E. heeft de 1e juni in bijwezen van de Amsterdamse familie in de kerk „De Krijtberg” der Jesuïeten de H. Mis aldaar gelezen. 3 juni is Z.E. van Amsterdam naar Antwerpen vertrokken en vervolgens naar Brussel en is de 7e naar London gegaan om de 8e te Chester aan te ko-

men ; deze brief ontvingen wij de 25ste Junij."

In 1863 werd P. Engelbertus vicaris in het klooster te Chester. Op 8 aug. 1863 kwam hij uit Engeland naar Grave om afscheid te nemen van zijn familie vóór zijn vertrek als missionaris naar Adelaïde (Australië). Hij vertrok daarheen op 2 sept. vanuit Engeland en zette 15 dec. d.a.v. in Australië voet aan wal 27).

Door een schot werd hij aan de voet gewond, waarna hij in 1871 terugkeerde naar de Nederlandse provincie der paters Capucijnen en geplaatst te Handel, waar hij als bibliothecaris werkzaam bleef tot aan zijn dood. Toen hij zich op 29 juni klaar maakte om de H. Mis te gaan lezen, werd hij door een beroerte getroffen en stierf enkele dagen later. Hij werd begraven op het kloosterkerkhof te Handel (bij Gemert).

4. *Elisabeth Anna Cornelia van Dieren*, geb. 10 en ged. 11 okt. 1835 te Grave gest. 4 okt. 1905 te Grave. Huwde 27 mei 1872 te Grave met *Hendrikus Petrus van Geelkerken* (zn. van Johannes van G. en van Agnes Sterk) geb. 18 jan. 1836 te Grave, gest. 14 febr. 1877 aldaar.

Hieruit werden geboren :

- a. *Johan Rudolf Alphons Jozef v. G.*, geb. 15 juli 1873 te Grave, overl. 28 aug. 1873 te Grave.
- b. *Rudolf v. G.*, geb. 20 mrt 1875 te Grave. Lid van de Sociëteit Jesu, priester gewijd ± 1905, leraar aan het Canisiuscollege te Nijmegen, gest. 11 jan. 1949 en begraven op „Mariëndaal" te Grave.
5. *Johannes Ludovicus Martinus v. D.*, volgt VI d.
6. *Carolus Marianus Franciscus v. D.*, volgt VI e.
7. *Petrus Dominicus Hubertus v. D.*, geb. 3 en ged. 4 nov. 1840 te Grave, werd in 1859 voor de militaire dienst afgekeurd.
8. *Alphonsina Maria Catharina v. D.*, geb. 21 en ged. 22 apr. 1843 te Grave, woonde in 1877 te Leeuwarden en overleed 8 aug. 1896 te Grave ; ongehuwd.
9. *Nectelina Elisabeth Maria v. D.*, geb. en ged. 17 mrt 1845 te Grave, gest. en begraven 6 mrt 1848 te Grave.

- V d. *Cornelis Gerrit v. Dieren* (zn van IV c), geb. 10 jan. 1809 te Grave, ged. 15 jan. d.a.v. in de Ned. Herv. Kerk te Grave, werd omstreeks 1816 in de R.K. Kerk opgenomen. Hij stu-

27) Familieaantekening van A. F. G. van Dieren, gebonden achter in 'n kerkboek, in het bezit van Deken W. van Haaren te Helmond.

deerde in de medische wetenschappen en was reeds in 1830 als heel- en vroedmeester te Grave gevestigd. Van 1831 tot 1836 oefende hij de genees- en verloskundige practijken uit in Gemert, waarna hij zich weer in zijn geboorteplaats vestigde. Na 1858 schijnt hij Grave opnieuw te hebben verlaten. Hij overleed 20 april 1864 te Alkmaar.

Hij huwde 14 april 1831 te Grave met *Maria Catharina Hanssen* (dr van Jacobus H. en van Dorothea Joanna de Goey) geb. 8 mei 1809 te Gorinchem. Na de dood van haar vader vertrok zij met twee dochters op 5 juli uit Alkmaar naar Utrecht, waar haar zoon studeerde voor Med. Doct. Na diens promotie vestigde zij zich met haar zoon en twee dochters te Oss. Nadat haar zoon twee jaren later overleed, vertrok zij met haar gezin op 7 aug. 1869 wederom naar Grave, waar zij 5 okt. 1885 overleed.

Hun kinderen waren :

1. *Dorothea Jacoba Adriana Lucia*, geb. 13 dec. 1831 te Gemert, vertrok 4 mei 1864 uit Alkmaar naar Antwerpen. Zij overleed 6 april 1914 te Grave, ongehuwd.
2. *Wilhelmina Jacoba Cornelia*, geb. 8 jan. 1833 te Gemert, vertrok 5 juli 1864 uit Alkmaar naar Utrecht en 6 juni 1866 naar Oss. Zij overleed 28 mei 1873 te Antwerpen.
3. *Cornelis Johannes Jacobus*, geb. 21 okt. 1836 te Gemert.
4. *Maria Louise Catharina Dolfina*, geb. 18 jan. 1840 te Grave, vertrok 5 juli 1864 uit Alkmaar naar Utrecht en 6 juni 1866 naar Oss. Zij overleed 2 mrt 1891 te Grave, ongehuwd.
5. *Johannes Jacobus Gerardus Martinus*, geb. 18 sept. 1844 te Grave. Studeerde voor Med. Doct. en verloskundige te Utrecht en vestigde zich 6 juni 1866 te Oss, waar hij 26 juni 1869 ongehuwd is overleden.

V e. *Mattheus Lodewijk van Dieren*, (zn van IV d) ged. 2 aug 1811 te Grave (Ned. Herv.) Letterzetter. Wonende te Zwartsluis (1843). Huwde 9 nov. 1843 te Zwolle met *Maria Eckervelt*, (Ned. Herv.) (dr. v. scheepstimmerman Boudevijn E. en van Marlana Mook) geb. 1 okt. 1819 te Zwolle. Hieruit werd geboren :

1. *Johannes Petrus van Dieren*, volgt VI f.

(Wordt vervolgd)

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.

EEN LANDBOUWER-LANDMETER TE OSSENDRECHT

- I. *Jacobus v. Lindonk* te Ossendrecht, in 1737 diaken aan de Nederl. Hervormde Kerk. Hieruit o.a. :
- II. *Cornelis van Lindonk*, geboren te Ossendrecht is in 1752 gehuwd in den Bosch met *Pieterella Verpoorten*. Zij hertrouwde met *Adrianus Geleyns*, beide overleden te Leur. Daaruit werden geboren vier dochters en 4 zoons tussen 1753 en 1768. Hieruit o.a.:
- III. *Pieter van Lindonk*, geb. 1 Januari 1760 uit bovenstaand huwelijk, was gehuwd met *Joanna Quist*, geb. te Nieuw-Vosmeer in 1761 en overl. te Ossendrecht 2 Mei 1842. Hij overl. 21 Aug. 1822 te Ossendrecht.
Uit dit huwelijk o.m. :
- IV. *Meeuwis van Lindonk*, geb. te Ossendrecht 31 Oct 1796 overl. te Ossendrecht 2 Dec. 1880. Gehuwd te Steenberg met *Maria Joppe* geb. te Steenberg 24 Juli 1800.
- V. Hieruit werd o.m. geboren *Pieter van Lindonk* 26 Februari 1826, die zich in 1848 noemde „landbouwer en geadmiteerd landmeter.
Blijkbaar heeft hij zich klaar gemaakt om een examen af te leggen. De bundel bestaat uit losse vellen „Pro Patria”-papier en gaf er als titel aan : „Oplossing der vraagstukken voorkomende in de lessen over algebra of stekunde ten gebruike der Latijnse scholen door A. v. Bemmelen. Tweede druk. De bundel bevat echter slechts de oplossing van een 18-tal eenvoudige vraagstukken. Hoofdzakelijk vindt men er de studie over het meten van platte oppervlakken (8 blz.), de rechthoekige driehoeksmeting, gevolgd door oefeningen op proposities van Euclides, waarin ook enige voorbeelden van veldwerken zijn opgenomen. Dan volgen een aantal blz. over driehoeks-berekening en over „lichamen”. Daarna volgt een bespreking en een verhandeling over de dijkconstructie. Als slot een aantal bladzijden over de „Pegelkunde”, die echter meer behoren tot de wijnroei- of pegelkunde. De bundel wordt gesloten door een groot aantal vragen en antwoorden, welke betrekking hebben op het examen voor het landmeten.
Deze familie van Lindonk sterft te Ossendrecht met hem

uit in 1915. Hij huwde 6 Juli 1848 Pieterella Apollonia van Nieuwenhuyzen Gz. geb. te Steenberg 14 Juni 1822 en gestorven 13 Febr. 1854.

Uit dit huwelijk slechts 2 dochters :

- 1) 4 Dec. 1849 Maria, die 24 Juli 1873 de Kruislandse Willem Sneep Gz. huwt, die verder te Ossendrecht komt wonen, en het Ossendrechtse geslacht Sneep geeft en zich in vrouwelijke linie weer met de van Nieuwenhuyzen parenteert.
- 2) 12 Sept. 1851 Adriana Gerardina, die met een broer huwt van de voorgenoemde, Dankert Sneep, die eveneens te Ossendrecht komt wonen, waaruit slechts twee dochters geboren worden.

Bergen op Zoom.

Ir. A. J. L. Juten.

DE BIECHT VAN ANTONIUS VAN PADUA

(Medegedeeld door J. SLUIJTERS)

Door Johannis Buijsen, werd als kerkmeester der Rooms gezinden te Oosterhout in de rekening over 1699 het volgende verantwoord :

Alsoo de heer Johan Schoorn, schouteth deser vrijheijt Oosterhout nu onlanghs gelust heeft t'actioneren de heer Petrus Verhaeren, lantdeken over de stadt ende baronnie van Bredda, van dat hij heer Verhaeren ofte wel de heer Guilihelmus Lauwen zijn E. cappellaen soude geweest hebben bij eenen ANTHONI DE PADUAS aldoen sittende gedetineert alhier op den vrijheijtshuijs, ende soo hij heere schouteth voorgeeft hem soude hebben gebicht, bedient van de Scramenten, ende verders in de roomsche religie soodanige onderrichtinge gedaen dat hij Paduas naer den gereformeerden domine niet en heeft willen luijsteren, ende omme proces te eviteren, soo is den voornoemden heere lantdeken etc met den voorschreven schouteth geaccordeert voor de somme van eenhondert gulden, welcke somme de ondergeteeckende uijt den naeme ende van wegen de roomsgesinde deser gemeijnte sullen betalen, alles nochtans sonder dit in consequentie — bijaldien sulcx meermaels gebeurde — te trecken maer dat de schade, boete oft anderssints daer over vallende sal

sijn ende blijven tot laste van den voornoemden heere Verhaeren, gelijk den selven Verhaeren sulcx oock neemt tot zijnen laste, ende de selve gemeijnte daer van sal indemneren, cost ende schadeloos houden.

Actum den 19 januarii 1700

(w.g.) G. Brouwers 1700

t hantmerck van Johan Kerckers

Joannes Buijsen

Huijbrecht van Vorssel

Adam Brouwers 1700

Jan Cornelis Robbrecht

t hantmerck van Henr. van den Dungen

Boudewijn van Vorssel

Gielis Cappuijns

J. Biestraten

P. Verhaeren, pastoor in Oosterhout,
landtdeeken van de stadt en baronie van Breda.

20 januari 1700 heeft de schout de bedoelde 100 gulden ontvangen.

MIJS VAN TURNHOUT EN VAN TURNHOUT

Een van de oudste grafzerken in de voormalige St. Catharinakerk te Eindhoven vermeldde de naam van Guilielmus Meysa Turnhout¹⁾.

Over zijn familie vond ik het volgende :

- I. *Jan Mijs van Turnhout*, vermeld te Eindhoven op 10 maart 1529²⁾.
- II. *Willem Jan Mijs van Turnhout*, koopt in 1520 een pand te Eindhoven van de priester Nyklaes Wielmans, en verkoopt het door op 14 februari 1548³⁾. Hij overlijdt voor 30 mei 1571⁴⁾, zodat de grafzerk van voor die datum moet zijn. Zijn vrouw was Joanna Ariaens, zuster of tante van de beroemde Hesius uit Heeze⁵⁾.

Uit dit huwelijk waren minstens drie kinderen :

- III. *Mr. Wouter*, priester. In 1568 kandidaat voor het dekenaat

1) Taxandria 1911, p. 106. 2) R 40, f. 121v. 3) R 30, f. 7.

4) R 31, f. 11. 5) L. H. C. Schutjens, Geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch, III, p. 566.

van Eindhoven ⁶⁾, maar tot aan zijn dood woonachtig te Luik, waar hij overlijdt voor 18 juli 1615 als Caerle de Coninck optreedt namens de „sterfhuyse” ⁷⁾. In 1607 verkoopt hij zowel goederen van moederszijde hem aangekomen te Heeze ⁸⁾, als van vaderszijde aangekomen te Eindhoven ⁹⁾. Verschil van mening daaromtrent met Jan van den Bergh Janszoon zien we in 1610 ¹⁰⁾. Verder compareert Mr. Wouter nog op 13 oktober 1598 ¹¹⁾. De naam Mijs komt in enkele van deze acten voor als Misens.

III a. *Anna*, bijgezet in het ouderlijk graf, overleed na 27 mei 1590 ¹²⁾.

III b. *Elisabeth*, eveneens bijgezet in het ouderlijk graf ¹²⁾.

In de 16e eeuw treffen we in Eindhoven nog een familie aan, kortweg genaamd van Turnhout.

I. *Jan van Turnhout*, huwt N.N., waaruit een zoon Jan, zie II.

II. *Jan van Turnhout*, schepen in 1520 ¹³⁾, huwt *Margriet Loyen* alias *Hagemans* dochter van Jacob ¹⁴⁾. Kinderen :

III. *Christyne*, huwt *Jan van Berckel Goessenszoon* (overleden voor 17 juli 1581 ¹⁵⁾). Zij leeft nog als weduwe op 30 april 1618 ¹⁶⁾ en overlijdt waarschijnlijk te Haarlem ¹⁷⁾.

III a. *Jenneke*, huwt *Jan Huybrechts van Helmont* ¹⁸⁾.

III b. *Jacobken (Jaepken)*, overlijdt zonder oir voor 30 april 1618 ¹⁹⁾, als haar twee zusters en haar moeder van haar erven. De drie kinderen samen erven tevens via hun moeder van wijlen Heer Goyaert Bacx, en in 1556 van hun oudtantes Elisabeth en Jutta Bacx, dochters van Henrick, die in het bezit waren van „die Bacx-hoeve” in de Lymbeeckstraat te Woensel ²⁰⁾.

Als niet te plaatsen van Turnhout treffen we nog aan : Hendrik Jan Colensoen van Turnhout op 5 april 1510 ²¹⁾.

L. G. van Dijk o.s.a.

Nijmegen.

6) L. H. C. Schutjes o.c. III, p. 566; en L. G. A. Houben, *Geschiedenis van Eindhoven*, I, p. 150. 7) R 38, f. 46v. 8) R 36, f. 157, 30-6-1607.

9) R 36, f. 177v, 5-10-1607. 10) R 37, f. 139, 2-9-1610.

11) R 33, f. 117. 12) *Taxandria* 1911, p. 106. 13) R 30, f. 7.

14) R 259, f. 15 en 16, 14-16-1554, en cfr. f. 68. 15) R 31, f. 14.

16) R 38, f. 175. 17) R 37, f. 108v., 5-5-1610.

18) R 38, f. 175, 30-4-1618. 19) R 38, f. 175.

20) R 259, f. 15 en 16, 14-16-1554 R 259, f. 68, 4-9-1556.

21) R 28, f. 28, 5-4-1510.

MULDERS IN BRABANT

XIV. VAN BEURDEN

(Vervolg van pag. 63)

III ter. *Willem van Beurden*, overl. voor 1641 (Oisterwijk R 335, f. 1), huwt 1e *Elisabeth N.* huwt 2e *Ida Emberts*.

Op zijn vroegst ziet men hem 7-1-1616, in Oisterwijk R 309, f. 79, als „Willem, sone Adriaen Cornelissen van Buerden”. Dan ook nog in Oisterwijk R 311, f. 54. Als borgemeester voor de jare 1619 in Oisterwijk R 313 op het schutblad. In hoedanigheid van een der mombers der onmondige kinderen van Cornelis Adriaens van Beurden in margine dd. 16-2-1627 ener acte in Oisterwijk R 313, f. 17v, dd. 18-3-1619, waarin aan de toen blijkbaar zich nog in leven bevindende vader enig goed getransporteerd wordt, zodat gesteld mag worden, dat deze Cornelis van Beurden (VIIIsepties) overleed tussen 18-3-1619 en 16-2-1627. Getuige is hij te Oisterwijk 21-1-1626 in N 5247. Wijders treedt hij in de periode 1629-'36 in een aantal Oisterwijkse Schepenacten op¹⁾. Schepen van Oisterwijk was hij zelf als „Willem Adriaens van Beurden” in hetzelfde jaar (1632) volgens het schutblad van Oisterwijk R 326, waarin ook „Jan Wouters van Beurden” bij herhaling als zodanig optrad. Ook in het Boschprotocol komt men hem tegen en wel in 's Bosch R 1537, f. 519v, dd. 22-6-1635, R 1550, f. 119, dd. 6-4-1639, waarin sprake van een huis in Moergestel, en R 1604, f. 429v, dd. 28-9-1649, waarin hem tbv. zijn vader, Adriaen Cornelis van Beurden, iets wordt overgedragen. In Oisterwijk R 339, f. 72v, dd. 17-10-1645, de boedelscheiding tussen 2 der 5 onderstaande kinderen van de goederen, haar — Anna en Christina — aangekomen na dode van haar ouders en grootvader, Adriaen van Beurden.

De kinderen van Willem scheiden met die van zijn broeder, Cornelis, in Oisterwijk R 335, f. 1.

Uit het 1e huwelijk :

1. *Jenneken*, overl. voor 26-2-1674, huwt *Wouter Verhoe-*

1) R 323, f. 37v, dd. 12-5-1629; R 324, f. 112, dd. 18-2-1630; R 326, f. 7, dd. 7-2-1632; R 326, f. 90v, dd. 24-12-1632; R 326, f. 3, dd. 22-1-1633; R 330, f. 1, dd. 8-1-1636.

ven, zn. v. Gerrit. Hij hertrouwde en compareerde in Oisterwijk R 368 (II), f. 11, dd. 26-2-1674, en f. 17v, dd. 11-4-1674, in welke laatste acte de mombers zijner beide bij wijlen Jenneken verwekte kinderen, Wouter Gerrits Verhoeven en Jan Willems van Beurden (2), enig goed dier kinderen transporteerden, hetwelk even later 4-2-1675 vernadert werd door *Josina Peetersdr. Martensz. van Beurden*, comparerende met haar man, Johan Verheyen (VIIbis, 7, in het manuscript onder berusting van C. G. v. Beurden te Eindhoven 1963).

2. *Jan*, huwt *Adriana Lombaerts*, dr. v. Peter Claes en Adriana Jaspers.
3. *Cornelia*, 3-9-1619.
4. *Cornelia*, 19-9-1624.
5. *Anna*, huwt *Jan Melis*, zoon van Adriaen. Met haar zus-ter, Christina (6), in voornoemde scheiding.
6. *Christina*, huwt *Adriaen van Esch*, zn. v. Joachim Jansz. Hun huwelijksvoorwaarden in Oisterwijk R 396, dd. 15-2-1640. Als weduwe Christina in Oisterwijk R 363, f. 28, dd. 28-3-1669, en R 375 (II), f. 27v, dd. 14-6-1681.

IV. *Peeter van Beurden*, huwt *Adriana* (Peeters).

Uit dit huwelijk gedoopt te Oisterwijk :

1. *Joanna*, 12-1-1660 (Joanna Cornelissen).

IV bis. *Constantinus van Beurden*, geb. 1631, overl. tussen 8-1 en 10-5-1696, huwt 1e *Gerarda van de Wetering*, dr. v. Jan Diercksen, huwt 2e *Elisabeth N.*, huwt 3e, Oirschot 24-7-1691, *Willemken van Giersbergen*, dr. v. Jan. Hij was *Mulder* achtereenvolgens van *Helvoirt* volgens 's Bosch R 1645, f. 436, dd. 31-12-1670, op de watermolen van *Nieuw Herlaer* en de windmolen van *het Loo* onder *St. Michielsgestel* naar 's Bosch R 1667, f. 256, dd. 7-6-1674, waaruit blijkt dat hij deze molens voor Schepenen van *St. Michielsgestel* (R 55, f. 76) pachtte, terwijl hij in margine dd. 3-1-1679 gekwiteerd werd. Vervolgens was hij *Mulder* op de nieuwe Heicantse Molen te Tilburg met zijn zoon, Cornelis, als borg, zulks volgens Oisterwijk R 626, dd. 11-3-1679. Goed een jaar later werd hij *Mulder* van *St. Oedenrode* op de *Borgmolen*, terwijl in 1687 een pachtcontract tot stand kwam om de windmolen van *Veghel* te pachten, dat echter geen voortgang had, zulks volgens *St. Oedenrode* R 162, f. 74, dd. 5-3-

1687. Tenslotte werd hij na en door zijn 3e huwelijk *Mulder van Oirschot* op de windmolen van *Kerckhoff*.

Hij was 60 jaar, toen hij, nog wonende te St. Oedenrode, te Oirschot 24-7-1691 als weduwnaar van Geertruyd Jansen van de Weteringhe in het huwelijk trad met Willemken Jansen van Giersbergen, oud 54 jaar, wonende te Oirschot, weduwe van Wouter Peeters van Heeswijck; zijn geboortjaar mag dus op omtrent 1631, dat van Willemken op ongeveer 1637 gesteld worden. Evengenoemde trouwacte is de enige plaats, waar we de naam *van de Weteringhe* van zijn 1e vrouw tegenkwamen. De huwelijksvoorwaarden voor dit 2e huwelijk in Oirschot R 224, f. 91, dd. 7-7-1691. (Willemke van Giersbergen trouwt voor de 3e maal Oirschot 11-2-1698 Adriaen Dirx van Groeningen, geb. Vlijmijn 1658; hun huwelijksvoorwaarden in Oirschot R 226, f. 27, dd. 11-2-1698; Willemken blijkt hierin geen kinderen van Stans van Beurden te hebben en slechts 2 dochters, Maria, ongehuwd, en Anna, overl. met kinderen, van haar 1e man, v. Heeswijck. *Stans* Cornelisz. van Beurden verkoopt 10-6-1665 akkerland in de parochie van Haaren ter plaatse, genaamd aan de Craem, zulks volgens Oisterwijk R 359, f. 26v. In 's Bosch R 1645, f. 436, verkoopt hij 31-12-1670 een zesde van de molen van Vught, verworven destijds van Ambrosius van Empel, aan *Adriaen Peters van Heeswijck*, *Mulder te 's Bosch*, terwijl hij twee zesde van die molen, verworven Adriaen Peters van Heeswijck, een goed decennium later op 5-11-1683 volgens 's Bosch R 1652, f. 2, verkoopt aan diens broeder, *Jan*. Nog wonende te Helvoirt leent hij 1000 gld. aan Oisterwijk 17-7-1680 ('s Bosch R 1673, f. 340). Gezond en wel testeert hij St. Oedenrode 28-9-1690 in N 4970, f. 13, en legateert een en ander aan zijn nog bij hem inwonende ongehuwde dochter, *Heylcken*. Nog in nov. 1695 neemt hij een lening op volgens Oirschot R 225, f. 210. En als „*Molder te Oirschot*” blijft hij zelfs nog 2-12-1695 in 's Bosch R 1635, f. 172, borg voor *Michiel van Esch* als pachter van de windmolen van Geel, hiertoe verbindende een acker te Helvoirt genaamd de Grooten Acker. Hij overleed voor 10-5-1696, want zijn 2e vrouw heet dan al „weduwe tot Oirschot” in 's Bosch R 1673, f. 340. De boedelscheiding zijner 7 onderstaande kinderen (1-7) in 's Bosch R 1664, f. 68v, dd. 9-7-1696. In N 5175, dd. 8-1-1696, gepasseerd door de Oirschotse Notaris, Nahuys, een codecil, waarbij hij, als „*Stans van Beurden*, *Molder alhier*, getrou-

wet met Willemken Jans van Giersbergen, weduwe van Wouter van Hesswijck, alhier gewesene Molder" een donatio-inter-vivos oftewel gifte stipuleert aan Willemken voornoemd en wel de Grooten Acker te Helvoirt; Stans blijkt voorts in deze laatste notariële acte al zwaar gehandicapt, want „door Godt de Heer geslagen met enige beroerdheyt”. Uit het 1e huwelijk geboren (1-7):

1. *Cornelis*, volgt V.
2. *Adriaen*, volgt Vbis.
3. *Catalijn*, huwt *Niclaes Teulings*, zn. v. Hendrick Claesz. en Maria Wautersdr. de Weyer. Hij was coopbrouwer te Helvoirt tot ca. 1698 en daarna als zijn vader rademaker aldaar. Hij was ook burgemeester en onder-rentmeester der Domeinen aldaar.
4. *Cornelia-de-Oude*, huwt 1e *Hendrick Civits*, zn. v. Robbrecht, huwt 2e *Gijsbert van der Linden van Groenendaël*, zn. v. Jan. (Vgl. onze Stamreeks-Civits).
5. *Cornelia-de-Jonge*, huwt *Andries van Heeswijck*, zn. v. Peter, waaruit Peter v. H., gedoopt Vught (St. Lamb.) 5-11-1674. (Vgl. de Stamreeks-van Heeswijck in bewerking). Zie ook Hoogeloon R 12, f. 129, dd. 7-1-1693, en R 12, f. 80v, dd. 9-10-1687.
6. *Mathea* of *Theusken*, huwt *Aert van Herpt*, overl. voor, zn. v. Wouter. Hij hertrouwt *Geertruyt van der Vleuten*, weduwe van Reynier van Hoorn. Uit Mathea en Aert een dochter, Maria. (Vgl. onze Stamreeks-van Horen in Brab. L. XI). Zie ook Waalwijk R 98, f. 105, dd. 30-3-1716, en f. 110, dd. 16-3-1716, Osch R 76, f. 152v, dd. 10-6-1687, en St. Michielsgestel Schepenen dd. 30-5-1694.
7. *Helena* of *Heyltjen*, ged. Helvoirt 9-8-1662 (. . . et Laurentia Cornelis). Zij woont 28-9-1690 te St. Oedenrode bij haar vader in, als hoger reeds gememoreerd. Uit het 2e huwelijk gedoopt te St. Oedenrode (8):
8. *Alphonsa*, 3-6-1663 (Jan Cornelis Daniel Mutsaerts).

IV ter. *Cornelis van Beurden*, ged. Oisterwijk 9-12-1612, overl. voor 20-7-1645, huwt 1e Oisterwijk 24-2-1632 *Joanna de Moy*, dr. v. Petrus, huwt 2e *Maecken Aerts*. Als „Cornelis Cornelis Adriaens van Beurden” compareert hij 20-7-1645 in Oisterwijk R 339, f. 57. Zo ook een paar jaar vroeger al 18-6-1642 in Oisterwijk R 336, f. 128v, en 3-12-1642 in Oisterwijk R 336, f. 154v. Tesamen met zijn broe-

ders, Jeronimus en Adriaen, compareert hij in Oisterwijk R 339 en wel 23-5-1645 op f. 40 en 14-4-1646 op f. 108. En in de eerste der beide laatstgenoemde acten is het Jeronimus, die aan zijn beide broeders een huys overdraagt, gelegen te Oisterwijk ter plaatse van de „*wyntmolen ter Nedervonder*”. In Oisterwijk R 358, f. 12v, compareert omtrent 1664 Cornelis in tegenwoordigheid van zijn broeder, *Adriaen*. In N 5273 verhuurt hij 2-3-1676 enig goed. Met zijn 2e vrouw en hun beider zoontje, Aert van Beurden, zozeer als ook met zijn 5 kinderen van wijlen zijn 1e vrouw compareert hij 30-4-1667 in Oisterwijk R 361, f. 70 : het zijn de kinderen, die hieronder volgen. *Adriana-de-Oudste*, een zijner 3 dochters, blijkt nu in 1667 al gehuwd te zijn en wel met Peeter Jansen van den Heuvel. Haar zuster, *Adriana-de-Jongste*, in 1667 nog minderjarig blijkt 2-6-1683 ook gehuwd te zijn in Oisterwijk R 377, f. 1, en wel met Wouter *Adriaens* van Aelst. In deze laatste acte blijken de door hem nagelaten goederen in hoofdzaak in Haaren en bij de Molen Nedervonder te Oisterwijk gelegen te zijn. In Oisterwijk R 480, f. 17, compareert echter Jan Goossen Pijnenborch 9-2-1700 als de man, waarmede *Adriana de Jongste* hertrouwde. In Oisterwijk R 378 (II), dd. 18-4-1684, treedt Cornelis-zelve nog eens te voorschijn.

Uit het 1e huwelijk :

1. *Cornelis*, huwt *Hendriksken* of *Harsken van Someren*, dr. v. Jan Hendricks Anthonis en v. diens 2e vrouw, *Michieltje Jensdr. Adriaens van Vught*. Zij comparereren 11-3-1672 in Oisterwijk R 366 (I), f. 27v, en 8-4-1672 in Oisterwijk R 366 (II), f. 26v. Ook nog beiden in Oisterwijk R 404, f. 45, dd. 24-8-1697.

Cornelis, huwt 2e Oisterwijk 29-6-1665 *Joanna Jansen*.

2. *Adriana-de-Oudste*, huwt *Peter van den Heuvel*, zn. van Jan.
3. *Jan*, volgt Vter.
4. *Adriana-de-Jongste*, huwt 1e *Wouter van Aelst*, zn. van *Adriaen*, huwt 2e *Jan Pijnenburg*, zn. v. Goossen. Huwelijksvoorwaarden voor het 2e huwelijk in N 5286, dd. 1-12-1690. Hun testament 9-2-1691 in N 5287.

Uit het 2e huwelijk :

6. *Aert*, volgt Vquater.

IV quater. *Jeronimus van Beurden*, ged. Oisterwijk 6-5-1620,

overl., huwt *Jenneken van Arendonck*, dr. v. Dionys. Jansz. In 's Bosch R 1570, f. 259v, dd. 29-8-1648, verwerft hij 1/4 ener feodale leenhoeve als mede-erfgenaam van zijn door manslag omgekomen broeder, Jordaen; deze Hoeve was te Haaren gelegen. Hij heet 19-5-1643 in Hilvarenbeek te wonen in 's Bosch R 1562, f. 348v. Vandaar was hij echter voor 25-9-1649 weer naar Oisterwijk terug verhuisd, want op die dag vercoopt hij als wonende aldaar een cijns uit land bij de windmolen van Nedervonder volgens 's Bosch R 1570, f. 688. Hij overleed voor 30-10-1677, in Oisterwijk R 371 (II), f. 48, van zijn vrouw, *Jenneken*, gewag gemaakt wordende als van de „*weduwe Jeroon van Beurden*”. Zij testeerden voor Schepenen van Oisterwijk op 20-9-1676, naar welk testament verwezen wordt in Oisterwijk R 401, f. 34v, dd. 27-7-1689, waarin *Jenneken* iets belooft aan de mombers van de *twee* onmondige kinderen van Anthony van Nuys en haar dochter, Maria van Beurden. De boedelscheiding hunner zes onderstaande kinderen in Oisterwijk R 478, f. 86, dd. 26-3-1695, ter uitvoering waarvan nog een acte op f 90, dd. 25-4-1695. Maria (4) blijkt weduwe van Anthony van Nuys op 26-3-1695. Ook in de navolgende Tilburgse Notariele Acten compareren zij, die daarin nochtans woonachtig te Oisterwijk heten. Van de kinderen blijkt daar Maria weer hertrouwd en wel met Willem van Diessen, terwijl Cornelis, zoon van Jan Beurden en Geertrui Crillaerts, woonachtig genoemd wordt te Leiden. De betr. acten zijn: N 44, f. 23v, dd. 29-9-1693, N 49, f. 138, 19-5-1703, en N 49, f. 85, dd. 16-1-1702.

Uit dit huwelijk:

1. *Willem*, volgt V-quinquies.
2. *Dionys*, comparerende Oisterwijk R 405, f. 55, dd. 11-5-1699, en R 407, f. 181v, dd. 22-7-1705.
3. *Jordaen*, volgt V-sexies.
4. *Maria*, huwt 1e *Anthony van Nuys*, overl. voor 27-7-1689, zn. v. Jan, huwt 2e *Willem van Diessen*, zn. v. Anthonis. Uit haar 1e huwelijk 2 kinderen volgens Oisterwijk R 401, f. 34, dd. 27-7-1689, en R 519, dd. 27-7-1689.
5. *Jan*, volgt V-septies.
6. *Jenneken*, huwt *Geraert Smits*.

(Wordt vervolgd)

J. A. W. Swane.

's-Hertogenbosch.

ENIGE BESCHOUWINGEN OVER DE GENEALOGIE MANDERS

In het februarinumnummer van dit tijdschrift publiceerde de heer J. A. W. Swane in zijn reeks „Mulders in Brabant” een genealogie Manders.

De heer Swane is bij lange na niet volledig geweest — zo mis ik de Drunense molenaar Manders en Tom Manders alias Doras — maar dat valt hem geenszins kwalijk te nemen. De gegevens over de Cuykse Manders'en heeft de heer Swane voor een vrij groot deel aan mij te danken. Ik verschaftte hem enige jaren geleden die gegevens, wijl ik mij toentertijd bezig hield met een onderzoek naar de onderlinge verwantschap der Cuykse „haute chicque”. Ik kwam toen tot de bevinding, dat niet alleen minister Piet Bogaers en mej. Dr. E. Nuyens, chartermeester aan het rijksarchief in Limburg, maar ook de Cuykse loolers Regouin afstammen van het echtpaar J. L. Manders en E. Schey (zie Brab. Leeuw, 13e jrg., p. 29, sub littera IVa).

Een tijd later hield ik mij bezig met de Oeffeltse tak van het geslacht Manders, die van looier weer mulder werden. Hier volgt dan de stamreeks van de Oeffeltse mulder J. H. W. M. Manders :

- I. *Johannes Petrus Manders* en *Johanna Loeffen* e.l. (zie Brab. Leeuw, 13e jrg., p. 30, sub littera Va).
- II. *Julianus Lambertus Manders*, geb. te Cuyk 3-5-1847, overl. te Cuyk 19-11-1924, gehuwd met *Catharina Hendrika Mooren*, geb. te Oeffelt, dr. van *Arnoldus Mooren* en *Johanna Haerkens*.
- III. *Josephus Martinus Christianus Manders*, geb. te Cuyk 24-12-1886, molenaar te Oeffelt, gest. te Oeffelt 29-7-1947, huwt in oktober 1915 met *Arnoldina Emerentia Hermina Martens*, geb. te Vierlingsbeek 4-8-1888, overl. te Oeffelt 31-5-1958.
Kinderen uit dit huwelijk o.a. :
 1. *Joseph Hermanus Wilhelmus Maria*, geb. te Oeffelt 23-9-1920, molenaar aldaar.
 2. *Mr. Johannes Antonius Petrus*, geb. te Oeffelt 2-11-1925, ambtenaar ter secretarie der gemeente Oeffelt.

Cuyk.

H. B. M. Essink.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen.

Uitgaande van de door de heer Loeff, die helaas ondertussen overleden is, in de eerste jaargang behandelde genealogie van de familie van Opstal, ben ik er in geslaagd mijn eigen genealogie aan te sluiten aan de door hem op pagina 158 genoemde Leendert Michiel van Opstal, gehuwd met Jenneke Hendrik Berrewinckel te Gilze 10-5-1708.

Gezien de namen en de jaartallen, neem ik aan, dat hij een zoon was van Michiel Lenarts van Opstal, die in 1693 in Gilze begraven is.

Nu zijn mijn vragen de volgende:

- 1) Is er omtrent de ouders van deze Leendert Michiels van Opstal en van Jenneke Hendriks Berrewinckel iets meer bekend en had Leendert Michiels meer broers en/of zusters? De heer rijksarchivaris voor Noord-Brabant kon mij hier niet verder helpen.
- 2) Was Michiel Lenaerts van Opstal, die in 1693 gestorven is, een zoon van:
 - a) Lenaert Cornelis van Opstal, die 1662 te Hulten woont?
 - b) Lenaert Jan Woutersz, halfbroer van de destijds door de heer Loeff verder uitgewerkte Godert Jan Wouters van Opstal; uit het eerste huwelijk van Jan Wouter Jan Woutersz?
 - c) Lenaert Lenaert Jans van Opstal, zoon van de onder (b) genoemde Lenaert en schepen van Gilze 1658/1659 en 1668/1669?

Deze drie Lenaerts zijn door wijlen de heer Loeff alle drie genoemd in zijn artikel.

Persoonlijk voel ik het meeste voor Lenaert Cornelis van Opstal (a), daar deze te Hulten woont, waar ook Leendert Michiels van Opstal (zijn hypothetische kleinzoon dus) gevestigd is.

Volgens het meergenoemde artikel zou deze Lenaert Cornelis gehuwd zijn met Josina Dirks en daar drie kinderen van hebben in 1646-1652. In 1652 een zoon Cornelis. De Lenaert Cornelis is echter in 1662 borg voor een schuld van zijn zoon Cornelis, die als het de Cornelis uit een huwelijk met Josina Dirks zou zijn, dan nog geen 10 jaar oud zou zijn, hetgeen mij niet geloofwaardig klinkt.

M.i. is Josina Dirks gehuwd met de door mij onder (c) genoemde Lenaert Lenaert Jans van Opstal of met een mij niet bekende zoon Lenaert van Lenaert Cornelis, een hypothetische Lenaert Lenaert Cornelis van Opstal dus.

Breda, Blauwe Kei 143-145.

HEIN J. M. VAN OPSTAL, arts.

MIEROP. — Gaarne zouden wij ingelicht worden over de plaats waar de heerlijkheid Mierop heeft gelegen.

De Van Mierops stammen uit de Heren van Cuijck. Paringet schrijft in zijn Memoreaal over het wapen der Van Mierop's en wij lezen dat een van Cuijck met Mierop wordt beleend, maar nergens is een aanwijzing te vinden van de bonnen.

Gezien Mierop een Cuijks leen was, zullen de leenboeken in Brussel er over zwijgen, daar de verheffingen te Grave plaats vonden, Cuijck was immers een Rijksleen en de Graven van Cuijck namen deel aan de Rijksdag. Het Cuijckse Archief is gedurende de 80-jarige oorlog te Gennip verbrand.

Secretariaat Van Uden-Stichting Alexanderlaan 66, Apeldoorn.

FAMILIE VAN DIEREN

(Vervolg van pag. 68)

V f. *Johannes Petrus van Dieren*, (zn v. IV d), geb. 15 mei 1818 te Grave, gest. 20 jan. 1887 te Antwerpen, begr. in het familiegraf te Berchem. Hij vestigde zich, enige jaren na de omwenteling van 1830, te Antwerpen en richtte in 1839 op de Meir een drukkerij op, die later werd overgebracht naar de Coppenolstraat en tenslotte naar de Lijnwaadmarkt 9. Aan de uitbouw van zijn drukkers- en uitgeversbedrijf heeft hij zijn taaie werkkracht gewijd. In 1843 stichtte hij : „Het Handelsblad van Antwerpen”, een halfwekelijkse uitgave, die in 1848 een dagblad werd en tot op heden is blijven bestaan. Onder leiding van bekwame hoofdredacteurs, o.a. Dr. August Snieders, was het lange tijd de autoriteit in de Vlaams-Katholieke pers. Bovendien gaf Van Dieren sinds 1866 een nieuwsblad uit, genaamd „De Huisvriend”, dat tweemaal in de week verscheen, alsmede een geïllustreerd weekblad „De Belgische Illustratie” in 1868.

In het Vlaams-cultureel leven van Antwerpen en dat van Vlaams-België in het algemeen, heeft zijn onderneming een belangrijke activiteit ontwikkeld. Er zagen o.m. het licht „Nederlands Letterkundig Woordenboek” van P. Weiland en het „Woordenboek van Nederlandse synoniemen”. Op zuiver belletristisch terrein bewees hij grote diensten. Op de eerste plaats, doordat hij bijna alle werken van Hendrik Conscience uitgaf, gedichten van Th. van Rijswijck, romans en verhalen van August Renier Snieders en meer anderen. Tussen de schrijver van de „Leeuw van Vlaanderen” en diens uitgever ontstond, blijkens de drukke correspondentie van de jaren 1854-1883, een vruchtbare samenwerking en een warme vriendschap. Het gemeentebestuur van Antwerpen heeft op zeer zinrijke wijze deze samenwerking van auteur en uitgever voor het nageslacht bewaard, toen het in 1867 een geopende straat op Haringrode, waar J. P. van Dieren een huis liet bouwen, de naam van de toen nog levende schrijver H. Conscience gaf.

Toen van Dieren op Donderdag 20 Jan. 1887 overleed, werd hem een treffende rouwhulde gebracht en de aanwezigheid van verschillende personaliteiten op zijn begrafenis zijn een bewijs van de grote waardering, die de culturele en

organisatorische arbeid van de afgestorvene in de ontwikkelde Vlaamse en politieke kringen had mogen ondervinden²⁸⁾.

Hij huwde 4 aug. 1843 te 's-Hertogenbosch met *Mechelina Struning* (dr van Joannes Christoffel en van Joanna Lutkie) geb. 4 febr. 1823 te 's-Hertogenbosch, overl. 10 okt. 1891, te Antwerpen.

Uit dit huwelijk werden 12 kinderen geboren :

1. *Edmondus*, geb. 23 mrt 1844, overl. 10 apr. 1844 Antwerpen.
2. *Vincentius*, geb. 18 juli 1845, overl. 1847 Antwerpen.
3. *Jan*, volgt VI g.
4. *Antonius*, geb. 12 febr. 1849 te Antwerpen, overl. 6 mrt 1851 ald.
5. *Maria Dorothea Cornelia Donatilla*, geb. 8 sept. 1850, overl. 29 apr. 1870 te Antwerpen.
6. *Edmundus*, volgt VI h.
7. *Anna*, geb. 27 juli 1853 te Antwerpen, gest. 5 mei 1925 te Waalwijk bij een bezoek aan haar oudste dochter. Zij huwde 9 aug. 1879 te Antwerpen met *Florimond De Naayer*, geb. 4 dec. 1853 te Antwerpen, groot industrieel te Lebbeke (bij Dendermonde), gest. 30 jan. 1943 te Lebbeke.

Hieruit werden geboren :

- a. *Maria de N.*, gehuwd met *Willem Timmermans* te Waalwijk.
- b. *Victor de N.*, gehuwd met *Laure David*.
- c. *Jeanne de N.*, geb. 24 mei 1882 te Lebbeke (bij Dendermonde), overl. 21 juli 1954 Turnhout, gehuwd met *Antoine Brosens*, brouwer te Hoogstraten.
- d. *Pierre de N.*, gehuwd met *Gabrielle Legein*.
- e. *Maurice*, gehuwd met *Simone Delfosse*, overl. 15 mei 1951.
- f. *Martha de N.*, gehuwd met *Josef Wegsteen*.
- g. *Albertus de N.*, gehuwd met *Maria van Steenberghe*.
8. *Theophiel*, volgt VI j.
9. *Eduard*, geb. te Antwerpen, promoveerde tot meester in

28) Dr. Gilbert Degroote en Jan de Schuijter, „Hendrik Conscience en zijn uitgevers” (Elsevier en Van Dieren, 1953) blz. 19. Frans Althoff „De boekdrukkers, boekverkopers, uitgevers in Antwerpen, sedert de uitvinding der boekdrukkunst tot op onze dagen” (uitg. J. E. Buschman, Antw. 1891), i.v.

de rechten. Hij werd lid van de Gemengde Rechtbank te Kaïro (Egypte), waarvan een aantal Belgische rechtsgeleerden deel uitmaakte. Daardoor werd de titel „Bey” aan zijn naam toegevoegd. Hij huwde een schatrijke jonge weduwe, een Algerijnse van geboorte, *Emma Albi de Eray*, met wie hij te Brussel een prachtig huis bewoonde. Na haar dood kwam van Dieren in financiële moeilijkheden. Hij stierf te Namen omstreeks 1938 en liet geen kinderen na.

10. *Eugenius*, geb. 6 okt. 1860 te Antwerpen, gest. 12 sept. 1861 Antwerpen.
11. *Antonia*, geb. 15 dec. 1863 te Antwerpen, gest. 12 febr. 1866 aldaar.
12. *Willem Johannes Marie*, volgt VI k.

VI a. *Adrianus Antonius van Dieren*, zn v. V b, geb. 6 mrt 1831 Grave, vertrok in 1858 naar Dordrecht en vestigde zich, eind 1864, als bakker te Gorinchem, waar hij 21 juli 1914 overleed.

Hij huwde 19 okt. 1864 te Gorinchem met *Gertruida Angela d'Herripon* (wed. v. Fredericus Augustinus Theodorus Willemse²⁹) en dochter van blauwverver Henricus Wilhelmus d'H en van Wilhelmina Bodenstaf geb. 2 okt. 1829 te Grave, overl. 7 juli 1904 te Gorinchem.

Hieruit werden geboren :

1. *Antonius Franciscus*, volgt VII a.
2. *Johanna Maria van Dieren*, geb. 29 dec. 1867 Gorinchem, trad 9-4-1896 te Rotterdam in de Congregatie der Zusters Penitenten de Derde Orde van de H. Vader Franciscus te Bennebroek. Zij werd 17 mei 1896 gekleed en nam daarbij de naam aan van Zr. *Maria Simplicia* van de H.H. Martelaren van Gorinchem. Op 19 mei 1898 geprofest vierde zij 19 mei 1948 haar gouden kloosterjubilé. Zij overleed 11 mrt 1950 in het klooster St. Antonius (Huize Tienaker) te Wijchen en werd 13 mrt d.a.v. op het kloosterkerkhof begraven³⁰).

VI b. *Adrianus Franciscus Gerardus van D.*, (z. v. V c), geb. 18 jan. 1830 te Amsterdam en gedoopt diezelfde dag in de

29) Uit het huwelijk Willemse-d'Herripon werden te Oldenzaal geboren: a. Theodora Maria, 30-8-1852; b. Paulina Elisabeth Wilhelmina, 16-5-1854; c. Wilhelmina Johanna Helena, 1-1-1857.

30) Inlichtingen werden ons verstrekt door Moederhuis Zusters Franciscanessen te Bennebroek.

kerk „de Toren” van de Predikheren. Werd in 1849 voor de militaire dienst afgekeurd wegens „misvormige borst”. Blijkens een bewaard gebleven „livret d’ouvrier” werkte hij van 17 sept. 1847 als typograaf te Brussel bij Ad. Wahlen, Rue Sable en trad 20 febr. 1848 te Antwerpen in dienst bij zijn oom J. P. van Dieren en Cie.

Door de dood van zijn vader (1 juni 1848) was hij genoodzaakt naar Grave terug te keren en de technische leiding van de drukkerij op zich te nemen. Twee jaar later, op 1 jan. 1850, werd de „Graafse Courant” opgericht en op die drukkerij verzorgd ³¹⁾.

Op 19 mei 1865 kocht hij het huis in de Rogstraat, waar zijn tweejarig zoontje Rudolf op 22 juni d.a.v. de eerste steen legde voor de drukkerij. Deze werd 14 nov. 1865 in gebruik genomen en een week later werd voor ’t eerst in de winkel verkocht.

Op 2 april 1882 werd hij tot kerkmeester van de St. Elizabethskerk benoemd.

Na een korte ongesteldheid, overleed hij op Vrijdagmorgen 24 mrt 1893, vrij onverwacht, na door Z.H.Eerw. heer deken P. P. Thijssen de laatste H.H. Sacramenten te zijn toegeënd. De plechtige uitvaart en ter aardebestelling had plaats op 27 mrt daaraanvolgende ³²⁾.

Adrianus F. G. v. Dieren huwde 11 mrt 1861 te Grave met *Johanna Charlotte Daniëls* (dr. v. Josephus Dominicus D. en van Catharina Hendrika Schoonenberg) geb. 1 mei 1834 te Grave, overleden 17 febr. 1918 te Grave in het St. Elizabeth Rustoord, waar zij sinds 1911 verbleef ³⁴⁾.

Hieruit werden geboren :

1. *Elisabeth*, geb. 20 juni 1862 te Grave, overl. dezelfde dag.
2. *Rudolf Joseph Antonius Cornelis*, 30 aug. 1863 te Grave, studeerde enige tijd in het pensionaat St. Louis te Roermond, stierf „ten gevolge van herhaalde bloedspuwingen en verzwakking” 8 dec. 1882 te Grave en werd 12 dec. d.a.v. begraven ³⁵⁾.
3. *Maria Franciska Catharina Elisabeth*, geb. 16 sept. 1865 te Grave. Haar vader tekende van haar op : „Op Zondag 2 sept. 1888 is mijn dochter Marie verloofd met de Heer

31) Aanvankelijk heette deze: „Weekblad voor de stad en het kanton Grave” (vgl. A. v. Oirschot „De kranten in Brabant” (1963) blz. 48)

32) Familieaantekening van A. F. G. van Dieren.

33) Familieaantekening van zijn zoon J. D. P. J. van Dieren.

34) Familieaant. van A. F. G. v. Dieren. 35) Idem.

Henri van Haaren. Op Zaterdag 8 sept. 1888 hebben ze haar engagement bij de familie hier ter stede bekend gemaakt. Den 1 Mei 1889, moeders verjaardag, zijn ze door burgemeester W. Friesen en secretaris Mommsers ten onzen huize ondertrouwd en den 20 Mei is hun huwelijk burgerlijk gesloten door Dr. Giesbers, wethouder, en kerkelijk door Antjes broeder, de WelEerw. Heer F. Daniëls, pastoor te Woudrichem. Getuigen op het stadhuis waren: Th. van Haaren, wethouder te Vierlingsbeek, W. Nieuwenhuizen, gemeenteontvanger, J. W. Luyckx, rentmeester en F. Burghorst, manufacturist; drie ooms van de bruidegom, de laatste oom van de bruid; in de kerk waren getuigen A. van der Geld, zwager van Henri, en Jozef, broeder van Marie".

Henri Johannes Petrus van Haaren, (zn van Antonius P. C. v. H. en van Christina Luijckx) werd 12 aug. 1854 te Grave geboren, was goud- en zilversmid aldaar en overleed er 31 aug. 1912.

Sinds 11 okt. 1942 verbleef de weduwe in het St. Elisabeth Rustoord te Grave, waar zij 17 dec. 1947 overleed. Hieruit werden 13 kinderen geboren, waaronder meer Deken W. v. Haaren te Helmond ³⁶⁾.

4. *Josephus Dominicus Petrus Johannes*, volgt VII b.
5. *Adrianus Engelbertus Carolus Maria*, volgt VII c.
6. *Elisabeth Catharina Alphonsia Franciska*, geb. 13 aug. 1876 te Grave, ging 22 sept. 1890 naar het pensionaat van de zusters Ursulinen te Uden. Op 29 april 1911 ging zij met haar moeder in het St. Elizabethsrusthuis en na de dood van haar moeder ging zij 28 sept. 1921 weer in haar geboortehuis in de Maasstraat wonen. Bij het uitbreken van de oorlog was zij genoodzaakt naar Nuland te evacueren. Op 11 juni 1944 heeft zij haar huis in de Maasstraat verlaten om weer naar het St. Elizabethspension terug te keren. Drie maanden daarna was zij genoodzaakt voor de Duitsers te evacueren naar de „Wijnberg" van de Zusters van Liefde, waar zij verbleef tot 22 aug. 1945, om daarna weer naar het St. Elizabethrustoord terug te keren. Zij overleed aldaar 21 aug. 1961 ³⁷⁾.

(Wordt vervolgd)

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.

36) De Brabantse Leeuw VII (1958) blz. 59-61.

37) Familieaantekening van haarzelf.

MULDERS IN BRABANT
XIV. VAN BEURDEN

(Vervolg van pag. 78)

- V. *Cornelis van Beurden*, overl. voor 28-9-1707, huwt Tilburg 28-2-1673 *Jenneken Cuypers*, geb. Loon op Zand, dr. van Wouter Driesz., weduwe v. Jan Andriesz. Couwenberg, Mulder te Tilburg.

Hij was *Mulder* op de *Creytenmolen* onder *Udenhout*, later op de *Heycantse Molen* onder *Tilburg*, zo 1-2-1676 ('s Bosch R 1669, f. 158) en voor 6 jaar pachtend met zijn vader als borg in Oisterwijk R 628, dd. 13-11-1680, en tenslotte te *Waalwijk*, zo 4-6-1704 in 's Bosch R 95, f. 196v. Ook in Tilburg R 495, f. 36v, dd. ca. 1714, en Tilburg N 51, f. 97, dd. 13-4-1709, heet hij trouwens *Mulder*. Met zijn vrouw ook nog in Tilburg R 819, dd. 14-12-1680.

Van de *Creytenmolen* onder *Udenhout* werd hij in de loop der jaren hoe langer hoe meer eigenaar. Zo verwierf hij reeds 22-2-1676 volgens Oisterwijk R 370 (II), f. 11, een vijfde part (Vgl. ook Oisterwijk R 370 (II), f. 29, dd. 15-8-1676). Zo ook, toen hij even later 25-11-1676 volgens Oisterwijk R 370 (I), f. 115 (Zie ook f. 81), andermaal de helft van twee vijfde parten er van in eigendom verwierf. Zo andermaal, toen hij 27-2-1690 in 's Bosch R 1654, f. 389v, als evicteur van een vijfde van dien *Creytenmolen* optrad. Herhaaldelijk verwierf hij trouwens ook land in de nabijheid van dien *Creytenmolen*, zo 10-12-1678 in Oisterwijk R 626, 6-3-1679, in Oisterwijk R 373 (II), f. 11v, als „*Cornelis, soone Stans Cornelis van Beurden*”, en 24-1-1682 in Oisterwijk R 376, f. 1. Op zijn beurt draagt hij land aan de *Creytenmolen* over op 25-5-1700 in Oisterwijk R 405, f. 143v, 144 en 145v.

Ook in het Boschprotocol compareert hij in R 1657, f. 137, dd. 13-11-1698, waarbij hij tesamen met zijn zwager, *Claes Hendriex Teulings*, een akker te *Helvoirt*, gekomen van zijn ouders, overdraagt aan zijn broeder, „*Adriaen Stantsen van Beurden*”. En voorts zien we hem in 's Bosch R 1658, f. 186, dd. 16-1-1700. In Oisterwijk R 373, f. 11v, dd. 6-3-1679, verkoopt „*Cornelis, soone Stans Cornelissen van Beurden*” op nieuw iets.

In 's Bosch R 1702, f. 1, dd. 28-9-1707, doet *Johanna Cuypers*, „laetst weduwe v. *Cornelis van Beurden*, woonachtig tot *Waalwijk*” afstand van haar recht van vruchtgebruik tbv.

hare aldaar met name genoemde, onderstaande kinderen, die trouwens voor een deel ook Tilburg R 495, f. 36v, 1714, Tilburg N 51, f. 97, dd. 13-4-1709, genoemd worden, zozeer als ook nog in Waalwijk R 97, f. 415, dd. 16-4-1714 en in Oisterwijk R 468, f. 269, dd. 28-9-1707.

Vermelden we nog, dat Aert Peter Schuermans, gehuwd met Mechtelt Wouter Driessen Cuypers, zwager was van Cornelis en Jenneken, vermeld in 's Bosch R 1684, f. 93, dd. 21-10-1694. En als woonachtig te Helvoirt verheft Cornelis 28-7-1667 in Leenhof van Brabant R 1324, f. 209, de Grooten Acker te Haaren aan de Craem, die hij 7-5-1700 volgens diezelfde bron verkoopt. Tenslotte is hij het, die 26-5-1685 in Oisterwijk R 398, f. 64v, land te Udenhout verkoopt.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Tilburg* :

1. *Joanna*, 19-2-1675, huwt ald. 13-5-1695 *Willem Philibert Couwenberg*, geb. 1669, *Mulder te Tilburg*.
2. *Petronella*, huwt *Hendrick Pullens*, geb. Waalwijk, 10-3-1686, brouwer aan 't Goirken, hertrouwend met Maria Bartholomeus Heycants.
3. *Maria*, 11-6-1680 (*Adrianus van Beurden*), overl. ald. 25-2-1689.
4. *Wouter*, volgt VI.
5. *Maria*, 3-4-1689, huwt *Dirck Broeders, Mulder te Wouw*, hertrouwend Wouw 10-5-1710 Maria Vrients, brouwster aldaar.
6. *Antonia*, 4-2-1688, ongehuwd te Waalwijk.

V bis. *Adriaen van Beurden*, overl. na 1701, huwt 1e Haaren 18-7-1674 *Maria Joosten, Vughts*, huwt 2e *Joanna Kelders*, dr. v. Cornelis Hendrick.

Hij was *Mulder te Helvoirt* en ook schepen aldaar. Het is dan ook, dat hij als „*Adriaen Stantsen van Beurden*” 14-6-1696 in Oisterwijk R 403, f. 139, land te Haaren transporteert, gelegen bij de „*Helvertmolen*”. Vgl. ook 's Bosch R 1680, f. 101, dd. 29-11-1688. Hij overleefde beide vrouwen en testeerde toen op 2-10-1701 in Helvoirt R 18, f. 170v. Erfgenamen zijn 4 kinderen (1, 3, 4 en 5).

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Helvoirt* :

1. *Judoca*, 20-3-1675 (*Hendricus Peters et Joannes Cornelissen*), huwt *Adriaen van der Wiel*, zn. v. Jan. Zij woonden te Vlijmen.
2. *Cornelius*, 19-3-1676 (*Constantinus van Beurden et Catharina van Beurden*), verm. jong overl.

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Helvoirt* :

3. *Cornelius*, volgt VI bis.
4. *Anna Maria*, 17-1-1680 (Theodorus Geerts et Anna Jansen van den Bos), huwt *Jan Peynenborch*, zn. v. Cornelis. Zij woonden te Helvoirt.
5. *Antonia*, 19-7-1682 (Cornelius van den Hogen et Catharina Claessen), huwt *Bartholomeus Cauwenbergh*. Zij woonden te *Lagemierde* en hij was vermoedelijk *Mulder aldaar*. Zij compareren in 's Bosch R 1660 (I), f. 108, dd. 10-6-1705, z zeer als in Oisterwijk R 468, f. 58, dd. 10-6-1705.
6. *Constantinus*, 7-8-1684 (Constantinus van Beurden et Cornelia Dircx van den Horen).

Vter. *Jan van Beurden*, overl. voor 1-6-1684, huwt 1e *Heyltjen Boeren*, alias *Vughts*, dr. v. Hendrick en Anna N., huwt 2e Oisterwijk 6-3-1669 *Elisabeth Claes Peter Jacobs*. Cornelis Cornelis van Beurden en Jan Jansen van Someren treden op als mombers der beide onmondige kinderen onderstaand uit het 1e huwelijk en wel in Oisterwijk R 689, f. 125, dd. 7-5-1686 en f. 130, dd. 14-6-1686, en in R 519, dd. 29-4-1686, in welke laatste acte uitzonderlikerwijze Heyltjen niet Vughts, maar Boeren heet. Ook in Oisterwijk R 368, f. 24, dd. 21-5-1674, compareren zij, waarbij we de naam, Anna, van Jan's schoonmoeder leren kennen. Zie ook Oisterwijk R 408, f. 94v en 114v. Jan-zelf in Oisterwijk R 365, f. 46v, dd. 8-12-1671, nog in volle leven, terwijl we in een kantekening vernemen, dat hij 1-6-1684 niet meer tot de levenden behoorde anders als Lysken, zijn weduwe.

Uit het 1e huwelijk :

1. *Anna Maria*, huwt *Hendrick Slootjes*, zn. v. Nicolaes Anthony. Zij compareren samen met haar broer Jan(2), in Oisterwijk R 480, f. 142, dd. 29-6-1701.
2. *Jan*, volgt VIter.

Vquater. *Aert van Beurden*, overl. na 6-2-1721, huwt *Maria van Vught*, overl. voor 6-2-1721, dr. v. Jan. In Oisterwijk R 398, f. 29v, dd. 9-3-1685, vernaedert „Aernolt, sone Cornelis van Beurden” een heiveld, verkocht 10-4-1684 door Cornelis Cornelis van Beurden. Op 10-1-1689 huurt hij een huis in de parochie van Haeren bij de kerck volgens Oisterwijk R 707, f. 1. Men transporteert een en ander aan hem 13-1-1689, resp. 20-7-1689, in Oisterwijk R 401, f. 1, resp. 34. Hij schijnt wel in Haeren te wonen, want 6-6-1709 treedt hij in 's Bosch R 1696, f. 358, op als Aert van Beurden „tot „Haeren”, zoals trouwens andermaal 1-2-1721 in Oisterwijk R 412. In Oisterwijk R 412, dd. 6-2-1721, worden als zijn

toenmaals meerderjarige kinderen de eerste 3 onderstaanden genoemd, zich sterk ende fort makende voor de 4e. Een der ouderen en wel m.n. Martien zien we terug 28-5-1728 in Oisterwijk R 414.

Uit dit huwelijk :

1. *Adriaen.*

2. *Willem.*

3. *Martien.*

4. *Wilhelmus(-de-Jongste)*, minderjarig 6-2-1721.

(*Wordt vervolgd*)

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

EERSTE NELEMANS EN HUN VOORGESLACHT

In het zo uitvoerige artikel van Mr J. L. Rijndorp in De Brabantse Leeuw van dit jaar werd op bladzijde 24 en verder omtrent de oudste generatie van het Klundertse geslacht *De Lint* onder vermelding van vele details aangetoond, dat het echtpaar Adriaan Hendriksz. en Lijntje Cornelisd. Nelemans de ouders zouden zijn geweest van Cornelis Adriaansz. de Lint. Het aangehaalde bewijsmateriaal geeft echter noch een duidelijke aanwijzing omtrent de plaats van herkomst van de van elders naar Klundert gekomen Adriaan Hendriksz. noch van die van zijn vrouw Lijntje Cornelisd.

De tekst van de acte van 17-6-1627, Zevenbergen R 182 fol. 113vo (en Zevenbergen R 312 fol. 87), oriënteert ons over de plaats van Lijntje en haar broer en haar zuster Adriaantje in de familie Nelemans :

Dingeman Nelemans, wonende op de Zwaluwe voor zich zelf en namens Maeyken. Claes, Adriaentken, Lenaertken en Mathijs Nelemans zijn minderjarige zusters en broers en Adriaan Hendricx als echtgenoot van Lyntken Nelemans verkopen aan Neelken Adriaans een bunder land gelegen tussen de eerste Weg en de Reesloot, genaamd Pauwelswerf voor 510 gulden.

De in deze acte genoemde familie Nelemans is een van de twee geslachten van die naam, waarvan te Lage Zwaluwe de vadersvoornaam met de genitiefsuffix NELEMANs (= CORNELIS') is, uitgekristalliseerd tot het patronyme NELEMANS.

De beide Zwaluwse geslachten Nelemans zijn geen familie van elkaar. Slechts omstreeks 1694 en op 9-4-1702 vond te Zwaluwe een huwelijk plaats tussen een dochter van de bovenge-

ncemde Nelemans familie en een zoon van het andere geslacht Nelemans.

Een bewijs, dat de voornaam NELEMAN is afgeleid van CORNELIS werd gevonden in het register Zevenbergen R 165, waarin de partijen of alleen de koper geregeld in margine worden vermeld. Op fol. 49vo is een acte geschreven volgens welke Nicolaas Cornelis Claes en zijn vrouw Marijke Cornelisse op 10-2-1567 een jaarlijkse rente van honderd gulden kopen. In de marge van deze acte staan als kopers vermeld Claes Nelemans cum uxore.

De gezinnen van Lyntken en van Adriaentken Nelemans werden reeds door Mr Rijndorp beschreven. Omtrent Maeyken en Lenaertken is mij niets bekend. Over hun broers kan ik het volgende mededelen :

Dingeman Nelemans wordt, als hij op 7-2-1651 een verklaring aflegt — Zwaluwe R 115 — vermeld met de aanduiding, dat zijn leeftijd omtrent vijftig jaar is. Zijn geboortjaar is volgens deze vermelding te stellen op 1600/1601. In de zelfde verklaring wordt als leeftijd van zijn (tweede) vrouw Tuentien Tuenissen opgegeven „omtrent een en vijftig jaar”. Deze op een jaar nauwkeurige precisering van de leeftijd maakt het aannemelijk, de globaal vermelde ouderdom als juist te beschouwen.

Het laatst wordt *Dingeman* vermeld als pachter voor de jaren 1661 en 1662 van land van de heerlijkheid in een acte van 23-5-1669 — Zwaluwe R 72 — waar zijn broer Nicolaas Nelemans als borg verklaart, een restvordering als eigen schuld over te nemen.

Dingeman was schepen van Lage Zwaluwe (1633, 1641 en 1642, 1646, 1655 en 1656). Hij was schepen van H. en L. Zwaluwe (1657) en heiligegeestmeester aldaar (1646).

Zijn eerste vrouw was Teuntje Adriaens, dochter van Adriaan Claes Teunen van Biesen. Zij was weduwe van Jan Corstiaans Straatman.

Uit het eerste huwelijk van *Dingeman Nelemans* zijn de volgende kinderen bekend :

1. *Cornelis Nelemans*, ged. N.H. Zwaluwe 21-5-1628, aannemer te Willemstad, diaken ald. (1689), tr. omstreeks 1661 *Maeyke Adriaans Knaep*.
2. *Maijke Nelemans*, ged. N.H. Zwaluwe 6-5-1629. De doopgetuigen zijn Cornelis Gielen en Thijsken Theunisen. Zij trouwt 1654 *Dingeman Claesz. van der Hoeven* ged. N.H. Zwaluwe 9-10-1616, zn van Claes Dingemans en van Adri-

- aantje Janse en weduwnaar van Lyntje Bastiaans. Hun laatste kind, Dingeman, werd ged. N.H. Zwaluwe op 26-6-1672.
3. *Anneke Nelemans*, maakt ziek te bed liggend op 29-9-1652 — Zwaluwe R 85 — een testament.
 4. *Pieternelleke Nelemans*.
 5. *Tanneke Nelemans*. Zij wordt het laatst vermeld in de beschrijving van haar boedel op 6-12-1719 — Zwaluwe R 97 — Zij tr. 1e ca 1654 *Jan Jans Lucas*, schipper en tr. 2e vóór 27-5-1679 — testament Zwaluwe R 85 — *Mels Willems de Graeff*, schipper. Hij overlijdt kort na 15-11-1718 — testament Zwaluwe R 88 —.
 6. *Antony of Teunis Nelemans*, vlucht in verband met een mesgevecht met Thomas Willem Huyben met dodelijke afloop in de herberg den Boom te Lage Zwaluwe op 4-11-1657 — vide de verklaring van zijn vader op 23-11-1657 in Zwaluwe R 115 — naar Fijnaart. Hij trouwt aldaar N.H. 6-8-1662 *Willemke Jans*, geb. Puttershoek, weduwe van Willem Jacobs. Zij hertrouwde N.H. Fijnaart 20-4-1670 Arien Jacobsen Maes.

Interessant voor de familieverhouding is de acte van 27-3-1665 in Zwaluwe R 75 : Nicolaas Neelmans, Dingman Cleysz, Hendrick Cornelisz. Boer, huijsluyden, en Jan Jans Luijcasz, schipper, allen inwoners van de Lage Zwaluwe, stellen zich borg voor f 1.200,— ten behoeve van Cornelis Dingman Neelmans, hier geboren en tegenwoordig wonend in de polder Ruigenhil onder Willemstad.

Omtrent *Matthijs Nelemans* is niets bekend.

Claes Nelemans is voor zover bekend de enige broer uit het gezin Nelemans waarvan heden nog nakomelingen in mannelijke lijn in leven zijn. Hij moet 1607/1608 zijn geboren volgens de op 28-4-1663 hem in een acte — Zwaluwe R 115 — toegeschreven leeftijd van omtrent 55 jaar.

Zijn vrouw *Neeltje Denisse* werd te Zwaluwe N.H. gedoopt op 7-10-1610 als dochter van Denijs Cornelisse en van Maijke Adriaanse. Claes en zijn vrouw passeren 26-2-1669 voor schepenen van Lage Zwaluwe — R 85 — hun testament waarbij hij ziek in bed ligt. Hij was schepenen van Lage Zwaluwe (1658—1660) en schepenen van H. en L. Zwaluwe (1661-1663). In een acte van 27-2-1662 wordt hij stadhouder van L. Zwaluwe genoemd. 14-9-1664 treedt hij op als armmeester van L. Zwaluwe — G.A. Zwaluwe 32 —.

Op 9-3-1677 worden de door Claes en door Neeltje Denisse

nagelaten roerende goederen publiek verkocht — Zwaluwe R 168 —.

Uit het huwelijk zijn de volgende kinderen bekend :

1. *Cornelis Nelemans*, ged. N.H. Zwaluwe 24-3-1630. De doopge-
tuigen zijn Cornelis Denis en Thijske Theunisen. Hij overl.
tussen 7-6-1663 — Zwaluwe R 67 fol. 1vo — en 10-7-1664 —
Zwaluwe 75 —, tr. 1e omstreeks 1655 *Maeyke Hendriks Cril-
laerts*. Hun testament dateert van 11-10-1656 — Zwaluwe R
85 —. Hij tr. 2e tussen 18-4-1657 — Zwaluwe R 72 — en 13-
11-1659 — Zwaluwe R 162 — *Aeltjen (de) Royen*, dr. van
Cornelis Adriaansz en van Huybertje Crijnse en weduwe van
Wouter Peeters den Engelse. Op 23-9-1677 wordt een inventa-
ris gemaakt van de in haar sterfhuis aangetroffen boedel —
Zwaluwe R 44 —.
2. *Denys Nelemans*, geb. L. Zwaluwe omstreeks 1632, overl. ald.
kort na 3-6-1685 — testament Zwaluwe R 86 —, tr. Zwaluwe
omstreeks 1659 *Sijke Vogelaar*, geb. ald. ca 1640, overl. L.
Zwaluwe kort na 10-10-1684 — testament Zwaluwe R 86 —,
dr van Leendert Janz. Gerritsen en van Anneken Adriaans
Huyben. Naar schatting zijn in mannelijke lijn uit dit huwe-
lijk ruim 600 nakomelingen met de naam Nelemans gesproten.
3. *Maeyke Nelemans*, geb. L. Zwaluwe omstreeks 1634, overl.
tussen 29-3-1699 — Zwaluwe R 67 fol. 205 en 76 — en 23-4-
1702 — Zwaluwe R 94 —, tr. 1e ca 1667 *Joost Smit* zn van
Frans Jansz. en van Maeyke Joosten, overl. tussen 26-2-1669
Zwaluwe R 85 — en 29-12-1671 — Klundert R 2 —; tr. 2e 1672
Jan Abrahamsz. Boot, geb. ca 1640 ; tr. 3e omstreeks 1676 *Pe-
ter Jansz. Rutten*, weduwnaar van Aartje Aarts.
4. *Adriaan Nelemans*, geb. L. Zwaluwe omstreeks 1636, burge-
meester van Heiningen (1681), tr. *Lijsbeth Ophoeck*, dr. v. Jan
Jansen van Steensel alias Ophoeck en van Tanneke Maartens
en schoonzuster van Cornelis de Lint. Zij hertr. N.H. Willem-
stad 13-5-1682 Cornelis Fransen van Doorn, afkomstig uit
Wagenberg. Adriaan Nelemans deelt 6-7-1668 — Zwaluwe
R 92 — mede voor zijn vrouw Lijsbeth bij de verdeling van
de meubels en vruchten te velde en verkoopt mede het huis,
schuur en erf in de Claverpolder op de Schenkeldijk van Jan
Jansz van Steensel en van Tanneke Maartens met de voor- en
nakinderen, waarbij aanwezig zijn Aartje Aart Peetersd.,
Pieterella Jans (20 jaar) en Servaas Aart Adamz. v. Toorn,
echtgenoot van Neeltie Aart Petersd.
5. *Mathijs Fuyckschot*, geb. L. Zwaluwe omstreeks 1637/38 —
acte van 1-10-1669 in Zwaluwe R 115 —, waard in de herberg

den Valk te Lage Zwaluwe, overl. vermoedelijk L. Zwaluwe tussen 13-11-1678 — Zwaluwe doopboek 4 — en 1-4-1680 — Zwaluwe R 72 —. Hij trouwt ca 1665 *Maeycke Adriaans*, overl. mogelijk in Zevenbergen tussen 3-1-1681 — Zwaluwe R 92 — en 16-3-1682 — Zwaluwe R 92 —, dr van Adriaan Huyben Jansz en van Neeltje Gijsbers. Zij hertr. (ondertr. Zwaluwe kort voor 3-1-1681 — Zwaluwe R 92 perkament d.d. 16-3-1682 —) Jacob Herman Swartsenbergh, wonende te Zevenbergen. Mathijs Claesz. Nelemans heeft men regelmatig Fuykschot genoemd, welk alias steeds meer zijn familienaam werd. Zijn ongeveer 175 nakomelingen in mannelijke lijn heten allen Fuykschot.

6. *Anthony Nelemans*, geb. L. Zwaluwe omstreeks 1640, overleden (Zwaluwe) tussen 17-7-1699 — bron niet bekend — en 4-11-1701 — Zwaluwe R 76 —, tr. 1e N.H. Dinteloord (Prinsland) april 1676 *Anna Priemer*, geb. Zevenbergen; testament voor notaris Voorhoff te Zevenbergen R 388 fol. 360vo op 24-5-1694; dr van Bartholomeus Anthonissen en van Maycken Wouters; tr. 2e Fijnaart (ondertr. N.H. Zwaluwe 24-3-1697) *Mayke Gerrits Pluim*, afkomstig uit Oudenbosch en wonende in Fijnaart, weduwe van Wissel Bartelse Verwe(r).
7. (*Neeltie Nelemans* wordt vermeld in N.H. doopboek Zwaluwe 4 op 18-2-1685 als getuige bij de doop van Adriaan Willemsz. Timmers. Daar zij echter elders nergens werd aangetroffen zal de naam Neeltie ten rechte Maeyke moeten zijn).

Van geen der, zelfs niet van de jongste der in de hierboven geciteerde acte van 17-6-1627 genoemde minderjarige broers en zusters van Dingeman Nelemans werd een doopinschrijving aangetroffen in een der beide vroeg beginnende hervormde doopboeken uit de omgeving, zoals van Zevenbergen (in het kerkelijk archief gebleven) — beginnend op 31-1-1610 — en van Zwaluwe — beginnend op 3-1-1610 —. De hervormde doopboeken van Klundert — na de brand van 1737 zo goed mogelijk gereconstrueerd tot 1658 — en van Terheijden — van 7-2-1627 af — beginnen hiervoor te laat.

Omtrent de ouders van deze broers en zusters is dan ook niets nader bekend dan dat de vader Cornelis (Neleman) heette.

Eind 16e eeuw/begin 17e eeuw levert een onderzoek in de daarvoor in aanmerking komende archieven geen vader op met de naam Cornelis in combinatie met de naam Dingemanz. Echter blijkt wel omstreeks die tijd in H. Zwaluwe een echtpaar te hebben geleefd waarvan de man in de acten zowel NELEMAN Claessen als NELEMAN Claes NELEMANS heet en vermoede-

lijk omstreeks 1570 is geboren. Hij bezit zelfs een bunder land gelegen tussen de Eerste Weg en de Reesloot — Zevenbergen R 179 fol. 63vo d.d. 8-12-1610 en fol. 118vo d.d. 21-5-1612 — ; de naam Pauwels Werff wordt echter hierbij niet genoemd.

Het eerst wordt deze Neleman vermeld op 28-1-1599 — vestboek H. Zwaluwe 55 — wanneer hij een stuk land verkoopt.

Zijn vrouw Peerken is overleden vóór 1-4-1620 — vestboek H. Zwaluwe 57 blz. 14 — en haar broer is dan voogd over de onmondige kinderen ; Neleman wordt in deze acte het laatst vermeld.

Peerken (= Petronella) Mathijse Fuykschot had een broer Nelman Mathijsz., die vóór 6-5-1622 gehuwd was met Mayken Joachim Gerritsdochter, weduwe van Adriaan Bartels — vestboek H. Zwaluwe 57 blz. 17 en een zuster Lynken Mathijs, vermeld op 18-11-1608 in vestboek H. Zwaluwe 55. Hun ouders waren Mathijs Cornelisz. Fuykschot, schepen van Hoge Zwaluwe (vermoedelijk 1559/69, 1573, 1584, 1587, 1589, 1590 en 1595), stadhouder H. Zwaluwe (vermoedelijk 1559, 1561, 1589 en 1595), officier Zwaluwe (1597) en schout H. Zwaluwe (1607) en Anneke, dochter van Hubrecht en van Heylke Hulshouts. Zij waren reeds vóór 6-11-1561 getrouwd — vestboek H. Zwaluwe 54 — en woonden in de Oude Bank onder H. Zwaluwe.

Nadat Mathijs Fuykschot is overleden vertrekt zijn weduwe kort na 18-11-1608 — vestboek H. Zwaluwe 55 — naar Made. Met het overlijden van Nelman Mathijsz. — na 1-4-1620 in de reeds genoemde acte H. Zwaluwe 57 blz. 14 — is de familie Fuykschot in mannelijke lijn (in Zwaluw) uitgestorven. Het is een in de 17e en in de 18e eeuw meermaal gesignaleerd verschijnsel, dat bij het uitsterven van een familienaam, een kleinzoon uit een aangetrouwde familie — op verzoek van zijn (over)grootmoeder — de geslachtsnaam van zijn (over)grootvader moederzijds aanneemt, hetgeen ook met Mathijs Claes Nelemans alias Fuykschot het geval geweest zal zijn. Dit fenomeen vond des te eer plaats wanneer de familie matriarchaal van de zijde van de grootmoeder belangrijk was.

Neleman Claesse Nelemans had in Lage Zwaluwe een broer Matthijs Claesse Nelemans, vermoedelijk geboren omstreeks 1575, die het laatst is vermeld bij de N.H. doop op 29-9-1647 te Zevenbergen — in kerkelijk archief aldaar — van zijn kleinzoon Nicolaas. Hij is omstreeks 1608 getrouwd met *Thijske Anthonisdr*, weduwe van Anthonis N.N.

In haar testament voor notaris Arent van Neten te Dordrecht

op 9-12-1657, waarvan copie d.d. 3-4-1659 in Zwaluwe R 85, wordt vermeld, dat Matthijs Claesen in zijn leven burgemeester (ontvanger) van Lage Zwaluwe was. Zij zal op 3-4-1659 reeds zijn overleden. Een acte van 20-6-1668 — Zevenbergen 378 — geeft een uitvoerige boedelscheiding van haar toen fideicommissaire goederen.

Uit het huwelijk zijn bekend :

1. *Theunis Mattijssen*, ged. N.H. Zwaluwe 13-6-1610, overl. jong.
2. *Neeltie Mattijssen*, ged. N.H. Zwaluwe 17-1-1613, overl. jong.
3. *Antonij Mattijssen*, ged. N.H. Zwaluwe 16-12-1614, niet vermeld in het hierboven genoemde testament van zijn moeder d.d. 9-12-1657.
4. *Jan Mattijssse*, ged. N.H. Zwaluwe 12-6-1616, tr. N.H. Zevenbergen 15-12-1641 — kerkelijk archief aldaar — Elysabeth Zegeren van Riel, geb. 1617, dr van Seger Jacobs en van Lyntje Jansd. van de Corput - acte van 27-1-1628 in weesboek Zevenbergen —. Hij moet in zeer goede doen zijn geweest. Zijn zoon en diens nakomelingen in mannelijke lijn dragen de achternaam Langeweg. Zijn kinderen Anne Jans, Catharina Jans en Seger Jans Langeweg zijn vermeld in de boedelscheiding d.d. 11-6-1677 — Zevenbergen R 378 —. Zij hertr. N.H. Zevenbergen 23-7-1653 Jan Danielsz. uit Hoge Zwaluwe, uit welk huwelijk een zoon Daniel Jansz. eveneens de naam Langeweg aanneemt.
5. *Cornelia Mattijssse*, tr. omstreeks 1649 *Willem Leenaards*, verm. zoon van Leenaard Willemse en van Maike Huibe. Zij overleed vermoedelijk kort na de doop te Zwaluwe op 30-10-1650 van haar zoon Leenaart. Haar echtgenoot hertr. omstreeks 1654 Maijke Peters.
6. *Cornelis Mattijssse*, ged. N.H. Zwaluwe 13-3-1621, overl. jong.
7. *Anneke Mattijssse*, ged. N.H. Zwaluwe 15-1-1623. De doopgetuigen zijn Adriaan Nelemans, Corstiaan Wagemans en Engelle Jans. Zij trouwde vermoedelijk Bastianen Goverde.

De vader van Neleman en Mattijs Claessen Nelemans zal ten slotte kunnen zijn de in de eerder genoemde acte uit Zevenbergen R 165 fol. 49vo vermelde Claes Cornelis Claeszoon, die op 10-2-1567 met zijn vrouw Marijke Cornelisse de jaarlijkse rente van honderd gulden koopt.

Claes Nelemans wordt nogmaals genoemd in Zevenbergen R 176 fol. 9vo, wanneer hij op 17-4-1577 twee bunder land over de Dwarsdijk koopt, vermeld in een vestbrief van 3-2-1570.

Wassenaar.

Ir F. A. Nelemans.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

PULLEN. Br. L. XII, 128. — In 1691 woonden te Wijk (land v. Heusden), **HENDRICK BERRENTSE PULLEN**, oud omtr. 57 jaar en **CORNELIS BERRENTSE PULLEN**, oud omtr. 59 jaar (Heusden R. 623, akten van aan-dracht). Wellicht zijn zij de door de vragensteller bedoelde personen en zullen zij alle waarschijnlijkst broers zijn. Op 3 maart 1713 maakte Henrick Berrense Pullen, schout te Wijk zijn testament. Hij had een zoon **JOHANNES** (nota is Rentsen te Heusden). In 1726 woonden te Wijk Berend Hendriksz. Pullen en diens broer Johannes Pullen. (Heusden R. 39).

In 1662 verschenen voor schepenen van Heusden Jan Peters van Berckel gehuwd met Lijsken Dirxe Pullen, Jan Aertssen van Vlijmen weduw. van Heijltg'en Dirxe P., mitsgaders de voorn. Jan Peters van Berckel als oom en bloedvoochd van de onmond. kinderen van de voorn. Jan Aertssen van Vlijmen verwekt aan zijn voorsch. sa : huisvr. Jenneken Dirx P., Majicken van Dintore wed. van **BEERENT** Dirx Pullen, geassisteert met Reijn Jans van Dintoren haren broeder en voocht, alle als kinderen en erfen. van wijlen Dick Antonissen Pullen. Zij verkochten land te Wijk gelegen, aan Godefr. Dirxe Fullen (Heusden R. 495, f. 23). Zie voorts nog Heusden R. 500, f. 15v, alwaar Dirck Ant. Fullen wordt genoemd Dirck Anthonis Berntssz (1667).

Schijndel.

A. v. Bokhoven.

KREMER(S), CREMER(S), KRAMER(S). — Bij het onderzoek naar het voo.geslacht van deze familie ben ik plm. 1700 in Steenberghe terecht gekomen. Daar heb ik verschillende gegevens tot plm. 1670 terug kunnen vinden. In notariële acten worden zij als landbouwers omschreven met enkele knechts in dienst.

Voor de namen van deze Kremers staat in het doopboek van Steenberghe echter steeds een kruisje, hetgeen er op wijst dat ook anderen naar dit geslacht gezocht hebben.

Caarne zal ik met hen in contact treden.

Twee gepatenteerde families in dezelfde stad zijn „Scheurbier" en „Navaert".

Zutphen.

L. APPEL.

VAN ALPHEN. -- Volgens de Wapenheraut 1902 lag er in de kerk van Tongelre een grafzijk van N.N. van Alphen. Wat zijn de biographische gegevens op die zijk? Het wapen is bekend.

VAN DIJ(C)K. — Willem van Dijk, ged. Geldrop 20-10-1731, zoon van Willem en Maria Geerlings, huwt Geldrop 27-9-1750 Jacomyn Bitters, ged. Leende 5-1-1726(?), dochter van Petrus en Anna Maria Praets, en overl. Heeze 24-12-1792.

Waar zijn overleden Willem en zijn hier volgende kinderen :

1. Anna Maria, ged. Heeze 21-10-1759, 2. Petronella, ged. Heeze 15-5-1761, 3. Henrica, ged. Leende 20-12-1762, 4. Wilhelmus, ged. Heeze 20-9-1774, 5. Petrus, ged. Heeze 2-4-1768, en 6. Petrus Johannes, ged. Heeze 27-3-1771?

Nijmegen.

L. G. VAN DIJCK o.s.a.

FAMILIE VAN DIEREN

(Vervolg van pag. 85)

VI c. *Franciscus Jacobus Matthias van Dieren* (z. v. Vc) geb. en ged. 25 febr. 1832 te Amsterdam, gest. 31 mei 1883 te 's-Gravenhage. Hij was een groot liefhebber en kenner van muziek. Hij dreef een galanterie-zaak op de Hoogstraat (hoek Wijde Marktsteeg) te Rotterdam, die in 1940 werd verwoest.

In 1882 deed hij zijn zaak over aan zijn schoonzoon, welke er een luxe-zaak van maakte, die over het gehele land naam gekregen heeft. Hij noemde die zaak „City Magazijn” en vestigde filialen in Amsterdam en Den Haag.

Van Dieren huwde 28 april 1858 te Rotterdam met *Adriana Engelina (Jaantje) Theunissen*.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Elisabeth Catharina Maria*, geb. en ged. 6 mrt 1859 te Rotterdam, gest. 6 mrt 1926 te 's-Gravenhage. Zij huwde 7 sept. 1882 te Rotterdam met *Johannes Antonius Hagemeyer*, geb. 31 mei 1851 te Rotterdam, gest. 18 nov. 1932 te 's-Gravenhage. Hieruit werden 18 kinderen geboren, waarvan er slechts zeven de volwassen leeftijd bereikten.
 - a. *Henricus Engelbertus Maria H.*, geb. 1 juli 1883 te Rotterdam, wonende te Aardenhout. In 1916 gehuwd met *Martha Maria Kerreman*.
 - b. *Joannes H.*, geb. 1 juni 1884 te Rotterdam, gehuwd met *Armerdine Warnars* uit Den Haag.
 - c. *Franciscus H.*, geb. 1 juni 1885 te Rotterdam, gehuwd met *Alida Fleur* uit Leiden.
 - d. *Engelbertus H.*, geb. 28 aug. 1888 te Rotterdam. Gehuwd met *Clara Commaus* uit Dusseldorf. Woont in het buitenland.
 - e. *Antonius H.*, geb. 1 juli 1891 te Rotterdam. Gehuwd met *Petronella Jacobs* uit Nijmegen. Wonende te Nijmegen.
 - f. *Johanna H.*, geb. 29 sept. 1891 te Rotterdam. Ongehuwd. Wonende te Vught.
 - g. *Gerardus H.*, geb. 15 aug. 1900 te Rotterdam. Gehuwd met *Maria Olep* uit Bonn.

VI d. *Johannes Ludovicus Martinus van Dieren*, (z.v. Vc) geb. en ged. 18 sept. 1837 te Grave. Werd 9 juli 1846 in het doof-

stommeninstituut te St. Michiels-Gestel geplaatst, dat hij 30 juni 1856 „roemvol” heeft verlaten. Hij was zijn hele verdere leven doofstom en overleed 9 jan. 1912 in genoemd instituut.

Hij huwde met *Adriana van den Broek*, geb. 31 mei 1836 te Groot Zundert, gest. 8 apr. 1879 te 's-Hertogenbosch.

Hieruit werd geboren :

1. *Wihelmus Petrus Rudolf Jozef*, geb. 9 nov. 1872 te Roermond, gest. 17 dec. 1901 te Eindhoven.

VI e. *Carolus Marianus Franciscus van Dieren* (z.v. V c) geb. 14 dec. 1838 te Grave. Verbleef van 1852 af in het doofstommeninstituut te Grave en werd in 1857 wegens doofheid voor de mil. dienst afgekeurd. Hij vestigde zich 25 nov. 1894 met zijn gezin als goudsmid vanuit Ravenstein te Geldrop, waar hij 6 juli 1905 overleed.

Hij huwde met *Anna Maria Theresia Reijnen*, geb. 5 okt. 1845 te Boxmeer. Zij vertrok 4 nov. 1900 met haar jongste dochter uit Geldrop naar 's-Hertogenbosch en is vandaar op 6 juli 1910 vertrokken naar Amsterdam.

Hieruit werden geboren :

1. *Theresia Elisabeth Maria*, geb. 20 apr. 1878 te Ravenstein, vertrok in 1902 naar Tilburg, keerde in 1904 van Ginneken terug naar Geldrop en vertrok 20 jan. 1905 naar 's-Hertogenbosch.
2. *Rudolph Reinier Hendricus*, geb. 3 apr. 1879 te Ravenstein, bakkersknecht te Stratum (1895).
3. *Dorothea Francisca Engelberta*, geb. 6 apr. 1880 te Ravenstein, vertrok 24 nov. 1896 uit Geldrop naar Ravenstein en keerde 8 juni 1898 weer naar Geldrop terug.
4. *Maria Johanna Leonarda*, geb. 21 mei 1883 te Ravenstein, vertrok in 1897 uit Geldrop naar Rotterdam en keerde in 1903 uit Schiedam naar Geldrop terug, vertrok daarop naar Eindhoven en vestigde zich in 1907 vanuit Antwerpen in Geldrop om 4 nov. 1909 naar Den Bosch te vertrekken.
5. *Elisabeth Maria Bernardina Henrica*, geb. 22 sept. 1884 te Ravenstein. Vertrok in 1900 uit Geldrop naar Eindhoven, keerde in 1904 van Tilburg terug naar Geldrop en vertrok 1908 naar 's-Hertogenbosch.
6. *Anthonijs Josephus Alphonsus*, geb. 8 mrt 1891 te Ravenstein, vertrok 22 sept. 1904 uit Geldrop naar Kortrijk (B.).

VI f. *Johannes Petrus van Dieren* (z.v. V e) geb. 15 jan. 1854 te Wijk bij Duurstede. Gest. 11 nov. 1942 te Apeldoorn. Rijksveldwachter te Apeldoorn. Hij huwde 1 mei 1879 te Delfshaven (Rotterdam) met *Adriana Koenderman* (dr. van Jacob en van Adriana Duyve) geb. 1857 te Schiedam, overleden 27 sept. 1951 te Apeldoorn.

Hieruit werden vijf kinderen geboren.

VI g. *Jan van Dieren* (z.v. V f) geb. 18 okt. 1847 te Antwerpen, gest. 5 mrt 1926 te Antwerpen.

Hij nam ruim 60 jaren een werkzaam aandeel aan de uitbreiding van het „Handelsblad” en van de „Huisvriend”. Volgens het verlangen van zijn vader nam hij het administratief gedeelte van de drukkerij op zich. Sinds 1865 stond hij zijn vader in de drukkerij ter zijde. Van 1910 tot 1926 was hij afgevaardigde-beheerder. Hij was ridder van de Leopoldsorde en drager van de eretekenen: advocaat van St. Pieter en van Pro Ecclesia et Pontifice.

Hij huwde te Antwerpen met *Maria Constantia Pelgrims*, (dr. van Constantinus en van Constance de Beuckelaer) geb. 6 juni te Antwerpen, gest. 17 aug. 1924 te Antwerpen.

Uit dit huwelijk werden te Antwerpen zes kinderen geboren.

1. *John*, volgt VII e.

2. *Helena*, geb. 1883 te Antwerpen, gest. 1885 te Antwerpen.

3. *Gabrielle*, geb. 1884 te Antwerpen. Huwde te Antwerpen met *Heliodore Leclef*, (zn. van Lodewijk en van Louisa Jacquemotte) geb. te Antwerpen, gest. te Antwerpen, zonder beroep. Hieruit:

a. *Genevieve L.* gehuwd met *Georges v. d. Heude*. 1 kind, Jacobus.

b. *Marcel L.*, gehuwd met *Yvonne v. d. Steen* (overleden) 1 kind, Jean-Pierre.

c. *Martha L.*, gehuwd met *Wilhelmus N.N.* 3 kinderen: Jean-Pierre, Martine, Christine.

4. *Jozef*, geb. 1890 te Antwerpen, gest. 1892 aldaar.

5. *Léon*, volgt VII f.

6. *Ludovicus*, volgt VII g.

VI h. *Edmondus van Dieren* (zn. v. V f) geb. 25 nov. 1851 te Antwerpen, gest. 17 mei 1934 te Leuven. Hij was doctor in

de rechten, doch zegde de balie na zijn huwelijk vaarwel ³⁸⁾. Hij huwde te Gent met *Adrienne Caroline Lenoir*, geb. 13 dec. 1858 te Gent, gest. 7 nov. 1932 te Leuven.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Edmondus*, volgt VII h.
2. *Marcel*, geb. 1882 te Sleydinghen, gest. 1907.
3. *Robertus*, geb. 28 nov. 1885 te Sleydinghen, gest. 7 nov. 1939 te Wilrijk (Antw.). Handelaar.
Hij huwde te Antwerpen met *Antonia van Asch* (dr. van Gummarus Carolus en van Cornelia Thijs). Hieruit zijn geen kinderen geboren.
4. *Magdalena*, geb. 8 juni 1887 te Leuven, gest. 10 mei 1931 te Leuven ; ongehuwd.

VI j. *Theofiel Jozef Maria Adrianus van Dieren* (z.v. V f) geb. 6 mrt. 1855 te Antwerpen, gest. 6 nov. 1918 aldaar. Nam voornamelijk de technische zijde van de drukkerij voor zijn rekening. Na de omzetting van de zaak in een N.V. (1910) werd hij met zijn broer, Jan, afgevaardigde-beheerder. Hij werd vereerd met eretekenen van „Advocaat van St. Pieter” en van het kruis „Pro Ecclesia et Pontifice”.

Hij huwde te Antwerpen met *Gabrielle Eugenie Pelgrims* (dr. van Constantin en van Constance de Beukelaer), geb. 25 febr. 1862 te Antwerpen, gest. 18 jan. 1935 aldaar. Zij werd in 1930 voorzitter van de Beheersraad van het „Handelsblad”. Zij was Ridder in de Kroonorde.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria*, geb. 27 februari 1887 te Antwerpen, huwde 28 jan. 1920 te Antwerpen met *Maurice Hendrik Alexander Marie de Hasque* (z.v. Joseph Alexander en van Cornelia Carpentier), geb. 31 mei 1888 ; voorzitter van de Beheersraad van „Het Handelsblad” (van 1945-1952) wonende te Antwerpen. Hij was oorlogsvrijwilliger en officier gedurende de oorlog (1914-1918), officier in het geheim leger (1940-1945) ; is officier in de Leopoldsorde, officier in de Kroonorde met de zwaarden, ridder in de orde van Leopold II, ridder in de orde van de H. Gregorius de Grote,

³⁸⁾ Degroote en de Schuijter, „Hendrik Conscience en zijn uitgevers”, blz. 192.

Commandeur in de orde van Verdienste van Spanje, dra-
ger van het Vuurkruis, enz.

Uit dit huwelijk werden geboren :

- a. *Maria Agnes de H.*, geb. 20 dec. 1920 te Antwerpen, j.g.
- b. *Jozef de H.*, geb. 10 dec. 1925 te Antwerpen, diende in de oorlog (1940-1945) bij het regiment valschermtroepen. Hij huwde juni 1952 met *Christiane van Cauteren*.
- c. *Isabella de H.*, geb. 5 sept. 1927 te Antwerpen, wonende te Montenaken (bij St. Truiden). Zij huwde april 1952 met *Roland Romsée*.

Uit dit huwelijk een dochter Francisca R.

2. *Marguerita*, geb. 27 febr. 1887 te Antwerpen, gest. 1891 te Antwerpen.
3. *Magdalena*, geb. 15 mei 1889 te Antwerpen, gest. 2 mei 1916 te Antwerpen ; ongehuwd.
4. *Vincentius*, volgt VII j.
5. *Carolus*, geb. 1892 te Antwerpen, gest. 1893 te Antwerpen.
6. *Jozef*, geb. 1899 te Antwerpen, huwde 28 juli 1926 te Antwerpen met *Valentina Cohen*.

VI k. *Willem Joannes Maria van Dieren*, z.v. V f, geb. 1 jan. 1866 te Antwerpen, verliet na de dood van zijn ouders het ouderlijk huis en vestigde zich vóór 1890 als brouwer te Waremmes (Borgworm). Hij vertrok 9 juni 1893 van hier met zijn gezin naar Wijneghe (prov. Antwerpen) en werd van daaruit 29 dec. 1894 afgeschreven naar Hoogstraten. De familie vertrok van hier 29 jan. 1909 naar Ukkel. Hij woonde nadien gedurende kortere of langere tijd in St. Josse ten Noode (1922), te Ukkel en te Schaerbeek (1923). Hier is hij 26 okt. 1931 overleden.

Willem van Dieren huwde 8 mrt 1890 te Waremmes met *Cécile Marie Joanne Thérèse Anastasia Houssa* (dr. v. notaris Stanislas Népomickéne Emile Jacques Houssa en van Cécile Charlotte Coomans) geb. 30 mei 1863 te Waremmes.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Guillaume Anatole Hubert Michel Marie*, geb. 17 dec. 1890 Waremmes.
2. *Jean Emmanuel Eugene Marie*, geb. 8 okt. 1892 Waremmes, was in 1924 officier bij het 14e linieregiment te Duisburg in het bezettingsleger in Duitsland en woonde toen te Tienen. Was daarna vliegenier-officier.

3. *Anna Eugenia Henrica Anatalia Gerarda Maria*, geb. 1 jan. 1895 te Hoogstraten.
4. *Juliaan Jan Marie*, geb. 14 dec. 1896 Hoogstraten, werd bij dagorde van het Belgisch leger vermeld met toekenning van het oorlogskruis met palm: „soldaat militair 1915 bij het 9e linieregiment. 25 maanden op het front. Uitmuntend soldaat met dapperst gedrag in het vuur, name-lijk in de strijd bij Stradenberg op 29 sept. 1918. Werd gewond bij de bestorming van een betonnen mitrailleurstelling”.
5. *Gerard Florimond Marie*, geb. 19 jan. 1900 te Hoogstraten.

VII a. *Antonius Franciscus van Dieren*, z.v. VIa, geb. 2-5-1865 te Gorinchem, overl. 2-1-1940 aldaar, volgde zijn vader op in de bakkerij en deed deze zaak omstreeks 1932 aan anderen over.

Hij huwde 29-8-1893 te Gorinchem met *Anna Margaretha Maria Aben* (dr. van Cornelis en van Geertruida Petronella Verhulst) geb. 20-5-1867 te Gorinchem, overl. 7-5-1942 aldaar. Hieruit werd geboren :

1. *Adrianus Antonius Maria van Dieren*, geb. 9 nov. 1902 te Gorinchem, deed zijn humanoria op het serafijns-college van de paters Franciskanen te Venray, trad 13 sept. 1924 in de Orde van de paters Dominicanen te Huissen, waar hij 23 sept. d.a.v. werd gekleed en de naam van fr. *Ambrosius Sancedonius* kreeg. Hij deed zijn eeuwige gelofte 23 sept. 1928 te Zwolle, studeerde aldaar filosofie, deed zijn theologische studiën te Huissen en werd 20 juli 1930 te Utrecht priester gewijd. Was achtereenvolgens in de parochiële zielzorg werkzaam te Schiedam (1931), Tiel (1933), Neerbosch (1938), Amsterdam (1947), Rotterdam (1954) en te Schiedam (1957). Is sedert enkele jaren landelijk adviseur in het werk voor R.K. Bejaarden.

VII b. *Josephus Dominicus Petrus Johannes van Dieren*, (z.v. VI B) geb. 14 dec. 1867 te Grave, vertrok 3 mei 1880 naar het pensionnaat St. Louis te Roermond. Na de dood van zijn vader (1893) nam hij het beheer van de drukkerij en van „De Graafse Courant” op zich, doch gaf deze in 1912 aan de Gebroeders Theodoor en Antoon Verhaak over³⁹⁾. Hij vertrok daarna naar Amsterdam, waar hij 27 mrt 1943 overleed en 30 mrt d.a.v. werd begraven.

³⁹⁾ Vgl. A. van Oirschot „De kranten in Brabant” (1963) blz. 48.

Hij huwde 2 sept. 1895 te Grave met *Josephine Maria Johanna van Haaren* (dr. v. Jan en van Petronella Verhagen) geb. 8 dec. 1865 te Grave, overl. 8 nov. 1907 aldaar.

Hij hertrouwde met *Elisabeth Pante*.

Uit het eerste huwelijk werden geboren :

1. *Adrianus Franciscus Gerardus*, volgt VIII a.
2. *Petronella*, geb. 1 sept. 1898 te Grave, gehuwd 8 april 1925 te Djacarta (N.O.I.) met *Jan Bissert*, geb. 23 sept. 1896. Thans kapper, wonende te Utrecht, Nobelstraat 7.

Hieruit :

- a. *Jan George B.* geb. 13 febr. 1926 Weltevreden (N.O.I.); ongehuwd.

VII c. *Adrianus Engelbertus Carolus Maria van Dieren* (z.v. VI a) geb. 30 mei 1870 te Grave, vertrok 17 april 1883 naar het opvoedingsgesticht „Ruwenberg” te St. Michielsgestel, waarvan hij 22 april 1886 naar Grave terugkeerde. Hij overleed 18 juli 1918 te Ambarawa (N.O.I.). Hij was eerst drukker te Grave, later koopman te Venlo (1895-1908) en vertrok op 11 mei 1908 naar Amsterdam.

Huwde 20 aug. 1895 te Venlo met *Dorothea Aloysia Maria Uytenbroek* (dr. v. Henri en van Eugenie Sternbach) geb. 30 mei 1870 te Venlo, gest. 16 sept. 1940 te Amsterdam.

Hieruit :

1. *Joanna Henriette*, geb. 2 juni 1896 te Venlo; ongehuwd wonende te Amsterdam (1956).
2. *Henriette Josephine*, geb. 22 juli 1897 te Venlo, ongehuwd, wonende te Amsterdam (1956).
3. *Maria Henriette*, geb. 26 apr. 1899 te Venlo. Huwde 26 juli 1926 met *Jan Dammerman* (z.v. Hendrik Jacob en van Anna Paula Heerens) geb. 11 aug. 1876 te Arnhem, overl. 31 juli 1955 Amsterdam.

Hieruit :

- a. *Henricus Franciscus D.*, geb. 18 april 1928 A'dam, overl. 19 april d.a.v.
- b. *Aloysia Dorothea Maria D.*, geb. 11 juni 1929 te A'dam. Gehuwd 24 juli 1947 met *Nicolaas van der Wiel*, waaruit 1 kind.
- c. *Johan Joseph D.*, geb. 20 dec. 1930 te Amsterdam, Hofmeester.

d. *Paulus Adriaan D.*, geb. 30 jan. 1933 te Amsterdam, Rijksambtenaar bij de Min. v. Justitie.

e. *Henricus Jacobus D.*, geb. 6 juli 1937 te Amsterdam, gest. 19 sept. 1942 te Nieuwveen.

VII d. *John van Dieren* (zn. v. VI g) geb. 1882 te Antwerpen. Hij nam, na de dood van zijn vader, het bestuurschap waar (1929-1940) van „Het Handelsblad”. Hij huwde te Brussel met *Carolina Schildknecht* (dr. v. Gustaaf S.).

Uit dit huwelijk werden te Antwerpen geboren :

1. *Jeanne*, gehuwd met *Robert Storm*.
2. *Gustave*, gehuwd met *Monique Delannoy*.
3. *Maria*, overleden.
4. *Mariette*, gehuwd met *M. van Wayenberg*.
5. *Louisa*, gehuwd met *Rudolf Dejongh*.
6. *Albertus*, gehuwd met *Suzanna v. d. Velde*.
7. *Jan*, gehuwd met *Simone Ivens*.

VII f. *Leon van Dieren*, (zn. v. VI g), geboren 1894 te Antwerpen. Commissaris van de N.V. sedert 1929. Hij huwde te Antwerpen met *Blanche De Vos* (dr. van N. de Vos en van N.N. Merlin) geboren te Antwerpen.

Hieruit werd geboren :

1. *Lucien*, geboren 1925 te Antwerpen.

VII g. *Ludovicus van Dieren* (zn. v. VI g) geb. 1897 te Antwerpen. Hij huwde te Antwerpen met *Henriette Guillaume*.

Uit dit huwelijk :

1. *Jacobus*, gehuwd met *Nicola Ghémar*.
2. *Paulus*, ongehuwd.

VII h. *Edmondus van Dieren*, (zn. v. VI h) geb. 11 dec. te Gent. Advocaat. (Hij huwde 28 okt. 1904 te Berchem (Antwerpen) met *Marie Thérèse Cornelia Hardy*, geb. 2 nov. 1880 te Tongeren.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Marcellus Eduard Maria*, geb. 21 dec. 1906 te Leuven. Ongehuwd.
2. *Martha Maria*, (Rita) geb. 8 aug. 1908 te Leuven. Huwde 17 sept. 1935 te Leuven met *George Eduard Sladden*, geb.

23 april 1904 te Luik. Beheerder van een maatschappij in Belgische Congo.

Hieruit :

a. *Nicolaas S.* geb. 28 okt. 1939 te Ukkel.

3. *Marcus Eduard Marie*, volgt VIII b.

4. *Lucas Eduard Lucia*, volgt VIII c.

VII i. *Vincentius Ernestus van Dieren* (zn. van VI j) geb. 2 aug. 1890 te Antwerpen. Afgevaardigd beheerder van „Het Handelsblad” sedert 1919 en waarn. bestuurder van 1939-1946. In 1913 nam hij de drukkerij van Os-De Wolf over en richtte deze in tot modeldrukkerij. Hij is (1954) officier in de Leopoldsorde, Officier in de Kroonorde, Ridder in de orde van St. Gregorius de Grote, enz.

Hij huwde 5 aug. 1919 te Antwerpen met *Maria Louisa Jamar* (dr. van Jozef en van Marie Dutremez) geb. 17 april 1889 te Antwerpen.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria Magdalena*, geb. 24 juni 1920 te Antwerpen. Huwde 23 juni 1945 te Antw. met *Paul van Nuffel* (zn. van Jacobus en Alice Tuytens), geb. 30 nov. 1918 te Antwerpen. Hieruit werden geboren :

a. *Marcus v. N.*, geb. 1 april 1946 te Berchem (Antw.).

b. *Marie Chantal v. N.*, geb. 19 dec. 1948 te Antwerpen.

c. *Philippus v. N.*, geb. 22 febr. 1951 te Berchem (Antw.).

d. *Christiaan v. N.*, geb. 14 nov. 1952 te Antwerpen.

2. *Lucia Gabriella*, geb. 27 febr. 1922 te Antwerpen. Huwde 8 juni 1946 te Antwerpen met *Petrus Smekens*, geb. Antwerpen (zn. v. Carlo en van Jeanne Ceulemans). Hieruit werden geboren :

a. *Jacobus S.*, geb. 6 jan. 1948 te Antwerpen.

b. *Etienne S.*, geb. 10 aug. 1949 te Antwerpen.

c. *Martine S.*, geb. 17 dec. 1951 te Antwerpen.

3. *Theofiel Mauricius*, geb. 5 juli 1925 te Antwerpen. Ongeh.

VIII a. *Adrianus Franciscus Gerardus van Dieren* (zn. van VII b) geb. 15 nov. 1896 te Grave. Electrotechnisch-radio-televisie en radarbureau te Amsterdam, Maasstraat 106-108. Hij huwde 6 aug. 1924 te Amsterdam met *Johanna M.*

E. Stokker, (dr. van Nicolaas Anthonius en van Maria Elisabeth Bouwinkelman).

Hieruit werd geboren :

1. *Josephina Maria Johanna*, geb. 24 nov. 1931 te Amsterdam, gest. 1 jan. 1933 aldaar.

VIII b. *Marcus Edmundus Maria van Dieren* (zn. van VII g), geb. 31 dec. 1911 te Leuven. Advocaat. Huwde 17 juni 1941 met *Valentine Buisseret*, geb. 22 april 1920 te Braine l'Alleud.

Hieruit werden geboren :

1. *Benoit*, 21 mrt 1942 te Etterbeek.
2. *Francoise*, 11 april 1943 te Etterbeek.
3. *Denis*, 23 mrt 1945 te Etterbeek.
4. *Lucas Eduard*, 22 juli 1946 te Vieux Genappe.

VIII c. *Lucas Edmond Marie Lucie van Dieren* (zn. v. VII g), geb. 16 mrt 1913 te Leuven.

Huwde 1 sept. 1942 met *Christiana Catala*, geb. 14 mei 1916 te 's Gravenbrakel (Braine le Comte).

Hieruit werden geboren :

1. *Martine*, geb. 6 juli 1943 te Ukkel.
2. *Eric*, geb. 31 dec. 1945 te Ukkel.
3. *Michel*, geb. 13 mei 1949 te Ukkel.

Helmond.

Jac. J. M. Heeren.

W I J M A N S

Een van de oudste geslachten uit Eindhoven is de familie *Wijmans*, waarover, voorzover na te gaan was, niets gepubliceerd is.

Uit de schepenbrieven die door een van de leden van deze familie in 1608 verkocht worden leren we de oudste *Wijmans* kennen, n.l. Willem *Wijmans* zoon van Willem, schepen in Eindhoven op 10 januari 1356. Deze schepenbrieven zijn via zijn erfgenamen, en waarschijnlijk waren het zijn kinderen of kleinkinderen, in 1458 in het bezit van Margaretha Willem *Wijmans*, gehuwd met Peter Smomboirs ^{a)}, waarbij tevens ver-

^{a)} Hun kinderen zijn Willem, Diederic, Beatrix, gehuwd met Reyner Reyner Haengreefs, Heylwich, gehuwd met Wouter Wouter Jhans Oerlemans van Gestel, in 1458.

meld worden in 1458 Jannen Rutger Wijmans en Catharyn Claes Wijmans¹⁾. In 1418 is een Willem Wijmans schepen te Eindhoven²⁾.

Een vrij betrouwbaar samen te stellen genealogie vangt aan met :

I. Willem Wijmans, geboren in het midden van de 15e eeuw ; hij huwt Elysabeth N., waaruit a) Rutger, vermeld in 1509³⁾ en in 1510⁴⁾; b) Goyaert ; c) Elisabeth, gehuwd met Jan Sambeeck ; d) Elske, gehuwd met Jan Jan Claesz ; e) Wylm ; f) Mary ; en misschien ook g) Jan, zie II.

II. Jan Wijmans, geboren p.m. 1490⁵⁾, huwt Heesken Goyaert Willems⁶⁾, waaruit a) Willem, zie III ; b) Wauter, zie IIIa ; c) Mr. Josephus ; d) Alit⁷⁾.

Jan Wijmans is in het bezit van schepenbrieven van Aalst van dd. 18-5-1543 en 20-6-1545⁸⁾.

III. Willem Wijmans, schepen van Eindhoven in 1562⁹⁾, huwt Yken N., en overlijdt voor 10 maart 1574¹⁰⁾. Kinderen :

a) Jan, had misschien een dochter Mariken Wijmans, gehuwd met Aert Thielmans¹¹⁾; b) Goyard ; c) Yken, gehuwd met Ghysbrecht van Uden Janszoon, die overleed voor 5 juni 1601¹²⁾; d) Wauter ; e) Merike, gehuwd met Willem Gerit Reynders van Uden¹²⁾;

III a. Wauter Wijmans, vermeld op 15 april 1549¹³⁾ en overleden voor 10 maart 1574, huwt Lyntken Hendricks¹⁴⁾, waaruit : a) Jenneke, gehuwd met Dirck Dirckse ; b) Hendrick, apart vermeld in 1586¹⁵⁾; c) Tryuken ; d) Jan ; e) Goort ; f) Thomas, die in 1610 te Haarlem woont, gehuwd met Jenneke Hendrik Strijbosch¹⁶⁾.

De kinderen van Wauter Wijmans en Lyntken Hendricks houden erfdeling op 29 mei 1587¹⁷⁾.

1) R 34, f. 98. 2) R 37, f. 76. 3) R 28, f. 20.

4) R 28, f. 29, dd. 5-2-1510 samen met broers en zusters.

5) R 30, f. 253, dd. 4-5-1553. 6) R 31, f. 100, dd. 30-4-1576.

7) R 31, f. 56, dd. 10-3-1574, als Heer Anthonis Coomans, priester, aan hen 5/6 in een akker te Nuenen verkoopt. 8) R 36, f. 233 en vlg.

9) R 37, f. 141v; 10) R 31, f. 56. 11) R 32, f. 130, dd. 19-3-1570.

12) R 34, f. 45. 13) R 30, f. 51, dd. 16-4-1549.

14) R 31, f. 76, dd. 24-3-1575. 15) R 32, f. 42.

16) R 37, f. 102v, dd. 16-4-1610. 17) R 32, f. 94. 18) R 30, f. 24.

Niet te plaatsen vond ik te Eindhoven nog vermeld :

- I. Yda Wijmans, die testeert op 24 april 1548, als weduwe van Peeter Willem Wauters. In haar testament is sprake van Margriet Wijmans, haar zuster, gehuwd met Aert Ruth Heeren ^{b)}; Elken Wijmans, haar zuster, gehuwd eerstens met Mr. Claes die Bot, en tweedens met Steyssen Lucasse; Heylken (Wijmans ?), haar nicht, gehuwd met Laureys van Sprange ^{c)}; en Peter Strybosch haar neef.
- II. Op 2 februari 1573 vond ik vermeld :
Wijlen Jan Wymans, gehuwd met N.N., waaruit : a) Alit ,
b) Henrycke ; c) Jan ; d) N.N., gehuwd met Gerarden Fabry ¹⁸⁾.

L. G. van Dijck o.s.a.

Nijmegen.

^{b)} Aert Ruth Heeren, schepen van Eindhoven in 1545 (19), huwt eerstens N.N., waaruit a) Heer Goyart; ^{b)} Ruth; tweedens Margriet Wijmans, waaruit a) Henryck; ^{b)} Aleyt. Bovendien had hij een broer Wyntken en een zuster Jenneke (20).

^{c)} Te Eindhoven staan ook vermeld Wilm Wilms van Sprangh, Dirck Jansse van Sprangh, gehuwd met Cornelia Jans v. Druynen, op 18-1-1553 (21).

19) R 29, f. 21.

20) R 30, f. 169, dd. 27-9-1550.

21) R 30, f. 217.

MULDERS IN BRABANT

XIV. VAN BEURDEN

(Vervolg van pag. 69)

Vquinquies. *Willem van Beurden*, overl. huwt Oisterwijk 31-5-1678 *Josina Cotel*, overl., dr. v. Jan en Josina Dirck Rutgers van Berckel.

In het gezelschap van zijn moeder zien we Willem van Beurden R 1681, f. 111, dd. 14-7-1690. Even later wordt hem als „Willem Jeronimus van Beurden” 30-9-1690 in Oisterwijk R 477, f. 62v, als te goeder naam en faam bekend staande een Tolbrief. Met Jan van Nuys 31-12-1691 momboir over de onmondige kinderen van zijn zuster, Maria van Beurden en Anthony van Nuys, zulks in Oisterwijk R 708, f. 31. Met Hendrick de Cort blijkt hij een der beide borgemeesters van Oisterwijk geweest te zijn voor de jaren 1688/'89, naar blijkt uit Oisterwijk R 402, f. 13v, dd. 2-2-1692. De ouders van zijn vrouw in 's Bosch R 1663, f. 314v,

dd. 13-5-1695. Als ook juist een eeuw vroeger — 1599 (Vgl. MgTr. XII, 1962, p. 86ev.) — zijn stamgenoot, Wouter Woutersz. Petersz. van Beurden, zo ook was Willem Deken van het Wollen Ambaght te Oisterwijk, als Oisterwijk R 708, f. 113v, dd. 31-12-1699, memoreert. Als weduwnaar van Josina Cotel maakt hij 6-12-1708 in Oisterwijk R 480, f. 388, zijn testament, waarin zijn jongste dochter, Maria, en zijn zoon, Dirck, en Josina, zijn dochter bedacht worden; met name is er ook sprake van zijn „coopmanschappen”. Ook N 5285, dd. 21-3-1689, noemt hem een der borgemeesters.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Oisterwijk* :

1. *Theodorus*, 14-4-1679.
2. *Joannes*, 2-4-1680.
3. *Josina*, 5-3-1681.
4. *Jeronimus*, 6-11-1682.
5. *Maria*, 23-4-1684.
6. *Petrus*, 6-2-1686.
7. *Joanna Catharina*, 9-12-1687.

Vsexics. *Jordaen van Beurden*, overl., huwt Oisterwijk 6-2-1678 *Aldegonda Swaens*, overl., dr. v. *Joannes*

De oudste acte omtrent deze te Oisterwijk gevestigde *Jordaen van Beurden* in 's Bosch R 1655, f. 335, dd. 12-4-1692, geaccompagneerd door 's Bosch R 1656, f. 31, dd. 17-6-1695. Coopman in Laeken heet hij in Oisterwijk R 708, f. 42v, dd. 18-10-1692. Armmeester te Oisterwijk in Oisterwijk R 405, f. 112, dd. 8-2-1700. Weerom een Bossche Schepen-acte maakt melding van hem 28-2-1701 in R 1659(I) f. 145. Tesamen met een deel hunner onderstaande kinderen, tw. met Maria, Anna, Cornelia (geh. m. Peter van Beckhoven), Jan (met dr. Maria Guilliam Dijckmans), Francis en Cornelis, worden *Jordaen* als (Oud-)President-Schepen v. Oisterwijk en zijn vrouw ook nog genoemd in navolgende Tilburgse bescheiden, tw. N 152, f. 63, dd. 7-11-1711, N 153, f. 119, dd. 12-2-1714 en R 471, f. 124, dd. ca. 1717.

Als hun meerderjarige kinderen worden 22-7-1716 in Oisterwijk R 483, f. 121v, genoemd Jan, Francis, Johanna en Willem van Beurden. Drie dezer casseren 23-3-1718 in Oisterwijk R 484, f. 125, machtiging voor hun vader tot optreden in de boedel van wijlen Cornelis Moetsen en Adriana Swaens, hun „oom ende moeye”. In Oisterwijk R 412, dd. 6-2-1721, blijkt Sr. *Jordaen van Beurden* een derde part, hem aengecomen van Dionys van Beurden sal., tevens vercregen van Adriaen Cornelis van Beurden, te bezitten

(Vgl. Schepenen 's Bosch dd. 22-5-1721). Als testamentaire erfgenaam van wijlen Adriana Jan Swaens in Oisterwijk R 412, dd. 31-1-1721, en R 114, f. 152, dd. 2-1-1727. Nog in 2 Oisterwijkse Schepenacten: R 413, dd. 7-8-1724, en R 415, f. 61, dd. 1-8-1729, in welke laatste acte hij koopman heet. Uit dit huwelijk gedoopt te *Oisterwijk* :

1. *Hieronimus*, 14-2-1679.
2. *Maria*, 17-11-1680.
3. *Joannes*, volgt VIquater.
4. *Joanna*, 22-3-1686, tweeling met 5.
5. *Francis*, volgt VIquinquies.
6. *Cornelia*, huwt *Peter van Beckhoven*.
7. *Dionysius*, 17-4-1690, verm. jong overl.
8. *Guilhelmus*, 30-3-1692, verwerft borgbrief naar Geldrop in Oisterwijk R 413, f. 70, dd. 14-10-1722.
9. *Dionysius*, 19-4-1695, tweeling met 10.
10. *Anna Joanna*, 6-5-1695, tweeling met 9.
11. *Adriana*, 23-4-1698.

Vsepties. *Jan van Beurden*, overl. voor 28-2-1689, huwt 1e Oisterwijk 4-2-1674 *Maria Swaens*, dr. v. *Joannes Petersz.*, huwt 2e Oisterwijk 16-8-1682 *Geertruy Crillaerts*, dochter van *Jacobus*.

In Oisterwijk R 707, f. 3v, dd. 28-2-1689, verhuurt Jordaen van Beurden in naem van Geertruyt, weduwe van *Jan van Beurden*. Als momboir van de kinderen van *Jan van Beurden*, verwekt in zijn beide huwelijken, treedt 24-2-1698 in Oisterwijk R 404, f. 88. In Oisterwijk R 406, f. 13, dd. 20-4-1701, en f. 67, dd. 9-5-1702, is er sprake van 2 overlevende kinderen uit het 1e huwelijk van *Jan Jeronimus van Beurden*, t.w. *Maria* en *Cornelius*, die onmondige kinderen heeten ener moeder, die hier genoemd wordt: „*Maria Jan Petersen* (Swaens?) *van Gorcum*“.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Oisterwijk* :

1. *Joannes*, 13-2-1675, jong overleden.
 2. *Maria*, 22-7-1677.
 3. *Cornelis*, volgt VIsexies.
- Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Oisterwijk* :
4. *Jacobus*, 16-3-1684.
 5. *Jeroen*, volgt VIsepties.
 6. *Jan*, 24-3-1688.

VI. *Wouter van Beurden*, ged. Tilburg 10-3-1686, huwt *Cornelia van Baelen*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Tilburg* :

1. *Cornelius*, 4-3-1715.
2. *Maria*, 11-10-1716.
3. *Joanna*, 16-7-1718 (Guilhelmus Cauwenbergh et Maria van Baelen, begijn Turnhout).

VI bis. *Cornelius van Beurden*, ged. Helvoirt 13-7-1678, huwt *Maria Slegers*. Zij wonen 10-6-1705 te Udenhout. (Susceptores bij zijn doop: *Cornelius Stansen van Beurden* et *Maria Cornelissen*).

Uit dit huwelijk gedoopt te *Helvoirt* (1-2) en te *Oisterwijk-Udenhout* (3-5):

1. *Joanna Maria*, 26-2-1703 (*Joannes Peynenborgh* et *Guilhelma Slegers*).
2. *Aedilia*, 16-6-1704.
3. *Adrianus Franciscus*, 21-7-1707 (*Bartholomeus Couwenbergh* et *Catharina Coninck*).
4. *Gertrudis*, 11-3-1709 (*Nicolaes Teurlincx* et *Catharina van Tra*).
5. *Constantinus*, volgt VII.

VI ter. *Jan van Beurden*, ged. Haaren 1-5-1673 (*Cornelis van Beurden*), huwt *Oisterwijk* 5-1-1704 *Henrica Claessen Henricx*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Oisterwijk*:

1. *Joannes*, 2-11-1705.
2. *Joannes*, 24-7-1707.
3. *Nicolaus*, 2-3-1710.
4. *Cornelius*, 17-10-1713.
5. *Arnoldus*, 26-11-1716.

VI quater. *Joannes van Beurden*, ged. *Oisterwijk* 3-4-1683, huwt N.N.

Uit dit huwelijk gedoopt o.a.:

1. *Maria*, huwt *Guilliam Dijkmans*. Vgl. omtrent hen sub IX undecies.

VI quinquies. *Francis van Beurden*, ged. *Oisterwijk* 22-3-1686, tweeling, huwt *Elisabeth van Deyck*.

Uit dit huwelijk gedoopt:

1. *Jordanus*, ged. *Oisterwijk* 24-2-1729.

VI sexies. *Cornelis van Beurden*, ged. *Oisterwijk* 13-2-1680, lakkenwever, overl. voor 8-3-1732, huwt *Leiden* 30-9-1709 *Anna Go(u)din*, geb. *Leiden*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Leiden*:

1. *Joannes*, volgt VII bis.
2. *Cornelia*, 17-5-1712.

Vlsepties. *Jeroen van Beurden*, ged. Oisterwijk 4-5-1685, lakenwever en verver, fabriqueur, poorter van Leiden (5-4-1720), overl. ald. 7-2-1763, huwt ald. 16-1-1712 *Maria van Duren*, geb. Urmond (Gulik), overl. Leiden 1753.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Leiden* :

1. *Gertruda*, 26-6-1712, overl. ald. 2-4-1767 ongehuwd.
2. *Joannes*, 14-8-1713.
3. *Cornelis*, 14-8-1714.
4. *Maria*, 14-3-1719, overl. ald. 11-2-1763 ongehuwd.
5. *Carolus*, 5-2-1720, stud. med. 1736 en 1740, zonder faculteit 1750, Pastoor te Leiden.
6. *Maria Anna*, 29-9-1721.
7. *Hieronymus*, volgt VIIter.

VII. *Constantinus van Beurden*, ged. Oisterwijk-Udenhout 22-6-1710 (Michiel Slägers et Jacoba van Irsel), huwt Tilburg 30-5-1734 *Maria Anna van Dun*, geb. ald. 1705.

Men zie ook Tilburg R 484, f. 44v, dd. ca. 1782.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Tilburg* :

1. *Vincent*, 8-2-1739.
2. *Dorothea*, 8-9-1743.
3. *Helena*, 21-2-1735, tweeling met 4.
4. *Maria*, 21-2-1735, tweeling met 3.

VIIbis. *Joannes van Beurden*, ged. Leiden 23-1-1709, wever, huwt ald. 8-3-1732 *Joanna van Ruysenburg*, geb. Middelburg.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Leiden* :

1. *Cornelia*, 25-10-1732.
2. *Cornelia Joanna*, 18-3-1734.
3. *Joannes*, 4-1-1736.
4. *Maria*, 11-7-1738.
5. *Joannes*, ged. 26-5-1741.
6. *Joanna*, 8-6-1743.
7. *Cornelis*, 8-12-1745.

VIIter. *Hieronymus van Beurden*, ged. Leiden 10-12-1722, koopman te Leiden, stud. math. 1737, overl. ald. 1-4-1762, huwt 1e ald. 13-6-1747 *Cornelia van Wetering*, geb. Oude Wetering, overl. Leiden, huwt 2e Delft 1750 *Johanna Maria van Berckel*, huwt 3e 1756 *Elisabeth Everarda Heuwaert*.

Uit het 3e huwelijk gedoopt te *Leiden* :

1. *Martinus Carolus van Beurden*, 8-3-1751, overl. ald. 20-6-1788, huwt ald. 28-7-1776 *Lucia Theresia van Lilaar*.

HET WAPEN VAN JOHAN DE HORNES,
BARON VAN BOKSTEL (1531/2-1606),

door mr. dr. J. P. W. A. SMIT,

Oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant.

In de verzamelingen van het kasteel Heeswijk bevindt zich een gebrandschilderd vensterruitje met een wapenschild, dat van Johan de Hornes, van de tak Baucignies, die leefde van 1531/2 tot 1606, zijn zoon of zijn kleinzoon geweest kan zijn. De geschiedenis van hun woning, het kasteel Stapelen te Bostel, levert geen voorkeur voor een van hen op ¹⁾ en dus houd ik het op Johan. Bovendien beantwoordt de samenstelling van dit wapen het meest aan de bedoelingen van deze edelman uit het oude en aanzienlijke geslacht, welke hij bij de aanname er van moet gehad hebben, hetgeen ik door een engere bespreking er van hoop te kunnen verduidelijken.

De gebruikelijke beschrijving er van luidt als volgt: gevierendeeld, 1 en 4 van goud met drie rode posthorens, gebonden van zilver, gesteld 2 en 1; 2 zwart met een zilveren klimmen- den leeuw met gouden dierenkroon en rode klauwen en tong; 3 van hermelijn met een rode schuinbalk, beladen met drie gouden schelpen, schuinbalksgewijs gesteld.

Tegen deze wijze van beschrijven heb ik verschillende bedenkingen, welke ik de lezer, die in de zo zinvolle heraldiek belang stelt, duidelijk hoop te maken. Zij is een sleutel, die de wereld der middel-eeuwse gedachten en hare evolutie tot de tegenwoordige tijd verstaanbaar maakt. Uiteraard is deze sleutel een moderne en de moeilijkheid is daarin gelegen, dat zij nog gebrekkig in het oude slot past, terwijl de evolutie der heraldiek zelve naar mijn mening zeer achter gebleven en ook in een verkeerde richting geschied is.

Vóór hierop nader in te gaan, dien ik mijn werk over de Brabantse beelden en tekens van recht, waarvan nog slechts een deel dier evolutie en zelfs ternauwernood haar ontstaan

1) Zie het artikel van F. Ouwerling in het geïllustreerd weekblad *Buitem*, jg. 1913. Vergelijk daarmede het artikel *Zestiende eeuws schilderij siert slotkapel van kasteel Stapelen in Brab.* *Dagblad van 27(?) juni 1964*. Dit schilderij met het wapenschild is vermoedelijk niet voor de kapel of voor de familie geschilderd, maar op onbekende datum tweedehands aangekocht en het wapen er op geschilderd.

behandeld zijn, in herinnering te brengen²⁾). In de inleiding er van wees ik nog oudere en bredere mogelijkheden aan, waar tegenover staat, dat er een begin dient gemaakt te worden, hoezeer ik het bezwaar er van in zie en over zekere aarzeling mij moet heen zetten.

Thans echter mijn mening over de hier boven gegeven beschrijving. Gevierendeeld lijkt een duidelijke term, maar is het niet, want deze geeft slechts een stoffelijke verdeling van het schild aan, terwijl een symbolische bedoeld werd. Het is een fout van beginsel geweest, die gaandeweg de stoffelijke vorm boven de geestelijke zin stelde en tenslotte tot de ontkenning van de laatste kwam. Toen men in de jongste tijd weder oog kreeg voor de laatste, heeft men ook het symbool verworpen en de gelijkenis er voor in de plaats gesteld. In beginsel heeft men de stof laten prevaleren en de heraldiek krachteloos gemaakt³⁾.

Om echter tot het vierendelen terug te keren, geeft de term kwartileren m.i. een betere zin weder. Het gaat niet om het vierendelen van een schild, maar om de samenvoeging van vier schilden binnen de omlijsting van een ander, want de symboliek dient boven het uiterlijk uit te gaan en te prevaleren.

Bij mijn weten was Richard van Cornwales de eerste, die

2) Dr. J. P. W. A. Smit. De Brabantse beelden en tekens van recht, 1ste en 2de deel (4de kwart 9de eeuw tot 1267). 's-Gravenhage Martinus Nijhoff. 1957.

3) In de gegeven omstandigheden komen de Franse heraldische termen mij de duidelijkste en beste voor. Dat te enigertijd door evolutie deze termen niet meer houdbaar zijn, wordt door mij niet uitgesloten geacht. Wat het tegenwoordige artikel aangaat, hecht ik waarde aan het handboek van Thomas de Rouck: „Den Nederlandtschen herault ofte tractaet van wapenen en politieken adel, in 1645 uitgegeven. Hij was raad van de stad Bergen op Zoom en overleed in 1660. Ofschoon een eeuw jonger dan Johan de Hornes, kan hij toch enigermate geacht worden als conservatief Brabanter met diens rechten en denkbbeelden vertrouwd te zijn geweest. Wat de termen betreft, steunt hij bovendien op de nog conservatieve Engelsman Robert Glovers, auteur van een werk over de Engelse adel. Zie over De Rouck J. F. Foppens, Bibliotheca Belgica, in voce.

De heraldiek is in N.-Frankrijk ontstaan en de regels er van hebben van oudsher in Brabant en de Nederlanden gegolden. Mr. L. Ph. C. van den Bergh is in 1847 begonnen in zijne „Grondtrekken der Nederlandsche wapenkunde enkele termen te „VerHollandtschen” en J. B. Rietstap heeft in zijn Handboek der Wapenkunde in 1856 dit streven voort gezet, dit motiverend als een bestrijding van de „wanstalligen smakeloozen tooi der bastaardwoorden”. Hij moderniseerde opzettelijk en systematisch en wierp het kind met het badwater uit.

*Het wapenruitje van Johan de Hornes,
baron van Boxtel, midden 16de eeuw.
Kasteel van Heeswijk.*

zijn wapen als tweede zoon van Jan zonder Land, koning van Engeland, met dat als Rooms Koning samenvoegde⁴⁾. Zodra hertog Jan I van Brabant na de vrede van 1289 formeel het hertogdom Limburg als een vermeerdering van zijn huisbezit verkregen had, voegde hij het schild van de hertog er van (heraldisch) links aan het zijne toe, verenigde beide in een groter en volgde in deze de Rooms Koning na⁵⁾. Die gedeelde schild is enige jaren later formeel door het gekwartileerde vervangen. Het is tot heden onbekend, welke de rechtsgrond hiervan geweest is, maar vermoedelijk betekende het de onverbreekbare samenvoeging van beide in de geest van de knoop⁶⁾.

Het samengestelde wapenschild van Johan de Hornes toont in de kwartieren 1 en 4 de zelfde schikking, zodat er m.i. geen reden is tot andere minder eenvoudige verklaring.

Thans echter de geschiedenis en verklaring van het 1ste (en 4de) kwartier van het wapenschild van Johan de Hornes⁷⁾, welke m.i. dienen als volgt beschreven te worden: van goud met een driehoren-teken van keel, gebonden van zilver⁸⁾. Zoals reeds vroeger door mij uiteen gezet werd⁹⁾, bestaat het schild uit een vereniging van een teken van email en een van vorm, welke in volume gelijk verdeeld zijn. De beide emails

4) Hij werd in 1209 geboren en werd in 1257 (tegen-)Roomsch Koning. Zijn partij werd door hertog Jan I van Brabant aangehangen, omdat deze van hem het recht van geleide in Neder-Lotharingen verkregen had. De slag van Woeringen in 1286 was er het noodzakelijke gevolg van. Het wapen van Richard blijkt uit een gelijktijdig betrouwbaar handschrift.

5) Dit en ook het kwartieren blijken uit zijn munt, omdat daarbij onmiddellijk belang was. Het kwartieren van zijn schild, hoewel uit het Manessehandschrift af te leiden, blijkt eerst in het zegel van zijn kleinzoon Jan III. Vergelijk A. de Witte, *Histoire monétaire des comtes de Louvain, ducs de Brabant et marquis du saint empire Romain*, 1894.

6) Vergelijk het 16e eeuwse weduwekoord en de stock van de prijsband van de Latijnse Scholen. Zie mijn voordracht omtrent de laatste, gehouden bij de opening der tentoonstelling van prijsbanden der Fabribibliotheek in het Rijksmuseum Meermann-Westreenianum te 's-Gravenhage in 1964 en bij die gelegenheid uitgegeven.

7) Voor de geschiedenis der familie heb ik geraadpleegd F. V. Goethals, *Histoire généalogisch de la maison de Hornes*, 1848. Eigenlijk heet zij naar de oudste Van Huerne, ook wel Van Heunme of Van Hoorne, maar omdat Johan zich De Hornes noemt en schrijft, volg ik hem. Zie voor zijne handtekening Goethals, als boven, *fac-similé de quelques signatures des comtes De Hornes* sub 31.

8) Het verdient m.i. aanbeveling zo kort mogelijk te beschrijven en onderdelen, die vroeger zonder betekenis en in De Hornes' tijd normaal zijn, weg te laten.

9) Zie mijn studie *De Brabantse beelden etc. in voce divies*.

vormen samen het devies, wellicht, hoewel de oorsprong onbekend is, ontleend aan dat van de bisschop van Luik. De term email komt mij beter dan kleur voor, omdat de eerste oorspronkelijk een bepaalde varieteit van rood, namelijk vermiljoen toonde, hoewel de mogelijkheid bestaat, dat Johan de Hornes hiervoor geen oog meer had ¹⁰⁾.

De geschiedenis der drie stukken, die tesamen het horen-teken vormen, is naar mijn mening de volgende. De horen is noch aan de familie- noch aan de plaatsnaam van een van hare bezittingen, de heerlijkheid Horn ontleend ¹¹⁾, maar aan een banteken van volksrecht, dat de wettigheid van openbare vreemdingen van onroerend goed of zelfs van publieke rechtshandelingen waarborgde ¹²⁾. Daar is het familiewapen ¹³⁾ en zelfs het driehorenteken te jong voor. Het door dit stuk bedoelde recht is in de heerlijke rechtsspeer gekomen en de horen volgens een in de 13de eeuw algemeen gebruikelijke handelwijze verdrievoudigd ¹⁴⁾. De driehoekige vorm van het toenmalige schild kan tot de eigenaardige onderlinge stelling der stukken mede gewerkt hebben. Hoewel de beide banden der horens oorspronkelijk ritueel-rood waren ¹⁵⁾, zijn zij sedert de 14de eeuw, toen dit in vergetelheid geraakt was, van een afstekend email voorzien.

Het tweede kwartier van het wapenschild van Johan de Hornes, is dat der familie Van Gaesbeeck ¹⁶⁾, van wier stichter Godfried, zoon van hertog Hendrik I van Brabant, hij afstamde. Beatrix van Gaesbeeck uit het Huis Leuven, omstreeks 1329 overleden, vermaakte de baronie met het sterke kasteel, dat de grenzen van Brabant met Henegauwen en Vlaanderen dekte, aan haar neef Willem de Hornes. Deze maakte in 1342 testament en vermaakte Gaesbeeck aan zijn dochter Johanna, ge-

10) Zie als boven p. 139 seq.

11) Op beide mogelijkheden zinspeelt Goethals.

12) Zie mijn studie als boven p. 137 en 138 en mijn artikel De horen der familie Van Horne in De Brab. Leeuw jg. 3.

13) Zie mijn artikel Het wapen van Eindhoven in Bijdragen tot de studie van het Brabants Heem dl. Oud Eindhoven. Het type van het wapen is niet ouder dan de 13e eeuw en is in tegenspraak met de gepretendeerde ouderdom van het geslacht, hetgeen overigens aan zijn gezag niets af doet. Het is niet van Brabantse origine.

14) Zie mijn studie De Brab. beelden etc. p. 176 seq.

15) Zie mijn studie als boven p. 128 seq. en mijn artikel Het ruitvormig gearceerd in De Brabantse Leeuw jg. 3.

16) Zie voor de genealogie der familie Van Gaesbeeck Ch. Butkens, Trophées de Brabant. Preuves I p. 221 seq., Goethals als boven en mijn studie De Brabantse tekens etc. p. 213.

huwd met Sweder van Abcoude, waardoor de baronie na haar dood in 1356 aan de familie Van Abcoude overging.

Echter verloor Jacob van Abcoude ingevolge confiscatie door Philips den Goede Gaesbeeck en verkocht zijn aanspraak aan zijn bloedverwant Jan de Hornes. Deze wist zich in het bezit te doen herstellen en verhief in 1435 de baronie vóór het Souvereine Leenhof van Brabant. Daarop ging Gaesbeeck uit de boedel van zijn zoon Philips aan diens oudsten zoon Arnoud over, wiens afstammeling de baronie aan de graaf van Egmond verkocht.

De tweede zoon van laatstgenoemde Philips de Hornes, Johan, die door boedelscheiding de Franse heerlijkheid Baucignies verkregen had en zodoende de stichter van de naar deze bezitting genoemde tak werd, huwde Adriana van Ranst, die haar zoon Philips de baronie van Boxtel aanbracht. Diens zoon Johan, die het thans besproken ruitje liet maken, bezat dus Gaesbeeck niet meer, maar wel Baucignies en Boxtel beide, waarvan de kwartieren echter daarin ontbreken. De naam Gaesbeeck was dus voor hem slechts een dierbare herinnering.

Het wapen van Godfried van Gaesbeeck is van een ander type en heeft een andere geschiedenis dan dat van Engelbert van Huerne, die volgens Butkens zijn tijdgenoot geweest zou zijn ¹⁷⁾. De emails staan feitelijk pas in de 14e eeuw vast, maar het is redelijk ze met die van zijn vader, hertog Hendrik I in verband te brengen. Echter vormt het divies van deze reeds een vraagstuk, dat ik vroeger door de onderstelling ener combinatie zilver-keel getracht heb op te lossen. Hertog Hendrik zou dus van zilver (wit) met de leeuw van keel gevoerd hebben, terwijl dat van Godfried van sabel d.i. zwart ¹⁸⁾ en zilver zou zijn ¹⁹⁾. Ook kan men van Godfried onderstellen, dat hij gebroken heeft m.a.w., dat hij zijn divies opzettelijk veranderd heeft, omdat hij uit het gezinsverband getreden en praktisch genomen Gaesbeeck in vol bezit verkregen heeft. Het breken is in zijn tijd weliswaar reeds bekend ²⁰⁾, maar alsdan uiteraard

17) Zie mijn studie over het wapen van Eindhoven als loven. Feitelijk bestaat het eerst sedert het begin der 14e eeuw.

18) Sabel is de huid van een soort marter (sabeldier). Zie mijn werk *De Brab. tekens etc.* p. 133.

19) Feitelijk berust dit op een gegeven van Butkens en een gekleurde tekening in het wapenboek *Gelre*, omstreeks 1368-1400 geschreven.

20) Zie mijn studie *De Brab. tekens etc.* p. 199.

slechts door middel van verandering of toevoeging van stukken in het wapen vast te stellen.

Wat nu het stuk, de leeuw aangaat, was deze ten tijde van het aannemen er van door Hendrik I van Brabant in het laatste kwart der 12e eeuw zelfs nog geen teken, maar symbool van vorstelijke deugden, dapperheid, grootmoedigheid en ontzag afdwingend, alles niet in de ban van recht, maar van gevoel ja zelfs emotie²¹⁾. Ook is de leeuw van vreemde oorsprong en verraadt zijn stijl die van Arabisch-Siciliaans weefsels, waaraan zelfs de versiering van zijn hoofd ontleend is. Deze is in geen geval een kroon, maar naar het uiterlijk er van genoemd. Echter is het dier ook in Sicilië en wel uit Klein-Azië ingevoerd, waaraan zijn houding van ter zijde en bij voorkeur links gewend gezien, herinnert. Naar heraldisch gebruik heet dit rechts, want het schild behoort zich aan zijn drager aan te passen, die het op de borst en zichtbaar voor zijn mindere draagt, terwijl de leeuw aan diens rechterhand dienend gehoorzaamt, gelijk dit ook met de horen het geval is.

Behalve de versiering van het leeuwenhoofd, heeft het Westen ook de eigenaardige houding van het dier, want feitelijk staat het op één achterpoot en richt de blik naar boven, als klimmend uitgelegd. Ook heeft hij een hoofd en geen kop, want hij is een Aziatisch koninklijk stuk, in dit opzicht met de Romeinse adelaar en het Germaanse paard te vergelijken. Men heeft het klimmen uitgelegd als noodzakelijk volgend uit de driehoekige vorm van het 12-14de-eeuwse schild, hetgeen feitelijk bij het rechthoekig langwerpige met afgeronde voet van Johan de Hornes reeds lang zinloos was.

In het ruitje kan men opmerken, dat het email van de dierenkroon, oorspronkelijk uiteraard van zilver, en dat van klauwen en tong, vroeger niet opgemerkt, sedert de 14de eeuw min of meer belangrijk geworden is. Het zilver is zelfs in goud veranderd. Het is een verschijnsel van alle tijden, dat het bijkomstige aan het wezenlijke zelfs in die mate toegevoegd wordt, dat het eerste er door geschaad wordt.

Geheel anders van vorm en betekenis is het wapen van het derde kwartier van Johan's wapenschild, zijnde van hermelijn met een band van keel, beladen met drie bandsgewijs gestelde schelpen van goud. Het is dat van Marie de Sainte-Aldegonde-

21) Zie als boven in voce leeuw.

Noircarmes, zijn eerste echtgenote, en 27 Mei 1564 overleden ²²⁾. Hare familie De Sainte-Aldegonde was er een uit Artois, waarvan de stamvader, gevestigd te St. Omer, in 1298 een Carthuiser abdij Val-Sainte-Aldegonde, toegewijd aan een Henegauwse heilige uit de omtrek van Maubeuge, stichtte. De heerlijkheid ter plaatse behoorde in de 15e eeuw, althans sedert haar grootvader Philippe, hoofd der tak Noircarmes aan dezen, maar was in haar tijd in het bezit van haar broeder. Hoewel dus in het stamgoed niet meer gerechtigd, voerde zij de naam er van, een zaak van piëteit en saamhorigheid evenals het geval van haar echtgenoot ten opzichte van het wapen van Gaesbeeck was.

Haar eigen wapenschild lijkt geheel uit de band gesprongen. De De Saint-Aldegonde's voerden van hermelijn met een kruis van keel, beladen met vijf rosen van goud en de Noircarmes' van goud met een band van sabel, beladen met drie schelpen van zilver, bandsgewijs gesteld ²³⁾. Van dat van Marie De Sainte-Aldegonde-Noircarmes is echter, als gezegd, het veld van hermelijn met een band van keel, beladen met drie schelpen, bandsgewijs gesteld. Zij breekt dus het divies van het eerste en het stuk van het laatste, m.a.w. tweemaal, zowel met de familie De-Sainte-Aldegonde als met de Noircarmes'.

Het veld van dit schild is van hermelijn, d.w.z., dat het met de huidjes van deze wezelsoort, die des winters met uitzondering van het staarteinde wit worden, ruitsgewijs bespannen is ²⁴⁾. Men ziet hier naast het volkse rood, dat in de heraldieke sfeer keel geworden is, en het rijke metaal, de derde soort schildbekleding, die onweerlegbaar de aard er van als in beginsel van dienstrecht bewijst. Als heerlijk banteken plegen de staartjes drievoudig versierd te worden.

Mede weerlegt dit de misvatting, dat de band uit de ridderlijke praktijk verklaard kan worden door hem een schuinbalk te noemen ²⁵⁾. De aanleiding er toe ligt reeds in een verleden, zodra de ware betekenis van het stuk vergeten was en men een nieuwe verklaring zocht, die uiteraard in de adellijke

22) Zie voor' Marie De Sainte Aldegonde, Goethals, Histoire etc. p. 322 en voor haar wapenschild het wapenkabinet van Maximiliaan de Hornes, alsmede dat van diens zoon Maximiliaan bij pag. 244 resp. 246.

23) Rietstap, Armorial général in voce De Saint-Aldegonde, resp. Noircarmes. 24) Smit, De Brab. tekens etc. p. 171 seq.

25) Rietstap, Handboek der wapenkunde p. 107 seq. Junius, Heraldiek p. 62. Smit, De Brab. tekens etc. p. 61.

spheer en deze ridderlijk getint paste. Men zag er tenminste een symbool in van een welgebouwd kasteel of van een belegeringswerktuig en eigenlijk betekende dit een analogie met de horizontale dwarsbalk, die ik faas noem. Over deze term, die reeds 13e-eeuws is, heb ik in mijn reeds meermalen geciteerd werk gesproken en meende, dat de gelijktijdige band een variant van de faas is ²⁵). Bovendien behoort het stuk, dat reeds in de laatste jaren der 12e eeuw bekend is, reeds door zijn naam in de gedachtengang van het vorstelijk feodaal gezag, zodat het voor versiering vatbaar is ²⁶).

Het schild is overigens door dit stuk verwant aan dat van Matthias II, hertog van Opper-Lotharingen, van 1225 ²⁷), met het enig verschil, dat diens band met zogenaamde alerions versierd is ²⁸). Feitelijk waren dit gereduceerde adelaars, keizerlijke insignia, gelijk op de mantel van Frederik II, waar mede weefsel of borduurwerk versierd werd. Het schild van Matthias was er mede bespannen en omdat tekens steeds ten opzichte van hun veld verticaal gericht zijn, is zodoende de bandsgewijze stelling te verklaren ²⁹). De schelpen der Noircarmes schijnen er varianten en aanvankelijk slechts ornament er van geweest te zijn. Het goudraad er van gaat eigenlijk de wapenbeschrijving te boven, maar in dit schild kan men m.i. in deze tijd en dit geval er niet aan voorbij gaan ³⁰).

Het moet de aandacht trekken, waarom Johan de Hornes het schild zijner echtgenote als derde kwartier heeft aangenomen. Het beduidt een van medebezit, althans van beheer van hare goederen, de familienaam inbegrepen en is dus een zogenaamd alliantiewapen. De eenvoudigste vorm er van is het zogenaamd gedeelde schild, dat hier tot het gekwartileerde geëvolueerd is. Echter komt het mij voor, dat het voor hem bovenal een van verwachting in de politieke spheer geweest is, hetgeen op bevredigende wijze met zijn levensloop overeen komt.

26) Smit, De tekens etc. p. 240 seq. 27) Als boven p. 233.

28) Als boven p. 233. De alerion is een kleine uitgespreide adelaar.

29) M.i. volgt hieruit, dat deze belading, die trouwens aan het bezaaien verwant is, met breken niet te maken heeft. Wellicht zijn de rosen, waarmee het kruis der De Saint-Aldegonde beladen is, op de zelfde wijze te verklaren en zouden zij dus kruisgewijs gesteld zijn. Het is echter niet te controleren, maar kruiswijs gestelde belading is bekend.

30) Het is hiermede gesteld als met de kroon, klauwen en tong van de leeuw der Van Gaesbeecken.

Johan de Hornes de Baucignies, baron van Boxtel, leefde in een veel bewogen tijd. Na het overlijden van zijn vader in 1542 werd René de Châlon, prins van Oranje, zijn voogd, hetgeen voor een teken van voorbeschikking mag worden aangezien. Met Willem van Oranje werd hij aan het hof van Karel de Vde opgevoed en, meerderjarig geworden, verhieft hij op 8 Mei van genoemd jaar Boxtel vóór het Souverein Leenhof van Brabant. Maar als partijgenoot van de Zwijger tekende hij in 1566 in diens residentie Breda het Verbond der Edelen en werd lid der Brabantse Partij. Als gouverneur van Den Bosch deed hij 1 Juli 1579 daar de Unie van Utrecht afkondigen en men mag aannemen, dat hij deze ook voor hare Meyerij bedoeld heeft. Boxtel werd daarop door koning Philips II geconfisceerd en zijn oudste zoon Gerard verhieft de baronie nog bij zijn 's vaders leven op 5 Maart 1580 en behoorde later tot de hofhouding van diens schoonzoon aartshertog Albertus van Oostenrijk. Midde-lerwijl zwierf Johan, met schulden bezwaard, als balling rond, stierf te Utrecht 11 Nov. 1606 en moest niet te Boxtel als goed Rooms man, maar te Vianden, bezitting der Oranje's begraven worden.

Maar tijdens het leven van zijn gemalin Marie De Ste Aldegonde Noircarnes woonde hij van 1542 tot haar overlijden in 1564 in vrede en geluk op Stapelen en had zelfs geen reden om zijn zwager en politieke tegenstander uit de weg te gaan. Als blijk van dat alles heeft hij het hier besproken wapenruitje voor zijn woonkamer laten maken.

Stapelen werd in 1817 gerechtelijk verkocht en kwam ten slotte aan Jan Hendrik Mahie uit Den Bosch, die het met het restant der heerlijke rechten in 1857 aan kocht. Het kasteel, dat in deerlijk verval was, werd vervolgens naar de toenmalige smaak gerestaureerd en bij die gelegenheid is het ruitje waarschijnlijk opgeruimd. Ter plaatse heeft het wapen van Mahie boven de slotpoort de schijn de enige herinnering aan hem te zijn ³¹⁾, maar merkwaardiger en dieper van betekenis is naar mijn mening De Hornes' armzalig en verminkt wapenruitje in het kasteel van Heeswijk.

31) F. Ouwering in Buiten jg. 1913 p. 151.

VERMEULEN (DOMMELEN)

- I. *Antonius Vermeulen* huwt *N.N.*
Uit dit huwelijk o.a. :
 2. *Dierck Vermeulen*.
 2. *Dielis*, volgt II.
 3. *Lucas*, volgt IIbis.
 4. *Joannes*, volgt IIter.

- II. *Dielis Vermeulen*, huwt *N.N.* Hem vindt men als „*Mr. Dielis Vermeulen*” vermeld in Dommelen R 8, f. 159, dd. 6-11-1651, waarbij het vermoeden voor de hand ligt, dat dit „*Mr*” betrekking had op zijn beroep van *schoolmeester in Dommelen*.
Uit dit huwelijk :
 1. *Henricus*, volgt III.
 2. *Anna Vermeulen*, huwt Dommelen 7-2-1645 (Testis : *Andreas Sels*, ludi-magister in Dommelen) *Mercelis Henrici*.
 3. *Joanna Vermeulen*, begr. Dommelen 15-9-1673 („kinderen”), huwt *Albertus Brouwers*, begr. Dommelen 13-11-1669, zn. v. *Henricus*; in hun testament van 10-9-1669 (Dommelen R 10, f. 15) bedachten zij hunne kinderen ten getale van toenmaals vijf, die na het overlijden hunner beide ouders 28-11-1673 (Dommelen R 10, f. 83v) nog in leven waren en tot beedelscheiding overgingen.
Uit dit huwelijk de voormelde kinderen, die wij exceptioneel hier geven, omdat de personen hunner doopge-
tuigen genealogisch niet onbelangrijk zijn :
 - a. *Henricus Brouwers*, ged. Dommelen 16-9-1641 (*Petrus Egidy* et *Maria Bartholomei*).
 - b. *Anna Brouwers*, ged. Dommelen 26-5-1643 (*Willebrordus Jois* et *Elisabeth Henrici Egidy*).
 - c. *Elisabeth Brouwers*, ged. Dommelen 16-4-1646 (*Wilhelmus Adriani* et *Joanna Joannis Joosten*).
 - d. *Aegidius Brouwers*, ged. Dommelen 18-4-1648 (*Albertus Michaelis* et *Maria Egidy*).
 - e. *Gualterus Brouwers*, ged. Dommelen 2-9-1650 (*Martinus Aegidy* et *Catharina Alberti Westerhovia*).
 4. *Petrus*, volgt IIbis.

5. *Martinus*, volgt IIIter.
6. *Maria Vermeulen*, wordt samen met haar evengenoemde broeders, *Petrus en Martinus*, 10-9-1657 uitdrukkelijk als hun zuster genoemd in Dommelen R 9, f. 35, terwijl zij ook als hierboven bij de doop v. Aegidius Brouwers 18-4-1648 nog herhaaldelijk opnieuw optreedt bij de doop van kinderen harer broeders en zusters, zo o.a. 6-8-1660 bij de doop van een zoon van haar broeder, *Petrus Vermeulen*.
7. *Joannes Vermeulen*, treedt herhaaldelijk als peter op bij doop van kinderen zijner broers en zusters ; zo ook 3-8-1642 bij de doop van *Adrianus*, zoon van zijn broeder, *Henricus Vermeulen* ; zie ook Dommelen R 11, f. 224, dd. 19-12-1710.
8. *Albertus Vermeulen*, die ook vaak als doopgetuige fungeert bij de doop van kinderen zijner broers en zusters ; zo o.a. 22-8-1657 bij de doop van een zoon van zijn broeder, *Petrus Vermeulen*.

IIbis. *Lucas Vermeulen*, begr. Dommelen 29-9-1676 („kinderen”), huwt *Anneken Willems* ; zij worden genoemd in het Dommelse schepenprotocol R 8, f. 117v, dd. 29-11-1647, f. 123, dd. 3-2-1648 en f. 165, dd. 5-1-1652.

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Petronella Vermeulen*, ged. Dommelen 10-1-1642.

IIter. *Joannes Vermeulen*, huwt *Jenneke Willems*, begr. Dommelen 22-4-1675 („Jenneken Jan Thonis, kinderen”) ; *Jenneken* wordt 6-2-1662 (Dommelen R 9, f. 95) genoemd tezamen met de vader, *Deilis Jansen*, van *Dirk Vermeulen* ; men gewaagt daar namelijk van haar als van „Jenneken met *Dielis Jansen*, haeren momboir ende soone” ; nu blijkt zij dus al weduwe te zijn, zodat moet worden aangenomen, dat haar man, *Joannes Vermeulen* overleed vóór 6-2-1662 ; uitdrukkelijk als „wed. Jan Anthonis” troffen we „Jenneken Willes” pas aan 22-10-1664 in Dommelen R 9, f. 130.

Uit dit huwelijk :

1. *Dierck Vermeulen* ;
2. *Dielis*, volgt IIIquater ;
3. *Jenneken Vermeulen*, huwt als „*Joanna Joannis Anthony*” Dommelen postridie Divi Pauli 1653 (Testes : *Andreas Sels ludi-magister* et *Godefridus Pauli*) *Joannes Smits*, zn. v. *Henricus*, (die Dommelen 7-2-1672 hertrouwt met *Anna Hendriks* of *Lucas*, waarbij als getuigen fungeren *Aegi-*

dius Jansen en Lucas Hendricks). Ook haar broer, Dielis, onder 2 genoemd, en haar zuster, Catholynken, onder 4 te noemen, huwden kinderen van *diezelfde Hendrick Smits*, waarvan de gezamenlijke 9 kinderen genoemd worden in Dommelen R 9, f. 161, dd. 2-10-1666, een boedelscheidingsacte, en in Dommelen R 10, f. 81v, dd. 20-10-1673, zodat een vrij volledige stamreeks dezer Dommelse familie, Smits, ons bij dit Vermeulen-onderzoek in de schoot viel.

4. *Lynken Vermeulen*, huwt als „Catholyna Jansen Vermeulen” *Martinus Smits*, zn. v. *Henricus*; beide hier onder 3 en 4 genoemde dochters waren reeds 8-4-1660 getrouwd en met hun echtgenoten 20-1-1677 nog in leven; de op deze data verleden acten worden straks genoemd. Van de doopgetuigen bij de doop van kinderen uit dit huwelijk noemen wij hier alleen: „*Aegidius Jansen*”, optredend 7-8-1663, „*Andreas van Zelst*”, fungerend 28-12-1667, en „*Heylwigis Joannis Anthony*”, meter Pentecostes (Pinksteren) 1660.

5. *Heylken Vermeulen*, huwt als „*Helena*, (bedoeld: „*Heylwigis*”) *Joannis Anthony*” Dommelen 23-1-1661 (Testes: *Aegidius et Theodorus Joannis*) *Andreas Sels(t)*, begr. Dommelen 4-11-1685 („*Andries Zeels*”), geb. zeer vermoedelijk in *Balen* in de Zuidelijke Nederlanden als zn. van *Joannes Casparis Sels balensis*”, die althans als dusbenoemde tesamen met „*Ida Hogardi*” doopgetuige waren bij de doop van zijn enig kind uit zijn eerste huwelijk met ene *Margaretha*, die hem ontviel 12-12-1648, op welke dag zij te Dommelen als „*Margaretha, uxor Andreae Sels ludu-magistri*” ter aarde gelegd werd; even te voren, pridie S. *Andreae Apostoli* 1648, was zij te Dommelen bevallen van dat evengenoemde enig kind, *Joannes Sels* genaamd. *Andreas* oefende het beroep van „*ludi-magister*” in Dommelen, als hoedanig hij trouwens hoger al vaker werd genoemd en wij hem als huwelijksgetuige, tesamen met de Dommelse *Mulder, Joannes Denen*, in Dommelen ontmoetten reeds 1-5-1644. Memoreren we in dit verband een notabele Familie, eveneens genaamd: *Sels*, die herhaaldelijk als gevestigd in de Belgische Kempen wordt door *Lode Coveliers* in diens werkje over „*Valkerij en Valkeniers in Arendonck*”. Nog ontmoetten we in Dommelen R 9, f. 48v, dd. 23-1-1659, een gelofte tot het betalen ener bepaalde som „aen handen *Andries Zels* als vader ende momber van *Jan Zels*, sijnen soone, t.b.v. sijnen soo-

ne voorsz.", waarbij we in margine aantreffen : „Gecas-seert met consent van *Andries Zels* en *Jan, sijnen sone*, opten 28 Jan. 1680”.

Uit dit tweede huwelijk van *Andries Zels* met *Heylken Vermeulen* eveneens slechts één kind, t.w. : *Margaretha Zels*, ged. Dommelen 11-7-1665 (*Aegidius Joannis et Petronella Lucas Anthony*). Dommelen R 11, f. 96, dd. 28-8-1691 geeft dan nog de boedelscheiding tussen de beide kinderen, *Jan en Margriet Zels*, der goederen, nagelaten door hunne ouders te Balen in Brabant en Dommelen.

Van de bovenstaande 5 kinderen van *Jan Vermeulen* en *Jenneken Willems* blijken er in Dommelen R 9, f. 70, dd. 8-4-1660, zozeer als in Dommelen R 10, f. 140 t/m 142, dd. 20-1-1677 nog slechts 4 en wel de onder 2 t/m 5 genoemde in leven te zijn ; de laatste dezer beide acten is namelijk die der „Scheydingh der kinderen *Jan...*” en deze „*Jan*” bleek kennelijk onze *Jan Vermeulen* te zijn.

III. *Henricus Vermeulen*, overl. voor 7-4-1704, huwt *Elisbetha N.*

Uit dit huwelijk :

1. *Cathalijn Vermeulen*, overl. vóór 2-5-1690, want van deze datum is een acte in Dommelen R 8, f. 70, die een boedelscheiding inhoudt der goederen, nagelaten juist door deze „*Cathalijn Hendrick Delis*”, zulks tussen hare zusters, *Iken* en *Hendrixken*, die hier onder 2 en 3 volgen, al mochten we ook van haar zo min als van de onderhavige *Cathalijn* een doopinschrijving vinden.
2. *Iken Vermeulen*, overl. ná 2-5-1690, huwt *Hogardus Verroten*, zn. v. *Willem*, die *Schout (Praetor)* van Dommelen was, maar reeds vóór 31-10-1646 overleden, want van die dag dateert een acte in Dommelen R 8, f. 111, waarin zijn vrouw als zijnde weduwe optreedt ; toch was hij nog St. Jacob 1645 in leven, want op die dag trad zijn vrouw als „*Ida Hogardi, uxor Pretoris*” te Dommelen als doopgetuige op bij de doop van *Maria*, haar veel jongere zuster, hier onder 6 nog te noemen.
3. *Hendrixken Vermeulen*, overl. ná 2-5-1690, huwt *Wouter Wilboorts*, die vermoedelijk *Secretaris* van Dommelen was ; in Dommelen R 8, f. 69v, dd. 2-5-1640, treedt dit echtpaar reeds op.
4. *Adrianus*, volgt IV.
5. *Antonius Vermeulen*, ged. Dommelen 11-6-1644 (*Albertus Henrici et Maria Cornely Adriani*).

6. *Maria Vermeulen*, ged. Dommelen St. Jacob 1645 (*Martinus Aegidy et Ida Hogardi, uxor pretoris*).
7. *Anna Vermeulen*, ged. Dommelen 13-9-1647 (*Antonius et Maria Joannis*).
8. *Aegidius Vermeulen*, ged. Dommelen St. Nicolaus 1649 (*Petrus Aegidy et Maria Adriani*).
Van de bovenstaande 8 kinderen waren er 7-4-1704 nog slechts , t.w. Maria (6) en Anna (7), in leven, zoals blijkt uit Dommelen R 11, f. 192, de boedelscheidingsacte der kinderen en kindskinderen van „wijlen *Hendrick Dielis Vermeulen*”, welke laatste persoonlijkheid dus niet mag verwisseld worden met de nauwkeurig-gelijksnamige Achel-Valkenswaardse Valkenier, ook al treedt deze laatste zo nu en dan in Dommelen als geldschieder op

III bis. *Petrus Vermeulen*, huwt *Catharina N.*

Uit dit huwelijk :

1. *Aegidius Vermeulen*, ged. Dommelen 22-8-1657 (*Albertus Henrici et Elisabetha Henrici Stevens*).
2. *Henricus Vermeulen*, ged. Dommelen 7-4-1659 (*Joannes Henrici et Margaretha Joannis Leendana*).
3. *Petrus Vermeulen*, ged. Dommelen 6-8-1660 (*Joannis Jacobi et Maria Egidy*).

III ter. *Martinus Vermeulen*, overl. ná 30-9-1676, huwt *Elisabeth Simons*, begr. Dommelen 2-12-1672 („*man en kinderen*”); hij fungeerde o.a. in het jaar 1687 als schepen van Dommelen.

Uit dit huwelijk :

1. *Anna Vermeulen*, ged. Dommelen 5-6-1657 (*Renerus Simonis Rithovius et Maria Martini ab Hersel*).
2. *Aegidius Vermeulen*, ged. Dommelen 18-11-1659 (*Albertus Aegidy et Jaccmyna Guilhemi*).
3. *Gertrudis Vermeulen*, ged. Dommelen 31-3-1662 (*Bartholomeus Laurenty et Maria Adriani*).
4. *Adrianus Vermeulen*, ged. Dommelen 31-12-1663 (*Albertus Brouwers et Anna Martini*).
5. *Simon Vermeulen*, ged. Dommelen 5-11-1665 (Geen doopgetuigen vermeld), begr. Dommelen 30-9-1676 („*vader*”).

6. *Petrus Vermeulen*, ged. Dommelen 12-5-1669 (Simon Hensen et Maria Goyarts).
7. *Catharina Vermeulen*, ged. Dommelen 27-5-1671 (Henricus Henrix et Joanna Jacobs).

III quater. *Dielis Vermeulen*, begr. Dommelen 23-9-1685 („Dielis Jansen”), huwt Dommelen 30-11-1673 *Anna Smits*, overl. Dommelen 28-4-1703 („Anna Vermeulen”), begr. Dommelen 1-5-1703 („Anna Dielis”), dr. v. Hendrik; bij hun huwelijk fungeerden als testes: *Andreas Zelst* et *Guilhelmus Baers*. In Dommelen R 11, f. 63, dd. 6-2-1687, treedt „Anneken Hendrix, wed. wijlen Dielis Jansen” op als iemand, die 100 gulden uitleent; in margine wordt deze som dan 1-5-1729 gequitteerd door „*Dirck Vermeulen* en *Jan Vermeulen*, kinderen wijlen Anneken Hendrix, wed. wijlen Dielis Jansen”. En in Dommelen R 11, f. 67v, dd. 21-1-1688, zien wij uitdrukkelijk van haar als van een „*Smits*” gewag gemaakt, als men haar daar noemt: „Anneken Hend. Smits, wed. wijlen Dielis Jansen”.....

Uit dit huwelijk :

1. *Maria Vermeulen*, ged. Dommelen 4-9-1674 (Magister *Andreas Zels* et *Johanna Jansen*);
2. *Joannes*, volgt IV bis.
3. *Balthasar Vermeulen*, ged. Dommelen 6-1-1679 (*Andreas Hendricks* et *Joanna Pauwels*), volgens Dommelen R 28, dd. 12-7-1707, even voor deze laatste datum in Duitsland zonder oir, ongehuwd gebleven vermoedelijk, overleden: op zakenreis als..... *Teut* ?
4. *Theodorus*, volgt IV ter.
5. *Franciscus Vermeulen*, ged. Dommelen 17-8-1685 (*Hubert Willems* presens et *Maycken Theunis* absens), in welke doopinschrijving de moeder volledig „*Anna Hendrix Smids*” genoemd wordt; volgens Dommelen R 28 overl. ald. 1-...., begr. ald. 3-5-1719 en wel zonder kinderen na te laten en dus zeer vermoedelijk ongehuwd gebleven zijnde. Dommelen R 12, f. 19v, dd. 9-3-1712 heet hem „borgemeester”.

Van de 5 bovenstaande kinderen blijken er in Dommelen R 11, f. 212v, dd. 2-3-1709 nog slechts 3 in leven te zijn; in deze acte van „*Scheydinghe, Divisie ende Erfdeelinghe*” toch verwerft de oudste zoon, „*Jan Vermeulen*”, het huis op den „*Berg*”, dat ook heden nog die naam

draagt, „Dirk Vermeulen” krijgt het huis aan den „Dijck” en „Francis Vermeulen” tenslotte wordt enige goederen en een som gelds deelachtig. Worden deze 3 zoons in deze acte dus voorzien van de achternaam, „Vermeulen”, de vader moet het wederom eens met zijn patronymicum stellen, maar de moeder wordt toch andermaal explicite „Smidts” geschreven.

- IV. *Adrianus Vermeulen*, ged. Dommelen 3-8-1672 (*Joannes Aegidy et Angela Andreae Weerdensis*), huwt *Margriet Adams*.

Uit dit huwelijk :

1. *Elisabeth Vermeulen*, huwt Dommelen 15-2-1722 *Andreas Smits*.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen.

KREMER(S) CREMER(S) KRAMER(S). — Met het voorgeslacht van de familie *Kremer(s)*, *Cremer(s)*, *Kramer(s)* ben ik pl.m. 1700 in *Steenbergen* terecht gekomen. Daar heb ik diverse gegevens tot pl.m. 1670 terug kunnen vinden. In notariële acten worden zij als landbouwers omschreven met enkele knechts in dienst.

Veel meer dan doop-, trouw-, overlijdens- en enkele notariële gegevens heb ik toch niet kunnen vinden. Voor de namen van deze *Kremers* staat in het doopboek van *Steenbergen* echter steeds 'n kruisje, hetgeen erop wijst dat reeds anderen mij met hun onderzoek vóór waren.

Twee geparenteerde families in dezelfde stad zijn „SCHEURBIER” en „NAVAERT”.

Zutphen, Stationsplein 135.

L. APPEL.

MANDERS. — Een mijner tot heden niet uitgewerkte Kwartier bevat: *Mathijs MANDERS*, geb. 1796, gehuwd met *Catharina KRISTEN*. Uit dit huwelijk o.a. *ARNOLDUS MANDERS*, ged. Overasselt 24-9-1833, gehuwd Overasselt 10-8-1865 met *JOHANNA VERBRUGGEN*, ged. Mill 7-2-1840, dochter van *Johannes Verbruggen*, ged. Mill 17-2-1814 en *Maria Catharina Van den Broek*.

Bestaat er aansluiting op de *Mandersen* door de heer J. A. W. Swane genoemd in B.L. XIII pag. 28 t m 31 en door de heer H. B. M. Essink genoemd in B.L. XIII, pag. 79 ?

Henzelo (Ov.), Ysselstraat 13.

G. W. CH. LEMMENS.

HET WAPEN VAN JACOBUS MEUTER,
PASTOOR VAN ST. MICHIELSGESTEL

door Mr. Dr. J. P. W. A. SMIT,

Oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant.

De pastoor van St. Michielsgestel moest, toen de Vrede van Munster het mogelijk gemaakt had om de Hervorming met kans op succes in de Meyerij van 's-Hertogenbosch in te voeren, in 1648 zijn pastorie verlaten. Tevens was hem de bediening van de Katholieke godsdienst verboden en moest hij de Meyerij ontruimen. Hij verschool zich bij Adolf van Raveschot, heer van de Grooten Ruwenberg¹⁾ en het volgend jaar liet hij in zijn woonkamer een gebrandschilderd ruitje met zijn wapen, lijfspreuk, naam en waardigheid aanbrengen, dat thans, in zeer beschadigde toestand in de verzamelingen van het kasteel Heeswijk bewaard wordt. Het is blijkbaar in 1852 bij afbraak van het huis²⁾ te Heeswijk opgenomen.

Dit is voor mij aanleiding om een vreemde gebeurtenis, die tijdens zijn verblijf op de Ruwenberg voorviel, te bespreken, waarbij een vergelijking tussen zijn gedrag en dat van Johannes Alstorpius, de predikant van Waalre, zijn tijdgenoot, gelijk kort geleden in dit maandblad besproken, voor de hand ligt³⁾.

Pastoor Meuter was een moeilijke man, zelfs als men de opwindende gebeurtenissen, die zijn tijd kenmerkten, in aanmerking neemt. De kerkmeesters hadden in Februari 1654 het klokje uit de kapel van Ruymel laten weg halen en in de toren van Gestel doen hangen⁴⁾, vermoedelijk, omdat de naburen van

1) De heer H. Hens, archivaris van het bisdom 's-Hertogenbosch, verwees mij hier voor naar Coppens, *Geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch*, en naar diens voortzetting door Schutjes, in voce. Overigens is van hem niets bekend.

2) Van der Aa, *Aardrijkskundig woordenboek van Nederland*, in voce. Schutjes: *Geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch* IV p. 87 in voce. St. Michiels-Gestel De Ruwenberg werd voor het Bisdom aangekocht, waarna op 13 Mei 1852 de eerste steen voor het nieuwe seminarie gelegd werd.

3) Het wapen van de predikant Johannes Alstorpius. Met illustraties. In *Brabantse Leeuw* jg. 12 afl. 6.

4) Volgens vriendelijke mededeling van de bisdomsarchivaris H. Hens, die de heer F. Smulders daarop opmerkzaam maakte. *Schepenbanksarchief van St. Michiels-Gestel* R 48 f. 59v.

Ruymel met het sluiten hunner kapel niet eens waren of zelfs bij klokslag een vergadering daaromtrent wilden samen roepen.

In hoeverre pastoor Meuter de hand daarin had, blijkt niet, maar inmiddels was hij met zijn parochianen in conflict geraakt. In October d.a.v. lieten zij door de katholieke notaris Van den Heuvel vast stellen, dat hij gezegd had: „dat mogen zij doen (namelijk zonder bediening sterven). Laet die van Gestel all sterven als honden ende crengnen als sy sijn” en „Ick heb den bruy van die van Gestel” 5).

Op Nieuwjaarsdag 1655 deed hij de mis op de Ruwenberg, toen de stadhouder van Gestel kwam aankloppen en de heer des huizes Van Raveschot wegens zogenaamde Paepsche Stoutigheyt calangeerde. Deze werd daarop tot een boete van 100 gulden, destijds een aanzienlijke som, veroordeeld. Men moet om dit te waarden weten, dat de „Princes zu Zollern”, uit de katholieke tak der Hohenzollern, vrouwe van Gestel, een Hervormde officier, Izaak Elsevier, had aangesteld, die samen met haar rentmeester alles voor haar regelde. De politieke verhoudingen ter plaats, die toch reeds ingewikkeld waren, hadden deze blijkbaar met de heer van de Ruwenberg, die een leenman van Brabant was, in conflict gebracht.

Predikant Alstorpius werd gelijkerwijs door de Vrouwe van Waalre tegen gewerkt en met haar medeweten zelfs mishandeld 6), maar hij nam het, naar zijn wapenspreuk te oordelen, lijdzaam op, al is hij op de duur naar Valkenswaard verhuisd. Maar wat moet men van pastoor Meuter denken? Het ongeluk wil, dat zijn ruitje zo zwaar beschadigd en zijn lijfspreuk daardoor onbegrijpelijk geworden is 7), maar een ongewone toevoeging is de palmtak, die door de cartouche van het schild gestoken is en moeilijk als een attriboot van de engel kan opgevat worden. Is het de palmtak van het martelaarschap van de pastoor? Wat hiervan zij, spreken beider wapenschilden reeds voor zich zelf. Voor de eerste was het iets, dat hij zonder bezwaar op

5) Mededeling als boven. Prot. v. notaris Van den Heuvel. R 278 f. 207, evenals voorgaand in Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch.

6) Zie mijn artikel als boven. Een hinderlijke drukfout, waardoor van de „vrouwen” van Waalre gesproken wordt, wordt hier verbeterd. Zijn wapenspreuk luidt: melius est habere Christum (aan het ankerkruis van het helmteken, al geldt dit voor het symbool der hoop op de eeuwige zaligheid).

7) Zij luidt: in sunt rot... mis. Hij is in 1655 of 1656 overleden. Inlichting van de archivaris.

*Het wapenruitje van Jacobus Meuter,
pastoor van St. Michielsgestel. Midden
17e eeuw. Kasteel van Heeswijk.*

dat van een katholieke buurman copieerde en eigenmachtig naar eigentijdse behoefte interpreteerde, maar pastoor Meuter? Dit zal het volgend onderzoek, naar ik vertrouw, leren, want het blijkt een interessant wapen te zijn, dat eens te meer het belang der heraldiek voor de geschiedvorsing bewijst.

Blijkbaar was de pastoor verwant aan Johan Meuter, in 1570 leenman van het Huis Bergh en die het zelfde schild voerde⁸⁾, want het drieruiten stuk is niet zo algemeen, de emails kloppen en de ruit is niet van Brabantse origine⁹⁾. Het zelfde wapen voerden bovendien de waarschijnlijk ingehuwde Van Velraet genaamd Meuters', die te Asselt en Swalmen, resp. te Rijckholt gevestigd althans in dienstbetrekking waren¹⁰⁾.

Jacobus Meuters ruitje toont boven het schild geen helm en helmtaken, maar wel wordt het door een engel (met geheven vleugels) vóór het lijf gehouden¹¹⁾. Zijn adellijke bloedverwanten echter hielden aan deze sieraden, die feitelijk, zelfs voor het tournooi niet meer gebruikt werden, nog vast. Albert Meuter voert in 1691 de zittende gehalsbande hond, die uit de Rijnlandse heraldiek welbekend is. Henrich van Velraet genaamd Meuters, in 1624 overleden, heeft daarentegen het prototype, de brakkekop en hals en wel van azuur, en waarvan de borst met een ruit van goud beladen is¹²⁾. De Hollandse Meuter's hebben een zelfde helmtaken, behoudens, dat het stuk met het drieruiten-teken beladen is¹³⁾. Men ziet, dat het onderling varianten zijn.

Is de familie Meuter nu uit Limburg of uit Holland afkomstig? Ter oplossing dezer vraag betrek ik de heraldische ruit in een onderzoek. Deze is een stuk van min of meer raadselachtige herkomst. Voorzover mij bekend, komt zij het eerst voor als helmsieraad van graaf Floris IV van Holland blijkens diens

8) Deze en de volgende bijzonderheden zijn ontleend aan de studie van Jan Verzijl in Maasgouw jg. p. 43 seq.

9) Johan Meuters, scholtis van Asselt, zegelt op 27 Mei 1662 en Albert Meuters, scholtis als voren op 6 Jan. 1691 met het drie-ruiten-schild.

10) Jonker Henrich van Velraet, genaamd Meuters, schepen van Rijckholt, overlijdt 27 Febr. 1624 en Johan Peter von Velraet leeft in 1673.

11) Destijds meer modernere geestelijken verwisselden de engel door onbegrip zijner functie met een cherubijntje. Zie mijn studie Het wapen der Societeit van Jesus in Brabantse Leeuw jg. 12 afl. 1.

12) Men zie de genoemde studie in de Maasgouw.

13) Rietstap, Armorial général in voce: Meuter, Hollande. D'azur à trois losanges d'or. C. une tête et col de chien bracqué aux armes de l'écu.

zegel van 1231¹⁴⁾ en is daarin met de klimmende leeuw van de graaf beladen. Van oorsprong is zij echter naar mijn mening een volksteken¹⁵⁾, dat hij heeft overgenomen. Indien de leeuw, die bij zijn voorgangers reeds, drie-dimensionaal, tot teken was uitgegroeid, op deze ruit reeds het zelfde beduidt, dan mag dit voor de ruit evenzeer worden aangenomen. Als heerlijk teken is zij echter pas volledig in de drievoudige vorm¹⁶⁾.

In Holland komt het drie-ruiten-teken nog heden in het gemeentewapen van Woerden voor, zijnde van goud met een faas, baarsgewijs geschakeerd in drie rijen van vier blokken van azuur en zilver, vergezeld van het drie-ruiten-teken¹⁷⁾. Het wapen is m.i. mogelijk nog uit twee oudere samengesteld, of in de XVe eeuw, zo dit niet meer gebruikelijk was, eigenlijk als een drie-ruiten, met een faas beladen te beschouwen. Het is immers duidelijk, dat deze faas door een der graven uit het Beierse Huis is toegevoegd. Men mag hieruit veilig op maken, dat het slot, in 1160 voor de bisschop van Utrecht gebouwd¹⁸⁾ en tijdelijk in 1216 in handen van de Hollandse graaf gekomen¹⁹⁾, een slotvoogd had, die bedoeld drie-ruitenteken, tesamen met het burchtteken, dat meer in het bijzonder zijn ambt aanduidde²⁰⁾, namens de graaf voerde. Vervolgens is het op het schild gesteld en aan het stadsbestuur gekomen, volgens een ontwikkeling, die voor de Nederlanden normaal is en reeds in de zelfde eeuw kan hebben plaats gevonden²¹⁾.

Deze ontwikkeling is voor minder gewichtige steden en dorpen vertraagd of zelfs achterwege gebleven. Daar is de schout 's Graven officier en blijft hij diens schild voeren tot het ten

14) Corpus sigillorum Neerlandicorum no. 514. Zie mijn studie De Brabantse beelden en tekens van recht, waarin ik het stuk een scherm noemde. Pg. 193. De vorm stemt echter zonder enige twijfel overeen met de tuiten der zegels van de Van Woerden's uit het einde der zelfde eeuw. Corpus als boven nos. 1379 en 1380.

15) Zie mijn genoemde studie pg. 58. Als zodanig wordt zij nog heden in de buitenmuur van Middeleeuwse gebouwen als kerken en torens gevonden, gemetseld van baksteen met zwart gebrande koppen. Ik hoop hierop nader te kunnen terug komen.

16) Zie mijn studie als boven l.c. De onderlinge stelling is onverschillig.

17) D'Ablaign van Giessenburg, Gemeentewapens zj. in voce. Vergelijk die van naburige gemeenten en dorpen (Heerjansdam en Geestdorp).

18) Blok, Geschiedenis van het Nederlandse Volk I p. 166.

19) Van der Aa, Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden in voce.

20) Vergelijk hetgeen in mijn studie als boven over de leeuw als schoutsteken in Brabant pg. 219.

21) In het algemeen kan men zeggen, dat de ontwikkeling boven de grote rivieren bij Brabant een halve eeuw ten achter is.

slotte op zijn erfgenamen vererft en een familiewapen wordt²²⁾. Zulk een is dat van de adellijke familie Van de Poll, zijnde van goud met een faas van sabel, vergezeld van drie ruiten, van keel. Haar oudste helmteken is een aanzienende, zogenaamde ge-luipaarde leeuw, uitkomende uit een kuip van goud²³⁾. Men kan veilig aannemen, dat het de leeuw van Floris IV en zijn opvolgers uit het Hollandse Huis is²⁴⁾. Van deze familie is de oudst bekende Evert uten Polle, knape, die in 1313 in een acte getuige is, terwijl Wouter Gheryt uten Polle, knape, in 1344 vermeld wordt. De stamreeks vangt aan met Wouter Evertz van den Polle, die sinds 1422 schout van Montfoort is en tot 1470, waarschijnlijk als zodanig, voor komt²⁵⁾. Montfoort is een thans onbelangrijk stadje, maar voort gekomen uit een sterk kasteel, dat door de bisschop van Utrecht op de grenzen van Holland gesticht en daarna in het bezit van de graaf gekomen was²⁶⁾. Sinds dien ressorteerde het onder Woerden, hetgeen ook uit het wapen van Wouter Evertz voldoende blijkt. Immers is zijn faas blijkbaar verbasterd uit die van de graaf uit het Beierse Huis, gelijk nog in het stadswapen van Woerden be-waard gebleven²⁷⁾.

Het drieruiten teken schept een vermoeden van een engere verhouding tussen Herman van Woerden en een voorvader van Wouter Evertz. van den Polle en zelfs kan aan bloedverwant-schap of afkomst gedacht worden. Het was algemeen gebruike-lijk, dat de feodale vorst, ministeriaal of heer onder zijn huis-genoten zo niet bloedverwanten, zijn officieren en rentmeesters vond en zo is het altijd gebleven. Zij waren in zijn dienst en voerden als zodanig zijn teken of wapen, maar bloedverwant-schap is m.i. eerst dan bewezen als zij letterlijk uit den tekst ener authentieke acte of stamboom blijkt. Echter acht ik in dit geval het laatste niet onwaarschijnlijk²⁸⁾.

22) Vergelijk mijn studie als boven pg. 219.

23) Nederlands Adelsboekje 1907 en Historisch Gedeelte II z.j., beide in voce.

24) Omtrent het verband tussen leeuw en luipaard: zie mijn studie als boven pg. 214. 25) Ned. Adelsboekje als boven.

26) P. J. Blok, Geschiedenis van het Nederlandse Volk d. I in voce Montfoort. Zie omtrent Woerden Van der Aa, Aardrijkskundig woordenboek, in voce Woerden.

27) D'Ablaign van Giessenburg, Gemeentewapens, z.j. in voce. Van in commissie-voeren kan hier geen sprake zijn, omdat dit ongewijzigde over-name beduidt, en evenmin van breken, omdat de familie Van de Poll dan uit het Beierse Huis zou stammen.

28) De afstamming werd door wijlen de kolonel De Man te 's-Graven-hage bewezen geacht.

Herman van Woerden werd kort na 1295 wegens de moord op Floris V verbannen en zijn bezit geconfisceerd verklaard. Echter is bij mijn weten nog niet voldoende onderzocht hetgeen daarna gebeurd is, maar ik acht het waarschijnlijk, dat hij vooraf zijn maatregelen genomen had en evenals Gijsbrecht van Amstel uitgeweken is. Deze vervoegde zich bij Jan van Cuyk, die de aanslag niet alleen georganiseerd had, maar ook zijn bloedverwant was ²⁹⁾.

Ten aanzien der Meuter's staat men echter op vastere bodem. Ik stelde hierboven de vraag, of zij uit het Rijn-Maasland dan wel uit Holland herkomstig waren en breng thans hun familienaam in het geding, die op een samenzwering, maar dan van een opzienbarend karakter wijst. Deze is een variant van muiter en wordt door Kiliaen als conspirator vertaald ³⁰⁾. Zodoende meen ik de afkomst van pastoor Jacobus Meuter uit een adelijk Hollands geslacht, dat waarschijnlijk bij de moord op graaf Floris V betrokken geweest is, voldoende bewezen te hebben.

Waarom zou een Meuter niet uit Holland geweken kunnen zijn, zoals dit met Gijsbrecht van Amstel het geval geweest is, en waarom zou een nader onderzoek niet aan het licht kunnen brengen, dat hij door de heer van 's-Heerenberg in bescherming genomen is?

Wat nu de tegenstelling tussen het gedrag van pastoor Meuter en dat van de predikant Johannes Alstorpius betreft, stond de eerste naar mijn mening sterker, daar hij de evenknie van die Van Boecop was, die een eeuw vroeger vóór hem de Grootten Ruwenberg bewoond had ³¹⁾ en van wiens wapen de predikant zich eenvoudig meester gemaakt heeft.

29) Dit is af te leiden uit het feit, dat blijkens een charter in het oud-archief van Grave Van Amstel door Jan van Cuyk neef genoemd wordt, en, als getuige mede zegelend, dit met het Van Amstel's wapen doet. Het nog levend Noord-Brabants geslacht van die naam is dus niet naar de gelijknamige buurt onder Oss, maar deze naar hen genoemd, omdat zij daar ge-goed waren.

30) Het Middel-Nederlands Woordenboek van Verwijs en Verdam verwijst voor meuten en meutmaker naar muyten en muytmaker. Het zegt, dat muyter voor het eerst in 1358 in de literatuur gevonden wordt en ook dan zeldzaam blijft. Plantijn noemt muyter mutin en Kiliaen vertaalt het door conspirare.

31) Zie mijn artikel over het wapen van Alstorpius.

VERMEULEN (DOMMELEN)

(Vervolg van pag. 128)

IV bis. *Joannes Vermeulen*, ged. Dommelen 5-7-1676 (*Joannes Diericks et Catharina Martens*), huwt Dommelen 22-1-1708 ((*Andreas Gijsberts et Hendric Coppens*) *Henrica Wijnans*, dr. v. *Bartholomeus en Hendrica Verhoeven*).

Uit dit huwelijk :

1. *Anna Vermeulen*, ged. Dommelen 5-12-1708 (*Franciscus Vermeulen et Maria Coppens*), vermoedelijk jong overl.
2. *Anna Vermeulen*, ged. Dommelen 25-10-1709 (*Franciscus Vermeulen, nomine Dirck Vermeulen absentis, et Jenneken Francis Verhoeven*), huwt Dommelen 16-10-1735 *Adriaen Smits*, geb. Dommelen.
3. *Maria Vermeulen*, ged. Dommelen 7-3-1711 (*Francis Vermeulen et Dymphna Verhoeven*).
4. *Bartholomeus Vermeulen*, ged. Dommelen 18-8-1712 (*Andries Smits, nomine Adriani Verhoeven absentis et Lucia Anthonis*).
5. *Francisca Vermeulen*, ged. Dommelen 1-10-1715, huwt Dommelen 18-10-1744 (Testes : *Maria Wijnants et Anna Vermeulen*) *Jan Verheggen*, geb. Veldhoven ; zij overleed vóór, hij ná 5-11-1749, naar uit N. 8041, alsnog nader te bespreken, blijkt.
6. *Dielis Vermeulen*, ged. Dommelen 18-4-1717 (*Franciscus Vermeulen et Maria Coppens*).
7. *Hendrica Vermeulen*, ged. Dommelen 5-10-1719 (*Paulus Smits et Maria Verhoeven*).
8. *Catharina Vermeulen*, ged. Dommelen 5-10-1719 (*Paulus Smits et Maria Verhoeven ex Oirschot*).
9. *Franciscus Vermeulen*, ged. Dommelen 10-1-1721 (*Andreas Smits et Elisabeth Wijnans*).
10. *Hendrica Vermeulen*, ged. Dommelen 2-6-1724 (*Johannes Delis van den Heurck et Hendrica Verhoeven*).
11. *Bartholomeus Vermeulen*, ged. Dommelen 18-8-1725 (*Adrianus Smits et Maria Verhoeven*), begr. Dommelen

23-8-1725 („Bartholomeus, filius Joannis Vermeulen”).

12. *Maria Vermeulen*, ged. Dommelen 8-10-1726 (Adrianus Smits et Maria Coppens).

13. *Maria Vermeulen*, ged. Dommelen 18-7-1729 (Henricus Smits et Anna Verhoeven).

Van bovenstaande 13 kinderen waren volgens N 8041, dd. 5-11-1749, er op dien datum nog slechts 5 in leven; evengenoemde notariële boedelscheidingsacte der kinderen van Jan Vermeulen en Hendrien Wijnans, „onse vader en moeder saliger” noemt hen als volgt: *Dielis, Francis, Maria, Anneken* en haar man, *Adriaan Smits*, en als vijfde en laatste *Jan Verheggen* als weduwnaar van *Francisca Vermeulen*.

Volgen nog enige acten, waarin deze *Jan Vermeulen* te samen met zijn broeder(s), *Dirk* en/of *Francis*, een rol speelt: In Dommelen R 12, f. 2 en 2v, dd. 18-2-1711, ruilt *hij* al „erfmangelend” land met *Francis*; in Dommelen R 28, dd. 5-6-1719, verzoekt *hij* om taxatie der erfgoederen, nagelaten door zijn 1-5-1719 overleden broeder, *Francis*; tenslotte maakt Dommelen R 12, f. 85v, dd. 24-7-1723, gewag van een transport door *hem* t.b.v. *Dirk* van zijn deel in de nalatenschap van *Francis*.

IV ter. *Theodorus Vermeulen*, ged. Dommelen 21-4-1682 (Antonius Diericks et Elisabetha Willems), bij welke doopinschrijving de moeder weerom ene „Smits” geschreven wordt; begr. Dommelen 9-11-1749, huwt omtrent 1722 *Anna Helselmans*, ged. Bergeyk 23-9-1698, begr. Dommelen 28-7-1723, dr. v. Bartholomeus Jansz. en Elisabeth Jansdr. Evertsz. Braeckhuysen, (welke laatste 8-2-1684 te Bergeyk huwden)¹⁾; hij hertrouwt Dommelen 5-4-1726 *Anna Coppens*, ged. Dommelen 4-5-1700 (Simon Coppens et Joanna Verhoeven), begr. Dommelen 21-2-1757, dr. v. Hendrick Adriaensz. en Maria Verhoeven, (die 23-9-1696 te Dommelen met dispensatie huwden met als getuigen: Everardus Verhoeven et Petrus Ariaans). Zo zijn we dan eindelijk

1) Mede uit een „Inventaris” (Dommelen R 12, f. 88v, dd. 30-11-1725) blijkt de begraafdatum van Anna Helselmans, nalatend Elisabeth Vermeulen als „eenigh kint”, verwekt door Dirk Vermeulen; Elisabeth Jansz. Evertsz. blijkt een „Braeckhuysen” te zijn, naar zij genoemd wordt in een acte van boedelscheiding der kinderen en kindskinderen van Barth. Helselmans en Elisabeth „Braeckhuysen” (Bergeyk R 92, f. 58, dd. 21-11-1753); in deze acte, waarvoor we de speurzijn van J. M. J. F. A. Sluyters tot dank verplicht zijn.

in de rij zijner *ascendenten* afgedaald tot deze eerste duidelijk als zodanig herkenbare *Teut, Dirk Vermeulen*; *ascendenten*, die wel totaal *verschillen* van die als zodanig door A. A. Vorsterman van Oyen in diens „*Stam-en-Wapen-boek*”, III, blz. 266 e.v., ten sibbekundige tonele gevoerde zoon van een overigens *slechts in de wat al te weelderige verbeelding* van evenvermelde nochtans verdienstelijke genealoog levenden *Leender-Strijpschen Valkenier, Josephus Vermeulen*, die wij immers in onze eigen dat Valkeniergeslacht betreffende Studie *nergens* mochten ontmoeten!... Van deze *Dirk Vermeulen* leerden we trouwens inmiddels ook de personen kennen, waarmede hij in de trant der onvervalste Teuten een „*Compagnie van Coopmanschap*” gevormd had; deze „*compagnons*” toch bleken geweest te zijn *Jan Arnold Swa(a)n(en)* en diens schoonvader, de Luiksgestelaar, *Johan Calis*, zodat zij dan ook gedrieën in één-en-dezelfde *Bergeykse* schepenacte, R 38, f. 167, dd. 5-8-1739, als „*coopmans in compagnie*” genoemd werden... Om en om 1728 moet *Dirk Vermeulen* zich de weelde van een nieuw huis hebben kunnen permitteren, want wij troffen in Dommelen R 12, f. 144, dd. 23-6-1728, een acte aan, waarin geprotesteerd werd „*tegen het hoogen van de straat voor 't nieuwe huys van Dirk Vermeulen*”. Alsnog dienen te dezer plaatse de beide *testamenten* van „*Sr. Dirck Vermeulen ende Anneken Coppens*” nog even aangestipt te worden: N. 8039, dd. 22-3-1749 en dd. 18-10-1749... Tenslotte zijn wij nog in staat hier melding te maken v. d. *boedelscheidingsacte* der kinderen van Dirk en zijn beide vrouwen; deze acte troffen we namelijk aan in Dommelen R 19, f. 137, dd. 17-1-1763; als *condividenten* worden van de 8 kinderen er nog slechts 6 genoemd en wel: *Francis Vermeulen, Maria, Anneken* en *Catharina Vermeulen*, „*meerderjarige dochters*”, *Elisabeth Vermeulen* met haar man, *Jacob Smits*, en *Joseph Vermeulen*. Uit *Dirk's* eerste huwelijk werd hem slechts als éniġ kind geboren:

1. *Elisabeth Vermeulen*, ged. Dommelen 21-7-1723 (Joannes Vermeulen et Maria Lommelaers), begr. Mierlo 18-11-1787, huwt Dommelen 15-7-1753 *Jacob Smits*, ged. Valkenswaard 20-1-1725, begr. Mierlo 2-10-1779. Een notariële acte (N 8039, dd. 27-7-1736) behelst het *testament* dezer „*Elisabeth, doghtere Dirck Vermeulen*; waarin haar moeder, „*Anneken Bartholomeusdr. Helselmans*” en

haar stiefmoeder, „Anneken Hendricksdr. Coppens.” aldus benoemd worden; erigenamen zijn haar stiefbroers- en-zusters, legatarissen haar neven en nichten, kinderen van Philip Lommelaers en Maria Bartholomeusdr. Helselmans en van Willem Teuwens en Christina Bartholomeusdr. Helselmans, beide laatstgenoemde echtgenoten woonachtig te Luiksgestel.

Uit dit huwelijk descendente, vermeld ook in het 33e Jaarboekje v.h. Ned. Patriciaat als ook in het betr. Ned. Adelsboek.

Uit *Dirk's* tweede huwelijk :

2. *Franciscus*, volgt V.

3. *Anna Vermeulen*, ged. Dommelen 26-9-1729 (*Joannes Calis* et *Maria Coppens*).

4. *Maria Agnes Vermeulen*, ged. Dommelen 6-5-1731 (*Henricus Smits* et *Maria Coppens*).

5. *Henricus Vermeulen*, ged. Dommelen 9-8-1733 (*Walterus Braeckhuysen* et *Maria Coppens*).

6. *Catharina Vermeulen*, ged. Dommelen 25-11-1735 (*Godefridus Coppens* et *Francisca Vermeulen*).

7. *Johannes Vermeulen*, ged. Dommelen 12-12-1738 (*Gerardus Vissers* et *Anna Birens*), overl. „Nancie in Lotharingen” 3-1-1755 volgens Dommelen R 29, dd. 20-2-1755.

8. *Josephus*, volgt V bis.

- V. *Franciscus Vermeulen*, ged. Dommelen 1-1-1727 (*Godefridus Coppens* et *Christina Henselmans*), begr. 's-Bosch 28-8-1783, huwt Leende 6-1-1760 *Maria (Amelia) Sophia Vermeulen*, ged. Leende 18-7-1733 (*Joannes Vermeulen* et *Maria Amelia, Archiducissa Bavariae*), overl. tussen 21-10-1760 en 8-2-1764, dr. v. *Jacobus Jansz.* en *Petronella Heben*, telg uit het bekende *Valkeniers* geslacht. *Franciscus Vermeulen* hertrouwde Eindhoven 22-2-1764 *Maria Alleghonda Raessens*, ged. Eindhoven 25-5-1729, dr. v. *Gerardus* en *Maria van Hooff*, van welke weduwe *Franc. Vermeulen-Raessens* het zeer uitgebreide testament, verleden 1817 voor Notaris M. de Wit te Eindhoven, te vinden is onder N 1351. *Franciscus Vermeulen* verwierf 15-12-1757 het poirterschap van 's Bosch, maar zal voorlopig in Dommelen of Leende zijn blijven wonen en ook al veel op reis geweest zijn; hij behoorde aldus tot de zogenaamde „buiten-poirters”, die buiten de stad woonden, maar niettemin toch al

de voordelen van het poirterschap genoten. Pas in 1768 kocht hij dan ook in 's Bosch een huis, naar v. Sasse v. Yselt in Dl. I van de „Voorname huizen” op blz. 243 mededeelde²⁾. Na het verscheiden van zijn vader wordt hij door zijn moeder gemachtigd voor haar o.a. in ontvangst te nemen „ssodanighe penninge, als sij te goede heeft in duytsland ende andere landen ende plaetsen uyt hoofde van de negotie van wijlen haeren overledenen man aen deselve competeerende”, lijk te lezen staat N 8044, dd. 14-12-1751.

Uit het eerste huwelijk :

1. *Anna Petronella Vermeulen*, ged. Leende 22-10-1760 (Jacobus Vermeulen et Anna Vermeulen), huwt Berlicum 11-10-1779 *Thomas Cornelis van Rijckevorsel*²⁾. Uit welk huwelijk een overbekende descendentie !

Uit het tweede huwelijk :

2. *Maria Anna Elisabeth Vermeulen*, ged. 's Bosch (St. Jan) 19-11-1764.
3. *Franciscus Theodorus Josephus Vermeulen*, ged. 's Bosch (St. Jan) 8-9-1766.

V bis. *Josephus Vermeulen*, ged. Dommelen 25-5-1743, overl. 's Bosch 18-6-1813, huwt Antwerpen November 1783 *Maria Anna Bijnen*, ged. Antwerpen 13-3-1756, overl. 's Bosch 22-12-1828, dr. v. Henricus, georigineerd uit Waelre, en Maria Corthout. In 1764 verwierf ook hij, als zijn broer, het poirterschap van 's Bosch. Een huis huurde hij aldaar pas 26-8-1785, zulks volgens een acte, verleden voor de Notaris Jan de Meer (N 2919, oude nummering). Even later was hij al Lid der Regering van 's Bosch en v. d. Algemene Raad van het Departement der Monden van de Rijn²⁾.

Uit dit huwelijk een nog florerende descendentie.

Alleen de uitwerking van de tak van de *Teut, Dirk Vermeulen*, kan in het bovenstaande althans enige aanspraak op volledigheid maken ; omtrent de andere Vermeulen-takken is er wis en zeker in de Dommelse archivalia nog menig gegeven te vinden.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

²⁾ Gegevens, die wij Drs. L. A. C. A. M. VAN RIJCKEVORSEL van heler harte danken !

GENEALOGIE VAN HET GESLACHT GEENEN

- I. *Geenen*, Leonardus, ged. + 1690, gehuwd met Vreijssen, Joanna, waaruit :
 - 1. Adriaan, volgt II ;
 - 2. Marten, volgt IIa ;
 - 3. Petronella, ged. te Gemert 7-1-1729 ;
 - 4. Mathias.
- II. *Geenen*, Adriaan, geb. + 1725 ; overl. te Stratum, 13-5-1787 ; (zoon van I) gehuwd met van Gastel, Henrica Petersdr., waaruit :
 - 1. Leonardus, ged. te Geldrop, 8-4-1744 ; volgt III ;
 - 2. Petrus, ged. Geldrop, 30-3-1756 ; volgt IIIa.
- IIa. *Geenen*, Marten, huwt N.N., waaruit :
Arnold ; volgt IV.
- III. *Geenen*, Leonardus (zoon van II) : ged. te Geldrop, 8-4-1744 ; overl. te Stratum, 1-11-1811 ; gehuwd te Stratum 30-10-1768 met Daems, Joanna Maria, waaruit :
 - 1. Henrica, ged. Stratum, 1-2-1769 ; overl. Eindh. 20-8-1831 ; gehuwd met Jan Joseph Duray ;
 - 2. Francisca, ged. Stratum, 22-7-1770 ;
 - 3. Petronilla, ged. Stratum, 2-1-1772 ;
 - 4. Franciscus, ged. te Stratum, 2-4-1773 ; volgt V ;
 - 5. Petronella, ged. te Stratum, 19-6-1774 ; overl. Strijp, 17-9-1849 ; gehuwd te Eindh. 21-10-1804 met van Tuijn, Johannes, ged. te Strijp ;
 - 6. Adrianus, ged. te Stratum, 14-4-1776 ; volgt Va ;
 - 7. Gerardus, ged. te Stratum, 22-3-1778 ;
 - 8. Anna, ged. te Stratum, 13-3-1780 ;
 - 9. Anna Maria, ged. te Stratum, 23-1-1782 ; overl. Eindh. 14-7-1868 ; gehuwd met Leonardus van Alen ;
 - 10. Gerardus, ged. te Stratum, 18-6-1783 ; volgt Vb ;
 - 11. Petrus, ged. te Stratum, 25-4-1785 ;
 - 12. Maria, ged. te Stratum, 19-6-1788.
- IIIa. *Geenen*, Petrus, bakker (zoon van II) : ged. te Geldrop 30-3-1756 ; overl. Strijp, 25-1-1840 ; geh. te Woensel, 27-12-

1789 met de Jager, Helena, ged. te Eindhoven, 15-3-1766, waaruit :

1. Adrianus, ged. Woensel, 10-3-1791 ; overl. Woensel, 20-7-1793 ;
2. Petronella, ged. Woensel, 17-9-1792 ; overl. Eindh. 10-9-1827 ; gehuwd met van der Dussen, Josephus, schoenmaker ;
3. Henrica, ged. Woensel, 31-1-1794 ; overl. Woensel 11-3-1794 ;
4. Henrica, ged. Woensel, 20-4-1795 ; overl. Woensel 26-4-1795 ;
5. Helena Maria, ged. Woensel, 9-4-1796 ;
6. Petrus Caspar, ged. Woensel, 20-5-1797 ; volgt VI ;
7. Maria Agatha, ged. Woensel, 12-5-1799 ; overl. Eindh. 11-8-1863 ; gehuwd te Eindh. 22-4-1825 met Oudens, Petrus, schoenmaker, ged. Eindh. 25-2-1799 ;
8. Joanna Catharina, ged. Eindh., 22-4-1800 ; overl. Eindh. 6-4-1803 ;
9. Adrianus, ged. Eindh. 11-2-1801 ; overl. Eindh. 14-2-1801 ;
10. Catharina, ged. Eindh. 16-7-1806 ; overl. Eindh. 20-7-1806 ;
11. Adrianus, ged. Eindh. 13-1-1808 ; overl. Eindh. 14-1-1808.

IV. *Geenen*, Arnold (zoon van IIa)) : gehuwd met de Laure, Catharina Paulusdr.

V. *Geenen*, Franciscus (zoon van III) : woonde op het Stratumseind, ged. Stratum, 2-4-1773 ; overl. Stratum, 23-10-1809, geh. te Eindh., 13-6-1802 met Verwerde, Helena, ged. te Heeze ± 1775, waaruit :

1. Matheus, ged. Eindh. 4-11-1803 ;
2. Leonardus, ged. Eindh. 20-6-1806 ;
3. Anna Maria, ged. Stratum, 31-12-1807 ; overl. Stratum, 1-2-1808 ;
4. Anna Maria, ged. Stratum, 18-6-1809 ; overl. Eindh. 26-2-1875 ; schoolhoudster in de Rechtestraat, gehuwd te Eindh. 6-8-1840 met v. d. Heijden, Petrus, ged. Eindh. 4-11-1803.

Va. *Geenen*, Adrianus, bakker (zoon van III) ; ged. te Stratum, 14-4-1776 ; geh. 1e. Gestel, 2-6-1799 met van Mierlo, Johanna Catharina, ged. Eindh. 23-10-1768 ; geh. 2e. te Eindh. 24-8-1831 met Simons, Agnes Catharina, weduwe van Smits, Johannes, ged. te Eindh. 20-11-1786, waaruit :

1. Leonardus Petrus, ged. Eindh. 20-12-1800 ;
 2. Elisabeth Petronilla, ged. Eindh. 21-7-1802 ; overl. Ehv. 14-1-1889 ; geh. te Eindh. 22-4-1825 met Smits, Johannes Franciscus, kleermaker, ged. Eindh. 20-4-1795 ;
 3. Cornelius, ged. te Eindh. 22-3-1804 ; overl. te Gouda als fuselier, 15-6-1833 ;
 4. Maria Bartelina, ged. Eindh. 24-1-1806 ; geh. Eindh. 13-12-1829 met Rulo, Johannes Martinus, ged. Eindh. 15-2-1799, zonder beroep ;
 5. Godefrida, ged. Eindh. 14-3-1808 ; overl. Eindh. 10-6-1836 ; geh. Eindh. 13-7-1830 met Brancaart, Andreas, kleermaker, ged. Weert 17-7-1803 ;
 6. Dingena, ged. Eindh. 1-3-1810 ;
 7. Franciscus, geb. Eindh. 16-6-1812 ; overl. Eindh. 13-3-1820.
- Vb. *Geenen*, Gerardus, arbeider (zoon van III): ged. Stratum, 18-6-1783 ; overl. Stratum, 4-2-1832, geh. Stratum, 14-9-1806 met Gruijters, Johanna Maria, ged. te Beek en Donk + 1785, waaruit :
1. Gerardus, ged. Stratum, 30-4-1807 ; volgt VIII ;
 2. Johannes Franciscus, ged. Stratum, 25-11-1809 ; overl. Stratum, 8-10-1811 ;
 3. Leonardus, geb. Stratum, 28-8-1812 ; overl. Stratum, 18-12-1815 ;
 4. Johannes Franciscus, geb. Stratum, 21-2-1815 ; volgt VIII a ;
 5. Leonardus, geb. Stratum, 31-7-1818 ; overl. Stratum, 5-9-1846, ongehuwd ;
 6. Adrianus, geb. Stratum, 11-1-1823 ; volgt VIII b ;
- VI. *Geenen*, Petrus Caspar, hoedenmaker (zoon van IIIa) ; ged. Woensel, 20-5-1797 ; geh. Eindh. 11-5-1821 met de Kort, Johanna Maria, ged. te Vught, 24-11-1791, waaruit :
1. Petrus Caspar, geb. Eindh. 17-9-1821 ;
 2. Josephus, geb. Eindh. 25-6-1823 ;
 3. Maria Helena, geb. Eindh. 28-4-1825 ;
 4. Johannes Wilhelmus, geb. Eindh. 28-1-1828 ; volgt IX ;
 5. Johanna, geb. 's-Hertogenbosch, 1833 ; overl. Eindhoven 9-1-1856.
- VII. *Geenen*, Leonardus Petrus, broodbakker op de Grote Berg (zoon van Va) ; ged. Eindh. 20-12-1800 ; overl. Eindh. 8-2-1874 ; geh. te Gestel, 25-7-1824 met Graven, Johanna Fran-

cisca, geb. 1804 ; geh. 2e Eindhoven, 4-10-1828 met Kleijens, Maria Theresia, geb. Eindh. 5-6-1809 ; overl. Eindh. 7-4-1883, waaruit :

1. Adrianus Franciscus, geb. Gestel, 5-5-1825 ;
2. Cornelus, geb. Eindh. 9-3-1829 ;
3. Georgius, geb. Eindh. 31-5-1830 ; volgt X ;
4. Hubertus, geb. Eindh. 16-1-1832 ;
5. Johanna Catharina, geb. Eindh. 16-1-1832 ; overl. Eindh. 6-5-1904 ; gehuwd Eindh. 11-8-1861 met Koppelmans, Hendricus, sigarenmaker, geb. Woensel, 12-2-1838 ;
6. Wilhelmus Johannes, geb. Eindh. 30-7-1833 ; overl. Eindhoven 8-8-1833 ;
7. Wilhelmina, geb. Eindh. 11-9-1834 ; overl. Eindh. 3-4-1835 ;
8. Johanna Catharina, geb. Eindh. 25-11-1835 ; overl. Eindh. 31-5-1838 ;
9. Hendrica, geb. Eindh. 14-2-1837 ; overl. Eindh. 7-2-1885 ; geh. Eindh. 11-9-1862 met v. d. Wittenboer, Thomas Arnoldus, arbeider, geb. Eindh. 27-9-1837 ;
10. Maria Theresia, geb. Eindh. 27-3-1838 ; overl. Eindh. 2-5-1838 ;
11. Hubertus, geb. Eindh. 16-6-1839 ; overl. Eindh. 9-1-1840 ;
12. Johanna, geb. Eindh. 16-9-1840 ; geh. Eindh. 6-5-1869 met v. d. Laar, Jan, winkelier, geb. Stratum, 11-3-1836 ;
13. Wilhelmus Cornelis, geb. Eindh. 7-6-1842 ; overl. Eindh. 26-6-1842 ;
14. Maria, geb. Eindh., 27-5-1843 ; overl. Eindh. 24-6-1845 ;
15. Wilhelmina, geb. Eindh., 19-2-1846 ; overl. Eindh. 13-1-1849.

VIII. *Geenen*, Gerardus, fabrieksarbeider (zoon van Vb) ; geb. Stratum, 30-4-1807 ; overl. Gestel, 17-1-1882 ; geh. Eindh. 25-6-1834 met van Meerbeek, Maria Cornelia, geb. Valkenswaard, 8-12-1806 ; overl. te Gestel, 30-12-1866, waaruit :

1. Anna Maria, geb. Gestel, 23-4-1835 ;
2. Franciscus, geb. Gestel, 25-7-1836 ; overl. Gestel, 28-7-1836 ; ongehuwd ;
3. Franciscus Cornelis, geb. Gestel, 13-8-1837 ; overl. Gestel, 17-12-1891 ; ongehuwd ;
4. Gerardus Cornelis, geb. Gestel, 9-1-1840 ; volgt XI ;
5. Johannes Cornelis, geb. Gestel, 3-6-1842 ; overl. Gestel, 20-1-1862, ongehuwd ;

6. Adrianus Cornelis, geb. Gestel, 22-10-1844 ; overl. Vucht, 3-3-1903, ongehuwd ;
7. Jacobus Cornelis, geb. Gestel, 7-6-1847 ; volgt XIa ;
8. Cornelia, Anna, geb. Gestel, 6-12-1851 ;
9. Lambertus Cornelis, geb. Gestel, 25-3-1854 ; overl. Gestel, 1-1-1855.

VIIIa. *Geenen*, Johannes Franciscus, kapper (zoon van Vb) : woonde Stratumseind : geb. Stratum, 21-2-1815 ; overl. Eindh. 27-12-1891 ; geh. 1e. Eindh. 4-2-1847 met van Bakel, Anna, geb. Aalst, 15-8-1817 ; overl. Stratum 20-11-1847 ; geh. 2e. Stratum, 8-6-1849 met Joosten, Maria Catharina, ged. Oirschot, 8-1-1807 ; geh. 3e. Stratum, 11-5-1868 met v. d. Laak, Petronella, geb. Oirschot, 25-12-1824 ; overl. Eindh. 5-5-1882, waaruit :

1. Maria Theresia, geb. Stratum, 20-11-1847 ;
2. Anna Maria, geb. Stratum, 20-11-1847, gehuwd met van Gelooven, Johannes, timmerman, geb. Eindh. 24-7-1842 ;
3. Johannes Gerardus, geb. Stratum, 14-2-1851 ; volgt XII ;

VIIIb. *Geenen*, Adrianus, herbergier en metselaar (zoon van Vb) ; geb. Stratum, 11-1-1823 ; overl. Stratum, 2-11-1887 ; geh. te Stratum, 18-10-1869 met van Dongen, Johanna, weduwe van v. Rooij, Theodorus, geb. 's-Hertogenbosch, 14-2-1830 ; overl. te Stratum, 24-8-1876, waaruit :

1. Johannes Gerardus, geb. Stratum, 12-5-1870 ;
2. Theodorus Franciscus Jacobus, geb. Stratum, 15-2-1872 ; overl. Grave, 4-7-1892.

IX. *Geenen*, Johannes Wilhelmus, arbeider, (zoon van VI) : geb. Eindh. 18-1-1828 ; overl. Tongelre, 9-3-1883 ; gehuwd met van Lieshout, Adriana, geb. Leende, 30-4-1826, waaruit :

1. Peter Johannes, geb. Tongelre, 23-2-1863 ;
2. Johanna Maria, geb. Tongelre, 18-9-1865 ; overl. Eindh. 6-11-1948 ; geh. te Woensel, 28-4-1893 met Slegers, Arnoldus, geb. Aalst, 21-7-1866 ;
3. Francis, geb. Tongelre, 5-6-1867 ; volgt XIII ;
4. Johanna, geb. Tongelre, 20-11-1869 ; overl. Eindh. 24-6-1951 ; geh. Gestel, 2-7-1897 met Vermeulen, Christiaan, geb. Strijp, 24-12-1871 ; overl. Eindh. 20-5-1948.

(Wordt vervolgd)

C.

GENEALOGIE VAN HET GESLACHT GEENEN

(Vervolg van pag. 144)

- X. *Geenen*, Georgius, huisschilder op de Grote Berg en St. Anahof (zoon van VII), geb. Eindh. 31-3-1830; overl. Eindh. 7-7-1911; geh. te Eindh. 5-5-1859 met Jeener, Anna Mathilde Susanna, geb. 's-Gravenhage, 7-2-1832; overl. te Gestel in 1873, waaruit:
1. Theresia, geb. Eindh. 6-3-1860, waaruit: Leonardus Petrus: volgt XIV; gehuwd Eindh. 3-7-1905 met v. d. Sande, Joannes Willibrordus Josephus, geb. Eindh. 29-3-1880, beeldhouwer;
 2. Johannes Georgius Ludovicus, geb. Eindh. 25-7-1861; overl. Gestel, 7-9-1873;
 3. Charlotte Maria, geb. Eindh. 3-12-1862; overl. Eindh. 7-6-1863;
 4. Leonardus Petrus, geb. Gestel, 16-6-1864; overl. Gestel, 11-7-1864;
 5. Susanna Alberdina, geb. Gestel, 9-9-1865; overl. Gestel, 9-10-1865;
 6. Susanna Alberdina Sarlotta, geb. Gestel, 26-10-1866; overl. Gestel, 5-3-1867;
 7. Anna Sarlotta, geb. Gestel, 6-7-1868;
 8. Virginia Wilhelmina, geb. Gestel, 6-10-1869;
 9. Maria Sarlotta, geb. Gestel, 11-1-1872; overl. Gestel, 24-9-1872;
 10. Gustaaf Adolf, geb. Gestel, 1-3-1873, overl. Gestel 25-5-1873.
- XI. *Geenen*, Gerardus Cornelis, herbergier, wever, barbier, (zoon van VIII): geb. Gestel, 9-1-1840, overl. Eindh. 16-12-1921, gehuwd met Swinkels, Petronella, geb. Budel, 15-3-1847, waaruit:
1. Hendrikus Gerardus, geb. Gestel, 31-5-1872; volgt XV;
 2. Maria Cornelia, geb. Gestel, 18-10-1873; overl. Gestel, 2-12-1875;
 3. Gerardus, geb. Gestel, 27-12-1875; volgt XVa;
 4. Johannes Franciscus, geb. Gestel, 3-4-1877; volgt XVb;
 5. Anna Maria, geb. Gestel, 22-10-1878; overl. Eindh. 15-7-1940; gehuwd te Gestel, 26-4-1904 met v. Kemenade, Franciscus Antonius, geb. Strijp, 4-12-1876.
 6. Maria Cornelia, geb. Gestel, 2-11-1880; overl. Gestel, 2-1-1885;
 7. Johanna Catharina, geb. Gestel, 5-1-1882; overl. Gestel, 26-11-1883;

8. Johannes Cornelis, geb. Gestel, 15-2-1883 ; overl. Gestel, 18-11-1883 ;
9. Maria Cornelia, geb. Gestel, 4-3-1886 ; geh. te Eindh. 14-4-1913 met van Tuijn, Josephus Antonius, geb. Eindh. 20-3-1884 ;
10. Johannes Cornelis, geb. Gestel, 19-9-1888 ; overl. Gestel, 21-10-1888.

XIa. *Geenen*, Jacobus Cornelis, herbergier en wever (zoon van VIII): geb. Gestel, 17-6-1847 ; gehuwd te Gestel, 27-10-1873 met van Hout, Maria Magdalena, geb. Woensel, 22-7-1849, waaruit :

1. Maria Cornelia, geb. Gestel, 1-8-1874 ; overl. Gestel, 8-2-1875 ;
2. Maria Cornelia, geb. Gestel, 11-3-1876 ;
3. Johanna Cornelia, geb. Gestel, 3-10-1877 ; overl. Eindh. 2-6-1945 ; gehuwd te Eindh. 7-7-1902 met van Poppel, Gerardus Maria, geb. Tilburg, 2-2-1872 ;
4. Johannes Cornelis, geb. Gestel, 22-7-1879 ; volgt XVI ;
5. Henrica Cornelia, geb. Gestel, 13-4-1881 ; overl. Gestel, 26-8-1881 ;
6. Gerarda Cornelia, geb. Gestel, 25-7-1882 ; overl. Eindh. 16-9-1946 ; geh. te Gestel, 18-10-1909 met Janssen, Johannes Cornelis Hubertus, geb. Nijmegen, 30-5-1882 ;
7. Adriana, Cornelia, geb. Gestel, 30-9-1884 ;
8. Hendrica Cornelia, geb. Gestel, 14-9-1886 ; overl. Eindh. 20-2-1959 ; gehuwd te Gestel, 26-4-1915 met Jansen, Gerardus Wilhelmus Ignatius, geb. Gestel, 26-8-1886 ;
9. Gerardus Cornelis, geb. Gestel, 7-10-1888 ; volgt XVIa ;
10. Jacobus Cornelis, geb. Gestel, 9-4-1891 ; volgt XVIb ;
11. Anna Maria, geb. Gestel, 29-5-1893 ; overl. Eindh. 6-5-1958 ; geh. Eindh. 16-2-1920 met v. d. Nieuwenhof, Cornelis Henricus, geb. Gestel, 24-10-1890.

XII. *Geenen*, Johannes Gerardus, kleermaker op het Stratum-(zoon van VIII a), geb. Stratum, 14-2-1851 ; overl. Eindhoven, 18-10-1889 ; gehuwd 1e. Eindh. 23-8-1883 met Leijgraat, Elisabeth, geb. Wageningen, 22-9-1865 ; gehuwd 2e. Stratum, 12-8-1885 met v. d. Heijden, Antonetta, geb. Aalst, 20-6-1846, waaruit :

1. Maria Antonetta, geb. Eindh. 26-8-1886 ; gehuwd te Eindhoven, 30-10-1942 met Eijkens, Jacobus Martinus, geb. Gestel, 17-12-1877 ; overl. Eindh. 19-1-1957 ;
2. Anna Philomena, geb. Eindhoven, 6-2-1888 ; ongehuwd.

- XIII. *Geenen*, Francis, tabaksbewerker (zoon van IX): geb. Tongelre, 5-6-1867; overl. Eindh. 10-3-1939; geh. te Stratum, 17-11-1906 met Kuijpers, Elisabeth, geb. Aalst, 30-9-1867, waaruit:
1. Wilhelmus Antonius, geb. Stratum, 26-11-1907; volgt XVII;
 2. Antonius Wilhelmus Christianus, geb. Stratum, 21-1-1909; volgt XVII a;
 3. Christianus Josephus, geb. Stratum, 7-3-1912; volgt XVII b.
- XIV. *Geenen*, Leonardus Petrus, sigarensorteerder (zoon van Theresia: zie onder X sub 1.), geb. Eindh. 15-4-1884; geh. te Gestel, 27-7-1907 met Bogers, Truda, geb. Gestel, 11-1-1882, waaruit:
1. Johanna Maria, geb. Gestel, 25-11-1907;
 2. Gregorius Leonardus Cornelis, geb. Gestel, 6-7-1909;
 3. Theresia Maria, geb. Gestel 1910; overl. Gestel, 4-9-1911.
- XV. *Geenen*, Hendrikus Gerardus, koperslager (zoon van XI): geb. Gestel, 31-5-1872; overl. Eindh. 3-6-1931; gehuwd te Strijp, 14-4-1913 met Senders, Jacoba, geb. Strijp, 17-6-1879, waaruit:
1. Cornelis Lambertus Hendrikus, geb. Gestel, 31-1-1916; volgt XVIII;
 2. Lambertus Theodorus Franciscus, geb. Gestel, 29-7-1917; volgt XVIII a);
 3. Peter Antonius, geb. Gestel, 25-2-1919; volgt XVIII b);
 4. Antonius Gerardus, geb. Eindh. 9-6-1920; volgt XVIII c.
- XV a. *Geenen*, Gerardus, architect (zoon van XI): geb. Gestel, 20-7-1875; overl. Eindh. 14-3-1947; geh. te Gestel, 20-5-1901 met Janssen, Huberdina Petronella, geb. Nijmegen, 26-5-1879, waaruit:
1. Helena Francisca, geb. Eindh. 3-8-1901; geh. te Eindh. 16-8-1929 met Boijens, Jan Peter, geb. Schinnen (L.), 19-12-1901;
 2. Cornelis Gerardus, geb. Gestel, 10-8-1902; volgt XIX;
 3. Petronella Maria Joanna Cornelia, geb. Eindh. 16-11-1912; geh. te Eindh. 5-5-1933 met Willems, J. A. M.
- XV b. *Geenen*, Joannes Franciscus, steenhouwer en winkelier (zoon van XI): geb. Gestel, 3-4-1877; overl. Eindh. 17-10-1960; gehuwd te Leende, 6-9-1909 met van Gennip, Johanna, geb. Leende, 23-10-1878, waaruit:
1. Johannes Bartholomeus Cornelis, geb. Gestel, 3-11-1908;

2. Cornelis Gerardus Joseph, geb. Gestel, 9-3-1910; volgt XX;
3. Hendricus Bartholomeus, geb. Gestel, 7-5-1915; volgt XXa;
4. Jacoba Petronella, geb. Gestel, 9-7-1918; geh. te Eindh. 12-7-1947 met Kalb, Johan Peter Wilhelm, geb. Woensel, 13-8-1915;
5. Franciscus Antonius, geb. Eindh. 14-10-1923; volgt XX b;
6. Petrus Canisius, geb. Eindh. 18-9-1926; overl. Eindh. 27-12-1926.

XVI. *Geenen*, Johannes Cornelis, kapper en kleermaker op de Grote Berg (zoon van XI a): geb. Gestel, 22-7-1879; overl. Eindh. 23-10-1920; gehuwd te Gestel, 10-5-1902 met Bakermans, Cornelia Maria, geb. Gestel, 25-5-1877; overl. Eindh. 30-11-1914, waaruit:

1. Johanna Maria Cornelis, geb. Gestel, 22-7-1903;
2. Maria Petronella Cornelia, geb. Gestel, 13-8-1904; geh. te Rotterdam, 16-11-1927 met Pouwels, Gerardus Wilhelmus Hermanus, geb. Herwen c.a., 6-8-1902;
3. Jacobus Josephus Cornelis, geb. Gestel, 29-8-1905; overl. Gestel, 13-1-1906;
4. Petronella Jacoba Cornelia, geb. Gestel, 11-8-1906; overl. Gestel 14-5-1907;
5. Jacobus Cornelis Josephus, geb. Gestel, 16-7-1909; volgt XXI.

C.

(Wordt vervolgd)

CHRISTIAEN JAN MAESSONE TE ZUNDERT EN ZIJN AFKOMELINGEN IN MANNELIJKE LIJN

Op 6 december 1445 schonk Bertraert Henricx Coninxdochter ten overstaan van Zundertse schepenen een rente aan haar met Christiaen Jan Maessone gehuwde zuster Liesbeth. Deze schenking, die vermeld werd in de eveneens voor Zundertse schepenen verleden akte van scheiding en deling van Christiaens nalatenschap de dato 1 augustus 1501, acht ik ook hier vermeldenswaard, omdat over Christiaens afkomelingen zulke fragmentarische, twijfelachtige en tegenstrijdige publicaties verschenen, dat het mij gewenst lijkt een met bronnen gestaafde lijst te publiceren als voorlopende aanvulling op de in 1943 te 's-Gravenhage uitgegeven Genealogie Van Lanschot van F. de Josselin de Jong, waarin slechts de afkomelingen van Gode-

fridus van Lanschot (1743-1799) zo volledig mogelijk werden vermeld ¹⁾.

Mijn vermoeden, dat Liesbeth Henricx Conincxdochter afstamt van Henricus Rex de Luttelzundert, die zijn familienaam mogelijk aan een schutterkoningschap had te danken en als leenman in het vóór 1350 afgesloten en als Latijnboek aangeduide oudste bewaard gebleven leenboek van de hertogen van Brabant werd vermeld, werd niet bevestigd ²⁾. Henricus' leen werd namelijk blijkens het op het Latijnboek volgende Spechtboek vervreemd ³⁾. Toch grijp ik de gelegenheid aan om er de Brabantse genealogen zo nodig op te wijzen, dat ook in leenregisters voorouders gevonden kunnen worden. Zo vond ik Christiaan Jan Maessone zelf met zijn zonen Jan, Henric en Gerit vermeld in de kopie van een op 15 juli 1477 aangelegd leenregister ⁴⁾. Dat Christiaens vader, zoals De Josselin de Jong beweerde, Jan Maessone heette, is, hoewel waarschijnlijk, niet zeker, omdat Christiaens afkomelingen wel eens voorvadernamen weglieten en dit dus ook met Christiaan zelf het geval kan zijn geweest ⁵⁾. Niet minder onzeker is het, dat Christiaens voorouders te Zundert woonden, omdat er ten gevolge van de Zwarte Dood en andere rampen in het begin van de 15de eeuw meer migranten waren dan in het eind.

De met bronnen gestaafde lijst van Christiaan Jan Maessone te Zundert en zijn mij bekende afkomelingen in mannelijke lijn ziet er als volgt uit:

- I. Christiaan Jan Maessone, met zijn vrouw Liesbeth Henricx Conincxdochter genoemd in een Zundertse schepenakte van 6 december 1445 en met zijn zonen in een op 15 juli 1477 aangelegd leenregister ⁶⁾. Zijn kinderen volgen achter II.
- II. 1. Jan Christiaan Jan Maessone, overleden vóór 4 augustus 1491 ⁷⁾. De aan hem toegeschreven vrouw Beatrijs was vermoedelijk de vrouw van (zijn neef ?) Jan Geert Jan Maessone. De zoon van Jan Christiaens volgt achter III.

Verklaring der afkortingen : ARA : Algemeen Rijksarchief ; GA : Gemeente-archief ; RA : Rechterlijk archief ; RANB : Rijksarchief in Noord-Brabant.

1) RANB, RA Zundert, Inv. nr. 281.

2) L. Galesloot, *Le livre des feudataires de Jean III, duc de Brabant* (Brussel, 1865), blz. 116 en 170.

3) ARA Brussel, Archief van het leenhof van Brabant, Inv. nr. 4.

4) ARA 's-Gravenhage, Archief van de Nassause domeinraad, Inv. Hingman, nr. 1010, folio 38 e.v.

5) Zie stamlijst achter V, 2 en VI B.

6) Zie noten 1 en 4. 7) RANB, RA Zundert, Inv. nr. 280.

2. Henric Christiaen Jan Maessone leefde nog op 1 augustus 1501 ⁸⁾).
 3. Gerit Christiaen Jan Maessone, overleden vóór 1 augustus 1501.
 4. Yda Christiaen Jan Maessone leefde nog op 1 augustus 1501.
 5. De vóór 1 augustus 1501 overleden moeder van Mezoete Mercelis Jan Dierics.
- III. Henric Jan Christiaens, die tussen 14 juni 1502 en 18 september 1504 overleed, was getrouwd met Margriet, de vóór 26 oktober 1500 overleden dochter van Servaes Gieliszoon van Lanschot en Kathelyn Willemsdochter van Nederven ⁹⁾. Zijn kinderen volgen achter IV.
- IV. 1. Jan Henric Christiaens, die vóór 24 november 1517 overleed, was gehuwd met Lijsbeth, dochter van Cornelis Jan Coppens en Kathelijn Geert Jan Dierics, welke Lijsbeth vóór 20 augustus 1521 hertrouwde met de Zundertse schepen Jan Jan Rombouts van de Wijmare ¹⁰⁾. Jan Henric Christiaens, wiens kinderen achter V volgen en die niet alleen grondbezittingen te Zundert, maar ook te Weelde bij Antwerpen bezat, liet op 16 november 1510 voor schepenen van Antwerpen een rentebrief verlijden, die op 3 januari 1608 voor Zundertse schepenen werd afgekocht door Jans achterkleinzonen Anthonis Jan en Paulus Cornelis van Lanschot. De afkoopakte levert vooralsnog het enige bewijs, dat Jacob Jan Christiaens, de grootvader van Anthonis en Paulus, een zoon van Jan Henric Christiaens was ¹¹⁾.
2. Lysbeth Henric Christiaens, gehuwd met Jan Gerrit Coninx ¹²⁾).
- V. 1. Henric Jan Henric Jan Christiaens, overleden vóór 14 maart 1558 ¹³⁾. Zijn kinderen volgen achter VI A.
2. Jacop Jan Christiaens, geboren omstreeks 1510 en overleden in 1583, eerst meier van prins Willem I en schepen in de uit Zundert en Rijsbergen bestaande Eninge van Rijsbergen en vervolgens schout van genoemde Eninge ¹⁴⁾. In laatstgenoemde functie zou hij een langdurige belasting of lang schot ingevoerd hebben en daarom na zijn

8) idem, Inv. nr. 281. 9) idem. 10) idem, Inv. nr. 285.

11) idem, Inv. nr. 292. 12) idem, Inv. nr. 283. 13) idem, Inv. nr. 286.

14) ARA 's-Gravenhage, Archief van de Nassause domeinraad, Inv. Drossaers I, nr. 341, regest nr. 3155.

dood met de bestaande familienaam Van Lanschot zijn aangeduid ¹⁵⁾. Dit is niet minder waarschijnlijk dan dat Jacops achter VI B genoemde kinderen de familienaam van hun achter III vermelde overgrootmoeder zouden hebben overgenomen, die deze familienaam vermoedelijk aan een langwerpig stuk land of lang schot bij het gehucht Achtmaal onder Zundert ontleende ¹⁶⁾. Jacop was achtereenvolgens getrouwd met Elisabeth Jansdochter Vergouwen, Cornelia Petersdochter van Ardennen en Jacopmyna, dochter van Joost Raaszoon van Liedekerke en Wilhelmina Geers. De voornaam van Jacopmyna's grootvader doet vermoeden, dat zij afstamt van Raso van Liedekerke, die door Jan van Heelu als deelnemer aan de in 1288 bevochten Brabantse overwinning bij Woeringen werd geprezen en na de dood van een vruchtgebruiker van de heerlijkheid Breda met dat gedeelte van die heerlijkheid werd beleend, dat later als Baronie van Breda werd aangeduid ¹⁷⁾.

3. Dingena Jan Christiaens, genoemd in een Zundertse schepenakte van 24 november 1617, over wie mij verder niets bekend is ¹⁸⁾.

VI A. 1. Jan, die op 14 maart 1558 meerderjarig werd genoemd en dus ten laatste op 14 maart 1533 geboren werd ¹⁹⁾.

2. Kathelyne, gehuwd met Peter Hendrik Hooffaerts.

3. Adriaen, geboren na 14 maart 1533.

4. Dymphna, idem.

VI B. 1. Jan Jacop Christiaens, als schout van de Eninge van Rijsbergen overleden vóór 17 juli 1585, was gehuwd met Heylwig Jans van Buerstede ²⁰⁾. Zijn kinderen volgen achter VII A.

2. Mr. Cornelis Jacops van Lanschot, mogelijk dezelfde als Cornelis Jacobus van Zundert, die op 20 maart 1559 tot meester in de vrije kunsten promoveerde aan de universiteit te Leuven ²¹⁾. Hij werd tot schoolmeester te Zun-

¹⁵⁾ Papieren van der Hammen, in het bezit van de heer L. van Lanschot te Utrecht.

¹⁶⁾ RANB. Archieven van de rentmeesters der domeinen van prins Frederik te Breda, 1ste tijdvak, nr. 13.

¹⁷⁾ F. F. X. Cerutti, Rechtsbronnen van stad en heerlijkheid Breda, I (Utrecht, 1956), blz. 51. ¹⁸⁾ RANB, RA Zundert, Inv. nr. 285.

¹⁹⁾ idem, Inv. nr. 286.

²⁰⁾ Taxandria XXXIX (Bergen op Zoom, 1932), blz. 102.

²¹⁾ idem, XXXI (1924), blz. 295. ²²⁾ idem.

dert aangesteld als opvolger van een geestelijke en overleed vóór 21 juni 1591 als vorster na eerst getrouwd te zijn geweest met Margriet Jans van Buerstede en vervolgens met Antonia Cornelis Jans van den Broeken²²⁾. Zijn zoon volgt achter VII B.

3. Paulus Jacobs van Lanschot, overleden tussen 14 juni 1597 en 15 juli 1598, lakenkoper en buitenburgemeester te Breda, was gehuwd met Elisabeth Jan Willem Snel-len²³⁾. Zijn kinderen volgen achter VII C.
4. Jasper Jacobs van Lanschot, overleden tussen 17 dec. 1596 en 1 februari 1601 te Breda, was gehuwd met de op 11 juli 1602 overleden Maria Jan Lenaerts van Eyssel²⁴⁾. Hij werd volgens de beschuldiging van een Zundertse kapelaan door zijn vader met een beneficie begiftigd, hoewel hij toen droogscheerdersleerling was en zelfs verdacht werd van togedaan te zijn aan de nieuwe leer²⁵⁾. Zijn kinderen volgen achter VII D.
5. Dingena Jacob Christiaens, gehuwd met Peter Jans van Buerstede.
6. Barbara Jacob Christiaens, gehuwd met Jan Gerits Buys.
7. Elisabeth Jacobs van Lanschot, gehuwd met Adriaen Cornelis Buysen.

J. A. ten Cate.

(Wordt vervolgd)

23) idem, XXXIX (1932), blz. 102, en GA Breda, RA, Inv. nr. 498, folii 62 verso en 222. 24) Taxandria, VIII (1901), blz. 229.
25) GA Breda, RA, Inv. nr. 487, folio 64 in margine.

PROEVE ENER KWARTIERSTAAT VAN FRANCISCUS XAVERIUS P. R. WALTER TE GRAVE

De heer F. X. P. R. Walter te Grave stelde mij onlangs in de gelegenheid zijn familiepapieren te ordenen en te beschrijven. Van deze gelegenheid maakte ik tevens gebruik enige van zijn kwartieren op te sporen, die ik bij deze publiceer.

1. *Franciscus Xaverius Petrus Rudolphus Walter*, geb. te Grave 19-6-1913, huwt 18-7-1949 met *Else Truus Baurichter* uit de Lutte bij Oldenzaal.

Het schilderstuk der collatoren der Beurzenstichting van heer en meester Jan van Aerle ten huize van den collator L. R. Martens te Lieshout. Vermoedelijk vóór of in 1751.

Parentatie I.

- 2 en 3. Rudolphus Martinus Arnoldus Walter, geb. te Grave 25-12-1874, gest. te Grave 2-4-1929, wijnhandelaar te Grave, dijkgraaf van de polder Mars en Wijt, correspondent van de Nederlandsche Bank te Grave, huwt 25-11-1908 te Nijmegen met Elisabeth Philiberta Henrica Verberne, geb. te Dussen 16-11-1882, gest. te Grave 2-12-1957.

Parentatie II.

- 4 en 5. Franciscus Xaverius Petrus Rudolphus Walter, geb. te Grave 9-8-1842, gest. te Grave 28-3-1902, wijnhandelaar te Grave, lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant, dijkgraaf van de polder Mars en Wijt, huwt 12-6-1872 te Heusden met Maria Anna Elisabeth Roomer, geb. te Heusden 23-6-1852, gest. te 's-Hertogenbosch 13-6-1939, begraven te Grave 17-6-1939.
- 6 en 7. Lambertus Johannes Verberne, geb. te Asten 11-1-1827, gest. te Dussen 26-2-1895, notaris te Dussen, gehuwd met Elisabeth Maria Jacoba van Osch, geb. te 's-Hertogenbosch 11-9-1844, gest. te Nijmegen 2-5-1922, begraven te Dussen 6-5-1922.

Parentatie III.

- 8 en 9. Rudolph Johannes Nepomucenus Walter, geb. te Grave 7-11-1796, gest. te Grave 17-4-1877, apotheker en wijnhandelaar te Grave, burgemeester der gemeente Grave, lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant, dijkgraaf van de polder Mars en Wijt en dijkgraaf van de polder van Escharen en Gassel, kantonrechter-plaatsvervanger te Grave, president van het college van regenten van het Sint Catharinagasthuis te Grave, huwt te Oosterhout bij Breda 5-6-1840 met Anna Maria Janssens, geb. te Oosterhout bij Breda, gest. op kasteel Tongelaar bij Mill 17-8-1870.
- 10 en 11. Cornelis Antonie Roomer, ned. hervormd, zakenman en wethouder te Heusden, gehuwd met Anna Elisabeth Malingré, r.k., geb. te Heusden 26-8-1821, gest. te Heusden 10-5-1911.
- 12 en 13. Antonius Verberne, geb. te Asten 25-10-1798, gest. te Asten 22-10-1872, gehuwd met Joanna Maria Michielsen, geb. te Asten 12-1-1802, gest. te Asten 8-11-1888.

- 14 en 15. Adrianus Nicolaas van Osch, geb. te Boxtel 14-10-1812, gest. te 's-Hertogenbosch 21-11-1889, gehuwd met Maria Josephina Deppen, geb. te Boxtel 23-7-1812, gest. te 's-Hertogenbosch 13-10-1868.

Parentatie IV.

- 16 en 17. Petrus Josephus Walter, geb. te Sint Truiden 17-7-1766, gest. te Grave 23-2-1855, apotheker te Grave en wijnhandelaar aldaar vanaf 1815, ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw, burgemeester der gemeente Grave 1816-1824, wethouder aldaar 1824-1850, gehuwd met Cornelia Christina Malingrez, geb. te Grave 27-2-1768, gest. te Grave 10-3-1847.
- 18 en 19. Franciscus Xaverius Janssens en Maria van den Oувeland te Oosterhout bij Breda.
- 20 en 21. Cornelis Roomer, ned. hervormd, geb. te Heusden in 1773, gehuwd met Maria Johanna Heijde, ned. hervormd, geb. te 's-Hertogenbosch in 1783.
- 22 en 23. Cornelis Maria Petrus Malingré, geb. te Diest, later wonend in Heusden, gehuwd met Maria Anna Elisabeth Luijckx, geb. te 's-Hertogenbosch 2-2-1796, gest. te Heusden 31-7-1860.
- 28 en 29. Christianus van Osch, geb. te Den Dungen 17-5-1787, gest. te Boxtel 14-2-1834, doctor medicinae te Boxtel, gehuwd met Maria Elisabeth Cock, geb. omstreeks 1785, gest. te Boxtel 24-7-1867.
- 30 en 31. Johannes Servatius Deppen, gest. te Boxtel 8-12-1831, gehuwd met Maria Catharina Kouwenberg, geb. te Diessen, gest. te Boxtel 20-11-1832.

Parentatie V.

- 32 en 33. Johannes Christianus Walter, burgemeester te Sint Truiden, gest. 26-10-1799 te Sint Truiden, gehuwd met Maria Ida de Merode, geb. te Sint Truiden 14-12-1733, gest. te Sint Truiden 29-12-1823.
- 34 en 35. Rudolphus Josephus Malingrez, gedoopt te Grave 14-2-1722, begraven te Grave 13-1-1780, bierbrouwer te Grave, huwt te Gassel 28-5-1758 met Cornelia Aldegundis Rispen, gedoopt te Groningen (r.k.) 20-4-1733, begraven te Grave 26-5-1797.
- 40 en 41. Cornelis Roomer, wonende te Heusden, gehuwd met Maria Bouman.
- 42 en 43. Jacobus Heijde, wonende te 's-Hertogenbosch, gehuwd met Catharina Strickling.

- 44 en 45. Petrus Claudius Malingré, gest. te Weert 21-1-1813, gehuwd met Theresia Henrica Crielaers.
- 46 en 47. Antonius Luijckx, wonende te 's-Hertogenbosch, gehuwd met Anna Elisabeth Rinck.
- 56. Nicolaas Hendrik van Osch.
- 58 en 59. Adrianus Cock, gest. te den Dungen 18-9-1822, gehuwd met Maria Wygergangs, gest. te Den Dungen 4-12-1810.
- 62 en 63. Philibertus Kouwenberg, gest. te Diessen 6-3-1792, gehuwd met Paulina Timmermans, gest. te Diessen 15-1-1824.

Parentatie VI.

- 68 en 69. Petrus Malingrez, geb. 25-1-1670 te Gigraval in het diocees Toul (Lotharingen), secretaris te Grave van Everhardine Jacobe Wilhelmine prinses van Anhalt-Bernburg, geboren barones van Weede (later rijksgravin van Weede), secretaris en rentmeester van de heerlijkheid Balgo en Keent, huwt te Grave 3-3-1715 met Christina Joanna de Meijer, gedoopt te Grave 25-2-1686.
- 70 en 71. Sybolt Rispens, officier in Nederlandse krijgsmacht, meestal in Groningen vertoevend, huwt omstreeks 4-6-1732 met Ludovica Francisca (Francoise Louise) (van) Gro(e)nsvelt, gedoopt te Grave 12-10-1712.
- 88 en 89. Claudius Johannes Malingrez, gedoopt te Grave 30-12-1715, gehuwd met Gijsberdina Beekman.

Parentatie VII.

- 138 en 139. Joannes de Meijer, gedoopt te Grave 5-2-1651, notaris, advocaat en procureur te Grave, rechter van het gericht van Balgoij en Keent, huwt 26-4-1682 met Helena van Steenhuijs, gedoopt te Grave 17-9-1660.
- 140 en 141. Gerardus Rispens, gest. vóór 29-2-1732, bierbrouwer te Groningen, gehuwd met Engelina Speerhooren.
- 142 en 143. Cornelis (van) Gro(e)nsvelt, officier in Nederlandse krijgsmacht, meestal te Grave vertoevend, r.k., gehuwd met Allegonda de Goeij, gest. vóór 29-2-1732.
- 176 en 177. Zie nummers 68 en 69.

Parentatie VIII.

- 276 en 277. Joannes de Meijer, notaris, advocaat en procureur te Grave omstreeks 1650, gehuwd met Gertrudis Deenen.
- 278 en 279. Rudolf(Roelof) van Steenhuijs, wonend te Grave, huwt 10-10-1648 met Christina van Galen.
- 354 en 355. Zie nummers 138 en 139.

Parentatie IX.

556 en 557. Hendrik van Steenhuijs en Helena van Kappeval
e.l. te Grave.

708 en 709. Zie nummers 276 en 277.

710 en 711. Zie nummers 278 en 279.

Parentatie X.

1420 en 1421. Zie nummers 556 en 557.

Cuyk.

H. B. M. Essink.

Bron : Familiepapieren Walter, eigendom van F. X. Walter te Grave.
Geraadpleegde literatuur : W. J. F. Juten, Gelderschen in Noord-Brabant II, van Steenhuijs, versch. in *Taxandria*, 17e jrg., p. 62 e.v. ;
A. Sterck, Proeve ener genealogie Walter, versch. in *De Navorscher*, 92e jrg., p. 91 e.v.

*HET SCHILDERSTUK DER COLLATOREN DER BEURZEN-
STICHTING VAN HEER EN MEESTER JAN VAN AERLE,*

door mr. dr. J. P. W. A. SMIT,

Oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant.

Ten huize van de heer L. R. Martens te Lieshout wordt een schilderstuk bewaard, dat in hoofdzaak een vergadering van diens voorouders voorstelt en dat men op het oog voor een regentenstuk der 17de eeuw zou houden. De merkwaardige geschiedenis er van begint met heer en meester Jan van Aerle, wiens voorvader, uit Aerle, thans Aarle-Rixtel afkomstig, zich te 's-Hertogenbosch gevestigd had en daar tot welstand gekomen was¹⁾. Jan van Aerle was onderdeken en scholaster van het kapittel van St. Oda te St. Oedenrode, kanunnik van dat van Oirschot, waar hij woonde, en cantor van dat van Hilvarnbeek.

In 1634 stichtte hij te 's-Hertogenbosch, waar hij doodziek bij de Zusters van Orthen verpleegd werd, bij testament van 3 Sep-

1) De geschiedenis der familie Van Aerle gelijkt enigszins op die der van Asten's, welke reeds vroeger door mij in de *Brab. Leeuw* behandeld werd. Jan van Aerle was als Johan van Asten notaris, als het uitkwam. Neef Hendrick Verbeeck was vermoedelijk uit een zijtak der Van de Water's uit 's-Hertogenbosch, van welke Peter eveneens beurzen stichtten zou. Het is opmerkelijk, dat het een gering aantal families was, dat de godsdienstige toekomst van Stad en Meierij, onvoorziene gebeurtenissen daargelaten, bepaalde, en dat hierbij wisselwerking was tussen orthodoxen en stoffelijk gezinde onverschilligen.

tember enige beurzen voor onderwijs²⁾. Zij waren ondergebracht in een familiestichting en in hoofdzaak voor zijn bloedverwanten bestemd. Zij zouden vergeven worden door zijn neef Hendrick Verbeeck, secretaris van Aerle, waar de kanunnik uiteraard nog relaties had. Zij zouden genoten worden door de afstammelingen van diens vader, die ook secretaris ter plaatse geweest en met heer Jan's zuster Angela gehuwd was. De heer Martens stamt van hem af en vergeeft nog heden deze beurzen.

Heer Jan van Aerle was niet alleen vermogend, maar ook vooruitstrevend, een geestverwant van dr. Rombout Rombouts, die hem in zijn ziekbed bijstond, zijn testament mede ondertekende en enkele jaren later zijn loffelijk voorbeeld volgde. Zelfs konden de nichtjes studeren, zij het dan in een zogenaamde Zondagsschool en in hoofdzaak voor godsdienstlering in de geest van het Concilie van Trente bestemd.

Hij was ook zeer voorzichtig, gelijk in die tijd van politieke en godsdienstige onzekerheden geboden was en liet veel aan het beleid van zijn neef en diens opvolgers over, maar tevens was hij in zijn testament te uitvoerig en meende ook in die kwaliteit alles tot in bijzonderheden en voor alle tijden te kunnen regelen.

Dit is reeds spoedig aanleiding tot geschillen met familie en overheid geworden, waarvan ik slechts één wil behandelen, omdat het de aanleiding tot het schilderen van dit collatorenstuk geworden is.

Het ging, na het kinderloos overlijden van een collator, vermoedelijk vóór of in 1731, om de vraag, of de zoon dan wel de broeder m.a.w. de naaste dan wel de oudste diende op te volgen. De fundator had hieromtrent bepaald: „sal die voorschr. Hendrick Verbeeck eerst, daarna zijnen outsten soone, daarna zijne andere outste descendanten mansoir ende bij gebreke van dyen d'outste vrouwepersoon altijd ghifter (ende patroon) der voorschr. (beneficiën) ende bursen wesen”. Op grond van deze gegevens meen ik, dat het schilderstuk omstreeks de genoemde tijd gemaakt is om de aanspraken van een der partijen of, beter nog, zelfs een accoord vast te leggen.

Thans echter de beschrijving er van. Het is op linnen, breed binnen de lijst 1,99 m. en hoog 0.705 m. De lijst, origineel en van eikenhout, is zwart gevernist met vergulde kraal aan de binnenzijde en verguld geschilderd hoekornament. Doek en verf hebben geleden, hetgeen de reden is, waarom verschillende onderdelen niet of slechts vragenderwijs beschreven zijn.

2) Zie hieromtrent De Willebois, Studiebeurzen IV p. 125 seq.

De voorstelling is drieledig. Het midden stelt vier mannen, achter een tafel met kantoorbenodigdheden gezeten, en rechts daarnaast een meisje met een abc-leesplankje in de linkerhand voor, terwijl haar rechter naar de letters wijst. De achtergrond is de kamerwand met een doorkijk op een landschap.

Aan weerszijden, door een geschilderde staaf van het midden-deel gescheiden, ziet men in een boog links een geestelijke heer en rechts een vrouw en een dergelijke geestelijke, die vóór op tafeltjes geplaatste crucifixen geknield zijn. De achtergronden zijn door draperieën verlevendigd.

Elk der personen behalve het kind is nader door een cartouche met inschrift en een wapen aangeduid, op grond waarvan deze personen van links naar rechts als volgt kunnen worden aangeduid.

1. „Reverendus dominus ac magister Joannes Janssens van Aerlen, vicedecanus ac scholaster capituli sanctae Odae in Roda, canonicus in Hilvarenbeek, fundator.

Zijn wapen is : gedeeld 1° van sabel met een keper van zilver, vergezeld in het schildhoofd van 2 zespuntige sterren van zilver en in de schildvoet van een kroon van goud (Van Aerlen); 2° A. doorsneden van goud, beladen met ? ; B. van zilver met drie fasen van sabel, met een vrijkwartier van azuur, met een molenijzer van goud (Van Gerwen). Met een hart-schild, doorsneden van keel, met een leeuw ? van goud, en zilver (effen ?). De heraldische linkerhelft van het schild bevat dus enige kwartieren der moeder, waaronder dat van Van Gerwen. Zijn devies luidt : Deus in adiutorium meum intende.

2. „Magister Judocus Verbeeck, secretarius in Aerlen, Rixtel, Beeck, Lieshout et Stiphout. Conjux ejus Angela, soror Johannis van Aerlen, fundatoris”. Hij houdt de stichtingsacte in de hand.

Zijn wapen is : gedeeld : 1° van goud met drie eggen van sabel, gesteld 2 en 1 (Verbeeck) en 2° het wapen Van Aerlen. Rechtsgewende helm met wrong en dekkleden, alle van goud en sabel. Helmteken : een schildje van goud met een eg van sabel tussen een vlucht. Wapenspreuk : Labore vinco.

3. „Magister Henricus, filius magistri Judoci Verbeeck, secretarius in Aerle, Rixtel, Beeck, Lieshout et Stiphout. Conjux ejus Maria van Duynhoven”. Hij voert de pen en houdt het resolutieboek.

Zijn wapen is : gedeeld : 1° het wapen Verbeeck en 2° van zilver met een drietoppig gebergte van natuurlijke kleur

(bruin), uitgaande van de schildzijden (Van Duynhoven). Helm en helmteken die van Verbeeck. Wapenspreuk : Omnibus.

4. „Dominus Judocus, filius magistri Henrici Verbeeck, scabinus oppidi de Diest. Conjux ejus domicella Elisabeta, filia magistri Henrici van Groenendonck et Johanna van Heessel”. In de cartouche is later bijgevoegd : „filiae Johanna sororis reverendissimi domini Gijsberti Coeverinx, episcopi denominati Daventriensis”.

Zijn wapen is : gedeeld : 1° het wapen Verbeeck en 2° van sabel met een lelie van zilver (Van Groenendonck). Helm en helmteken die van Verbeeck. Wapenspreuk : Nil sine labore.

5. „Dominus ac magistri Henricus, filius domini Judoci Verbeeck, . . . ac advocatus. Conjux ejus domicella Joanna Vogels”.

Zijn wapen is : gedeeld : 1° het wapen Verbeeck en 2° van zilver met 3 vogels van sabel, gesteld 2 en 1 (Vogels). Helm en helmteken die van Verbeeck. Wapenspreuk grotendeels onleesbaar.

Niet voorgesteld is blijkens het inschrift der volgende cartouche : „Judocus Augustinus, filius domini magistri Henrici Verbeeck”.

Zijn wapen is : gedeeld : 1° het wapen Verbeeck en 2° van zilver (ledig). Helm en helmteken die van Verbeeck. Wapenspreuk : Deo et

6. Ongenoemde vrouw. Haar wapen is : gedeeld : 1° het wapen Verbeeck en 2° het wapen Van Groenendonck.

7. „Reverendus dominus Joannes Nicolaus, filius domini Judoci Verbeeck en domicellae Elisabethae . . . van Groenendonck, . . . canonicus et pastor . . .”.

Zijn wapen is : doorsneden : 1° gedeeld : A. het wapen Verbeeck en B. dat van Van Groenendonck en 2° gedeeld : A. dat van Van Duynhoven en B. van zilver met een gewende leeuw en een klimmende vos, (gekroond van goud ?), beide van sabel en met de voorpoten een paalsgewijze gestelde lans van sabel met spits van zilver vasthoudend (variant van dat van Van Heessel). Zijn devies luidt : Deo et opere.

Het is op deze beurzen, dat de volgende passage in de eerstgenoemde cartouche slaat : (Reverendus dominus ac magister Joannes Janssen van Aerlen) „quatuor (bursarum) patronum et eretorem instituit 1° magistrum Henricum Verbeeck, nepotensiorum et ex eo natum maximum legitime et successive descendente fore, ut in ordine hic depictus hactenus existit et existit”.

Dienovereenkomstig zijn van links naar rechts afgebeeld 1 de

fundator, 2 zijn zwager mr. Judocus Verbeeck, 3 diens zoon mr. Henricus Verbeeck, de eerste patronus, 4 diens oudste zoon Judocus Verbeeck en 5 diens oudste zoon mr. Henricus Verbeeck. Diens oudste zoon Judocus Augustinus is niet afgebeeld, maar door zijn cartouche en wapen vertegenwoordigd. Dit doet vermoeden, dat hij ten tijde der vervaardiging van het schilderstuk niet meer in leven, en de ledige helft van het wapen, dat hij ongehuwd was. Ook zijn subsidiair een ongetrouwde zuster van mr. Henricus, sub 6, en diens broeder Joannes Nicolaus Verbeeck, sub 7 afgebeeld.

Deze genealogie is onderstellenderwijze uit de wapens afgeleid, hetgeen niet het geval uit de archivalia der fundatie, want zij maken geen aanspraak op juistheid of volledigheid 3).

Op grond der gegevens van het schilderstuk meen ik niet alleen, dat de opvolging vast staat, maar dat de schilder de deelneming der voorouders aan een familieraad gefingeerd heeft. Hij handelde echter niet bedriegelijk, daar hij hen blijkbaar naar oude familieportretten heeft afgebeeld. Het unieke belang er van, waarop ik reeds wees, blijkt thans, want het is duidelijk, dat hij van het accoord een authentieke acte heeft opge maakt, ja zelfs de portretten der voorouders in een authentieke copie heeft verenigd 4).

Men is dit van notarissen gewend en zelfs, dat zij gelijkerwijs handelden door uit bepaalde familieaantekeningen stambomen te maken en te authenticeren. Nog verder gaat de erkenning, dat deze schilder feitelijk Germaans Vroeg-Middeleeuws recht, zij het in geëvolueerde vorm toepast. Men moet zich daarover niet verwonderen. Hij is daarvoor schilder d.w.z. iemand, die schilden, zijnde Nederlandse rechttekens, ambthalfc maakt. In Duitsland werd hij Mahler genoemd d.w.z., dat hij rechttekens, zijnde malen, op daartoe geëigende zaken afbeeldde 5).

3) De heer De Willebois vermeldt in zijn reeds aangehaald werk, dat in de loop van „den eersten Franschen oorlog”, waarmede de inval van Lodewijk XIV in de Meierij bedoeld is, alle goederen van de toenmalige collator met huis en meubelen zijn verbrand.

4) Hij volgde daarbij onbewust een voorganger na, die ten behoeve van keizer Karel V een dergelijke bijeenkomst van diens voorouders voorstelde om zijn afkomst en keizerlijk gezag te legitimeren.

5) Men vergelijkte mijn studie De Brabantse beelden en tekens van recht p. 25 seq. en 121. Men zie ook de monographie van dr. I. F. van Eeghen: Een Amsterdamse burgemeestersdochter van Rembrandt in Buckingham Palace en mijn recensie in Brabantse Leeuw jg 7 afl. 6. Ook de makers van grafzerken komen m.i. voor authentieke stambomen in aanmerking.

*PORTRET VAN PETRONELLA FREDERICA DE ROOCK,
VROUWE VAN ANDEL.*

In het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch hangt in de kamer van de archivaris dr. Pirenne een fraai damesportret geschild-

derd door de bekende schilder Cornelis Kraseman voorstellende Petronella Frederica de Roock.

Dit portret is eigendom van het Rijk en in bruikleen afgestaan aan het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch.

Petronella Frederica de Roock werd de 5e Februari 1774 te Namen geboren als dochter van Isaac Allard de Roock en Frederica Johanna Daehne. Zij overleed te 's-Gravenhage op 4 September 1834. Op 27 Mei 1799 huwde zij te Zalt-Bommel James John baron Melvill van Carntee, heer van Op- en Neder Andel geboren te 's-Gravenhage op 17 en aldaar gedoopt op 22 Maart 1776, zoon van Pieter baron Melvill van Carnbee en Johanna Albertina von Daehne, overleden te Oudshoorn 2 Januari 1839.

Hij was kapitein luitenant ter zee, lid van de Raad van State en adjudant van koning Lodewijk, sedert 1823 schout bij nacht. Verder was hij ridder in de orden van de Unie en de Reunie, van de Militaire Willemsorde en de Ned. Leeuw. Hij was ook lid van de ridderschap van Noord-Brabant.

Het geslacht Melvill stamt uit Schotland en werd door koning Willem III van Engeland tot graaf verheven. Een lid van dit geslacht kwam in de 18e eeuw in dienst van de Republiek.

De von Daehne's komen uit Riga en stammen af van een lakei van de hertog van Brunswijk-Wolfenbüttel die met de maitresse van de hertog was gehuwd.

Het geslacht de Roock stamt uit Haeften en vestigde zich later te Zalt-Bommel. Jhr. mr. Peter de Roock was advocaat te 's-Hertogenbosch en trouwde aldaar 20 Januari 1831 Coletta Johanna Jacoba van Bommel dochter van Jacobus Cornelis Balthasar van Bommel en Rufina Jacoba Maria Halfwassenaer.

Een andere de Roock was burgemeester van Bergen op Zoom. Naar hem is genoemd de Burgemeester de Roocklaan.

B. d. R. v. Z.

GENEALOGIE VAN HET GESLACHT GEENEN

(Vervolg van pag. 148)

XVI a. *Geenen*, Gerardus Cornelis, smid (zoon van XIa): geb. Gestel, 7-10-1888; geh. Gestel, 6-2-1917 met Mikkers, Jacoba Henrica, geb. Gestel, 29-11-1886, waaruit:

1. Jacobus Petrus Cornelis, geb. Eindh. 24-10-1917; volgt XXII;
2. Arnoldina Maria Cornelia, geb. Eindh. 11-11-1918; geh. Eindh. 7-9-1951 met Verberne, Henricus, geb. Strijp 16-1-1919;
3. Petrus Jacobus Cornelis, geb. Eindh. 2-10-1919; volgt XXII a;
4. Maria Magdalena Cornelia, geb. Eindh. 24-9-1921; geh. Eindh. 20-7-1950 met Bakermans, Cornelis Johannes, geb. Zesgehuchten, 13-11-1913;
5. Johanna Henrica Maria, geb. Eindh. 27-10-1922, geh. Eindh. 26-4-1945 met Lamey, Cornelis, geb. Eindh. 15-10-1919;
6. Henrica Elisabeth Cornelia, geb. Eindh. 20-2-1924; overl. Eindh. 18-7-1924;
7. Johannes Henricus Cornelis, geb. Eindh. 8-11-1925; volgt XXV;
8. Henrica Elisabeth Cornelia, geb. Eindh. 21-6-1928; geh. Eindh. 6-1-1956 met Wilms, Peter Mathijs, geb. Eindh. 26-10-1929;
9. Koos Henricus Theresia, geb. Eindh. 23-7-1930; overl. Eindh. 29-11-1933;
10. Gerardus Cornelis Franciscus, geb. Eindh. 23-7-1930; bankwerker.

XVI b. *Geenen*, Jacobus Cornelis, aannemer (zoon van XIa): geb. Gestel, 9-4-1891; gehuwd te Eindh. 26-1-1920 met Beelen, Josepha Henrica Francisca, geb. Gestel, 13-3-1893, waaruit:

1. Jacobus Maria Henricus Gerardus, geb. Eindh. 30-5-1921; ongeh. kant.bed.;
2. Maria Josephina Henrica Johanna, geb. Eindh. 13-9-1922, ongeh. kant.bed.;
3. Magdalena Maria Huberta Gerarda, geb. Eindh. 3-2-1924, gehuwd te Eindh. 26-11-1950 met Bos, Jan Taeke, geb. Barradeel, 12-5-1923;

4. Henrica Wilhelmina Josephina Maria, geb. Eindh. 11-3-1926 ; gehuwd Eindh. 9-7-1954 met Ves, Johannes Petrus Mechelinus, geb. Eindh. 13-9-1925 ;
5. Henricus Josephus Johannes Gerardus, geb. Eindh. 3-11-1927 ; overl. Eindh. 12-12-1927 ;
6. Johannes Helena Maria Jacobus, geb. Eindh. 3-11-1927 ; overl. Eindh. 11-11-1927 ;
7. Henricus Hubertus Maria Josephine, geb. Eindh. 11-7-1929 ; volgt XXIII ;
8. Josephine Gerardus Henricus Maria, geb. Eindh. 25-1-1932 ; overl. Eindh. 17-3-1932.

XVII. *Geenen*, Wilhelmus Antonius, loodgieter (zoon van XIII): geb. Stratum, 26-11-1907 ; geh. 1e te Eindh. 18-4-1935 met van Avesaath, Wilhelmina Petronella Antonetta, geb. te Blerick, 24-4-1915 ; geh. 2e te Eindh., 17-9-1959 met Heckmans, Anna, geb. te Simpelveld, 1-10-1925.

XVII a. *Geenen*, Antonius Wilhelmus Christianus, stucadoor (zoon van XIII): geb. Stratum, 21-1-1909 ; gehuwd te Eindhoven 20-4-1934 met Schoolmeesters, Johanna Maria, geb. Woensel, 18-3-1909, waaruit :

1. Franciscus Hubertus Maria, geb. Eindh. 2-2-1935 ; volgt XXIV ;
2. Hubertus Elisabeth Josephus, geb. Eindh. 6-3-1936 ; volgt XXIV a ;
3. Antonius Joannes Gerardus, geb. Eindh. 4-1-1938 ; volgt XXIV b ;
4. Nicolaas Johannes, geb. Eindh. 5-10-1941 ;
5. Christianus Josephus, geb. Eindh. 28-3-1946 ;
6. Johannes Antonius, geb. Eindh. 28-10-1950.

XVII b. *Geenen*, Christianus Josephus, loodgieter (zoon van XIII): geb. Stratum, 7-3-1912 ; geh. Eindh. 15-12-1944 met Bouchée, Catharina Christina, geb. Woensel, 24-10-1919, waaruit :

1. Francis Louis Maria Josephus, geb. Eindh. 9-3-1946 ;
2. Louis Christianus Josephus, geb. Eindh. 21-3-1951.

XVIII. *Geenen*, Cornelis Lambertus Hendrikus, koperslager (zoon van XV): geb. Gestel, 31-1-1916 ; geh. te 's-Bosch, 15-4-1944 met Hosemans, Louisa Philomena, geb. 's-Bosch 29-4-1921, waaruit :

1. Henricus Cornelus Petrus, geb. Eindh. 24-10-1945 ;

2. Frederik Alouisius Johannes Maria, geb. Eindh. 13-2-1947 ;
3. Cornelis Aloysius Jacobus Maria, geb. Eindh. 15-11-1950, (14-11-1951 geëmigreerd naar Australië).

XVIII a. *Geenen*, Lambertus Theodorus Franciscus, fitter Gemeentebedrijven, geb. Gestel, 29-7-1917 ; geh. te Waalre, 14-5-1948 met Maast, Petronella Maria, geb. Aalst, 29-5-1921, waaruit :

1. Francisca Jacoba Petronella Lamberta Maria Gerarda, geb. Eindh. 16-11-1949 ;
2. Jacoba Francisca Gerarda Maria, geb. Eindh. 16-12-1956.

XVIII b. *Geenen*, Peter Antonius, schrijver (zoon van XV) : geb. Gestel, 25-2-1919 ; gehuwd te 's-Hage, 3-3-1948 met van Kooten, Petronella, geb. 's-Hage, 2-11-1923, waaruit :

1. Jacoba Petronella, geb. 's-Hage, 30-10-1949 ;
2. Lucienne Johanna Cornelia, geb. Eindh. 6-4-1962.

XVIII c. *Geenen*, Antonius Gerardus, chauffeur-monteur (zn. van XV) : geb. Eindh. 9-6-1920 ; geh. Eindh. 25-6-1948 met Knapen, Wilhelmina Antoinetta, geb. Leende 17-8-1918, waaruit :

1. Henricus Petrus Antonius, geb. Eindh. 23-8-1953.

XIX. *Geenen*, Cornelis Gerardus, architect (zoon van XVa) : geb. te Gestel, 10-8-1902 ; gehuwd te Eindhoven, 18-4-1930 met Boumans, Maria Theresia, geb. te Middelburg, 27-12-1905, overl. Eindh. 1-1-1964, waaruit :

1. Gerard Marie, geb. Eindh. 26-9-1931 ; volgt XXVI ;
2. Maria Bernadette, geb. Eindh. 16-2-1935 ; geh. Eindh. 31-7-1959 met van Eck, Frans Frederik Marcel, geb. Eindh. 16-2-1935 ;
3. Johannes Antonius Maria, geb. Eindh. 10-5-1936 ; overl. Eindh. 19-5-1936 ;
4. Huberdina Marcelliana Maria, geb. Eindh. 18-6-1937 ; overl. Eindh. 14-7-1937 ;
5. Godelieve Hermana Maria Huberdina Genoveva, geb. Eindh. 25-8-1939 ;
6. Hermana Maria Goedele Odo Cunera Elisabeth, geb. Eindh. 15-6-1941 ;
7. Petronella Josephine Maria Wilgefortis Odrada Lutgardus, geb. Eindh. 11-1-1945 ;

8. Huberdina Jacoba Leontine Irminda Dymphna Maria, geb. Eindh. 8-4-1947 ;
 9. Begga Benedicta Amelberga Dymphna Maria, geb. Eindhoven 25-6-1948.
- XX. *Geenen*, Cornelis Gerardus Joseph, bankwerker (zoon van XV b): geb. Gestel, 9-3-1910, geh. Eindh. 25-7-1935 met Raaijmakers, Henrica Geertruda, geb. Tongelre, 14-2-1910, waaruit :
1. Allegonda Johanna Elisabeth Henriëtte, geb. Eindh. 26-4-1936 ;
 2. Johanna Jacoba Janetta, geb. Eindh. 11-6-1940 ;
 3. Johannes Martinus Elisabeth, geb. Eindh. 22-5-1943.
- XX a. *Geenen*, Hendricus Bartholomeus, technisch ambtenaar bij de Dienst van Gemeentewerken te Eindhoven (zoon van XV b): geb. Gestel, 7-5-1915 ; gehuwd te Bladel, 2-7-1941 met de Leest, Louisa, geb. te Bladel, 11-1-1919, waaruit :
1. Johannes Cornelis Maria, geb. Eindh. 27-4-1942 ;
 2. Anna, Adriana Francisca Maria, geb. Eindh. 19-8-1943 ;
 3. Cornelia Maria, geb. Eindh. 1-5-1945 ;
 4. Carolus Antonius Jozef, geb. Eindh. 10-3-1948 ;
 5. Maria Louisa, geb. Eindh. 12-12-1949.
- XX b. *Geenen*, Franciscus Antonius, bouwkundig tekenaar (zoon van XV b): geb. Eindhoven, 14-10-1923 ; gehuwd te Eindhoven 14-12-1951 met van Werde, Maria Johanna, geb. Eindh. 30-10-1925, waaruit :
1. Johanna Josephina Maria, geb. Eindh. 25-8-1953 ;
 2. Lilianna Josefina Maria, geb. Eindh. 24-6-1961.
- XXI. *Geenen*, Jacobus Cornelis Josephus, brandmeester (zoon van XVI): geb. te Gestel, 16-7-1909 ; gehuwd te Eindh. 24-9-1937 met Langeslag, Wilhelmina, geb. te Gouda, 24-12-1915, waaruit :
1. Wilhelmina Cornelia Petronella Maria, geb. Eindh. 19-11-1938 ;
 2. Johannes Petrus Jacobus Henricus, geb. Eindh. 23-7-1941 ;
 3. Johannes Gerardus Petrus, geb. Eindh. 5-8-1943 ;
 4. Cornelia Wilhelmina Francisca Maria, geb. Eindh. 13-8-1945 ;
 5. Maria Cornelia Wilhelmina, geb. Eindh. 29-7-1947 ;
 6. Jacobus Johannes Henricus, geb. Eindh. 21-7-1949 ;
 7. Johanna Elisabeth Wilhelmina Maria, geb. Eindh. 5-5-1951 ;
 8. Josepha Johanna Martina Maria, geb. Eindh. 7-2-1953 ;
 9. Rita Wilhelmina Johanna Maria, geb. Eindh. 11-9-1952.

- XXII. *Geenen*, Jacobus Petrus Cornelis, hoefsmid (zoon van XVI a): geb. Eindh. 24-10-1917; gehuwd te Eindh. 22-6-1956 met Kuijpers, Theresia Cornelia, geb. te Eindh. 1-11-1931, waaruit:
1. Jacoba Maria, geb. Eindh. 14-5-1957;
 2. Hermanus Gerardus, geb. Eindh. 17-12-1958.
- XXII a. *Geenen*, Petrus Jacobus Cornelis, hoefsmid (zoon van XVI a): geb. Eindh. 2-10-1919; gehuwd te Eindhoven, 5-10-1945 met Wittenberg, Hendrika, geb. te Oss, 9-10-1912, waaruit:
1. Jacoba Petronella Cornelia, geb. Eindh. 27-12-1946;
 2. Francisca Gerardina Cornelia, geb. Eindh. 24-4-1948.
- XXIII. *Geenen*, Henricus Hubertus Maria Josephine, kantoorbediende (zoon van XVI b): geb. Eindh. 11-7-1929; gehuwd te Eindh. 26-1-1956 met van Lieshout, Maria, geb. Eindh. 7-1-1932, waaruit:
1. Jacobus, geb. Eindh. 11-3-1957;
 2. Michel, geb. Eindh. 6-5-1958.
- XXIV. *Geenen*, Franciscus Hubertus Maria, fitter (zoon van XVII a): geb. Eindh. 2-2-1935; gehuwd Eindh. 7-8-1959 met Oerlemans, Cornelia Catharina, geb. Eindh. 26-3-1935, waaruit:
1. Antonius Johannes Franciscus, geb. Eindh. 15-6-1960.
- XXIV a. *Geenen*, Hubertus Elisabeth Josephus, instrumentmaker (zoon van XVII a): geb. Eindh. 6-3-1936; gehuwd Eindh. 12-1-1961 met v. d. Brand, Cornelia Antonia Wilhelmina, geb. Eindh. 20-7-1938.
- XXIV b. *Geenen*, Antonius Joannes Gerardus, fitter (zoon van XVII a): geb. Eindh. 4-1-1938; gehuwd Eindh. 6-7-1961 met v. d. Krieken, Wilhelmina Maria Helena Albertina, geb. Valkenswaard, 4-3-1938, waaruit:
1. Lamberta Johanna, geb. Eindh. 15-12-1961.
- XXV. *Geenen*, Johannes Henricus Cornelis, smid (zoon van XVI a): geb. Eindh. 8-11-1925; geh. te Eindhoven 8-2-1951 met Fivie, Maria Theodora, geb. Eindh. 21-12-1924, waaruit:
1. Johannes Gerardus Cornelis, geb. Eindh. 8-4-1952;
 2. Marion Mathilda Jacoba, geb. Eindh. 22-12-1953;
 3. Karin Theodora Cornelia, geb. Eindh. 30-3-1959.
- 8-4-1961 geëmigreerd naar Canada.
- XXVI. *Geenen*, Gerard Marie, bouwkundig tekenaar (zoon van XIX): geb. Eindh. 26-9-1931; gehuwd te Eindh. 8-11-1957 met Aerts, Petronella Godefrida Maria Adriana, geb. te Eindh. 20-9-1932.

CHRISTIAEN JAN MAESSONE TE ZUNDERT EN ZIJN
AFKOMELINGEN IN MANNELIJKE LIJN

(Vervolg van pag. 152)

- VII A. 1. Antonius Jans van Lanschot, schepen van Zundert, overleden aldaar op 24 september 1658, trouwde op 14 mei 1606 met de op 8 juni 1635 overleden Elisabeth Jansdochter Ooninx uit Prinsenhage. Zijn kinderen volgen achter VIII A.
2. Jacob Jans van Lanschot, trouwde met een verder onbekende Elisabeth. Zijn dochter volgt achter VIII B.
3. Peter Jans van Lanschot, weesmeester en schepen te Breda, trouwde Anna van Hoek, die op 3 maart als zijn weduwe te Geertruidenberg woonde²⁶⁾. Zijn kinderen volgen achter VIII C.
4. Lysbeth Jans van Lanschot, mogelijk dezelfde als die, uit wier huwelijk met Lodewijk Cornelissen kinderen gedoopt werden in de Ned. Herv. kerk te Bergen op Zoom.
- VII B. Paulus Cornelis van Lanschot, overleden als vorster te Zundert op 12 september 1630, was gehuwd met Anna, dochter van Jan Martens van de Wijmer en Elisabeth Frans van den Bolck. Zijn kinderen volgen achter VIII D.
- VII C. 1. Jan Pauwels van Lanschot, overleden vóór 23 maart 1643, schepen te Breda, was gehuwd met Dingena Schrauwen²⁷⁾. Zijn kinderen volgen achter VIII E.
2. Cathalina van Lanschot, eerst gehuwd met Mr. Sebrecht Schrauwen en vervolgens met Cornelis van Nieuwenhoven, Med. drs.
- VII D. 1. Mr. Jacob Jaspers van Lanschot, studeerde te Franeker, was achtereenvolgens advocaat en schepen te Breda, advocaat te Oosterhout, schepen te 's-Hertogenbosch en weer schepen te Breda, waar hij op 12 juni 1638 begraven werd. Zijn kinderen volgen achter VIII F. Zijn weduwe Catharina Jans Verschuren hertrouwde met de rentmeester Henrick Joosten²⁸⁾.
2. Jenneken Jaspers van Lanschot en

26) idem, Inv. nr. 530, folio 88. 27) Taxandria VIII (1901), blz. 231.

28) GA Breda, RA, Inv. nr. 538, folio 79.

3. Lysbeth Jaspers van Lanschot, die vermoedelijk jong overleden zijn ²⁹⁾).

VIII A. 1. Heylwich Antonis van Lanschot, gedoopt op 18 februari 1607 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 18 juli 1637, was gehuwd met de op 21 oktober 1661 te Zundert overleden Christiaan Gerard Kerstens.

2. Joannes Antonius van Lanschot, gedoopt op 16 februari 1609 in de R.K. kerk te Zundert en vermoedelijk aldaar overleden op 3 november 1624 ³⁰⁾).

3. Matthias Antonis van Lanschot, gedoopt op 13 november 1611 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 17 september 1625

4. Jacobus Antonius van Lanschot, gedoopt op 8 januari 1614 in de R.K. kerk te Zundert en aldaar overleden op 13 november 1624.

5. Joannes Antonius van Lanschot, gedoopt op 15 juli 1616 in de R.K. kerk te Zundert en vermoedelijk aldaar overleden op 2 juni 1634 ³⁰⁾).

6. Eusebius Antonius van Lanschot, gedoopt op 9 december 1619 in de R.K. kerk te Zundert, ondertrouwde aldaar op 5 januari 1653 als Sigbertus van Lanschot met Paschasia Heestermans, werd op 19 juli 1661 als Severinus van Lanschot in het Zundertse doodboek ingeschreven en als Sebrecht van Lanschot begraven ³¹⁾).

7. Dymphna Antonie van Lanschot, die op 5 januari 1621 abusievelijk in het Zundertse doopboek werd ingeschreven als wettige dochter van haar peter Paulus Cornelis van Lanschot en Elisabeth Ooninx, overleed te Zundert op 10 augustus 1625.

8. Maria Antonis van Lanschot, gedoopt op 6 september 1623 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 17 november 1624.

VIII B. Heiltje Jacobs van Lanschot, gedoopt op 24 januari 1604 in de Ned. Herv. kerk te Bergen op Zoom.

VIII C. Jan Peters van Lanschot, gehuwd met Anna Peter Crillaerts te Zevenbergen ³²⁾).

²⁹⁾ Taxandria VIII (1901), blz. 230.

³⁰⁾ Het kwam in de 17de eeuw meer voor, dat twee levende kinderen uit één gezin dezelfde voornaam hadden, zodat het niet onmogelijk is, dat Johannes de jongere vóór Johannes de oudere overleed.

³¹⁾ Taxandria VIII (1901), blz. 228 e.v.

³²⁾ idem XXXIX (1932), blz. 102.

- VIIID. 1. Cornelis Paulus' van Lanschot, gedoopt op 30 november 1603 in de R.K. kerk te Zundert en begraven aldaar op 3 oktober 1669, was gehuwd met Maria, de op 5 oktober 1658 te Zundert overleden dochter van de Loenhoutse schepen Michaël van den Elsacker en Anna Jordans³³⁾. Hoewel hij om na de vrede van Munster vorster te kunnen blijven op 18 mei 1651 een verklaring tekende, volgens welke hij gereformeerd geweest zou zijn, liet hij al zijn achter IV A vermelde kinderen R.K. dopen en één dochter tevens hervormd³⁴⁾. Genoemde verklaring voorkwam dan ook niet, dat Cornelis op 27 april 1663 vergeefs verzet aantekende tegen het benoemen van een hervormde ondervorster met wie hij het als puurkoren aangeduide vorstersloon moest delen³⁵⁾. Zijn zegel vertoonde niet alleen de drie bomen, die ook op het zegel van de achter VII D, 1 vermelde Bossche schepen Mr. Jacob Jaspers van Lanschot voorkomen en, aangezien zij ook de wapens van Prinsenhage en een familie Förster sieren, mogelijk als vorsterteken moesten worden beschouwd, maar ook de rode toren, die tevens door zijn afkomelingen wordt gevoerd.
2. Martinus Paulus van Lanschot, gedoopt op 28 augustus 1605 in de R.K. kerk te Zundert en overleden op 5 oktober 1689 te Halsteren, schout en secretaris van Halsteren, dijkgraaf van de Beymoerpolders en markgrafelijk rentmeester van Halsteren, Wouw en het Zuiderkwartier van Bergen op Zoom, trouwde op 11 juni 1635 te Halsteren met Catharina Lemsens, die op 21 oktober 1689 aldaar overleed. Zijn kinderen volgen achter IX B.
3. Margaretha Paulus van Lanschot, gedoopt op 27 mei 1607 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 8 maart 1689, was daar op 1 mei 1633 getrouwd met Cornelis Fransen van Riel uit Breda.
4. Maria Paulus van Lanschot, gedoopt op 24 juni 1609 in de R.K. kerk te Zundert, trouwde met Jacob Schoenmakers uit Breda³⁶⁾.
5. Joannes Paulus van Lanschot, gedoopt op 19 maart 1611 in de R.K. kerk te Zundert en aldaar op 16 april 1616 overleden.
6. Elisabeth Paulus van Lanschot, gedoopt op 30 november

33) B. W. van Schijndel, Hoogstratens oude huizen en families (Brecht, 1940), stamboom tegenover blz. 368. 34) Zie achter IX A 8.

35) ARA Archief van de Nassause domeinraad, Inv. Hingman, nr. 1139, folio 232. 36) GA Breda, RA, Inv. nr. 539, folio 135 verso

1612 in de R.K. kerk te Zundert en aldaar vóór 10 november 1633 overleden³⁷⁾.

7. Jasperina Paulus van Lanschot, gedoopt op 5 december 1618 in de R.K. kerk te Zundert en aldaar op 15 juni 1700 overleden, was daar op 3 november 1646 getrouwd met Martinus Jan Antonissen Wijnen.

VIII E. 1. Paulus Jans van Lanschot, overleden op 21 juni 1634 als commies van de ammunitie en vivres op het fort 's-Gravenweert³⁸⁾.

2. Manuel Jans van Lanschot overleed op 24 april 1626.
3. Pieter Jans van Lanschot, commies op de Schenkenschans en edelman van het geschut³⁹⁾.
4. Jacob Jans van Lanschot, overleden op 24 september 1636.
5. Cornelia Jans van Lanschot, gehuwd met de vóór 23 maart 1643 overleden Bergen op Zoomse schepen Johan van Velthoven.
6. Cornelis Jans van Lanschot.
7. Willem Jans van Lanschot, geboren 13 september 1615 en overleden in augustus 1644, commies op 's-Gravenweert en Schenkenschans, trouwde 20 juli 1635 met de op 5 september 1635 overleden Henrica Lamber en 6 maart 1639 in de Duitse kerk te 's-Gravenhage met Margareta, dochter van de Haagse schepen Johan van Geesdorp en Geertruid van Craecken van der Laan. Zijn kinderen volgen achter IX C.
8. Maria Jans van Lanschot.

VIII F. 1. Mr. Johannes Jacobs van Lanschot, overleden vóór 26 september 1682 te Breda, had twee dochters, die achter IX D volgen⁴⁰⁾.

2. Elisabeth Jacobs van Lanschot, gehuwd met De Lockere.
3. Cornelia Jacobs van Lanschot, gedoopt op 19 februari 1637 in de toen Ned. Herv. Sint-Janskerk te 's-Hertogenbosch, vermoedelijk jong overleden.

IX A. 1. Paulus Cornelis van Lanschot, brouwer, gedoopt op 3 maart 1638 in de R.K. kerk te Zundert, trouwde op 26 april 1665 aldaar met Elisabeth, de op 11 november 1640

37) RANB, RA Zundert, Inv. nr. 300.

38) Taxandria VIII (1901), blz. 323.

39) GA Breda, RA, Inv. nr. 533, folio 40.

40) idem, Inv. nr. 543, folio 151 verso.

- aldaar gedoopte dochter van Cornelis Jan Kerstens en Catharina Georgius. Zijn kinderen volgen achter X A.
2. Anna Cornelis van Lanschot, gedoopt op 27 september 1639 in de R.K. kerk te Zundert, was mogelijk één van Cornelis' kinderen, die op 21 december 1656 aldaar overleden.
 3. Margareta Cornelis van Lanschot, gedoopt op 29 september 1641 in de R.K. kerk te Zundert, trouwde aldaar op 30 mei 1668 met Jan Cornelis Meeussen, die op 17 februari 1705 te Zundert overleed.
 4. Johannes Cornelis van Lanschot, gedoopt op 29 september 1641 in de R.K. kerk te Zundert, brouwer, werd op 7 mei 1672 poorter van Breda. Hij was eerst getrouwd met Josina van Gils en vervolgens op 29 april 1685 te Breda met Elisabeth van der Plas. Zijn kinderen volgen achter X B.
 5. Michaël van Lanschot, gedoopt op 6 februari 1646 in de R.K. kerk te Zundert, was mogelijk een der kinderen van Cornelis van Lanschot, die op 21 december 1665 overleden.
 6. Cornelius Cornelis van Lanschot, gedoopt op 21 februari 1648 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 14 mei 1649.
 7. Cornelius Cornelis van Lanschot, gedoopt op 17 september 1649 in de R.K. kerk te Zundert en overleden vóór 17 maart 1707⁴¹⁾. Hij trouwde eerst met Paulina, de op 7 juni 1642 in de R.K. kerk te Rijsbergen gedoopte dochter van Anthonis Merten Pauwel Jonckers en Joanna Pauwels Adriaensen, en vervolgens op 15 december 1692 te Zundert met Anna Jans uit Wesel. Zijn kinderen volgen achter X C.
 8. Petronella Cornelis van Lanschot, gedoopt op 18 januari 1652 in de R.K. en op 20 januari 1652 in de Ned. Herv. kerk te Zundert, was vermoedelijk dezelfde als Gaspara Petronella van Lanschot, die op 14 juni 1700 te Zundert overleed.
 9. Franciscus van Lanschot, gedoopt op 17 april 1654 in de R.K. kerk te Zundert, was mogelijk een der kinderen van Cornelis van Lanschot, die op 21 december 1656 overleden.
 10. Elisabeth Cornelis van Lanschot, gedoopt op 21 decem-

41) GA Antwerpen, Archief van notaris Aurelius van den Brande, akte van 1707 maart 7.

ber 1657 in de R.K. kerk te Zundert, was vermoedelijk dezelfde als Elisabeth van Lanschot, die op 26 maart 1734 te Loon op Zand werd begraven.

11. Maayke Connelis van Lanschot, gedoopt op 6 juni 1661 in de R.K. kerk te Zundert.

IX B. 1. Paulina Martinus van Lanschot, gedoopt op 1 maart 1636 in de R.K. kerk te Halsteren.

2. Guillielmus Martinus van Lanschot, doopdatum onbekend, overleed op 28 januari 1686 te Bergen op Zoom. Rentmeester van de markies van Bergen op Zoom voor Wouw, Halsteren en het zuiderkwartier en omstreeks 1670 secretaris van de polder Ossendrecht. Hij erfde in 1679 de heerlijkheid Nieuw Strijen van zijn oom Cornelis Lemson en trouwde op 26 februari 1680 te Breda met Jacoba Ruyten ⁴²⁾. Zijn kinderen volgen achter X D.
3. Albertus Martinus van Lanschot, gedoopt 26 februari 1640 in de R.K. kerk te Halsteren. Hij was pastoor te Calmpthout, Duffel, Tilburg en Roosendaal, prior der abdij Tongerlo en proost van Leliëndaal te Mechelen, waar hij 29 juni 1707 onder de kloosternaam Augustinus overleed ⁴³⁾.
4. Gaspar Martinus van Lanschot, gedoopt 21 juli 1641 in de R.K. kerk te Halsteren, overleden 17 december 1700 te Bergen op Zoom, trouwde Petronella Francisca de Borselaer, die op 9 januari 1703 met Arnodus Oorssen hertrouwde.
5. Anna Martinus van Lanschot, gedoopt 19 oktober 1642 in de R.K. kerk te Halsteren, overleden op 1 januari 1716 te Bergen op Zoom. Zij huwde aldaar op 16 augustus 1680 met de vóór 22 oktober 1711 overleden Norbertus van der Creeke ⁴⁴⁾.
6. Cornelis Martinus van Lanschot, gedoopt 17 januari 1644 in de R.K. kerk te Halsteren en vermoedelijk aldaar overleden 2 januari 1703, is mogelijk dezelfde als de in (het markiezaat van) Bergen op Zoom geboren Cornelis van Lanschot, die op 14 december 1667 aan de Leidse universiteit werd ingeschreven als 23-jarige student in de medicijnen.
7. Cornelia Martinus van Lanschot, gedoopt op 27 oktober 1645 in de R.K. kerk te Halsteren, overleden aldaar 16 juni 1702, trouwde met Dr. Cornelis Oortsen ⁴⁵⁾.

⁴²⁾ Taxandria VIII (1901), blz. 223.

⁴³⁾ idem, blz. 222.

⁴⁴⁾ idem.

⁴⁵⁾ idem, blz. 223.

8. Joannes Martinus van Lanschot, gedoopt op 16 december 1646 in de R.K. kerk te Halsteren en overleden aldaar op 25 november 1656.
9. Catharina Martinus van Lanschot, gedoopt op 13 oktober 1647 in de R.K. kerk te Halsteren.
10. Elisabeth Martinus van Lanschot, gedoopt op 13 oktober 1648 in de R.K. kerk te Halsteren, trouwde met Adriaen Martinus Bollaert, die de heerlijkheid Nieuw Strijen van zijn aangetrouwde nicht Anna Catharina van Lanschot verwierf ⁴⁶⁾).

- IX C, 1. Johan Willems van Lanschot, geboren op 8 april 1640 te 's-Gravenweert en op 3 augustus 1641 aldaar overleden ⁴⁷⁾).
2. Geertruyt Willems van Lanschot, geboren op 3 april 1642 te 's-Gravenweert en na 31 juli 1658 overleden.
 3. Dina Willems van Lanschot, geboren op 4 en gedoopt op op 7 juli 1643 te 's-Gravenhage en vermoedelijk vóór 31 juli 1658 overleden.

- IX D, 1. Maria Johannes van Lanschot, vermoedelijk dezelfde als die, welke gehuwd was met Johan Micarius en kinderloos te Breda overleed ⁴⁸⁾).
2. Catharina Johannes van Lanschot ⁴⁹⁾).

- X A, 1. Anna Paulus van Lanschot, gedoopt op 6 november 1665 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 28 augustus 1668.
2. Cornelia Paulus van Lanschot, gedoopt op 9 mei 1667 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 15 juli 1668.
 3. Anna Catharina Paulus van Lanschot, gedoopt op 25 juli 1669 in de R.K. kerk te Zundert en overleden aldaar op 1 november 1671.
 4. Cornelis Paulus van Lanschot, gedoopt op 8 januari 1671 in de R.K. kerk te Zundert, trouwde aldaar op 10 augustus 1700 met Catharina Haast. Zijn kinderen volgen achter XI A.
 5. Henricus Paulus van Lanschot, gedoopt op 22 oktober 1672 in de R.K. kerk te Zundert.
 6. Michaël Paulus van Lanschot, gedoopt op 1 augustus 1674

46) idem. 47) idem, blz. 232, 48) GA Breda, RA, Inv. nr. 558, folio 58.

49) idem, Inv. nr. 543, folio 151 verso.

- in de R.K. kerk te Zundert.
7. Joannes Paulus van Lanschot, gedoopt 29 maart 1677 in de R.K. kerk te Zundert.
 8. Christianus Paulus van Lanschot, gedoopt op 9 maart 1679 in de R.K. kerk te Zundert.
 9. Christianus Paulus van Lanschot, gedoopt op 24 februari 1681 in de R.K. kerk te Zundert.
 10. Anna Catharina Paulus van Lanschot, gedoopt op 9 januari 1683 in de R.K. kerk te Zundert.
 11. Catharina Paulus van Lanschot, gedoopt op 9 april 1685 in de R.K. kerk te Zundert.
 12. Elisabeth Paulus van Lanschot, gedoopt op 21 maart 1687 in de R.K. kerk te Zundert.

J. A. ten Cate.

(Wordt vervolgd)

JAN BIERENS, VALKENIER EN KETTER IN EINDHOVEN

Tot hen, die ook volgens *Houben* (p. 149) als ketters uit Eindhoven verbannen werden, behoorde ook zekere *Jan Bierens*. Dat deze tot zijn verbanning in 1568 *valkenier* was, gevestigd te Eindhoven, kwam eerst onlangs vast te staan door de vondst ener Eindhovense Schepenacte dd. 10-1-1573 Brab. Stijl in R 31, f. 51v, welke acte hieronder wordt afgedrukt. Zoals men zal zien, bevat zij een verklaring van de 2e vrouw van Jan Bierens, zekere Metjen, die weduwe was van een Gielmans, van wien zij als voorzoon had „Heer Joost Gielmans”. Aan Jan Biermans echter schijnt zij geen kinderen geschonken te hebben. De verklaring werd dan ook opgesteld ten verzoeken van de kinderen uit Jan Bierens’ 1e huwelijk. Deze kinderen inmers schijnen lastig gevallen te zijn vanwege de 30 gulden per jaar, die zij hun vader schuldig geworden zouden zijn in ruil voor de overdracht zijner erfgoederen aan hen. Ook Metken ontkent als zij zelf deze schuldverplichting. Jan Bierens zou volgens haar rijkelijk als valkenier en koopman de kost hebben kunnen verdienen.... Een ander resultaat dezer acte-vondst: Als valkenier mag Jan Bierens geacht worden behoord te hebben tot de *Engelse* tak zijner familie! Volge nu de tekst:

Wij Gerit Verschuyt ende Roeloff van Berckel, schepenen in Eyndoven, doen condt eenen yegelijcken, dat op huyden date

ondergescreven voor ons gecompareert is inne propre persoene onse mede inwoenende portersse Metken, huysvrouw Jan Bierens, out omtrent 66 Jaeren ende heeft ten versuecke der kynderen Jans Bierens voirn. verclairt in goeder trouwen, dat sij comparante opten 25 Juny anno 68 voer den drossaet van Brabant ontboden ende bij hem scerpelyck geëxamineert ende ondervraeght wesende vanden goeden Jans Bierens huers mans voirn. welcke ende waere deselve goeden gelegen waeren, heeft alsdoen zeer bevreest ende benaut sijnde gedeclareert, dat Jan Bierens voirsz. alle sijne goeden sijnen kynderen overgegeven hadde ende dat voer hennen huwelijck ende dat sij declarante ende heer Joost Gielmans, haer eenich soen, int contrakeren van den huwelick gheensins des voirsz. Jans goet en begheerden, noch en hebben ontfangen, opdat hij oft sijn kynderen nae afflyvicheyt van huer declarante van huer goeden nyet en souden genyeten ende in haer sterffhuys commen; ende alsdoen voirts gevraeght wesende bij den drossaet voirsz., waerbij dat Jan huer man leefde ende waervoer sij hem onderhield, antwoirde alsdoen ende seeght waerachtich te sijn, bereet wesende tselve, oft noot waer, bij eede te affirmeren, dat de voirsz. Jan Bierens, huer man, huer jaerlicx ghaff voer sijnen cost dertich gulden, dewelcke huer man voirn. reysende om valcken ende andere vogelen ende met biën prorata van den tijde, huer affcortte ende rekende met weken aff, als hij bij huer inden cost nyet en was; seggende voirts meer, dat sij totten voirsz. drossaet, noch sijnen scrijver noyt verclairt en heeft, dat den voirsz. Jans Bierens kynderen hem deselve dertich gulden jaerlicx souden hebben gegeven oft oyck eenichsins belooft; Dwelck sij, comparante, te voerens oft nae oyck noyt en heeft geweeten noch op deser tijt en weet, alhoewel de scrijver des voirsz. drossaets sonde mogen gescreven hebben, dat des voirsz. Jans Bierens kynderen de dertich gulden jaerlicx waeren hennen vader gevende, maar was hem te dyer tijt generende met bien, met lynelaecken ende met valcken te haelen ende te locken, waertoe hij bij sijn selven eenen goeden gereeden penninck ende veel gelts hadde.

Ende want goddelijck ende behoirlijck is der waerheyt getuygenisse te gheven, soe hebben wij, scepenen voirnd., des versocht zijnde, onse segelen opt spatium van desen gedruckt opten 10de january 1573 stilo Brabantiae.

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane.

CHRISTIAEN JAN MAESSONE TE ZUNDERT EN ZIJN
AFKOMELINGEN IN MANNELIJKE LIJN

(Vervolg van pag. 175)

- X B, 1. Franciscus Johannes van Lanschot, gedoopt op 23 mei 1674 te Breda.
2. Cornelia Johannes van Lanschot, gedoopt op 1 april 1676 te Breda en overleden aldaar op 7 november 1755, trouwde daar op 4 oktober 1700 met Adriaen Baas.
3. Michaël Johannes van Lanschot, gedoopt op 31 juli 1679 te Breda.
4. Maria Josina Johannes van Lanschot, gedoopt op 27 juni 1686 te Breda.
- X C, 1. Cornelia Cornelis van Lanschot, gedoopt op 8 augustus 1674 in de R.K. kerk te Rijsbergen.
2. Antonia Cornelis van Lanschot, gedoopt op 12 oktober 1675 in de R.K. kerk te Loenhout.
3. Anna Maria Cornelis van Lanschot, gedoopt op 27 augustus 1677 in de R.K. kerk te Rijsbergen, was gehuwd met Willem Janse van Ostay, die op 15 februari 1706 een dochter liet dopen in de R.K. kerk te Wuestwesel.
4. Cornelius van Lanschot, gedoopt op 19 januari 1679 in de R.K. kerk te Rijsbergen, werd in 1708 poorter van Antwerpen en is vermoedelijk één der Cornelissen van Lanschot, die daar in het begin van de 18e eeuw kinderen liet dopen.
5. Johannes Cornelis van Lanschot, gedoopt op 13 augustus 1680 in de R.K. kerk te Rijsbergen, was brouwersleerling te Breda en overleed vóór 17 maart 1707⁵⁰⁾.
6. Adrianus Franciscus Cornelis van Lanschot, gedoopt op 4 maart 1682 in de R.K. kerk te Rijsbergen, werd op 17 maart 1707 als Franciscus van Lanschot, brouwer te Loon op Zand ten overstaan van de Antwerpse notaris Aurelius van den Brande door zijn broeder Cornelis gemachtigd de door zijn vader nagelaten Zundertse goederen te

50) Zie noot 41.

verkopen⁵⁰⁾. Slechts hieruit kon ik opmaken, dat hij dezelfde was als Adrianus Franciscus van Lanschot, die op 15 juli 1731 te Loon op Zand begraven werd na op 10 juli 1705 in de R.K. kerk aldaar getrouwd te zijn met Elisabeth, de op 30 oktober in deze kerk gedoopte dochter van Lambertus Adriaenszoon van den Hove en Maria Dominicusdochter Schenckels, welke Elisabeth op 3 november 1732 te Loon op Zand hertrouwde met Pero van Vugt en op 15 juli 1761 aldaar begraven werd. Adrianus Franciscus' kinderen volgen achter XI B.

7. Cornelia Cornelis van Lanschot, gedoopt op 9 augustus 1685 in de R.K. kerk te Rijsbergen en evenals haar gelijknamige oudere zusje vermoedelijk jong overleden⁵¹⁾.
8. Michaël Cornelis van Lanschot, gedoopt op 9 juli 1694 in de R.K. kerk te Zundert en evenals zijn hierna genoemde broertje en zusje vóór 17 maart 1707 overleden.
9. Joannes Cornelis van Lanschot, gedoopt op 21 juni 1696 in de R.K. kerk te Zundert.
10. Maria Catharina Cornelia van Lanschot, gedoopt op 22 februari 1699 in de R.K. kerk te Zundert.

X D. 1. Anna Catharina Guillielmus van Lanschot, gedoopt op 21 november 1680 in de R.K. kerk te Bergen op Zoom, huwde te Halsteren op 29 januari 1708 met Petrus Willemsen Ditvorst⁵²⁾.

2. Maria Theresia Guillielmus van Lanschot, gedoopt op 18 januari 1682 in de R.K. kerk te Bergen op Zoom en vermoedelijk vóór 1696 overleden⁵³⁾.

X E. 1. Martinus Petrus Gaspars van Lanschot, gedoopt 15 juli 1693, te Halsteren overleden 1764, trouwde met Anna Francisca, de op 26 april 1689 te Antwerpen gedoopte dochter van Philippus Franciscus van Bommel en Catharina Theresia de Vieusart. Zijn kinderen volgen achter XI C.

2. Augustinus Gaspars van Lanschot, gedoopt op 21 december 1694 te Bergen op Zoom.

51) RANB, RA Rijsbergen, Inv. nr. 38, folio 22 verso.

52) De in Taxandria VIII (1901) geuite veronderstelling, dat zij vóór 1700 overleden zou zijn, is dus niet juist.

53) Taxandria VIII (1901), blz. 224.

3. Petrus Joannes Gaspars van Lanschot, gedoopt op 21 december 1694 te Bergen op Zoom.
4. Petrus Augustinus Gaspars van Lanschot, gedoopt op 3 juli 1697 te Bergen op Zoom en aldaar op 8 juli 1753 als priester overleden.
5. Cornelius Guillielmus Gaspars van Lanschot, gedoopt op 14 januari 1699 te Bergen op Zoom.
6. Cornelius Jacobus Gaspars van Lanschot, gedoopt op 25 juli 1700 te Bergen op Zoom, huwde aldaar op 29 augustus 1720 Petronella Catharina, de aldaar op 18 mei 1695 gedoopte dochter van Carolus Maximilianus Fierlingh en Jacoba Munten. Zijn kinderen volgen achter XI D.

- XI A. 1. Cornelius Cornelis van Lanschot, gedoopt op 16 april 1701 in de R.K. kerk te Zundert.
2. Elisabeth Cornelis van Lanschot, gedoopt op 16 april 1701 in de R.K. kerk te Zundert, is vermoedelijk reeds in haar doopjaar te Brecht overleden.

- XI B. 1. Lambertus van Lanschot, gedoopt op 29 oktober 1706 in de R.K. kerk te Loon op Zand, was brouwer te Waalwijk en andere plaatsen en gehuwd met Catharina Wirx. Zijn kinderen volgen achter XII A.
2. Paulina van Lanschot, gedoopt op 30 juni 1708 in de R.K. kerk te Loon op Zand en vermoedelijk vóór 22 januari 1719 overleden. Zie achter 8.
3. Cornelis van Lanschot, gedoopt op 12 september 1710 in de R.K. kerk te Loon op Zand en vermoedelijk vóór 3 oktober 1711 overleden. Zie achter 4.
4. Cornelis van Lanschot, gedoopt op 3 oktober 1711 in de R.K. kerk te Loon op Zand en op 3 februari 1789 te Antwerpen overleden. Hij werd op 17 juli 1737 poorter van 's-Hertogenbosch na op 23 juni 1737 te Venlo getrouwd te zijn met de op 23 augustus 1708 aldaar gedoopte en op 21 oktober 1749 te 's-Hertogenbosch overleden Henrica Cecilia, dochter van Henricus Henrici en Godefrida van Coesfeld. Zijn kinderen volgen achter XII B.
5. Maria van Lanschot, gedoopt op 5 februari 1714 in de R.K. kerk te Loon op Zand en vermoedelijk jong overleden ⁵⁴⁾.

⁵⁴⁾ RANB, RA Loon op Zand, Inv. nr. 102, folio 52.

7. Anna Maria van Lanschot, gedoopt op 25 augustus 1717 in de R.K. kerk te Loon op Zand en aldaar op 8 augustus 1795 overleden, trouwde aldaar op 12 november 1741 met de vóór 1762 overleden Jacob van Dijk ⁵⁵).
8. Paulina van Lanschot, gedoopt op 22 december 1719 in de R.K. kerk te Loon op Zand en aldaar op 23 juni 1785 overleden, trouwde aldaar op 31 januari 1746 met de brouwer Michiel van Vught, die aldaar op 15 oktober 1785 overleed.
9. Dominicus Franciscus van Lanschot, gedoopt op 10 juli 1722 in de R.K. kerk te Loon op Zand en vermoedelijk jong overleden ⁵⁴).
10. Maria Theresia van Lanschot, gedoopt op 30 oktober 1723 in de R.K. kerk te Loon op Zand, was getrouwd met Bernard Chijsen ⁵⁵).

- XI C. 1. Elisabeth Petronella van Lanschot, gedoopt op 21 oktober 1720 te Bergen op Zoom en aldaar overleden op 27 november 1727.
2. Gasparus Cornelis Josephus van Lanschot, gedoopt op 31 december 1721 te Bergen op Zoom en aldaar overleden op 18 februari 1722.
 3. Petronella Cornelia Gislinga van Lanschot, gedoopt op 28 januari 1733 te Bergen op Zoom, trouwde met jonker Philips de Coninck, heer van Intre en Triapey ⁵⁶).
 4. Gasparus Martinus Josephus van Lanschot, gedoopt op 24 mei 1727 te Bergen op Zoom.
 5. Maria Elisabeth Petronella van Lanschot, gedoopt op 26 mei 1730 te Bergen op Zoom, ongehuwd overleden ⁵⁷).

- XI D. 1. Gasparus Engelbertus Josephus van Lanschot, gedoopt op 26 februari 1722 te Bergen op Zoom, trouwde op 4 februari 1748 aldaar met Joanna Maria, de op 8 december 1721 aldaar gedoopte dochter van Theodorus Eymberts en Henrica Aelmans.
2. Jacoba Andreëtte Maria van Lanschot, gedoopt op 13 juli 1726 te Bergen op Zoom, trouwde aldaar op 17 november 1744 met Joannes Baptista Jacobus Muller. Haar op 29 januari 1753 te Antwerpen gedoopte dochter trouwde met Franciscus Adrianus Lanschot. Zie achter XII B 4.

55) Idem. 56) Taxandria VIII (1901), blz. 226. 57) idem, blz. 227.

- XII A. 1. Elisabetha van Lanschot, gedoopt op 21 september 1733 in de R.K. kerk te Loon op Zand.
2. Paulina van Lanschot, gedoopt op 6 september 1736 in de R.K. kerk te Loon op Zand.
3. Cornelis van Lanschot, geboren te Waalwijk, wiens kleindochter Cornelia, die op 23 augustus 1833 te Noordwijk met de aannemer Cornelis van Alkemade trouwde, de stammoeder is van de in Australië gevestigde familie Van Lanschot Alkemade.
4. Catharina van Lanschot, geboren te Waalwijk in 1745 of 1746, overleden aldaar op 6 april 1821 als weduwe van de herbergier Gerardus van Hasselt.
- N.B. Aangezien de retro-acta van de burgerlijke stand te Waalwijk in 1820 met het Waalwijkse gemeentehuis zijn verbrand, kan het juiste aantal kinderen van Lambertus van Lanschot niet worden opgegeven.
- XII B. 1. Franciscus Henricus van Lanschot, gedoopt te 's-Hertogenbosch op 20 oktober 1741 en vermoedelijk overleden vóór het aanleggen van het oudste bewaard gebleven Bossche overlijdensregister in 1747.
2. Godefridus van Lanschot, gedoopt te 's-Hertogenbosch op 1 januari 1743 en overleden aldaar op 10 januari 1799, voortzetter van de door zijn vader gestichte zaak, die later naar Godefridus' zoon Franciscus de firma F. van Lanschot genoemd zou worden, trouwde op 15 februari 1767 te Vught met de op 2 juli 1738 te 's-Hertogenbosch gedoopte en op 10 april 1799 aldaar overleden Anna Regina, dochter van Frans Potter en Anna Maria van Berckel. Godefridus' afkomelingen zijn, zoals gemeld, genoemd in F. de Josselin de Jong, *Genealogie van Lanschot* ('s-Gravenhage, 1943).
3. Maria Christina van Lanschot, gedoopt te 's-Hertogenbosch op 1 januari 1743, trouwde aldaar op 13 september 1761 met de te Loenhout geboren en te Antwerpen wonende arts Petrus van den Elsacker.
4. Franciscus Christianus van Lanschot, gedoopt te 's-Hertogenbosch op 20 mei 1747, arts te Antwerpen, trouwde aldaar met Theresa Josepha Antonia Muller. Zie achter XI D 2. De vier kinderen uit dit huwelijk zijn kinderloos overleden ⁵⁸⁾.

58) idem.

Vele vergeefse pogingen zijn gedaan om de verwantschap van andere families Van Lanschot met de bovengenoemde familie te bepalen. Zo blijkt de in de Genealogie Van Lanschot genoemde Pyramus Henricx van Lanschot zijn familienaam niet aan het Zundertse Lanschot te danken te hebben, maar aan het Vessemsse Lanschot⁵⁹).

De verwantschap met de Antwerpse weldoener Cornelis van Lanschot bleek te moeilijker te onderzoeken, omdat deze slechts bij geboortedatum en de namen van zijn doopheffers aantekende, maar niet zijn geboorteplaats en de namen van zijn ouders⁶⁰). Het feit, dat Anna, een zuster van deze Cornelis, te Brussel met Hendrik van Kinschot trouwde, wijst echter niet op verwantschap met de Zundertse Van Lanschots. Daarentegen deed de voornaam van Cornelis' neef Philippus van Lanschot de Leidse Van Lanschots reeds in de 18e eeuw vermoeden, dat ze verwant waren aan de Antwerpse Cornelis⁶¹). Deze Leidse Van Lanschots stammen uit de Baronie van Breda, waar mij geen ander Lanschot bekend is dan het Zundertse⁶²). Toch acht ik de Leidse Van Lanschots eerder in mannelijke lijn verwant aan de Zundertse familie, waarvan een Margriet met Hendrik Jan Christiaens trouwde, dan aan de afkomelingen van Christiaan Jan Maessone. Ook de voornamen van de Etten- se Van Lanschots doen eerder aan eerstgenoemde Zundertse familie denken⁶³).

In elk geval bleken de later Van Lanschot geheten afkomelingen van Christiaan Jan Maessone uit Zundert opmerkelijk genoeg om het verheugende feit te verklaren, dat de Bossche firmanten Van Lanschot aan de gemeente, waar hun eerste bekende voorvaderen meer dan twee eeuwen hebben gewoond, een monument hebben geschonken van de vooralsnog beroemdste inwoners dezer gemeente. Ik besluit dit artikel derhalve met de mededeling, dat Vincent en Theo van Gogh geboren werden in een predikantswoning, die naast een huis van de vorster Paulus Cornelis van Lanschot stond⁶⁴).

J. A. ten Cate.

59) RANB, R.A. 's-Hertogenbosch, inv. nr. 1232.

60) Antwerpen, Archief van openbare onderstand, Papieren van Cornelis van Lanschot, De datum is 10 februari 1572 en de namen der doopheffers luiden : (Peter) Jan van Woensel, huisvrouw van Jer. Boudewyns, en Bartholomeus van der Borcht.

61) GA. Antwerpen, Genealogische collectie s.v. Van Lanschot.

62) Papieren Van der Hammen, Zie noot 15.

63) Taxandria VIII (1901), blz. 227.

64) H. van der Hoeven, Bijdragen tot de kennis der geschiedenis van Zundert en Wernhout (Zundert, 1920), blz. 194.

De bij de Raad van State van de Verenigde Nederlanden binnengekomen „Brieven”, een collectie, die een correspondentie van eeuwen omvat en die thans op het Algemene Rijksarchief te 's-Gravenhage bewaard wordt, bevatten op een sterk gevarieerd terrein voor de historicus dikwijls hoogst curieuze gegevens. Heel vaak bepalen deze „Brieven” zich namelijk volstrekt niet tot het begrip, hetwelk het spraakgebruik aan zulke zaken pleegt te verbinden. Immers, men treft daarin over menig onderwerp soms een compleet dossier aan, omvattende talrijke stukken, die meestal een uitvoerig relaas over een al dan niet vermeend recht tot onderwerp hebben.

Een dergelijke bundel stukken¹⁾ trof ik daarna aan naar aanleiding van een verzoekschrift, ingediend namens Christiaan Heuvelmans, de molenaar van de zogenaamde Gennipse Watermolen, gelegen onder Gestel²⁾. Dit request kwam, blijkens het daarop aangetekende „exhibitum” dd. 23 Januari 1792 voor het eerst bij de Raad van State in behandeling en het kon wel eens zijn, dat de onderwerpelijke aangelegenheid het nimmer tot een definitieve beslissing bij het college gebracht heeft. Is die veronderstelling juist, dan zal de oorlog met de revolutionnaire Fransen daaraan wel niet vreemd zijn geweest.

Molenaar Heuvelmans uit Gestel kwam met een uitvoerig exposé aandragen. Hij verklaarde in de possessie-vel-quasi van het recht te wezen om zijn particuliere molenkar „met klinkende bellen” binnen de stad Eindhoven te zenden. Hij mocht met deze kar de granen van de ingezetenen ter plaatse doen afhalen en, wanneer deze door hem „gebroken” waren, mocht hij deze granen (het meel) óók daar op gelijke wijze wederom thuis bezorgen.

1) Zie voor het onderhavige geval in het bijzonder het nummer 1192 van de MS.-inventaris van de Raad van State.

2) De juiste ligging van deze watermolen, aan de O.-oever van de Dommel ten Z. van Eindhoven vindt men op het kaartblad Koninkrijk der Nederlanden, schaal 1 : 25.000, blad 51. G., „Eindhoven”, editie 1953.

Nu was er evenwel een publicatie van Hun Edel Mogenden verschenen van 12 Januari 1791, waarbij deze ritten in hun algemeenheid verboden werden. En niettegenstaande dit verbod had de verzoeker moeten ervaren, dat, terwijl er te Eindhoven niet eens een molen in werking was, zowel de Stratumse molenaar als ook sedert korte tijd die van Woensel, die beiden elk voor zich waarlijk geen of meer rechten dan hij bezaten, hun karren geregeld met het bekende doel naar Eindhoven zonden...

De eigenaar van de Gestelse watermolen bepaalde zich intussen geenszins tot dit beklag alléén. Hij legde bovendien nog documenten over. Dat waren twee uitvoerige acten, waarmede hij van oordeel was de posita uit zijn verzoekschrift te adstrueren. Het éne stuk was een door de Eindhovense secretaris A. Losecaat dd. 23 November 1791 geverifieerd getuigenis van een groot aantal notabelen van die plaats, waaronder enige oud-burgemeesters en burgemeesters. Daaruit bleek duidelijk van het recht van onze molenaar, zelfs van vóór een Eindhovense resolutie van 25 Februari 1737. En het andere stuk bestond uit een authentieke copie, verstrekt door Notaris Pels uit 's-Hertogenbosch dd. 20 September 1791 van een acte van 28 September 1737, waarin een aantal andere „borgers en poorters” van de stad Eindhoven ten verzoeken van hun „mede inwonende poorter en koopman”, den Heer Gerard van der Renne een gelijke verklaring gaven over de toen daar al rijdende kar van de Gennipse Watermolen onder Gestel.

Ik meende goed te doen deze gegevens hier te publiceren, niet alleen in verband met het oude folkloristisch zo typisch gebruik uit oude tijden toen de molenkar langs kwam „met klinkende bellen”, maar ook omdat zij ons nadere gegevens verschaffen over de bekende Brabantse adellijke familie Van der Renne, wier vertegenwoordiger Gerard van der Renne in September 1737 niet alleen nog in leven en van beroep *koopman* was, maar ook, omdat deze koopman klaarblijkelijk de toenmalige eigenaar van deze Gennipse watermolen onder Gestel geweest is³⁾.

Alkmaar.

Mr. J. Belonje.

3) Aanvulling op „Nederland's Adelsboek”, XLIII, 1950, bidz. 260 sub II.

MULDERS IN BRABANT

XV. OCKERS

- I. *Peter Ockers*, huwt *Maycken N.* Hij was *Mulder* te *Vrijhoeven*. De boedelscheiding hunner onderstaande kinderen in 1629. Uit dit huwelijk :
 1. *Ocker*, overl. 1625. Hij was *Mulder*.
 2. *Peterken*, huwt *Jan Peter Rommen*, huwt 2e *Peter Anthonisz. van Sprang*. Haar 1e man was een neef van *Lau-reys Peters*, Schout van *Vrijhoeven*...
 3. *Adriaen*, volgt II.
 4. *Barbara*, huwt *Melis Aertsz. Schep*, Schout van *Vrijhoeven*. Hun dochter, *Geertruyt Schep*, huwt 1652 *Hendrick Ariens Heymans*, *Mulder* van *Vrijhoeven*.
 5. *Cornelis*, volgt II bis.
 6. *Jenneken*, huwt *Hendrick Adriaensz. Back*. Hij was Schepen van *Vrijhoeve* (1630). Hij hertrouwt met *Driek-sken Jans*, weduwe *Wouter Cornelis*, zulks in 1629. *Jenneken* en *Hendrick* hadden een zoon, *Arien Back*, wiens dochter, *Teuntje Back*, huwde met *Cornelis Jansz. Ockers* (III bis, 1) ¹⁾.
- II. *Adriaen Ockers*, huwt *N.N.* Met zijn zuster, *Peeterken*, en zijn zwager *Back*, compareert hij in *Zuidewijn-Capelle* R 13, f 72, 20-3-1626. Hij was *Mulder*. Zij testeerden 5-2-1648 ¹⁾. Uit dit huwelijk :
 1. *Peter*, volgt III.
- II bis. *Cornelis Ockers*, huwt *Eycken Jans* ¹⁾.
Uit dit huwelijk :
 1. *Jan*, volgt III bis.
- III. *Peter Ockers*, begr. *Sprang-Capelle* 26-4-1658, huwt *Jenneken Krijnen*. Hun testament voor Notaris *Adr. de Ruyter* te *Waspik*. Bijgenaamd was hij wel „de Baron” of „de Trosche” ¹⁾. Als „*Peter Adriaensz. Ockers*” genoemd in *Zuidewijn-Capelle* R 14, f. 223, dd. 24-2-1665. Als „*Jenneken Krijnen*, weduwe van *Peter Ariaens Ockers*” compareert zij 11-4-1679 in *Zuidewijn-Capelle* R 15.
Uit dit huwelijk o.a. :
 1. *Adriaen*, volgt IV.
 2. *Anthonis*, volgt IV bis.

¹⁾ Vgl. B. W. v. SCHIJNDEL in „TAXANDRIA” 1940, p. 294.

3. *Jochem*, was als „*Jochem Peeter Ockers*” vcogd over zijn moeder, *Jenneken Krijnen*, in voornoemde acte dd. 11-4-1679.

4. *Jacobus*, volgt IV ter.

III bis. *Jan Ockers*, huwt *N.N.*

Uit dit huwelijk :

1. *Cornelis*, volgt IV quater.

2. *Huybert*, volgt IV quinquies.

IV. *Adriaen Ockers*, geb. *Cappelle*, huwt *Sprang-Cappelle* 2-2-1681 *Adriaentje Cornelissen*, geb. *Cappel*. Van hun onderstaande kinderen werd alleen van de vrouwelijken de doop te *Sprang-Capelle* (N.Herv.) gevonden ; in een los in het betr. doopboek liggend briefje wordt echter wel degelijk ook van het bestaan der drie mannelijken gewaagd, waarbij de veronderstelling wordt geopperd dat deze misschien wel r.k. gedoopt zouden kunnen zijn door toedoen van de vader, die wellicht overging naar de r.k. kerk. Als *Adriaen Peter Ockers*”, wonende onder *Cappel* compareert hij in *Zuidewijn-Capelle* R 16, dd. 19-3-1687.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Sprang-Capelle* :

1. *Maria*, 31-7-1681.

2. *Maria*, 24-5-1682.

3. *Peter*, volgt V.

4. *Cornelis*.

5. *Maria*, 21-12-1687, huwt 1e ald. *Hendrick de Leeuw*, huwt 2e *Peter Ockers*, weduwnaar v. *Maria Antonis de Paans*. Testament van *Hendrik de Leeuw* en *Maria Ockers* in *Vrijhoeve-Capelle* R 26, dd. 13-8-1725.

6. *Johanna*, 19-2-1690, huwt ald. *Adriaan Paans*. Zowel *Maria* (III, 5) als haar zuster, *Johanna*, lieten kinderen te *Sprang-Capelle* dopen en wel door de Predikant.

7. *Adriaen*.

IV bis. *Anthonis Ockers*, ondertrouwt 1e *Sprang-Cappelle* 23-12-1667 *Huybertje Goethart*, geb. *Sprang*, huwt 2e *Waspik* 3-12-1670 *Geriken van Gijssel*, geb. ald., dr. v. *Marten*. Als „*Anthonis Peter Ockers*” compareert hij met „*Huybert Ockers*” 3-12-1688 in *Zuidewijn-Capelle* R 16. Wederom als als zodanig in R 16, dd. 17-4-1692, en nu als wonende in *Sprang*, 24-5-1692 andermaal in R 16. Het testament van *Anthonis* en *Geriken* 16-4-1683 in N 7296, gepasseerd voor de Notaris *Anthony Timmers* te *Sprang*. *Geriken* als we-

duwe in R 17, f. 12v, dd. 11-3-1700, en haar testament 24-11-1703 in N 7296. Op zijn ondertrouwdag in 1667 heet hij als „Antonius Peters Ockers” een „jongman v. Cappel, *Ruyter* onder de Ritmeester, Losekot, tegenwoordig in garnisoen tot maastricht”.

Uit dit huwelijk :

1. *Pieter*, testeert als „jongman tot Sprang”, ziek zijnde 11-9-1729 in N 7307, waarbij hij zijn broeder, Wouter, enige goederen legateert en tot erfgenamen benoemt zijn broeder, Adriaen, zijn andere broeder, Martinus, en de kinderen van zuster, Anneken, gehuwd geweest met Jan van Gijssels. N 7311, dd. 23-2-1723, noemt hem, tekenend als „Peter Antonius Ockers”, poldermeester.
2. *Martinus*, volgt V bis,
3. *Adriaen*, huwt *Maria de Beer*, dr. v. Peter. Als wonende te Sprangh wordt hij genoemd 21-6-1713 Zuidewijn-Capelle R 17, f. 138, en als getrouwd met Maria de Beir 7-5-1716 andermaal in R 17, nu f. 169v. Voor schepenen van Waalwijk sloot hij 13-5-1731 een overeenkomst met zijn broeders. Hun huwelijk bleef kinderloos, als blijkt uit hun testamenten in Vrijhoeve-Capelle R 26, dd. 22-7-1734, en in N 7307, dd. 28-8-1738.
4. *Wouter*, volgt V ter.

IV ter. *Jacobus Ockers*, huwt Oosterhout (Ned. Herv.) 19-10-1664 *Maria Corstiaans*, dr. v. Peter.

Uit dit huwelijk gedoopt te Oosterhout :

1. *Petrus*, 25-1-1671.
2. *Johannes*, 16-11-1673.

IV quater. *Cornelis Ockers*, geb. Cappel, huwt ald. 9-2-1670 *Teuntje Back*, geb. ald., dr. v. Adriaen. Als Cornelis Jansen Ockers” compareert hij 22-4-1682 in Zuidewijn-Capelle R 15, zozeer als 1-4-1697 in R 16. Zij woonden te Grevelduijn-Capel en testeerden 28-10-1690 in N 7929, waar hij tekent met het molenijzer. Uit dit huwelijk gedoopt te Sprang :

1. *Jan*, 31-5-1671.
2. *Ariaentje*, 22-1-1673, huwt *Gijsbert Matheussen Dekkers*. Kinderen gedoopt te Sprang.
3. *Aantje*, huwt *Hendrik de Haan*, zn. v. Michiel Kinderen gedoopt te Sprang.
4. *Mechtelt*, 12-1-1681, huwt *Anthony de Looper*. Kinderen gedoopt te Sprang.
5. *Adriaen*, 21-1-1683.

6. *Eeltjen*, 29-7-1685, huwt *Peter Verhoeven*. Kinderen gedoopt te Sprang.
7. *Peter*, volgt V quater.

IV *quinquies*. *Huybert Ockers*, huwt *Maycken Smits*, dr. v. *Huybert*. Als weduwe testert zij 23-8-1702 in N 7929.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Sprang-Capelle* :

1. *Ariaentje*, 26-6-1674, huwt *Jan van den Hoeck*, zn. v. *Hendrick*. Kinderen gedoopt te Sprang. Zij testeren in N 7307, dd. 20-2-1734.
2. *Anneken*, 9-6-1675.
3. *Huybert*, 10-11-1676.
4. *Jan*, 24-10-1678.
5. *Adriaen*, 18-6-1679.
6. *Neeltjen*, 4-5-1681.
7. *Elisabeth*, 11-9-1682.
8. *Mechteldje*, 21-11-1683, huwt *Willem Sprangers*. Kinderen te Sprang gedoopt.
9. *Peter*, 25-2-1685, huwt 1e *Maria Paans*, dr. v. *Anthonis*, huwt 2e *Maria Ockers*, ged. *Capelle* 21-12-1687, dr. v. *Adriaen* en *Adriaentje Cornellissen*, weduwe v. *Hendrik de Leeuw*. Vgl. *Vrijhoeve-Capelle* R 26, dd. 12-5-1729. (Vgl. IV, 5).
10. *Cornelis*, 3-11-1687.
11. *Eeltje*, 25-1-1688.
12. *Cornelia*, 6-8-1690.
13. *Adriaen*, volgt V *quinquies*.
14. *Maycken*, 30-8-1693.

V. *Peter Ockers*, geb. *Sprang-Capelle*, begr. *Loon op Zand* 5-7-1715, huwt *Margaretha van der Crabben*, dr. v. *Jan* en *Jenneken van Raessen*. Ook *Margaretha* was gesproten uit een *Muldersfamilie*, waarover meer in *Brab.L.* X, 41, sub III, 3. Op 29-3-1709 huurt *Peter* in *Son en Breugel* R 48, l. 168, „het Kort” te *Son*. Na een ruzie op de *Capelse markt* verliet hij *Capel* omtrent 1713, naar vermeld wordt op een los in het betr. doopboek van *Sprang-Capelle* liggend stuk. Op 7-9-1720 wordt hij in *Son en Breugel* R 49 overleden genoemd, zodat er sprake is van onder voogdijstelling van zijn onmondig kind onder zijn zwager, *Paulus Everts v. d. Broeck*, zulks ten verzoeken van zijn andere zwager, *Cornelis Burghouts*, ten einde te voorkomen, dat dit kind protestants zou worden opgevoed, welke poging echter faalde. (Zijn weduwe hertrouwde *Loon op Zand* 3-7-1716 (r.k.)

Leendert Kelaers, geb. ald., zn. v. Dirk, waaruit meerdere ald. gedoopte kinderen).

Uit dit huwelijk gedoopt te *Son* (1-4) en *Loon op Zand* (5):

1. *Adriana*, 18-6-1705 (Cornelis Adriani Ockers et Anna Maria Jois van der Crabben).
2. *Joanna*, 27-9-1706 (Petrus Nicolai Teulincx et Helena Wilhelmi van der Crabben).
3. *Maria*, 22-8-1709.
4. *Adrianus*, volgt VI.
5. *Wilhelmus*, 27-3-1715 (Cornelis Jansen Burchouts et Henrica Jansen van der Crabben), begr. Loon op Zand 4-2-1716.

V bis. *Martinus Ockers*, ged. Sprang, huwt Tilburg 19-2-1715 *Joanna Huysmans*, ged. Goirle 3-3-1686, dr. v. Cornelius en Catharina Wilm Moonen. Hij was eerst *Mulder* op *Veldhoven* onder Tilburg en later op de watermolen van *Goirle*. Als „Meerten Ockers, Mulder tot Tilborch” verpacht hij dan ook 3-6-1715 volgens Sprang R 65, f. 75, met ingang van 1-6-1715 voor de tijd van 5½ jaar de Sprangse molen aan Gerrit Adriaen van Oosterhout. Op 21-11-1721 echter verwerft hij reeds volgens Tilburg R 432, f. 52, een stuk weilands in Goirle.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Tilburg*:

1. *Antonia*, 4-9-1715, begr. Goirle 13-9-1726.
2. *Johannes*, volgt VI bis.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Goirle*:

3. *Maria*, 2-2-1727 (Petrus Huysmans et Maria Huysmans ex Bael).

V ter. *Wouter Ockers*, huwt *Johanna Biemans*, dr. v. Antonius. Zij woonden te Sprang en testeerden aldaar in N 7307, dd. 13-8-1748. Zij lieten onderstaande 7 kinderen r.k. doopen.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Loon op Zand* („ex Sprang”):

1. *Maria*, 19-10-1725 (Adrianus Biemans et Adriana Biemans), verm. jong overl.
2. *Gertrudis*, 31-5-1727 (Martinus Biemans et Anna Biemans).
3. *Anna*, 28-2-1729 (Martinus Biemans).
4. *Antonius*, 21-5-1730 (Adrianus Ockers et Maria de Beer).
5. *Adriana*, 6-4-1732 (Adrianus Biemans et Adriana Biemans).
6. *Petrus*, volgt VI ter.
7. *Maria*, 25-10-1736 (Adrianus Biemans et Adriana Antonii Biemans).

V quater. *Peter Ockers*, ged. Sprang-Capelle 1-1-1688, huwt *Catharina van der Hoeven*. De wed. *Peter Ockers* betaalt impost voor begr. van haar man (Capelle 28-10-1741). *Peter* en *Catharina* betalen impost op hun trouwen op 22-1-1722. Uit dit huwelijk gedoopt te *Sprang-Capelle* :

1. *Teuntje*, 11-10-1722.
2. *Cornelis*, volgt VI quater.
3. *Delia*, 22-9-1726, huwt *Jan Smits*. Kinderen gedoopt te Sprang-Capelle.
4. *Adriaen*, volgt VI quinquies.
5. *Bartholomeus*, 1-3-1733, tweeling met 6, verm. jong overl.
6. *Corstiaen*, volgt VI sexies.
7. *Bartholomeus*, 11-8-1737.

V quinquies. *Adriaen Ockers*, ged. Sprang-Capelle 23-3-1692, huwt *Lysbeth Timmermans*, dr. v. *Hendrick*.

Uit dit huwelijk gedoopt te *Sprang-Capelle* (1-3) en *Waspik* (4) :

1. *Maïke*, 7-4-1709.
2. *Maïke*, 18-4-1710, huwt *Gerard Paans*. Kinderen gedoopt te Sprang.
3. *Adriaentje*, 23-8-1711.
4. *Aertje*, 21-5-1713.

VI. *Adrianus Ockers*, ged. Son 9-7-1711 (*Cornelis Adriani Ockers* et *Elisabeth Pauli van der Crabben*), huwt 1e *Maria Smits*, huwt 2e *Johanna Quiryns*.

Uit het 1e huwelijk gedoopt te *Capelle* (1-5) :

1. *Cornelis*, 5-3-1747.
2. *Catharina*, 25-2-1748, overl. ald. 12-3-1816, huwt *Adriaan Timmermans*. Kinderen gedoopt te *Cappelle*.
3. *Cornelia*, 25-1-1750, huwt *Jan Quirijns*. Kinderen gedoopt te *Capelle*.
4. *Willem*, volgt VII.
5. *Pieter*, 21-10-1753.

Uit het 2e huwelijk gedoopt te *Capelle* (6-9) en *Amsterdam* (10) :

6. *Alida*, 20-5-1764, huwt *Michiel van Es*, zn. v. *Heyliger*. Kinderen te *Amsterdam* en *Sprang* gedoopt.
7. *Johannes*, volgt VII bis.
8. *Maria*, 7-6-1767, huwt *Hendrick Swart*. Kinderen gedoopt te *Amsterdam* en *Sprang*.
9. *Jenneken*, 13-9-1772, overl. ald. 4-1-1840, huwt *Johannes van Es*.

10. *Johanna*, 28-3-1773.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. A. W. Swane

CORRIGENDA

- B.L. XII : blz. 41 : onder 284 leze men Johannis Barbitonsoris (d.i. Baardscheerder).
blz. 42 : onder 305 leze men : Anselmus filius Arnoldi Ansems.
blz. 55 onder 4 : Adriaen van Mierlo was een zoon van Dirck Huybert Mathijs Dirx.
blz. 62. Reeds in 1950 heb ik de ouders van Godschalk Roesmont gepubliceerd in Brabants Heem II 84.
blz. 141 onder 406 : men leze de Eyndovia i.p.v. Eyndoma.
B.L. XII blz. 141 onder 411 men leze generi (= schoonzoon) i.p.v. geniti.
blz. 142 onder 427 men leze Braxatoris (= brouwer).
B.L. XIII : blz. 3 : regel 9 en 10 leze men Godevarts i.p.v. Godenarts.
B.L. XIII blz. 64 afbeelding met het wapen van Gerardt van Halen dient bij deze pagina te worden ingevoegd.
B.L. XIII : blz. 72, onder III b : Jacopken (Jaepken) berust op een vergissing ; men moet lezen : Jaexken.
B.L. XIII : blz. 75, regel 21 en blz. 87, regel 11 : in plaats van aan de Craem leze men aan de Raem.

F. S.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk 30, Kerkdriel.
Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen

VIJNBIE-SIJNSBERG. — Willem Symonsz Vijnbien en zijn vrouw Jannetje Huyghes Sijnsberg hielden in de Nederl. Hervormde Gemeente te Alkmaar ten doop: Grietje, de 13e november 1757 en Simon de 11e augustus 1765.

Gegevens gevraagd over genoemd echtpaar.

's-Gravenhage.

J. W. G. CORNET.

VERZOEK. — De bezitter van een bidprentje van MARIA CATHARINA VAN DOOREN weduwe van Wilhelmus van Baer, geboren te Oirschot, 18 Juni 1733 en begraven te St. Oedenrode, 21 Maart 1791, wordt beleefd verzocht zich met ondergetekende in verbinding te stellen. (P.S. op het betreffende bidprentje staat de overledene vermeld als Maria Catharina VAN DOERNE).

Gemeentearchivaris, Eindhoven.

MANDERS (Br. L. XIII, 128). — ANTONIUS Henrickszn. MANDERS, huwt ALEGUNDIS Gerardsdr. VAN VEGGEL.

Uit dit huwelijk gedoopt te NULAND o.a.:

1. HENDRIKUS, volgt II.
2. HENDRICA, 25-7-1758.
3. GERARDUS, 30-11-1759.

II. HENDRIKUS Manders, ged. Nuland, begraven Nederasselt 1-3-1805 („nalatende vrouw en kinderen”), huwt GEERTRUI HENDRICKS, ged. Nederasselt 25-8-1762, overl. ald. 16-1-1828, dr. v. Petrus en Theodora Maria Gerrits.

Uit dit huwelijk gedoopt te NEDERASSELT :

1. MATHIJS, volgt III.
2. JOANNA, 18-7-1800 (Emerentiana Manders)
3. ADRIANA, 13-9-1802.
4. ARNOLDUS, 1804, overl. ald. 1-11-1818.
5. HENDRIKA, 21-5-1805 posthuma.

III. MATHIJS, ged. Nederasselt 11-10-1796 (Arnoldus Manders), overl. ald. 15-2-1887, huwt Gassel 11-6-1820 CATHARINA CHRISTEN, geb. alda. 1793, overl. Nederasselt 10-4-1872, dr. v. Johannes, landbouwer ald., en v. Hendrina van den Heuvel.

Uit dit huwelijk gedoopt te NEDERASSELT o.a.:

1. HENDRIK, 11-4-1821.
2. HERMANUS, 1831, arbeider ald., overl. ald. 6-9-1881, huwt ald. PETRONELLA SCHONENBERG.
3. ARNOLDUS, lotgevallen bekend.

NIJMEGEN.

J. A. W. SWANE.

INHOUDSOPGAVE

	blz
Lenen in het Land van Altena, door A. J. L. v. Bokhoven	1
Prouninck van Deventer, door J. A. W. Swane	10
Kwartierstaat van Deken Gabriël L. J. van Dijk, door de Redactie	15
Het wapen van de Bossche notaris Johan van Asten, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit, oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant	17
Enige gegevens omtrent de oudste generaties van het Klunderts ge- slacht de Lint en verwante geslachten (Cramer, v. d. Cruys), door Mr. J. L. Rijndorp	24
Mulders in Brabant, XII, Manders, door J. A. W. Swane	28
Bezitters van Noord-Brabantse Heerlijkheden, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit	31
Familie van Dieren, door Jac. J. M. Heeren 33, 49, 65, 81, 97	
Mulders in Brabant, XIII, van Spreeuwenbergh, door J. A. W. Swane	42
Roksnoer (Klundert) door Mr. J. L. Rijndorp	36
Een kapitein te Groot-Lith, door Mr. J. Belonje	54
Mulders in Brabant, XIV, van Beurden, door J. A. W. Swane 56, 73, 86,	108
Een landbouwer-landmeter te Ossendrecht, door Ir. A. J. L. Juten . .	69
De biecht van Antonius van Padua (medegedeeld door J. Sluijters) . .	70
Mijs van Turnhout en van Turnhout, door L. G. van Dijk o.s.a. . . .	71
Enige beschouwingen over de genealogie Manders, door H. B. M. Essink	79
Eerste Nelemansen en hun voorgeslacht, door Ir. Nelemans	89
Wijmans, door L. G. van Dijk o.s.a.	106
Het wapen van Johan de Hornes, Baron van Bokstel (1531/2-1606), door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit, oud-Rijksarchivaris in N.-Brabant)	113
Vermeulen (Dommelen), door J. A. W. Swane	122, 135
Het wapen van Jacobus Meuter, pastoor van St. Michielsgestel, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit, oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant	129
Genealogie van het geslacht Geenen, door C.	140, 145, 163

Christiaan Jan Maessone te Zundert en zijn afkomelingen in mannelijke lijn, door J. A. ten Cate	148, 168, 177
Proeve ener kwartierstaat van Franciscus Xaverius P. R. Walter te Grave, door H. B. M. Essink	152
Het schilderstuk der collatoren der beurzenstichting van heer en meester Jan van Aerle, door Mr. Dr. J. P. W. A. Smit, oud-Rijksarchivaris in Noord-Brabant	156
Portret van Petronella Frederica de Roock, vrouwe van Andel, door B. d. R. v. Z.	161
Jan Bierens, valkenier en ketter in Eindhoven, door J. A. W. Swane . .	175
Molenrechten te Eindhoven, door Mr. J. Belonje	183
Mulders in Brabant, XV, Ockers, door J. A. W. Swane	190
Corrigenda (F. S.)	191

De redactie is de heer A. J. L. van Bokhoven te Schijndel zeer erkentelijk dat hij ook ditmaal weer de inhoudsopgave en het naamregister heeft willen verzorgen.

NAAMREGISTER

Aarts, 92; — Abcoude v., 117; — Aben, 102; — Abrams, 47; — Adams, 128; — Adriaens(en), 24, 26, 42, 60, 71, 91, 93, 136, 172; — Aelbers, 10, 12; — Aelmans, 180; — Aelst v., 77; — Aerle v., 156-159; — Aerts, 26, 38, 76, 167; — Alen, 48; — Alen v., 140; — Alkemade v., 181; — Alphen v., 96 — Alstorpius, 129, 130, 134; — Althoff, 82; — Amstel v., 134; — Andel v., 16 — Anhalt-Bernburg, prinses v., 155; — Ansems, 191; — Antonis(sen), 61, 93; — Antwerpen v., 45; — Ardennen v., 151; — Arendonck v., 78; — Arts, 15, 45; — Asbeck v., 32; — Asch v., 100; — Assendelft v., 8; — Asten v., 17-23, 64, 156; — Avesaath, 164.

Baas, 177; — Back, 185, 187; — Backer, 39; — Bacx, 72; — Baelen v., 110-111; — Baer v., 192; — Baers, 127; — Bakel v., 144; — Bakermans, 148, 163; — Barendrecht, 26; — Baroda, vorst v., 20; — Bartels, 94; — Bastiaens, 48, 90; — Baurichter, 152; — Bax, 12, 32; — Beckhoven, 109, 110; — Becc, 12; — Beek v., 14; — Beekman, 155; — Beelen, 163; — Beer d., 60, 187, 189; — Beers v., 30; — Beesd v., 64; — Beex, 12; — Beir d., 187; — Bemmelen v., 178; — Bemmelen v., 69; — Berckel v., 72, 96, 108, 112, 175, 181; — Berckers, 43, 45, — Bergen, 25; — Bergeyk (v.), 16, 64; — Bergh v.d., 72; — Berys, 56; — Berrewinkel, 80; — Beuckelaer d., 99, 100; — Beugen v., 6; — Beurden v., 56-63, 73-78, 86-89, 108-112; — Biemans, 189; — Bierens, 175, 176; — Biermans, 175; — Biesen v., 90; — Biestraten, 71; — Birens, 138; — Bissert, 103; — Bitters, 96; — Bleijswijk v., 9; — Blockland, 3; — Bloos, 26; — Blussen, 43, — Bockhoven v., 10; — Bodenstaf, 83; — Boecop v., 134; — Boer, 91; — Boeren, 88; — Bogaard v.d., 30; — Bogaers, 79; — Bogers, 147; — Bolck v.d., 168; — Bollaert, 174; — Bollekens, 4; — Bom 39; — Bommel v., 162; — Bongers, 10; — Boom v.d., 29, 62, 63; — Boomen v.d., 28, 29, 48; — Boot, 92; — Borchouts, 12; — Borggrave d., 1-3, 6; — Borgt v.d., 182; — Borsse-laer d., 173; — Bos (v.d.), 88, 163; — Bosch d., 5; — Boshuijsen v., 8; — Bosmans, 45; — Bot d., 108; — Bouchée, 164; — Boudewijns, 182; — Bouman(s), 64, 154, 165; — Bouwinkelman, 106; — Boijens, 147; — Brabant, hertog v., 115; — Braeckhuysen, 136, 138; — Brancaart, 142; — Brand v.d., 167; — Brandwijck v., 9; — Bray d., 83; — Brecht (v.), 40, 41; — Bree v., 47; — Brey v., 47; — Broe(c)k v.d., 28, 98, 128, 188; — Broeders, 87; —

Broeken v.d., 152; — Brosens, 82; — Brouwers, 71, 122, 123, 126; — Brure. 39; — Bueren v., 31, 32; — Bueren, baron v., 31; — Buerstede v., 151, 152; — Buisseret, 106; — Burchouts, 189; — Burggrave d., 1-3, 6; — Burghorst, 85; — Burghouts, 188; — Bussel v., 47; — Buijs(en), 70, 71, 152; — Bijnen, 33 139.

Châlon, 121; — Chijsen, 180; (zie voorts bij de letter K).

Daehne (v.), 162; — Daelen v., 34, 37; — Daems, 140; — Dame(n), 16; — Dammerman, 103; — Daniëls, 84, 85, 95; — David, 82; — Davits, 47; — Deenen, 155; — Degroote, 82; — Dejongh, 104; — Delannoy, 104; — Delfosse, 82; — De Lint, 89; — Delis, 125; — De Lockere, 171; — Dekkers, 187; — De Naayer, 82; — Denen, 124; — Denis(se), 25, 91, 92; — Deppen, 154; — De Vos, 104; — Devout, 3; — Dielis, 127; — Dieren v., 33-38, 49-53, 65-68, 81-85, 97-106; — Diericks, 135, 136, 150; — Diessen v., 78; — Di(e)vout, 3; — Dingemans, 90, 91; — Dinteren v., 96; — Dirks, 41, 48, 80; — Dirx, 191; — Ditvorst, 178; — Doerne v., 192; — Donckers, 12, 20, 21, 58; — Dongen v., 144; — Door(e)n v., 46, 92, 192; — Doremalen v., 14; — Dorp v., 5; — Doublet, 4, 5; — Driessen, 16, 45; — Druynen v., 108; — Dulmers, 37; — Dun v., 112; — Dungen v.d., 71; — Duray, 140; — Duren v., 112; — Dussen v.d., 141; — Dutremez, 105; — Duynhoven v., 159, 159; — Duysel v., 56; — Duyve, 99; — Dij(c)k v., 15, 42, 96, 111, 180; — Dijckmans, 109, 111; — Dijckshoek, 38.

Eck v., 165; — Eckervelt, 68; — Eelde v., 33; — Eelkens, 60; — Egmond, graaf v., 117; — Elemans, 26, 27; — Elsacker v.d., 170, 181; — Elsevier, 130; — Emberts, 73; — Emmechoven v., 6; — Empel v., 75; — Engelse d., 92; — Es v., 190; — Esch v., 74, 75; — Ethen v., 60; — Everts, 38; — Eyk v., 34; — Eijkens, 146; — Eymberts, 180; — Eyssel v., 152.

Fabée, 52; — Fabry 108; — Fierlingh, 179; — Fivie, 167; — Fleur, 97; — Floris, 25; — Foreest v., 54; — Förster, 170; — Frans, 39; — Friesen, 85; — Fuyckschot, 92, 94.

Gaesbeeck v., 116, 117, 119; — Galen v., 155; — Geelkerken v., 67; — Geenen, 140-148, 163-167; — Geerlings, 96; — Geers, 151; — Geerts, 88; — Geesdorp v., 171; — Geld v.d., 85; — Geleyns, 69; — Gelooven v., 144; — Gennip v., 147; — Georgius, 172; — Gerrits, 94, 192; — Gerwen v., 158; — Ghémar, 104; — Ghier v., 2; — Ghijsbrechts, 25; — Gielen, 90; — Giellissen, 42; — Gielmans, 175, 176; — Giersbergen v., 74, 75, 76; — Giesbers, 85;

— Gils v., 172; — Godevarts, 191; — Goedkoop, 35; — Goers, 39, 40; — Goethart, 186; — Goey d., 68, 155; — Gogh v., 182; — Goorts, 46; — Gorcum v., 110; — Go(u)din, 111; — Govaers, 4; — Goverde, 95; — Govertsen, 3; — Goyaers, 7, 8; — Goyarts, 127; — Goyenarts, 3; — Goyvaerts, 3; — Graeff d., 91; — Graus, 33; — Grauwen 's, 39; — Graven, 142; — Greef d., 62; — Grevenbroeck v., 2, 3; — Greyn, 40; — Grient v.d., 46; — Grinten v.d., 44, 46; — Groendonck v., 159; — Groeningen v., 75; — Gro(e)nsvelt (v.), 155; — Groote d., 82; — Grootenboer, 39, 41; — Groys, 62; — Gruijters, 142; — Guillaume, 104; — Gulick v., 12; — Gijsbers, 92; — Gijssel v., 186; — Gijssels v., 187.

Haan d., 187; — Haaren v., 85, 103; — Haast, 174; — Haengreefs, 106; — Haerkens, 31, 79; — Haerlaer v. Meerwijck v., 7; — Hagemans, 72; — Hagemeyer, 97; — Halen v., 64; — Halfwassenaar, 162; — Ham v., 13; — Hanssen, 68; — Hardy, 104; — Hasque d., 100, 101; — Hasselt v., 181; — Hayes, 3; — Heckmans, 164; — Hedichuijsen v., 7, 8; — Heelu v., 151; — Heemstede v., 27; — Heerden 's, 60; — Heeren, 108; — Heerens, 103; — Hees v., 53; — Heessel v., 159; — Heestermans, 169; — Heeswijck v., 75, 76; — Helden v., 64; — Helselmans, 136, 137, 138; — Hemert v., 9; — Hendri(c)(k)x, 25, 26, 38, 42, 48, 89, 107, 124, 192; — Henrici, 179; — Henricx, 111, 127; — Hensen, 127; — Herlaer v. Meerwijck v., 7; — Hermans, 30; — Herpen v., 16, 48; — Herpt v., 76; — Herripon d', 83; — Hesius, 71; — Heuckelum v., 6; — Heuclum v., 26; — Heude v.d., 99; — Heunme, 115; — Heurck v.d., 135; — Heurne v., 115, 117; — Heuvel v.d., 29, 77, 192; — Heuvelmans, 183; — Heuwaert, 112; — Heycants, 87; — Heijde, 154; — Heijden v.d., 141, 146; — Heyen, 60; — Heijens, 3, 4; — Heymans, 185; — Heijns, 55; — Hil v.d., 41; — Hoeben, 138; — Hoebergen, 14; — Hoeck v.d., 188; — Hoefnagels, 28; — Hoek v., 168; — Hoeven v.d., 90, 189; — Hogardi, 124, 125, 126; — Hogen v.d., 88; — Hohenzollern, 130; — Hollander, 38; — Hooff v., 12, 13, 138; — Hooffaerts, 151; — Hoorn v., 76; — Hoorne v., 115; — Horen v.d., 88; — Hornes d., 113-121; — Hornes Baucignies d., 121; — Horst v.d., 14; — Hosemans, 164; — Houssa, 101; — Hout v., 146; — Houwing Krillaerts, 2; — Hove v., 12; — Hove v.d., 178; — Huibe, 95; — Hulsel v., 61; — Hulshouts, 94; — Huter d., 31, 32; — Huyben, 91, 92; — Huijbertsen, 16, 42, 57; — Huybrechts, 41, 72; — Huysmans, 189.

Immerseel v., 2, 3; — Irsel v., 112; — Ivens, 104.

Jacops, 36, 38, 88, 91, 97, 127; — Jacquemotte, 99; — Jaexken, 191; — Jager d., 141; — Jamar, 105; — Jans, 91, 172, 185; — Jans(s)en, 12, 53, 77, 123, 124, 146, 147; — Janssens, 153, 154; — Jaspers, 39, 40, 74; — Jeener, 145; — Jonckers, 172; — Jongbloedt, 57, 58; — Jongh d., 104; — Joosten, 61, 92, 122, 144, 168; — Joppe, 69; — Jordaens, 170; — Joris, 40 — Jurgens, 16.

Kalb, 148; — Calis, 137, 138; — Kamminga v., 31, 32; — Kappeval v., 156; Cappuijns, 71; — Carpentier, 100; — Carrero, 46; — Catala, 106; — Cauteren v., 101; — Kelaers, 189; — Kelders, 87; — Kemenade v., 13, 145; — Kerckers, 71; — Kerckhoff v.d., 47; — Kerreman, 97; — Kerstens, 169, 172; — Ceulemans, 105; — Christen, 192; — Christiaens, 39, 150, 182; — Kinschot v., 182; — Civits, 76; — Claes(z), 24, 107; — Claassen, 50, 57, 61, 63, 88, 95; — Clarijs, 52; — Cleyn, 41; — Cleynders, 41; — Kleyndert 41; — Cleys, 91; — Kleijnsens, 143; — Clootwijk v., 4, 5; — Knaep, 90; — Knapen, 165; — Cock, 154, 155; — Cocquart, 55; — Koe(c)k, 16, 64; — Koenderman, 99; — Koentz, 34, 37; — Coesfeld v., 179; — Coeverinx, 159; — Cohen, 101; — Colen, 72; — Commaus, 97; — Coninc(x), 28, 62, 111, 148, 149, 150; — Coninck d., 72, 180; — Concience, 81; — Coomans, 101, 107; — Kooten v., 165; Koppelmans, 143; — Coppens, 135-138, 150; — Cornelis(sen), 25-27, 111, 186, 188; — Corput v.d., 95; — Corstiaans, 187; — Cort d., 108, 142; — Corthout, 139; — Cotel, 108, 109; — Kouk, 64; — Couwenbergh (v.), 44, 86, 87, 88, 111, 154, 155; — Coux, 35; — Crabben v.d., 188-190; — Craecken v.d. Laan v., 171; — Craenendonck v., 32; — Cramer(s), 24, 26, 27, 96, 128; — Kraseman, 162; — Creeke v.d., 173; — Kremer(s), 96, 128; — Krieger, 36; — Krieken v.d., 167; — Krielaer(t)s, 2, 78, 92, 110, 155, 169; — Kristen, 128; — Kroesbeek, 41; — Crommelius, 34; — Cruys v.d., 24, 27; — Cruyslander, 40; — Krijbolder, 53; — Crijnen, 40, 185, 186; — Crijnse, 92; — Cuy(c)k v., 80, 134; — Cuyper(e) d., 11, 12, 42; — Cuypers, 15, 28, 86, 87, 147, 167; — Cuyten, 12.

Laak v.d., 144; — Laar v.d., 48, 143; — Labri, 66; — Lamber, 171; — Lambersen, 62; — Lamberts, 47; — Lamey, 163; — Lammering, 37; — Lamoe.v., 37; — Lange, 27; — Langeslag, 166; — Langeweg, 95; — Lannoy d., 104; — Lanschot v., 148-152, 168-175, 177-182; — Lanschot Alkemade v., 181; — Laure d., 44-46, 141; — Laurensz., 39; — Laureyssen, 60; — Lauwen, 70; — Leclef, 99; — Leefdael v., 8, 9; — Leenaards, 95; — Leenhouver, 16; — Leest, 41; — Leest d., 166; — Leeuw d., 186, 188; — Leeuwen v., 55; — Legein, 82; — Lemmens, 15, 16, 44; — Lemsen, 170; — Lemson, 173; — Lenoir, 100; — Leuken v., 51; — Leijgraaf, 146; — Liedekerke v., 151; — Lieshout v., 13, 14, 144, 167; — Lilaar v., 112; — Linde(n) v.d., 28, 41; — Linden v. Groenendaal v. d., 76; — Lindonk v., 69; — Lint d., 24-27, 89, 92; — Lintelo baron v., 31; — Lintelo v., 31, 32; — Lockre d., 171; — Loeff, 4; — Loeffen, 30, 79; — Lombaerts, 74; — Lommelaers, 137, 138; — Loo v.d., 60; — Loomans, 28; — Looper d., 187; — Losecaet, 184; — Losekot, 187; — Louwere d., 29; — Loyaen, 72; — Lucas(se), 91, 108, 123; — Lugtenberg v., 4; — Lutkie, 82; — Luijcas, 91; — Luyckx, 85, 154, 155.

Maartens, 25, 26, 92; — Maast, 165; — Maes, 44, 46, 91; — Maessone, 148, 168, 177; — Mahie, 121; — Malingré, 153-156; — Manders, 28-30, 46, 47, 79, 128, 192 — Mansvelders, 47, 48; — Martens, 79, 135, 156; — Matthijse(n), 39, 95; — Meer t, 33; — Meerbeek v., 143; — Melis, 41, 74; — Mels, 39; — Melsen, 39; — Melvill v. Carntee baron v., 162; — Mercx, 14; — Merlin 104; — Merode d., 154; — Mesmaker d., 8; — Meulendijks, 46, 47; — Meunier, 45; — Meussen, 12, 44, 172; — Meuter, 129-134; — Meuwkens, 48; — Meijer d., 155; — Micarius, 174; — Michielsen, 154; — Mierlo v., 141, 191; — Mierop v., 80; — Mikkers, 163; — Mill v., 44; — Millinck, 8; — Misens, 72; — Moeren, 31; — Mommers, 85; — Mook, 68; — Moonen, 189; — Mooren, 79; — Moosdijk v.d., 46; — Mortel v.d., 30; — Moy v.d., 76; — Muggenhove v., 8; — Mullen-tie, 53; — Muller, 180; — Munten, 179; — Mutsaerts, 76; — Mijs, 61; — Mys v. Turnhout, 71.

Naayer d., 82; — Nassau La Lecq graaf v., 34; — Navaert, 96, 128; — Nedervan v., 150; — Nelemans, 25-27, 89-95; — Nieuwenhof v.d., 146; — Nieuwenhoven, 168; — Nieuwenhuizen, 85; — Nieuwenhuysen, 70; — Nispen v., 2, 3, 7; — Noircarmes, 119; — Noteboom, 10; — Nuffel v., 105; — Nulck v., 35; — Nuyens, 79; — Nuys v., 78, 108; — Nijssen, 48.

Ockers, 185-190; — Oem (v. Bokhoven), 10; — Oerle v., 56; — Oerlemans, 106, 167; — Olep, 97; — Olyslagers, 58; — Oomen, 8; — Ooms, 46; — Ooninx, 168, 169; — Oorschot v., 45; — Oorssen, 173; — Oortsen, 173; — Oosterhout v., 189; — Ophoek, 92; — Opstall v., 80; — Oranje, prins v., 121; — Osch v., 153-155; — Ostay v., 177; — Oudems, 141; — Oudheusden v., 4, 31; — Ouweland v.d., 154; — Overschie d', 5.

Paans (d.), 186, 188, 190; — Paduas d., 70; — Pante, 103; — Pauwels, 56, 127; — Peeters, 14, 48, 74; — Pelgrims, 99, 100; — Peters, 31, 95, 140, 185; — Peynenborch, 88, 111; — Pfeiffer, 52; — Philipsen, 10, 11; — Pieters, 40; — Pistorius, 7; — Plas v.d., 172; — Pluim, 93; — Poll v.d., 133; — Poppel v., 146; — Porto-Carrero, 46; — Potter, 181; — Potters d., 4, 5; — Pottet, 58; — Pouwels, 148; — Praets, 96; — Priemer, 93; — Proenes, 13; — Proulinck, 10-14; — Pullen(s), 87, 96; — Pijnenborch, 77.

Quiryns, 190; — Quist, 69.

Raa t., 35; — Raaijmakers, 166; — Raessen v., 188; — Raessens, 138; — Ranst v., 117; — Raveschot v., 129, 130; — Regouin, 30, 79; — Renne v.a., 43, 184; Rex, 149; — Reynders v. Uden, 107; — Reijnen, 98; — Reyniers, 41;

— Riel v., 95, 170; — Riet v., 11, 16, 47; — Rinck, 155; — Rispens, 154, 155; — Robbrecht, 71; — Robijn, 37; — Roesmont, 191; — Roksnoer, 38-41; — Rollaf, 40, 41; — Rombouts, 157; — Rombuts, 40; — Rommen, 185; — Rom-sée, 101; — Roock d., 161, 162; — Roode d., 25, 26; — Roomer, 153; — Roo-vers, 42; — Rooy v., 61, 144; — Rotte d., 32; — Rouillie d., 31; — Roy d., 26; — Royakkers, 28; — Royen (d.), 92; — Rugdijk, 56; — Rulo, 142; — Runst v., 56; — Ruten, 92; — Ruyscho(o)tel, 6; — Ruysenburg v., 112; — Ruyter d., 185; — Ruyten, 173; — Rijckevorsel v., 139; — Rijkestein, 36; — Rijn v.d., 40; — Rijsbroeckx, 61; — Rijswijck v., 2, 4, 7, 81.

Sambeek, 107; — Sande v.d., 10, 145; — Saris, 13; — Schaap, 16; — Scheff-ers, 42; — Schellaers, 7; — Schellaert, 4, 5, 7; — Schenckels, 178; — Schep, 185; — Scheurbier, 96, 128; — Schey, 29, 79; — Schildknecht, 104; — Schoenmakers, 170; — Schoolmeesters, 164; — Scho(o)nenberg, 84, 192; — Schoorn, 70; — Schout d., 125; — Schrauwen, 168; — Sc(h)ro(e)tens, 43; — Schrijfcamere v.d., 12; — Schuermans, 87; — Schutjes, 13; — Schuylen-burch v., 9; — Schuijter d., 82; — Sels, 122, 123; — Senders, 147; — Simons, 126, 141; — Sisseren v., 36; — Sisteren v., 36; — Slaats, 4; — Sladden, 104; — Sle(e)gers, 111, 112, 144; — Sloetjes, 88; — Sloots, 14; — Smekens, 105; — Smit, 41, 92; — Smi(d)ts, 44, 78, 123, 124, 127, 128, 135-138, 141, 142, 188, 190; — Smolders, 46; — Smomboirs, 106; — Sneep, 70; — Snellen, 152; — Snie-ders, 81; — Someren v., 77, 88; — Son v., 28; — Spapen, 61; — Sparo, 16; — Speerhooren, 155; — Spiegel, 16; — Splinter v. Voorn, 20; — Sprang v., 185; — Sprange v., 108; — Sprangers, 188; — Spreeuwenbergh v., 42-48; — St. Al-degonde-Noircarmes, 119, 121; — Stappaerts, 56; — Steen v.d., 65, 99; — Steenberg v., 82; — Steenhuijs v., 155, 156; — Steensel v., 25, 92; — Sterk, 65, 67; — Sternbach, 103; — Stevens, 126; — Steyn v.d., 12; — Stoffels, 41; — Stokker, 106; — Stomp(h), 33; — Storm, 104; — Straatman, 90; — Strick-ling, 154; — Strijbosch, 14, 107, 108; — Struning, 82; — Suijrmond, 7 — Swa(a)n(en), 137; — Swaans, 109, 110; — Swart, 190; — Swartsenbergh, 93; — Swerts, 15; — Swinkels, 145; — Swijssen, 60; — Sijnsberg, 191.

Terbeek, 41; — Ter Meer, 33; — Ter Vooren, 50; — Tesscher v., 41; — Testas, 34; — Teulincx, 189; — Teulings, 76, 86; — Teunissen, 66; — Teur-lincx, 111; — Teuwens, 138; — Thielmans, 107; — Theunis, 127; — Theunis-sen, 92, 97; — Thijs, 100; — Timmermans, 82, 155, 190; — Timmers, 93, 186; — Toorn v., 92; — Tra v., 111; — Truyens, 29; — Tuenissen, 90; — Tuldén v., 18-23; — Turnhout v., 41, 71, 72; — Tuijn v., 140, 146; — Tuytens, 105.

Uden v., 107; — Uytenbroek, 103; — Uythoven, 7; — Uytwijck v., 6, 10; —

Valcken, 2; — Veggel v., 192; — Veken v.d., 57-59; — Velde v.d., 104; — Velraet v., 131; — Velthoven v., 171; — Vera, 13; — Verbeeck, 44, 156-160; — Verbeet, 36; — Verberne, 28, 153, 163; — Verbruggen, 128; — Vergouwen, 151; — Verhaak, 102; — Verhaeren, 70, 71; — Verhagen, 13, 103; — Verheggen, 135; — Verheyen, 64, 74; — Verhoeven, 14, 32, 45, 73, 74, 135, 136, 188; — Verhulst, 102; — Vermeulen, 31, 41, 122-128, 135-139, 144; — Verploeg, 7; — Verpoorten, 69; — Verrotten, 125; — Verschuren, 168; — Verschuylt, 175; — Vervlossen, 14; — Verwe(r), 93; — Verwerde, 141; — Ves, 164; — Vieusart d., 178; — Viissers, 138; — Vliet v.d., 34; — Vleuten v.d., 14, 76; — Vlijmen v., 96; — Voermans, 28; — Vogelaar, 92; — Vogels, 159; — Vollenhove, 54; — Voocht, 24; — Voor(d)t v.d., 12, 16; — Vooren t, 50; — Voorn v., 20; — Vorssel v., 71; — Vos d., 104; — Vosmaer, 55; — Vreijssen, 140; — Vrients, 87; — Vries d., 16; — Vug(h)t v., 77, 88, 178, 180; — Vughts, 87, 88; — Vijn-
bien, 191.

Wagemaker, 8; — Wagemans, 95; — Wahlen, 84; — Walter, 152-156; — Wargaren, 11; — Warnars, 97; — Water v.d., 156; — Wayenberg v., 104; — Weede, gravin v., 155; — Weede, barones v., 155; — Weert v., 53, 60, 62; — Weerthuysen v., 10; — Wegsteen, 82; — Weiland, 81; — Werde v., 166; — Werff, 94; — Westerhoven, 122; — Wetering v.d., 74, 75, 112; — Weljborg v., 5; — Weyer d., 76; — Wiel v.d., 87, 103; — Wielen v.d., 51; — Wielmans, 71; — Wilboorts, 125; — Will v., 29; — Willebrants, 10; — Willems(sen), 3, 22, 26, 83, 107, 123, 125, 136, 147; — Willes, 123; — Wilms, 163; — Wirx, 179; — Wit d., 2; — Wittenberg, 167; — Wittenboer v.d., 143; — Woensel v., 182; — Woerden v., 132-134; — Wouters, 3, 42, 80, 93, 108; — Wrangel a. Lindenberg, baron v., 37; — Wijgergangs, 155; — Wijk v., 5; — Wijmans, 106, 108, 135, 136; — Wijmare v.d., 150; — Wijmer v.d., 168; — Wijnen, 171; — Wijs d., 16.

Ljpelaar, 6.

Zeebis, 37; — Zeels, 124; — Zels(t), 124, 125, 127; — Zelst v., 124; — Zolliern, prinses z., 130; — Zundert v., 151; — Zutphen v., 16; — Zuurmond, 7.